

LIDÉ A SPOLEČNOST
PEOPLE AND SOCIETY

Ročník/Volume 2013

SLDB 2011

Census 2011

Kód publikace/*Publication code*: 524135-13

Hradec Králové, 30. září 2013

Hradec Králové, 30 September 2013

Č. j./*Ref. no.*: 24/2013 - 7801

SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ 2011
KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ
ANALÝZA VÝSLEDKŮ

POPULATION AND HOUSING CENSUS 2011
KRÁLOVÉHRADECKÝ REGION
ANALYSIS OF THE RESULTS

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Hradci Králové,
oddělení informačních služeb a správy registrů

Prepared by: *Regional Office of the Czech Statistical Office in Hradec Králové,*
Information Services and Registers Administration Unit

Vedoucí oddělení / *Head of Unit* Ing. Věra Varmužová

Informační služby / *Information Services*: tel.: +420 495 762 322, e-mail: infoservishk@czso.cz

Kontaktní zaměstnanec / *Contact person*: Ing. Ivana Dušková, e-mail: ivana.duskova@czso.cz

Český statistický úřad, Hradec Králové
Czech Statistical Office, Hradec Králové

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na Internetu: **www.czso.cz**

*Are you interested in the latest data on inflation, GDP, population, average wages and the like? If the answer is YES, do not hesitate to visit us at: **www.czso.cz***

Údaje o Královéhradeckém kraji naleznete také na Internetu: **www.hradeckralove.czso.cz**

*Data on the Královéhradecký Region are published on websites: **www.hradeckralove.czso.cz***

ISBN 978-80-250-2364-8

© Český statistický úřad, 2013

© *Czech Statistical Office*, 2013

PŘEDMLUVA

Sčítání lidu, domů a bytů k 26. březnu 2011 se uskutečnilo na celém území České republiky podle zákona č. 296/2009 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. Údaje byly zjišťovány podle stavu k rozhodnému okamžiku, kterým byla půlnoc z 25. na 26. března 2011. Sčítání organizoval, řídil a koordinoval Český statistický úřad, který zabezpečoval přípravu a provedení sčítání, a následně zpracování jeho výsledků. Při přípravě a provedení sčítání ČSÚ úzce spolupracoval s ústředními správními úřady (Ministerstvem obrany, Ministerstvem spravedlnosti, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem zahraničních věcí, Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním), obcemi a zejména se smluvně zajištěnými dodavateli služeb, neboť převážná část prací souvisejících se sčítáním byla nově zabezpečována dodavatelsky. Sčítání v jednotlivých sčítacích obvodech zajišťovali sčítací komisaři.

Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 v České republice respektovalo z hlediska obsahu a použité metodiky Doporučení Komise evropských statistiků (CES) ke sčítání okolo roku 2010. Splnilo rovněž požadavky Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 ze dne 9. července 2008, o sčítání lidu, domů a bytů, které ukládalo členským státům EU povinnost provést sčítání v jednotném referenčním roce 2011 a poskytnout údaje ze sčítání ve stanoveném rozsahu, metodickém vymezení, termínu a předepsané formě.

Obsah sčítání (soubor zjišťovaných údajů) byl stanoven zákonem č. 296/2009 Sb. Všechny osoby měly povinnost poskytnout údaje zjišťované sčítáním v rozsahu a způsobem stanoveným tímto zákonem. Tradičně byla použita metoda sebesčítání, kdy obyvatelé sami vyplňovali sčítací formuláře. Za nezletilou osobu nebo za osobu, která nebyla způsobilá k právním úkonům, poskytl údaje její zákonný zástupce nebo opatrovník, příp. jiná osoba odpovědná za výchovu. Údaje o domu poskytl jeho vlastník nebo správce domu. Údaje o bytu poskytl jeho uživatel, v případě neobydleného bytu vlastník nebo správce domu, popřípadě bytu. Ve stanovených případech (neobydlený dům nebo byt, dlouhodobá nepřítomnost povinné osoby apod.) vyplnil údaje o domě nebo bytě do formuláře sčítací komisař v rozsahu informací, které bylo možno zjistit při distribuci formulářů.

Sčítání se vztahovalo na každou fyzickou osobu, která měla v rozhodný okamžik trvalý nebo povolený přechodný pobyt na území České republiky, i na každou další fyzickou osobu, která byla na území České republiky v rozhodný okamžik přítomna, na každý dům, i neobydlený, a na každý byt, i neobydlený.

Kromě údajů získaných od obyvatel prostřednictvím sčítacích formulářů (tradiční census) byly při sčítání poprvé využity ve větší míře také administrativní zdroje dat – Registr sčítacích obvodů a budov a Informační systém evidence obyvatel. Využití údajů z již existujících informačních systémů veřejné správy pro předvyplnění sčítacích formulářů, zpracování a případné doplnění dat ze sčítání, stanovil rovněž zákon č. 296/2009 Sb.

Všechny údaje ze SLDB 2011 byly zpracovány podle územního a správního členění státu platného v České republice k 26. březnu 2011.

Definitivní výsledky sčítání včetně všech vydaných publikací v elektronické podobě jsou postupně zveřejňovány na internetových stránkách www.scitani.cz. Po zveřejnění datových souborů přistupujeme k analýze dat.

Snahou autorů této publikace je předložit uživatelům především analýzu výsledků sčítání v celém kraji, s přihlédnutím k rozdílnostem ve vývoji jeho jednotlivých regionů. Do publikace nebylo možno vložit celé bohatství dat v nejmenších územních detailech. Na základě přání uživatelů však můžeme zpracovat jakákoliv třídění a výběry z datovýchází, pochopitelně při přísném zachování principu ochrany individuálních údajů. Obdobné publikace s obsahově sjednocenou analytickou i tabulkovou částí jsou vydávány za všechny kraje České republiky.

Věříme, že tyto publikace napomohou k uspokojení rostoucí poptávky po regionálních datech a zároveň budou inspirací odborné i laické veřejnosti pro zvýšení zájmu o využití statistických údajů ve své činnosti.

Český statistický úřad děkuje všem spolupracujícím úřadům, institucím a organizacím, které se podílely na přípravě a provedení sčítání. Především však děkuje občanům České republiky a všem, kteří se sčítání lidu, domů a bytů 2011 zúčastnili.

Reprodukce výňatků z této publikace lze pořizovat, pokud je uveden jejich zdroj, s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Královéhradecký kraj - analýza výsledků“ a původu statistických dat v ní otištěných.

Publishing extracts from this book is possible, except for commercial purposes, on condition that a reference to their sources is made. Quotations may only be published, if the source „Population and Housing Census 2011 - Královéhradecký Region - Analysis of the results“ and the origin of statistics contained in it are given.

Použité značky:

čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval,

tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý,

křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů,

nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou definitivní.

The following symbols have been used throughout:

The symbol of dash (-) in place of a figure indicates that the phenomenon did not occur.

The symbol of dot (.) shows that the figure is not available or cannot be relied on.

The symbol of small cross (x) shows that the figure is not applicable.

The symbol of (0) used in table designates figures smaller than a half of the unit of measure chosen.

The calculations in the tables are performed using unrounded figures (including the sums).

The data given in the book are final results.

PREFACE

The Population and Housing Census carried out on 26 March 2011 was realized on the whole territory of the Czech Republic in compliance with Act No. 296/2009 Coll., concerning the Population and Housing Census in 2011. The data were surveyed in accordance of the state at the decisive moment, i.e. at the midnight from Friday March 25 to Saturday March 26, 2011. The Census was organized, managed and co-ordinated by the Czech Statistical Office, which was responsible for the preparation and the respective realization of the Census as well as for processing of the results. During the preparation and the realization of the Census the Czech Statistical Office closely cooperated with Central Administrative Authorities (Ministry of Defense, Ministry of Justice, Ministry of Interior, Ministry of Foreign Affairs, Czech Office for Surveying, Mapping and Cadastre), with municipal authorities and particularly with contractual partners, because the major part of the census activities was newly performed contractually. In enumeration districts the Census was carried out by enumerators.

The Population and Housing Census in 2011 in the Czech Republic followed the Recommendations of the Conference of European Statisticians (CES) for the 2010 Censuses of population and housing with respect to content and methodology. The Census complied with requirements of Regulation of the European Parliament and of the Council on population and housing censuses No. 763/2008 of 9 July 2008, concerning the Population and Housing Census in 2011, which obliged the European Union member states to realize the Census within the reference year 2011 and provide the Census data in the given scope, methodological specification, time and required form.

The Census content (data surveyed) was defined by Act No. 296/2009 Coll.. All persons were bound to provide data required by the Census in the scope and the way set by this Act. The traditional self-census method was used, i.e. inhabitants filled in the census forms on their own. The data for minor person or person legally incapable were provided by their legal representative or their custodian or other person entrusted with custody. The data on a building were provided by its owner or administrator. The data on a dwelling were provided by its user, in case of a vacant dwelling by owner or administrator of the building or the dwelling. In the set cases (vacant building or dwelling, obliged person was absent over a long period, and the like) the enumerator filled the data on building or dwelling to the census form in the scope of informations, which was possible to find out during the distribution of forms.

The Census related to any natural person having permanent residence or permission for temporary residence in the territory of the Czech Republic at the decisive moment, any other natural person being found in the territory of the Czech Republic at the decisive moment, whatever house, even vacant and whatever dwelling, even vacant.

Besides data obtained from the Census forms filled by inhabitants (traditional census) were for the first time used administrative sources of data – Register of Enumeration Districts and Buildings and Central Population Register. The use of register records for pre-filling of the Census forms, processing and potential completion of the data was defined by Act No. 296/2009 Coll..

All data from The Population and Housing Census in 2011 were processed by the territorial and administrative structure of the country valid in the Czech Republic on 26 March 2011.

The definitive Census results including all the published electronic publications are available on the web pages www.scitani.cz. At the time when the results are published, we are starting to analyse the data.

The aim of this publication is to submit the analysis of the Census results in the region, considering differences in development of its subregions. Analogic publications containing unified analytical texts and tabelations are published for all regions of the Czech Republic.

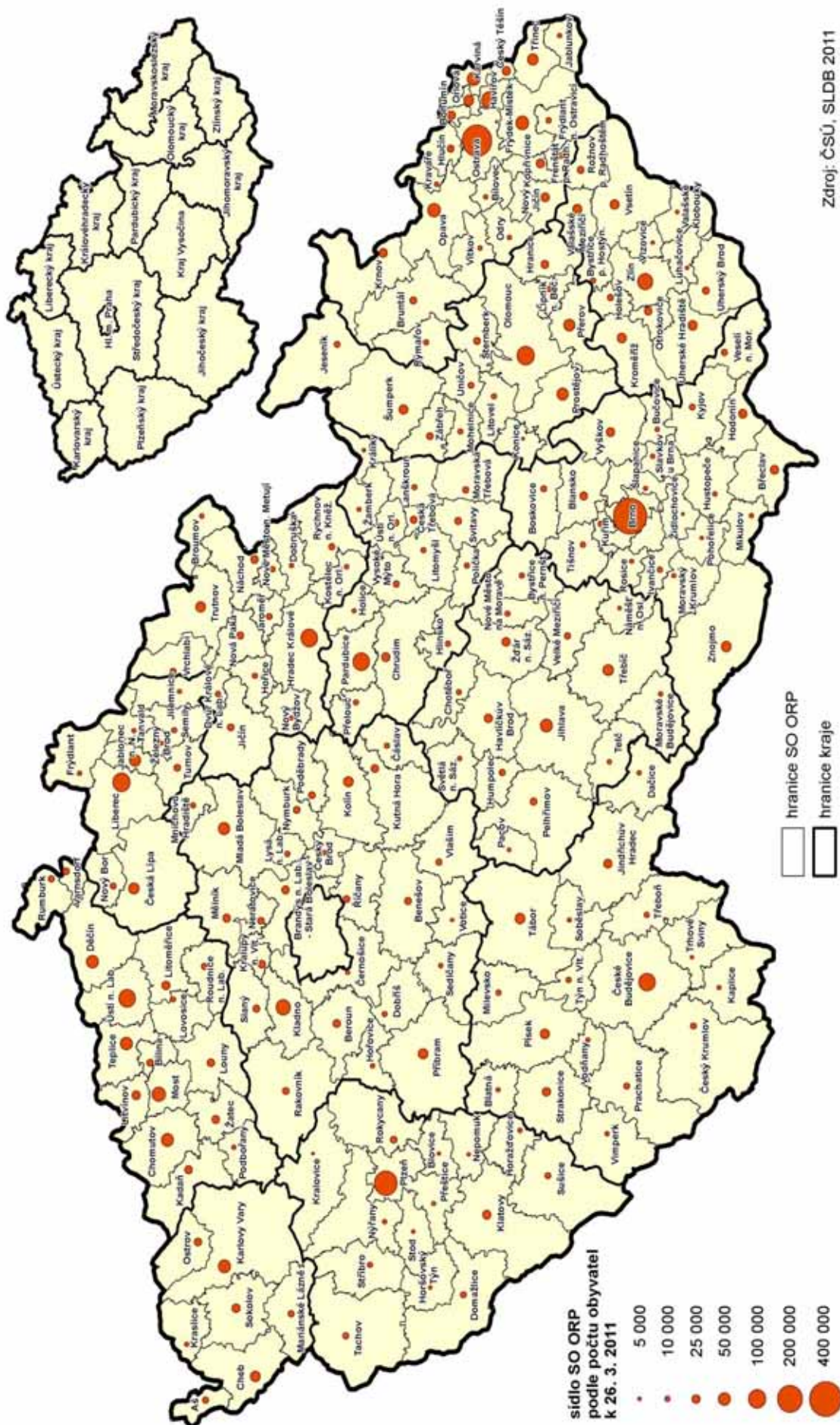
OBSAH

Předmluva.....	3
1. Shrnutí	9
2. Sídelní struktura a způsob bydlení	14
2.1. Sídelní struktura	14
2.2. Druh pobytu.....	17
2.3. Způsob bydlení.....	18
3. Obyvatelstvo	19
3.1. Věková struktura	19
3.2. Rodinný stav	22
3.3. Plodnost žen	23
3.4. Cizinci, státní občanství	25
3.5. Národnost, mateřský jazyk.....	27
3.6. Místo narození	28
3.7. Vztah k náboženské víře.....	30
3.8. Vzdelanostní struktura obyvatelstva	32
4. Ekonomická aktivita obyvatelstva.....	35
4.1. Zaměstnaní, nezaměstnaní, ekonomicky neaktivní.....	35
4.2. Ekonomicky aktivní podle věku a vzdělání	38
4.3. Zaměstnaní podle odvětví.....	40
4.4. Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a hlavních tříd zaměstnání	44
4.5. Ekonomická aktivita žen	47
5. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do škol	49
5.1. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání	49
5.2. Vyjíždka a dojíždka do škol	57
5.3. Úhrnná bilance dojíždky do zaměstnání a do škol	59
6. Domácnosti	62
6.1. Struktura domácností.....	62
6.2. Rodinné domácnosti	64
6.3. Nerodinné domácnosti	69
7. Domy a byty	72
7.1. Charakteristika domovního fondu	72
7.2. Charakteristika bytového fondu	77
7.3. Úroveň bydlení	84
8. Vývoj v letech 1970–2011	89
Metodické vysvětlivky	92
Tabulková příloha	100
1. Mezikrajské srovnání	100
2. Srovnání okresů Královéhradeckého kraje	110
3. Srovnání vybraných měst Královéhradeckého kraje.....	120
Správní obvody obcí s rozšířenou působností a kraje ČR – mapa	8
Geografická mapa Královéhradeckého kraje	13
Správní obvody obcí s rozšířenou působností a města Královéhradeckého kraje – mapa	13

CONTENTS

Preface	5
1. Summary	11
2. Settlement structure and housing arrangements	14
2.1. Settlement structure	14
2.2. Type of residence	17
2.3. Housing arrangements	18
3. Population	19
3.1. Age structure	19
3.2. Marital status	22
3.3. Fertility	23
3.4. Foreign citizens, citizenship	25
3.5. Ethnicity, mother language	27
3.6. Place of birth	28
3.7. Religious belief	30
3.8. Education structure of population	32
4. Economic activity of population	35
4.1. Employed, unemployed, not economically active	35
4.2. Economically active by age and education	38
4.3. Employed by industry (branch of economic activity)	40
4.4. Employed by status in employment and occupation	44
4.5. Economic activity of females	47
5. Commuting to work and school	49
5.1. Commuting to work	49
5.2. Commuting to school	57
5.3. The aggregate balance of commuting to work and school	59
6. Households	62
6.1. Household structure	62
6.2. Family households	64
6.3. Non-family households	69
7. Buildings and dwellings	72
7.1. Housing stock	72
7.2. Dwelling stock	77
7.3. Housing quality	84
8. Development in the period 1970–2011	89
Methodological notes	92
Annex	100
1. Regional comparison	100
2. Comparison of districts of the Královéhradecký Region	110
3. Comparison of the largest towns of the Královéhradecký Region	120
Administrative districts of municipalities with extended powers and regions of the CR – map	8
Geographical map of the Královéhradecký Region	13
Administrative districts of municipalities with extended powers and towns of the Královéhradecký Region – map	13

Správní obvody obcí s rozšířenou působností a kraje ČR

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

1. Shrnutí

Výsledky sčítání lidu, domů a bytů k 26. březnu 2011 ukázaly změny v demografické, sociální i ekonomické struktuře jak v kraji jako celku, tak v jeho jednotlivých regionech.

- Pro sídelní strukturu Královéhradeckého kraje je typická stabilita od počátku devadesátých let. Podle velikosti je zde velký počet malých a středních sídel a spíše venkovský charakter osídlení s nízkým stupněm urbanizace. V kraji je 448 samosprávných obcí již od roku 1995 a k datu sčítání mělo 48 obcí statut města. Vzhledem k neměnnému počtu obcí nedošlo k výrazným změnám ve vývoji sídelní struktury ani podle velikostních skupin obcí oproti sčítání v roce 2001. Největší změna nastala ve skupině nejmenších obcí do 199 obyvatel, kterých ubylo a naopak vzrostl počet obcí s 200–499 obyvateli. Větší hustotou zalidnění se vyznačují vnitrozemské části kraje, v pohraničních horských a podhorských oblastech je stále nízká. Po celá desetiletí směřovalo obyvatelstvo kraje do měst, ale od nového tisíciletí došlo ke snižování počtu obyvatel velkých měst, především vlivem vystěhování části obyvatel do okolních obcí.
- V kraji byl obnoven nárůst počtu obyvatel. Podle výsledků sčítání 2011 bylo přihláшено k trvalému pobytu na území Královéhradeckého kraje celkem 554 155 obyvatel, proti předchozímu sčítání v roce 2001 to bylo o 3,4 tisíce osob více. Mírný přírůstek je dán kladným saldem stěhování (v letech 2003–2008) a v období 2007–2010 i převahou počtu narozených nad zemřelými.
- V souladu s mezinárodním doporučením byly výsledky sčítání zpracovány podle místa obvyklého pobytu obyvatel. Královéhradecký kraj měl ke dni sčítání podle obvyklého pobytu celkem 547 916 obyvatel, rozdíl mezi počtem obyvatel s trvalým a obvyklým pobytem činil 1,1 % a patřil mezi kraje k nejmenším. Cizinců žilo v kraji v době sčítání 13,6 tisíce osob, především občanů Ukrajiny, Slovenska, Polska a Vietnamu, jejich podíl (2,5 %) patřil mezi kraje k nižším.
- Věkové složení obyvatelstva kraje doznalo významných změn za poslední čtyři desetiletí. Výrazně klesl podíl dětské složky populace, od minulého sčítání na 14,4 %, klesl podíl obyvatel ve věku 15–64 let (68,4 %) a mezi kraji to byl podíl nejnižší. Naopak podíl obyvatel ve věku 65 a více let dále vzrostl (16,8 %) a mezi kraji byl nejvyšší. Průměrný věk se zvýšil na 41,6 let v roce 2011 a byl nejvyšší mezi kraji ČR.
- Obdobně jako v celé České republice vzrostl v kraji podíl svobodných a rozvedených osob na úkor ženatých a vdaných. Mladí lidé odkládají sňatky do pozdějšího věku nebo spolu žijí bez uzavření manželství. Stále častější je soužití nesezdaných párů (faktická manželství), kterých bylo v kraji zjištěno celkem 12,2 tisíc párů, jejich počet se proti roku 2001 zhruba zdvojnásobil.
- Potvrdily se nové tendence života mladých lidí po roce 1989 – uzavírání sňatků a rození dětí se odkládalo do vyššího věku, což způsobilo výrazný pokles úrovně plodnosti a růst průměrného věku matek. Značně vzrostla i intenzita plodnosti mimo manželství. V kraji připadlo na 1 000 žen ve věku 15 a více let 1 630 živě narozených dětí. Větší počet dětí měly ženy s nižší úrovní vzdělání a věřící.
- Území kraje zůstává národnostně stejnorodé. Výsledky sčítání 2011 jsou ovlivněny tím, že více než čtvrtina obyvatel využila práva národnost neuvést. Českou národnost uvedlo 95,6 % obyvatel kraje, kteří národnost vyplnili. Nejpočetnějšími národnostními menšinami byli občané slovenské (5,6 tis. osob), ukrajinské (2,1 tis. osob) německé a polské národnosti (shodně po 1,3 tis. osob).
- Stále silné pouto k místu svého narození přetrvává, 45,6 % obyvatel kraje žije ve své rodné obci. Muži mají větší fixaci na místo narození, ženy ve větší míře následují po sňatku manžela do místa bydliště.
- K náboženskému vyznání se v kraji vyjádřilo 46 % obyvatel. K věřícím občanům se přihlásilo 16,5 % obyvatel kraje (30,4 % těch, kteří na otázku odpověděli). Bylo to 9. pořadí mezi kraji ČR. Z celkového počtu věřících, kteří se přihlásili k víře, jich dvě třetiny uvedli římskokatolické vyznání. S rostoucí velikostí obce se podíl nábožensky založených obyvatel snižuje.
- V období od posledního sčítání došlo k dalšímu nárůstu vzdělanostní úrovně obyvatel kraje. Poklesl podíl obyvatel se základním vzděláním a bez vzdělání, zvýšil se podíl osob s maturitou a vysokoškolským vzděláním. Vliv na tento vývoj měl jednak zájem mladých lidí o vzdělání s lepší perspektivou uplatnění na trhu práce a také úbytek starší generace, která měla v průměru nižší úroveň vzdělání. Podobně jako v ostatních krajích se osoby s vyšším vzděláním soustřeďují do větších měst, kde mají možnost získat odpovídající zaměstnání.
- Podíl obyvatel ekonomicky aktivních v kraji klesá. Vedle stárnutí populace kraje to souvisí i s vyšším podílem studujících na středních a vysokých školách. Míra ekonomické aktivity (59 %) je výrazně pod průměrem ČR, mezi kraji je to čtvrtá nejnižší hodnota.

- V podílu zaměstnaných osob (54,1 %) se projevuje nižší míra nezaměstnanosti, která patří mezi kraje k nejnižším. Vlivem stárnutí populace téměř polovinu z ekonomicky neaktivních osob v kraji tvořili nepracující důchodci (49,6 % – druhý nejvyšší podíl po kraji Plzeňském).
- V období 2001–2011 se dále rozvíjel podnikatelský sektor. Podíl zaměstnavatelů (3,5 %) a osob samostatně činných (12,9 %) na celkovém počtu zaměstnaných v kraji se pohyboval kolem průměrných hodnot za ČR.
- Ve struktuře zaměstnaných podle odvětví ekonomické činnosti si rozhodující postavení v kraji udržel průmysl (28,8 % osob se zjištěným odvětvím), následovala odvětví obchod a opravy motorových vozidel (9,7 %), zdravotní a sociální péče (7,0 %) a stavebnictví 6,4 %. Na zemědělství a lesnictví připadá 3,5 %, to je pátý nejvyšší podíl mezi kraji ČR. V kraji došlo k odlivu zaměstnaných z výrobních odvětví do oblasti služeb, podobně jako tomu bylo v celé republice.
- Do zaměstnání z kraje více lidí vyjíždělo než dojíždělo (o 3 tisíce osob), obdobně tomu bylo i v ostatních krajích s výjimkou Hl. města Praha. Z obce bydliště vyjížděly za práci více než dvě pětiny zaměstnaných, pracovní mobilita mužů byla vyšší než žen. S rostoucí velikostí obce se podíl vyjíždějících osob snižuje v souvislosti s množstvím pracovních příležitostí.
- Počty hospodařících domácností za posledních padesát let neustále rostou a jejich počet se zvýšil nejvíce v sedmdesátých a poté v devadesátých letech, od minulého sčítání jen o 1,5 %, což představuje více než 3 tisíce domácností. Dochází však k jejich zmenšování. V roce 1970 tvořilo jednu domácnost v průměru 2,7 osob, v roce 2011 to byly 2,4 osoby. Souvisí to se změnami ve struktuře domácností, kdy výrazně ubývají úplné rodiny s vyšším průměrným počtem členů v domácnosti.
- Přibývá především domácností jednotlivců, jejichž počet vzrostl za deset let o 8,5 % a tento trend je dlouhodobý. Naopak počty domácností tvořených 1 rodinou mají klesající tendenci až v posledním desetiletí, kdy jejich počet klesl o 5,7 %. Klesá podíl úplných rodin ve prospěch neúplných. Podobně klesá podíl rodin se závislými dětmi ve prospěch bez závislých dětí. Na změny ve struktuře domácností působí zejména trend zakládání rodiny v pozdějším věku. To souvisí s většími možnostmi vzdělávání a cestování, snahou vytvořit ekonomické zázemí a v neposlední řadě získat samostatné bydlení.
- V posledních 10 letech se v souvislosti s vývojem porodnosti změnilo složení úplných rodin se závislými dětmi. Poměrně stabilní je zastoupení rodin se dvěma dětmi, naproti tomu podíl rodin s 1 dítětem se neustále zvyšuje, snižuje se však podíl rodin se 3 dětmi. V neúplných rodinách se závislými dětmi jsou nejčastěji zastoupeny rodiny s 1 dítětem. V čele neúplných rodin stojí většinou matka.
- Z vybavenosti bytových domácností bylo zjišťováno pouze vybavení počítačem a připojení k internetu. V kraji bylo vybaveno počítačem 56,5 % bytových domácností a 53,1 % jich mělo připojení k internetu. Počítače pronikly rychleji do velkých měst, kde je rovněž větší podíl domácností připojen na internet.
- Domovní fond kraje byl tvořen ze čtyř pětin obydlými domy, podle druhu domu pak z 88 % rodinnými domy. V období 2001–2011 celkový počet domů vzrostl o 6,4 %, počet obydlých domů stoupl o 7,9 %. Počet neobydlých domů spíše stagnoval, podíl neobydlých domů na domech celkem se dokonce mírně snížil. Více než polovina neobydlých domů sloužila k rekreaci.
- Průměrné stáří obydlých domů bylo v kraji 52 let. Z hlediska vlastnictví bylo 85 % domů ve vlastnictví fyzických osob, stát nebo obec vlastnily pouze 2,6 % domů. Téměř 90 % domů bylo postaveno z kamene, cihel a tvárnic, technická vybavenost domů se zvyšovala se stoupajícím počtem obyvatel v obcích.
- Bytový fond v kraji tvořily z 83 % obydlé byty a ze 17 % byty neobydlé. V posledním desetiletí se počet bytů celkem zvýšil o 7,6 %, počet obydlých bytů vzrostl o 5 %, počet neobydlých bytů o 20 %. Podíl neobydlých bytů v kraji byl jeden z nejvyšších v ČR, každý třetí neobydlý byt sloužil k rekreaci. V soukromém vlastnictví (ve vlastním domě nebo v osobním vlastnictví) se nacházely více než tři pětiny obydlých bytů, počet bytů v osobním vlastnictví se od roku 2001 zdvojnásobil. Téměř jedna třetina bytového fondu byla postavena nebo rekonstruována v posledních třiceti letech.
- Vybavení bytů v kraji vodovodem, teplou vodou, splachovacím záchodem a koupelnou bylo více než 90%, naopak podíly bytů vybavených plynem (56 %) a připojených na kanalizační síť (72 %) byly výrazně pod republikovým průměrem. Podmínky standardního bydlení splňovalo v kraji 92 % obydlých bytů, bytů se sníženou kvalitou bylo sečteno 5 %, nejvyšší podíly bytů se sníženou kvalitou byly zaznamenány v malých obcích. Na jeden obydlý byt v kraji připadalo v průměru 2,48 osob, obytná plocha na jeden byt činila 66,1 m². Tyto charakteristiky úrovně bydlení dosahovaly nadprůměrných hodnot u bytů v rodinných domech, naopak byty v bytových domech nedosáhly na hodnoty krajského průměru.

1. Summary

Results of the Population and Housing Census on March 26 2011 have documented the changes of demographic, social and economic structures in the region, both as a whole and in its individual territorial parts.

- Since the beginning of nineties the settlement structure of Královéhradecký region is characteristic by its stability. There are numerous small and middle-sized municipalities in the region and a rural settlement pattern with a low degree of urbanization. Since 1995 there are 448 municipalities in the region and on Census Day 48 municipalities had a town status. Unchanged number of municipalities implies very little changes in the settlement structure in comparison with 2001 census, not even within municipality size groups. In the most notable change the number of smallest municipalities (with up to 199 inhabitants) decreased, while the count of municipalities with 200-499 inhabitants increased. The inland areas of the region are characteristic by a higher population density, which is still low in the borderline mountain and foothill areas. For decades population of the region migrated to towns, but since the beginning of the new millennia the flow has turned and the population of towns moves out into surrounding municipalities.
- The population of the region resumed its growth. According to the Census data Královéhradecký region has a total of 554 155 permanent residents on its territory, increase of 3.4 thousand persons compared to the last census enumeration in 2001. This small increase is caused by a positive net balance of population migration (in the years 2003-2008) and by natural increase between 2007-2010.
- Complying with international recommendations results of 2011 census were processed using the place of usual residence. In total 547 916 persons declared Královéhradecký region to be their place of usual residence. Difference of 1.1 % between this figure and number of permanent residents is among the lowest in the nation's regions. There are 13.6 thousand foreign citizens in the region, mostly citizens of Ukraine, Slovakia, Poland and Vietnam. Their population share of 2.5 % is among the lower ones in the regions.
- Age structure of the region's population has changed considerably within the last 40 years. The share of children up to 15 years decreased to 14,4 % since the 2001 Census. The share of people 15-64 years old decreased (to 68.4 %) and is the lowest nationwide. The share of population aged over 65 years further increased (to 16.8 %) and is the highest in the nation. Average age grew to 41.6 years in 2011 and is the highest in the nation as well.
- Just as in the rest of the Czech Republic, the share of never-married grew at the expense of married in the region. Young people postpone their marriage to a later age or live in a common household without a marriage. Ever more frequent common life of cohabiting couples affects the statistics - there are 12.2 thousand enumerated in the region and their number about doubled since 2001.
- The trend of lifestyle change developed by the young generation after 1989 has been confirmed – postponing marriage and maternity to a later age led to a pronounced decline of fertility and to higher average maternity age. Fertility of women outside of marriage grew considerably as well. There are 1 630 children born alive per 1 000 women aged 15 years and older in the region. Women, who attained lower education levels and with a religious belief tend to have more children.
- Ethnicity structure of the region remains fairly homogenous..The 2011 census results are affected by the fact that over a quarter of the population opted not to respond to the ethnicity question. Of those region inhabitants, who provided the information, 95.6 % declared the Czech ethnicity. The biggest ethnic minorities are Slovak (5.6 thousand persons), Ukrainian (2.1 thousand persons), German and Polish (both 1.3 thousand persons).
- Strong ties with the place of birth persist in the region, since 45.6 % of population live in the municipality they were born in. Men show a firmer bondage to their birthplace than women, who often follow their husbands to their place of usual residence.
- The religious belief question was responded by 46 % of population. Religious belief declared 16.5 % of the region's population (30.4 % of those responding). Nationally the region ranks ninths among the regions of the Czech Republic. Almost two thirds of believers declared their Roman Catholic Church denomination. The share of believers decreases with growing size of their place of usual residence.
- In the period between 2001 and 2011 further improvements in population education level were achieved in the region. The share of people with a primary education and no formal education decreased and the share of people with upper secondary and tertiary education increased. This development may be attributed to growing interest of young people in higher education in relation to better labour market opportunities for educated people and also to a natural exchange of older population with higher proportion of lower-educated population. People with higher education tend to concentrate in towns (just as in the other regions) where commensurate employment opportunities are more likely.
- The share of economically active people in the region has been decreasing. It is related, aside from the aging population, with a higher rate of population attending secondary and tertiary training or education. The region's economic activity rate (59 %) is markedly below the national average, the fourth lowest of all regions.

- *The size of employed population (54.1 %) reflects lower unemployment rate in the region, among the lowest in the Czech Republic. Related to the population aging under way, almost a half of not economically active population belongs to not working pensioners (49.6 %), the second highest share behind Plzeňský region.*
- *In the period between 2001 and 2011 the entrepreneurial sector continued growing in the region. Of the total employed population of the region 3.5 % are employers and 12.9 % are own account workers (both rates are about the national average).*
- *With regard to employment structure by the branch of economic activity industrial production retained the most prominent share (28.8 % of persons in the identified branch), followed by trade and automotive vehicle repair (9.7 %), Human health and social work activities (7.0 %) and construction (6.4 %). Agriculture and forestry take up 3.5 %, the fifth highest share in the nation. Just as in the rest of the Czech Republic, the share of people employed in manufacturing sectors decreased whereas the share of people employed in the service sector increased.*
- *The region shows, just as all regions with the exception of the Capital of Prague, negative net balance of commuters to work (3 thousand people). Over two fifths of employed people commuting outside of their municipality of their usual residence to work, more males than females. The share of commuting persons decreases with the size of the place of usual residence, in relation to number of employment opportunities in the community.*
- *Number of housekeeping households has been steadily growing during the past fifty years. Their number increased most in the seventies and then in nineties, since the last census only by 1.5 %, constituting over 3 thousand households. Household size, however, has been turning smaller. A single household included on average 2.7 persons in 1970, in 2011 only 2.4 persons. This is related to changes in household structure, where the share of one-couple families, with a higher average number of family members, is in decline.*
- *One-person households lead the growth, their number increased by 8.5 % in 10 years and the trend continues. However, one-family households tend to decline, their number decreased by 5.7 %. The share of lone-parent families has been growing at the expense of one-couple families. Similarly, the share of families without dependent children has been growing at the expense of families with dependent children. Changes in household structure are mainly affected by the trend of establishing a family in a later age. This trend is related to better education and travel opportunities, attitude to build a sound financial base for family and, last but not least, obtaining an independent housing.*
- *Within the last 10 years the structure of one-family household with dependent children has changed due to the fertility development. While the share of families with two children remains stable, the share of families with a single child steadily increases, but the share of families with 3 children decreases. Lone-parent families with dependent children are most frequently formed by a parent with one child. The reference person of the lone-parent families is most frequently a mother.*
- *With regard to dwelling household technical facilities the only data were collected on personal computer equipment and Internet connectivity. In the region 56.5 % of dwelling households are equipped with a personal computer and 53.1 % are connected to the Internet. Computers and Internet connectivity worked their way somewhat faster into households in larger municipalities.*
- *The region's housing stock is formed in four fifth by occupied buildings and 88 % of the stock is comprised by family houses. Within the period 2001-2011 building total increased by 6.4 %, while occupied building count increased by 7.9 %. The count of unoccupied buildings remained virtually unchanged and their share on the housing stock actually slightly decreased. Over a half of unoccupied buildings are used for seasonal recreation.*
- *Average age of occupied buildings in the region is 52 years. With regard to ownership status 85 % of buildings are privately owned, only 2.6 % are publicly owned. Almost 90 % of buildings were constructed with stone, bricks and prefabricated blocks. Technical facilities of houses improve with a number of inhabitants in municipalities.*
- *The region's dwelling stock is comprised by 83 % of occupied dwellings and 17 % of unoccupied ones. Total dwelling count increased by 7.6 % in the last 10 years, occupied dwelling count increased by 5 % and the count of unoccupied ones by 20 %. The share of unoccupied dwellings in the region is among the highest in the nation, every third unoccupied dwelling is used for recreation. With regard to dwelling ownership forms, over three fifths of occupied dwellings are in a private ownership (either in own building or in private ownership). The count of privately owned dwellings has doubled since 2001. Almost one third of the dwelling stock was built or reconstructed in the past 30 years.*
- *In over 90 % of dwellings piped water, flush toilet and bathroom is available. However only 56 % of dwellings connected to piped gas and 72 %, to public sewage disposal are well below the national average. Standard quality living requirements are met in 92 % of occupied dwellings, 5 % of dwellings were enumerated as lower quality ones. The highest share of these dwellings is found in small municipalities. There are now 2.48 inhabitants per an occupied dwelling, average floor space per one dwelling is 66.1 sq. m. Quality of living characteristics were above the region's average for dwellings in family houses, but below the average for dwellings in apartment buildings.*

Geografická mapa Královéhradeckého kraje

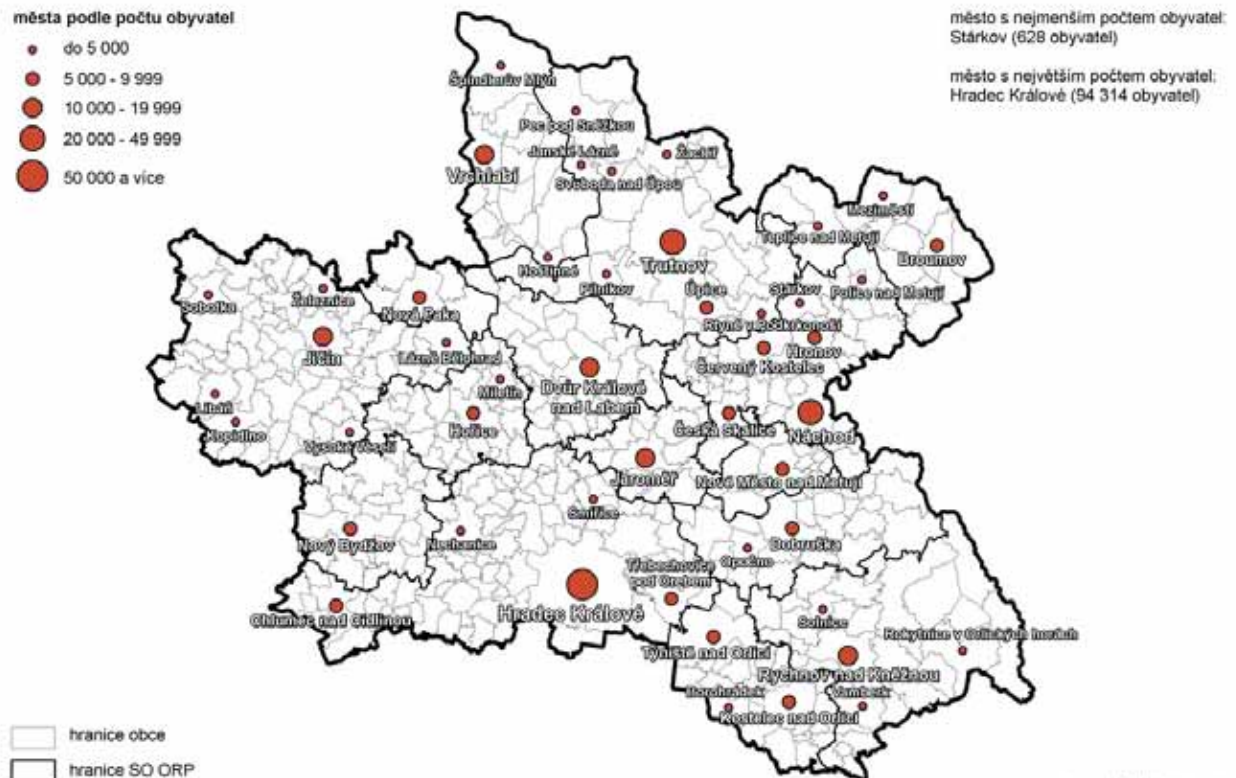
Správní obvody obcí s rozšířenou působností a města v Královéhradeckém kraji

města podle počtu obyvatel

město s nejmenším počtem obyvatel:
Stárvkov (628 obyvatel)

město s největším počtem obyvatel:
Hradec Králové (94 314 obyvatel)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

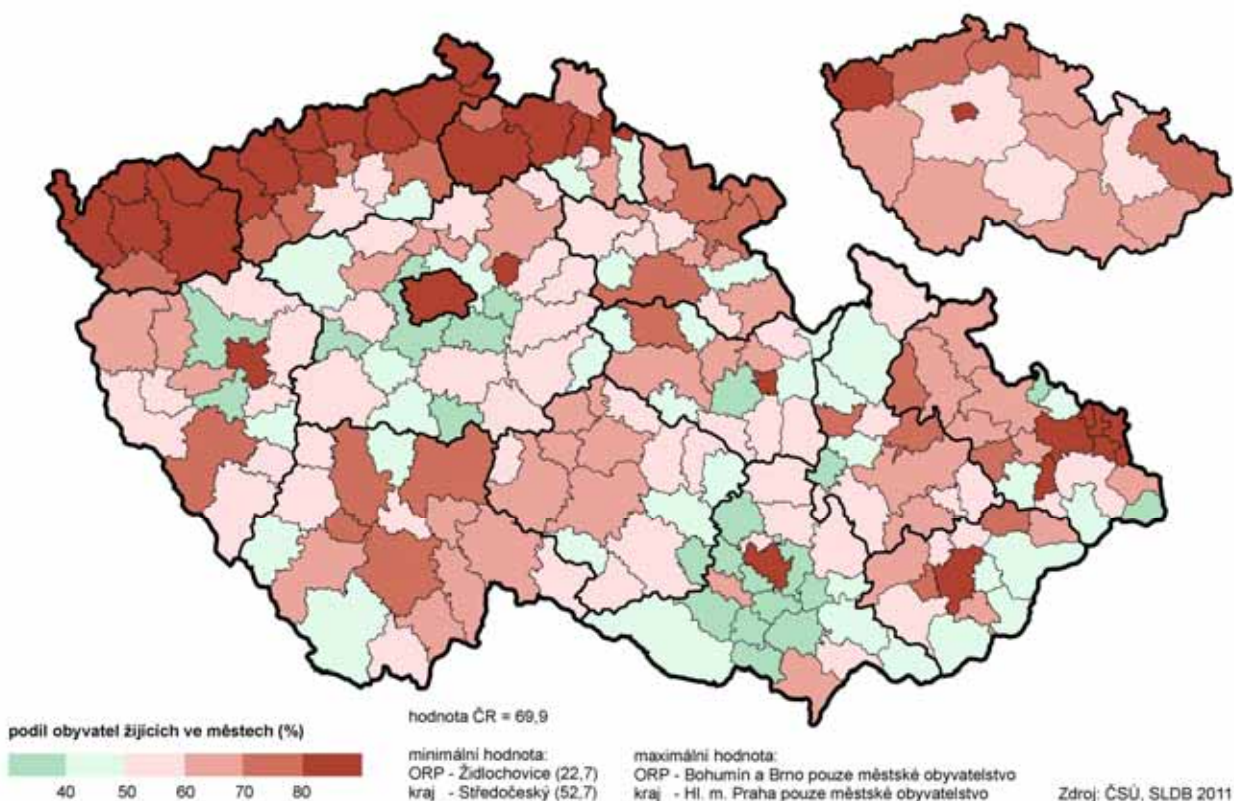
2. Sídelní struktura a způsob bydlení

2.1. Sídelní struktura

Sídelní struktura je stabilní...

Osídlení Královéhradeckého kraje je dáno jeho geografickou polohou a historickým vývojem. Rozmístění obyvatel na území kraje od minulého sčítání je bez významných změn. Královéhradecký kraj má již od roku 1995 celkem 448 obcí, nevznikla ani nezanikla žádná obec. Ke dni sčítání 26. 3. 2011 mělo celkem 48 obcí statut města. Ve městech žijí více než dvě třetiny obyvatel kraje, což podle výsledků sčítání představovalo 370 tisíc obyvatel a ve venkovských obcích (nemají statut města) žilo 178 tisíc obyvatel. Největším městem je krajské sídlo Hradec Králové s 94 314 obyvateli, dále Trutnov s 30 312 a Náchod s 20 394 obyvateli. Tabulka s výsledky sčítání podle největších měst kraje je uvedena v příloze.

Městské obyvatelstvo ve správních obvodech ORP a krajích

...deset obcí získalo titul městys...

Deset obcí získalo po roce 2006 statut městyse. Staronový titul městyse se objevuje v zákoně č. 234/2006 Sb., o obcích a městyse se staly obce Černý Důl, Pecka, Mlázovice, Podhradí, Machov, Nový Hrádek, Velké Poříčí, Doudleby nad Orlicí, Častolovice a Mladé Buky. Novela zákona o obcích zároveň umožnila navrátit statut města historickým městům, tj. obcím, které byly přede dnem 17. května 1954 městy. V kraji tak získalo statut města podle tohoto zákona v období mezi sčítáními pět měst - Miletín, Železnice, Stárvkov, Pilníkov, Vysoké Veselí.

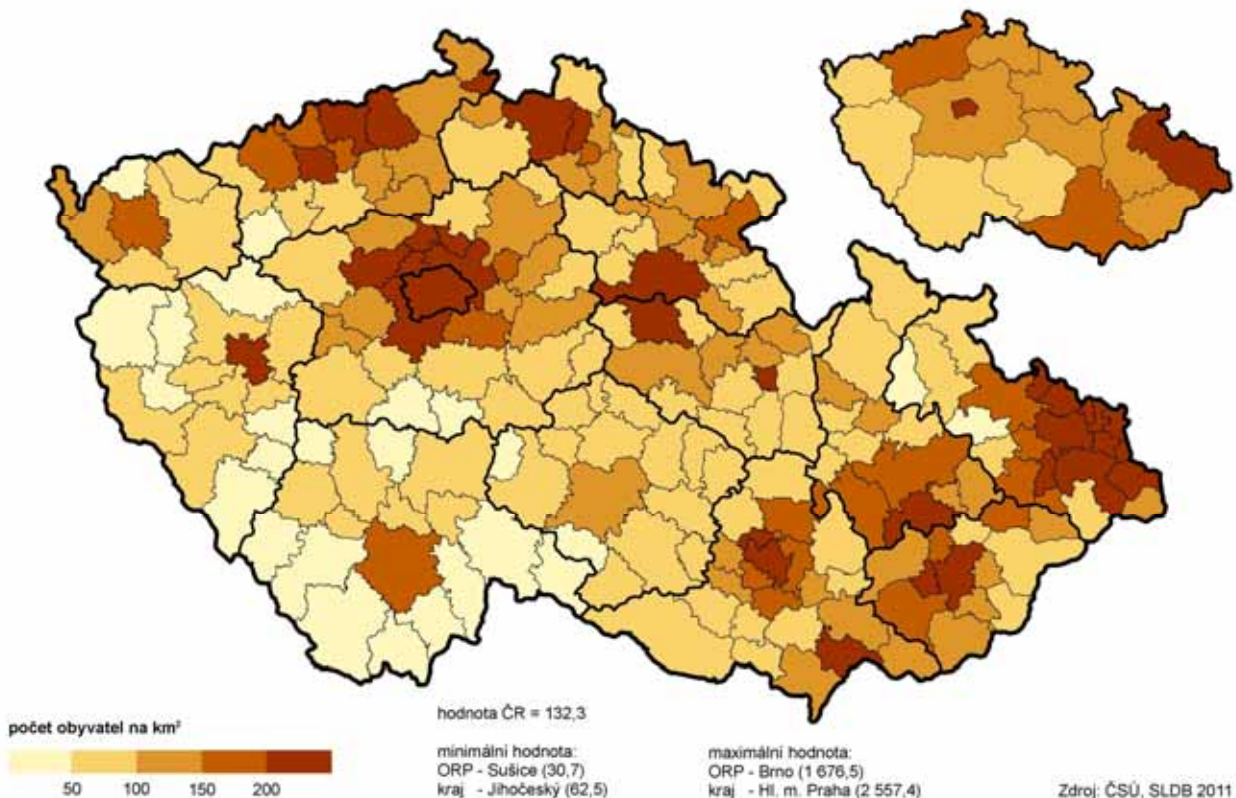
...čtvrtina obyvatel kraje bydlí ve správním obvodu Hradec Králové...

Z hlediska správního bylo k 1. 1. 2003 v kraji zřízeno celkem 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 35 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem zákonem č. 314/2002 Sb. Příslušnost obcí do správních obvodů byla k 1. 1. 2005 upravena novou vyhláškou č. 388/2004 Sb., a tím došlo ke změnám ve vymezení správních obvodů. Obce Čermná, Očelice a Staré Smrkovice byly administrativně přesunuty do jiných správních obvodů obcí s rozšířenou působností a tím i nových pověřených obecních úřadů v rámci kraje. Největší i nejlidnatější je správní obvod Hradec Králové, který spravuje téměř pětinu obcí kraje s více než čtvrtinou obyvatel kraje.

Tab. 2.1.1 Základní ukazatele sídelní struktury podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností

	Počet			Hustota obyvatel (osoby/km ²)	Na 1 obec připadá			Podíl obyvatel žijících (%)	
	obyvatel	obcí			rozloha (km ²)	obyvatel	částí obcí	ve městech	v obci s rozšířenou působností
		celkem	z toho měst						
Kraj celkem	547 916	448	48	115,1	10,6	1 223,0	2,4	67,5	49,1
v tom správní obvod ORP:									
Broumov	16 312	14	3	62,9	18,5	1 165,1	2,6	72,5	46,7
Dobruška	19 959	26	2	71,5	10,7	767,7	2,3	49,8	34,5
Dvůr Králové nad Labem	26 645	28	1	103,3	9,2	951,6	2,2	59,1	59,1
Hořice	18 305	29	2	94,9	6,6	631,2	2,1	53,0	48,0
Hradec Králové	145 373	81	5	214,6	8,4	1 794,7	2,1	76,0	64,9
Jaroměř	18 864	15	1	136,1	9,2	1 257,6	3,0	65,5	65,5
Jičín	48 231	77	7	80,8	7,7	626,4	2,6	59,7	34,8
Kostelec nad Orlicí	24 628	22	3	110,2	10,2	1 119,5	2,3	59,0	25,6
Náchod	60 384	36	6	169,8	9,9	1 677,3	3,1	74,3	33,8
Nová Paka	13 166	5	1	135,5	19,4	2 633,2	6,8	69,4	69,4
Nové Město nad Metují	13 990	13	1	142,6	7,5	1 076,2	1,9	68,0	68,0
Nový Bydžov	17 288	23	1	80,7	9,3	751,7	2,0	41,5	41,5
Rychnov nad Kněžnou	33 242	32	4	69,3	15,0	1 038,8	2,3	60,4	33,8
Trutnov	63 379	31	8	106,4	19,2	2 044,5	2,5	74,5	47,8
Vrchlabí	28 150	16	3	95,9	18,3	1 759,4	1,7	66,3	44,9

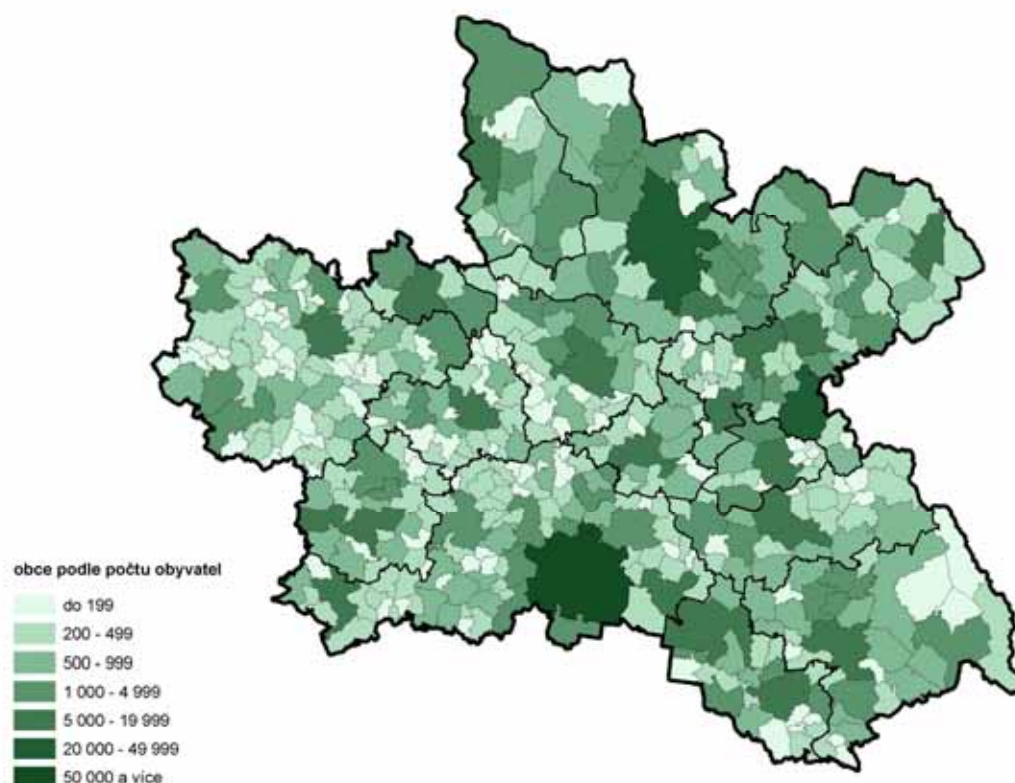
Hustota obyvatelstva ve správních obvodech ORP a krajích

...přesun obcí Jílovice, Ledce a Vysoký Újezd do území okresu Hradec Králové.

Území Královéhradeckého kraje tvoří pět okresů. S účinností od 1. ledna 2007 nabyla platnosti vyhláška č. 513/2006 Sb., o stanovení území okresů a jejím smyslem bylo sladění území okresů se správními obvody obcí s rozšířenou působností. Jednalo se o případy, kdy správní obvody byly vytvořeny přes hranice okresů. V našem kraji tak byly obce Jílovice, Ledce a Vysoký Újezd z okresu Rychnov nad Kněžnou zařazeny do okresu Hradec Králové.

Velikostní skupiny obcí v Královéhradeckém kraji

Snižil se počet sídel do 199 obyvatel a vzrostl ve skupině 200–499...

Pro Královéhradecký kraj je typický velký počet menších a středních sídel. Vzhledem k neměnnému počtu obcí nedošlo k výrazným změnám ve vývoji sídelní struktury ani podle velikostních skupin obcí oproti sčítání v roce 2001. Největší změna nastala ve skupině nejmenších obcí do 199 obyvatel, kterých ubylo a naopak vzrostl počet obcí ve skupině 200–499 obyvatel.

Tab. 2.1.2 Sídelní struktura podle velikostních skupin obcí k 26. 3. 2011

	Počet obcí	Podíl (%)	Rozloha obcí (km ²)	Podíl (%)	Počet obyvatel	Podíl (%)	Hustota obyvatel (osoby/km ²)
Kraj celkem	448	100,0	4 759	100,0	547 916	100,0	115,1
v tom obce s počtem obyvatel:							
do 199	114	25,4	569	11,9	15 625	2,9	27,5
200 - 499	165	36,8	1 269	26,7	53 544	9,8	42,2
500 - 999	91	20,3	1 142	24,0	60 697	11,1	53,1
1 000 - 4 999	56	12,5	1 024	21,5	106 231	19,4	103,7
5 000 - 19 999	19	4,2	512	10,8	166 799	30,4	325,5
20 000 - 49 999	2	0,4	137	2,9	50 706	9,3	371,0
50 000 a více	1	0,2	106	2,2	94 314	17,2	892,4

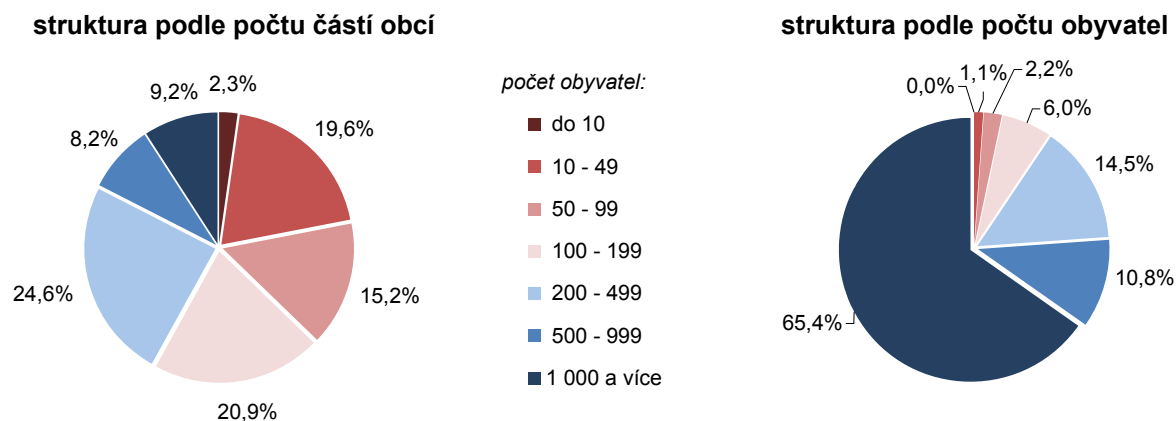
...vyšší podíl malých sídel do 1 000 obyvatel a měst ve skupině 5 000–19 999 než v průměru za ČR...

Proti celorepublikovému průměru je v kraji vyšší podíl nejmenších obcí do 1 000 obyvatel a ve skupině měst 5 000–19 999 obyvatel, kde bydlí téměř třetina obyvatel kraje. Z hlediska územního má nejvíce rozdrobenou sídelní strukturu okres Jičín a zejména správní obvod ORP Jičín, kde je největší počet obcí do 500 obyvatel.

...přibýly 3 části obce...

V roce 2011 připadlo na 448 obcí celkem 1 074 částí obcí. V průběhu desetiletí mezi sčítáními přibýly jen tři části obce. Počet částí na jednu obec představoval 2,4 stejně jako v roce 2001.

Graf 2.1 Velikostní struktura částí obcí

2.2. Druh pobytu

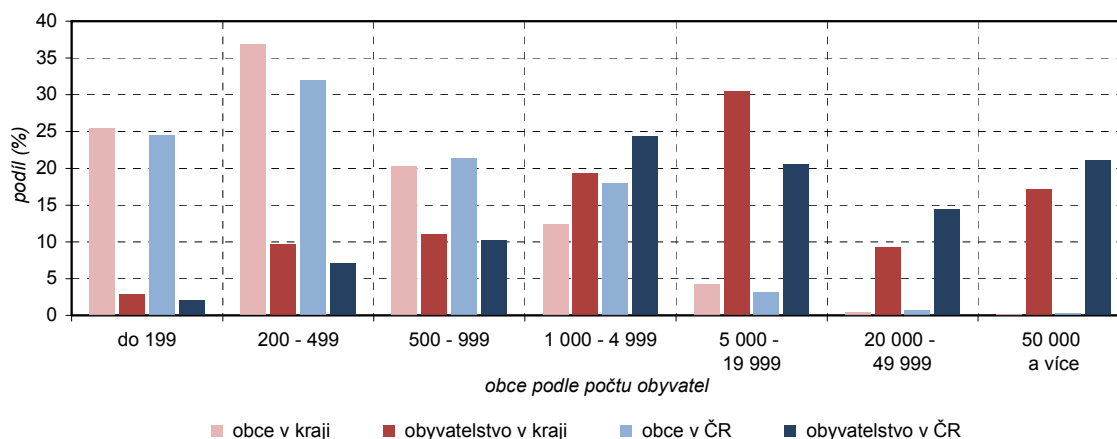
S trvalým i obvyklým pobytem žilo v kraji 94,2 % obyvatel...

Zásadní změnou pro sčítání v roce 2011 byla metodická změna druhu pobytu, kdy se počet obyvatel, domů i bytů podle Nařízení EU sčítal podle obvyklého pobytu. Podle definitivních výsledků žilo v kraji téměř 548 tisíc obyvatel s obvyklým pobytem, z toho většina měla pobyt obvyklý a zároveň i trvalý a jen 5,8 % obyvatel se sečetlo jen s obvyklým pobytem, což představovalo 31 744 osob. Tento poměr byl zhruba zachován ve všech sledovaných velikostních skupinách od nejvyššího relativního podílu v obcích 1 000–4 999 po nejnižší v městech Náchod a Trutnov spadajících do skupiny 20 000–49 999.

2.2.1 Obvykle a trvale bydlící obyvatelstvo podle velikostních skupin obcí

	Osoby s obvyklým pobytem celkem	v tom s pobytem (%)		Osoby s trvalým pobytem celkem	v tom s pobytem (%)		Rozdíl mezi počtem osob s obvyklým a trvalým pobytem	
		obvyklým i trvalým	jen obvyklým		trvalým i obvyklým	jen trvalým	celkem	%
Kraj celkem	547 916	94,2	5,8	554 155	93,1	6,9	-6 239	-1,1
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	15 625	93,2	6,8	13 932	91,2	8,8	1 693	12,2
200 - 499	53 544	94,5	5,5	56 489	92,1	7,9	-2 945	-5,2
500 - 999	60 697	93,9	6,1	60 277	92,2	7,8	420	0,7
1 000 - 4 999	106 231	93,0	7,0	109 009	92,4	7,6	-2 778	-2,5
5 000 - 19 999	166 799	95,0	5,0	168 980	93,7	6,3	-2 181	-1,3
20 000 - 49 999	50 706	95,3	4,7	51 766	93,3	6,7	-1 060	-2,0
50 000 a více	94 314	93,8	6,2	93 702	94,4	5,6	612	0,7

Graf 2.2 Sídlní struktura obcí Královéhradeckého kraje a České republiky (bez Hl. m. Prahy)

2.3. Způsob bydlení

Mimo byty bylo sečteno 2,9 % obyvatel... Naprostá většina obyvatel Královéhradeckého kraje bydlí v domech, jen půl procenta osob bylo sečteno v objektech mimo bytový fond. Převažující způsob bydlení je v bytech, přitom 50,8 % obyvatel bydlelo v rodinných domech a 40,8 % v bytových domech. Kromě toho byly zjišťovány i ostatní způsoby bydlení mimo byty, v nichž v Královéhradeckém kraji bylo sečteno 2,9 % osob. Z ostatních budov bydlely osoby nejčastěji v bytech provozních budov a senioři v domovech a penzionech pro seniory, těch bylo sečteno více než 3 tisíce. Na rozdíl od roku 2001 se nezjišťovala ani u domů ani u bytů kategorie „obydlen přechodně“.

Tab.2.3.1 Obyvatelstvo podle způsobu bydlení

	Celkem	v tom		
		v bytech	v zařízeních	jinde
Bydlící osoby v domech	544 899	534 205	9 351	1 343
v tom:				
rodinné domy	306 634	306 232	331	71
bytové domy	222 325	220 918	1 322	85
ostatní budovy	15 940	7 055	7 698	1 187
v tom:				
ubytovací zařízení	5 668	1 417	4 163	88
z toho:				
ubytovny a svobodárny	1 391	356	950	85
studentské koleje	76	6	70	-
domovy mládeže, internáty	94	85	9	-
dětské domovy	181	28	153	-
domovy důchodců	2 157	17	2 138	2
penziony pro důchodce	978	849	129	-
ústavy sociální péče pro postižené	655	29	625	1
kláštery a konventy	69	40	29	-
nemocnice, léčebná zařízení, lázeňské ústavy	270	35	219	16
zařízení pro krátkodobé ubytování	1 021	565	359	97
azylová zařízení	109	8	100	1
věznice, vazební věznice	1 419	-	1 419	-
provozní budovy ¹⁾	7 453	5 030	1 438	985
Bydlící osoby v objektech mimo bytový fond	2 550	x	34	2 516
z toho:				
rekreační chata, chalupa	1 287	x	x	1 287
nouzové obydlí, přístřeší	1 200	x	x	1 200
mobilní (pohyblivé) obydlí	29	x	x	29

¹⁾ provozní budovy s byty, správní úřady (ohlašovny pobytu) a jiné budovy nesloužící k bydlení

...jen 467 osob bylo sečteno jako osoby bez domova. Za místo obvyklého pobytu je u bezdomovců, v souladu s mezinárodními doporučeními, považováno místo sečtení. V datových výstupech jsou bezdomovci zahrnuti územně v lokalitách, kde byli sečtení, pouze v údajích za osoby. Těchto osob bylo v kraji sečteno celkem 467, z toho dvě pětiny mužů.

Tab. 2.3.2 Bezdomovci podle pohlaví, věku a rodinného stavu

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Bezdomovci	467	80,9	19,1	3,9	91,0	5,1
z toho podle rodinného stavu:						
svobodní, svobodné	213	80,3	19,7	8,5	88,7	2,8
ženatí, vdané	44	70,5	29,5	x	90,9	9,1
rozvedení, rozvedené	195	85,1	14,9	x	95,4	4,6
ovdovělí, ovdovělé	14	64,3	35,7	x	71,4	28,6

3. Obyvatelstvo

3.1. Věková struktura

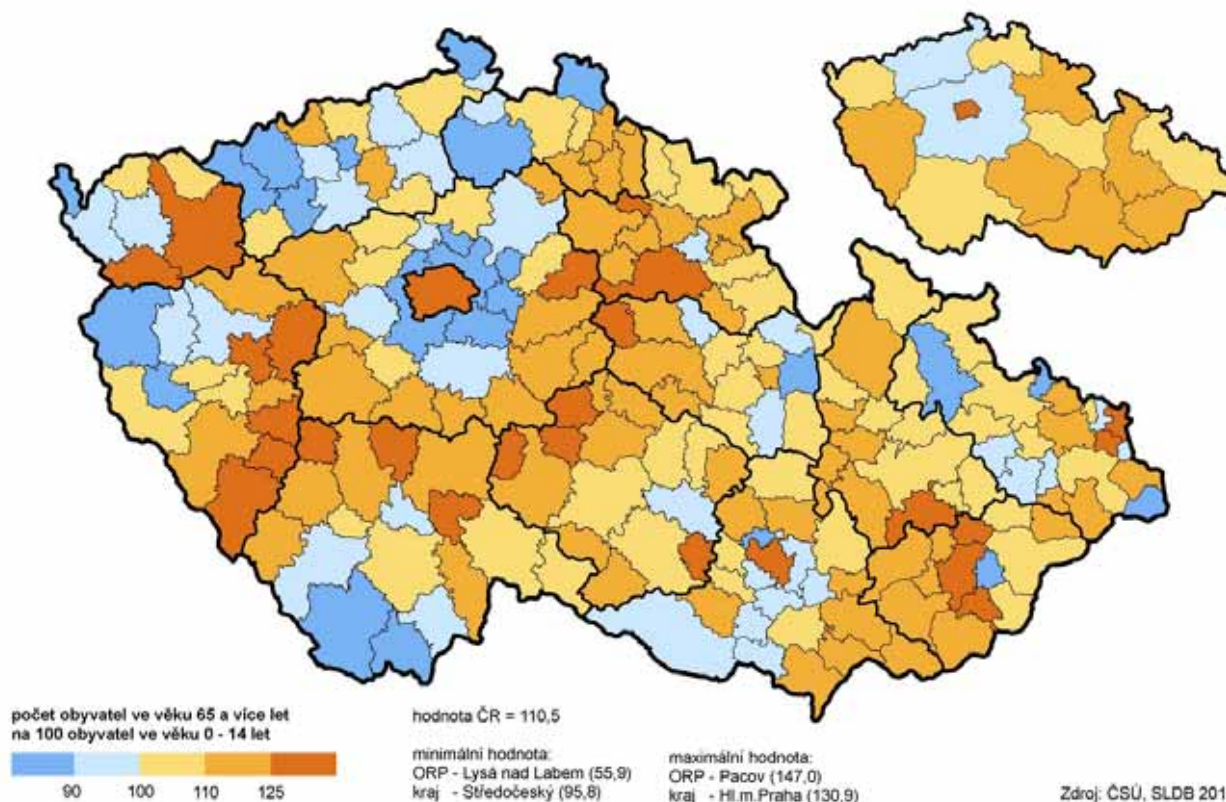
Obyvatelstvo kraje patří mezi kraje k věkově nejstarším...

Demografický vývoj posledních dvaceti let se odrazil na věkové struktuře obyvatelstva kraje. Obyvatelstvo kraje patří mezi kraje k věkově nejstarším. K 26. 3. 2011 měl Královéhradecký kraj podle místa obvyklého bydliště celkem 547 916 obyvatel a na celkovém počtu obyvatel České republiky se podílel 5,3 %. Z královéhradeckých okresů je nejlidnatější okres Hradec Králové se 162 661 obyvateli, o polovinu obyvatel méně měl nejmenší okres Rychnov nad Kněžnou (77 829 osob).

Tab. 3.1.1 Obyvatelstvo podle věku a velikostních skupin obcí

	Obyvatelstvo celkem	v tom ve věku (%)								
		0 - 4	5 - 14	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	75 a více vč. nezjištěno
Kraj celkem	547 916	5,4	9,0	11,9	14,0	14,9	12,7	14,9	9,5	7,6
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	15 625	5,8	9,4	11,3	13,4	14,8	12,8	15,4	9,0	8,2
200 - 499	53 544	6,0	9,6	12,1	13,9	15,4	12,8	14,6	8,6	7,0
500 - 999	60 697	5,7	9,7	11,8	13,9	15,2	13,1	15,1	8,5	7,0
1 000 - 4 999	106 231	5,3	9,5	11,9	13,9	15,4	12,7	14,9	9,3	7,1
5 000 - 19 999	166 799	5,4	9,1	12,0	13,6	14,7	12,8	15,0	9,8	7,7
20 000 - 49 999	50 706	5,5	8,9	11,9	14,0	14,8	13,1	15,0	9,3	7,5
50 000 a více	94 314	5,1	7,5	11,6	15,2	14,1	12,2	14,7	10,6	8,9

Index stáří ve správních obvodech ORP a krajích

...nejvyšší podíl obyvatel ve věku 65 a více let mezi kraji...

Věkové složení obyvatelstva kraje doznalo významných změn za poslední čtyři desetiletí. Výrazně klesl podíl dětské složky populace a klesl i podíl obyvatel ve věku 15–64 let a mezi kraji to byl podíl nejnižší. Naopak podíl obyvatel ve věku 65 a více let dále vzrostl a mezi kraji byl nejvyšší.

...senioři v krajském městě tvořili pětinu obyvatel...

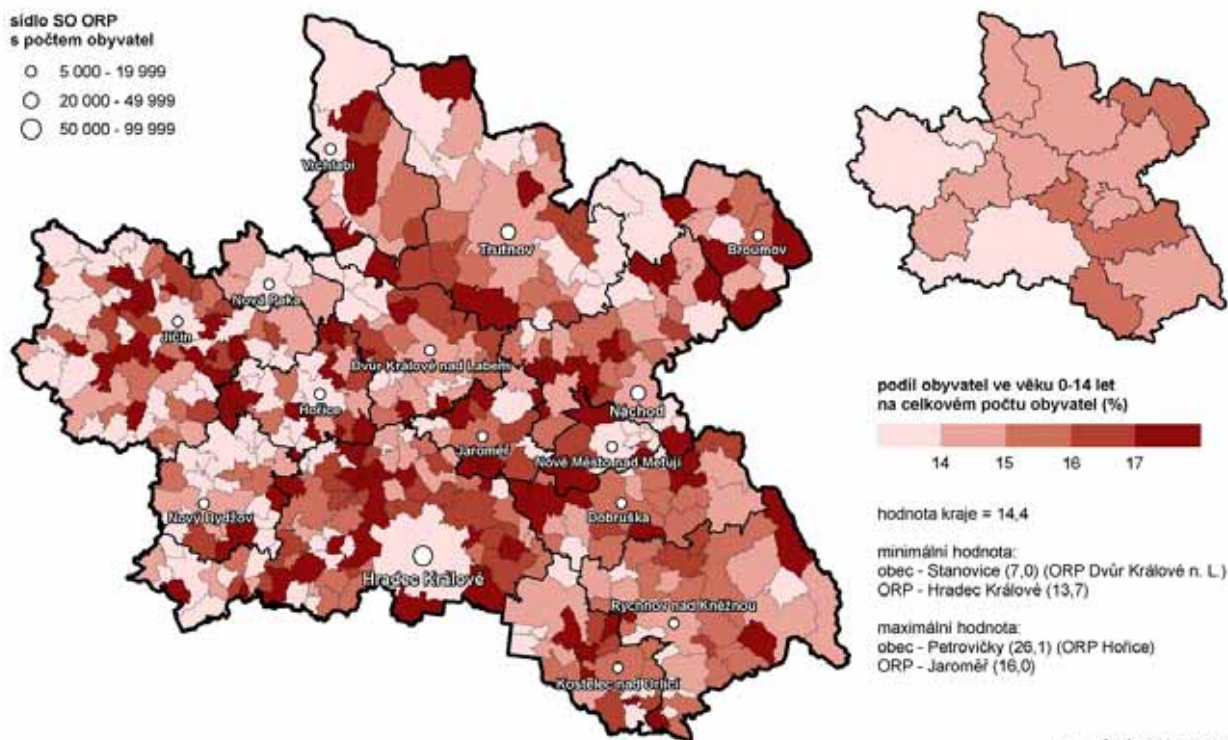
Z téměř 385 tisíc osob ve věku 15–64 let jich 15 % bylo ve věkových skupinách 35–44 let a 55–64 let, necelých 12 % v nejnižší skupině 15–24 let. S výjimkou obcí s 200–1 999 obyvateli, kde mírně převládá počet dětí nad osobami ve věku 65 a více let, bylo věkové složení obyvatel z hlediska velikosti obcí méně příznivé. Vyšší podíl tvořili senioři v obcích s 5 000–9 999 obyvateli (17,8 %), v krajském městě pak byla sečtena téměř pětina osob ve věku 65 a více let, když dětí do 15 let bylo o 6 tisíc méně. Ani v jednom z královéhradeckých okresů nepřevýšil podíl dětské složky obyvatelstva podíl nejstarších osob. Nejvyšší rozdíl v zastoupení těchto skupin byl v okrese Hradec Králové (činil 3,6 procentního bodu) a Jičín (2,6 procentního bodu), nejnižší v okrese Rychnov nad Kněžnou (1,0 procentního bodu).

Tab. 3.1.2 Obyvatelstvo podle pohlaví a věku, index stáří a průměrný věk podle velikostních skupin obcí

	Obyvatelstvo celkem	z toho ženy (%)	Počet žen na 1 000 mužů	Z celku podle věku (%)			Index stáří	Průměrný věk	
				0 - 14	15 - 64	65 a více ¹⁾		muži	ženy
Kraj celkem	547 916	50,9	1 037	14,4	68,4	17,1	116	39,5	42,6
v tom obce s počtem obyvatel:									
do 199	15 625	50,0	1 002	15,1	67,7	17,2	111	40,5	42,8
200 - 499	53 544	49,6	985	15,6	68,8	15,6	98	39,3	41,8
500 - 999	60 697	50,1	1 004	15,4	69,1	15,5	99	39,5	42,1
1 000 - 4 999	106 231	49,8	990	14,8	68,9	16,3	108	39,6	42,7
5 000 - 19 999	166 799	51,5	1 061	14,5	68,1	17,5	118	40,1	43,2
20 000 - 49 999	50 706	52,1	1 087	14,4	68,8	16,8	114	39,5	43,4
50 000 a více	94 314	52,0	1 083	12,6	67,8	19,6	152	41,2	44,4

¹⁾ vč. nezjištěného věku

Děti v obcích a správních obvodech ORP Královéhradeckého kraje

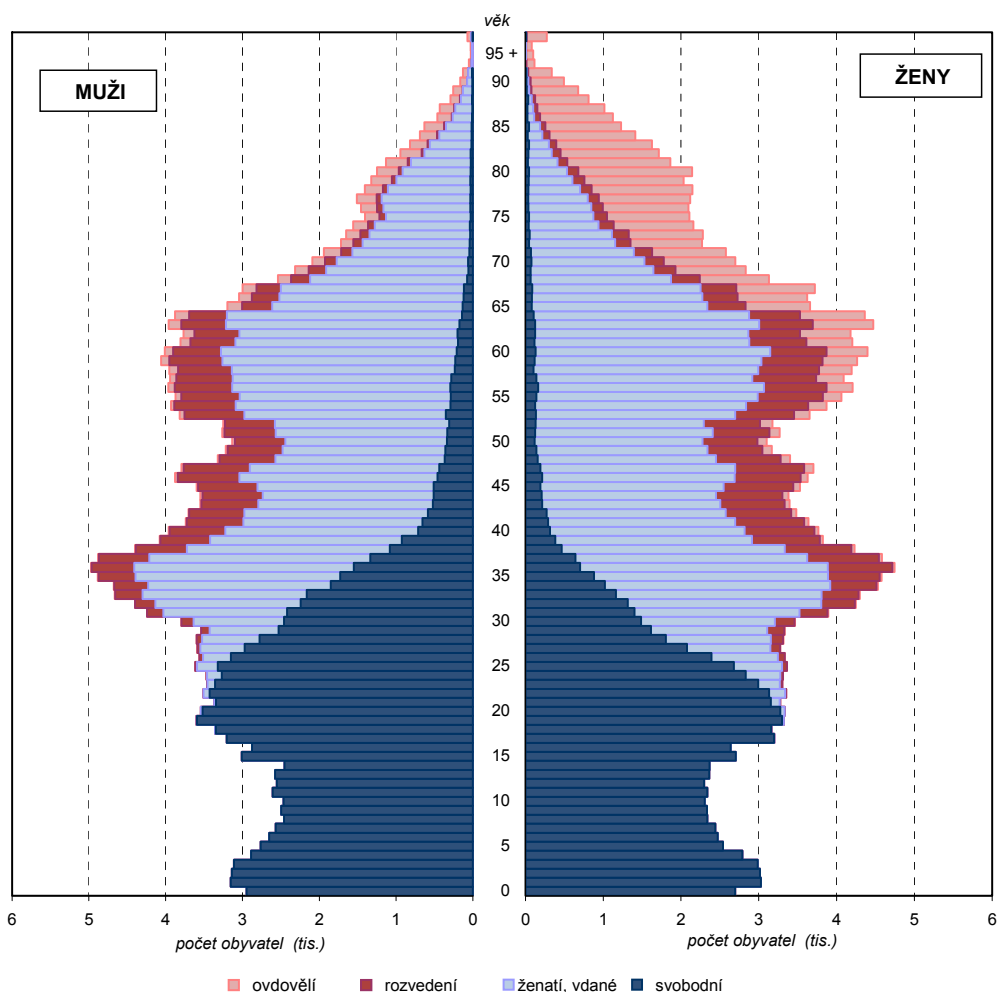
...nejvyšší průměrný věk v ČR...

Průměrný věk se zvýšil na 41,6 let v roce 2011 a byl nejvyšší mezi kraji ČR. Přitom v jednotlivých okresech se pohyboval v rozpětí od 41,0 let v okrese Rychnov nad Kněžnou (s průměrným věkem mužů 39,6 let a žen 42,4 let) do 41,9 let v okrese Hradec Králové (40,3 let, resp. 43,4 let).

...mezi průměrným věkem mužů a žen byl rozdíl 3,1 roku...

Na rozdíly ve věkové struktuře mužů a žen má vliv jednak mírně vyšší počet rodičů se chlapců než dívek a jednak vyšší průměrný věk dosahovaný u žen. Početní převaha mužů v nejnižších věkových kategoriích je tak kompenzována a převyšena většími počty žen ve vyšším věku. Zatímco ve věku do 14 let bylo 51,6 % mužů, mezi osobami nad 65 let výrazně převládaly ženy (59,2 %). Na 100 seniorek tak připadlo pouze 70 dívek, u mužů je tento poměr opačný, kdy na 100 seniorů připadlo 109 chlapců. Z toho vyplývá i rozdíl v průměrném věku mezi muži a ženami, který v kraji dosáhl 39,5 let u mužů a 42,6 let u žen.

Graf 3.1 Věkové složení obyvatelstva podle pohlaví a rodinného stavu

...index stáří činil v kraji 116 a byl nad průměrem ČR...

Vyšší podíl obyvatelstva ve starších věkových skupinách nepříznivě ovlivňuje index stáří, tj. počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let, jehož hodnota ke dni sčítání činila 116 a byla nad průměrem ČR. Počet dětí ve věku do 15 let byl absolutně o téměř 13 tisíc nižší než počet osob ve věku 65 a více let. Se vzrůstajícím počtem obyvatel v obcích se pak výrazně zvyšoval až na 152 v krajském městě Hradci Králové. Z tohoto pohledu patří k nejmladším okresům kraje Rychnov nad Kněžnou a Trutnov (index stáří 107, resp. 110), nejstarší je vlivem vysoké hodnoty v krajském městě okres Hradec Králové s indexem stáří 126. Z patnácti největších měst v kraji patří k nejstarším výše uvedené krajské město Hradec Králové, dále Hořice (index stáří 139), Nové Město nad Metují (137) a Nová Paka (133), k nejmladším Jaroměř a Rychnov nad Kněžnou se shodným indexem stáří 99.

Tab. 3.1.3 Obyvatelstvo podle pohlaví, hlavních věkových skupin a velikostních skupin obcí

	Muži	v tom podle věku (%)			Ženy	v tom podle věku (%)		
		0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno		0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Kraj celkem	268 967	15,2	70,5	14,4	278 949	13,7	66,5	19,8
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	7 803	15,5	70,0	14,5	7 822	14,8	65,4	19,8
200 - 499	26 980	15,9	70,9	13,2	26 564	15,3	66,6	18,1
500 - 999	30 286	15,9	70,9	13,2	30 411	14,8	67,4	17,8
1 000 - 4 999	53 374	15,5	71,1	13,4	52 857	14,1	66,6	19,3
5 000 - 19 999	80 943	15,2	70,2	14,7	85 856	13,8	66,1	20,1
20 000 - 49 999	24 301	15,7	70,7	13,5	26 405	13,2	67,0	19,9
50 000 a více	45 280	13,5	69,7	16,8	49 034	11,8	66,1	22,1

...u žen jsou rozdíly významnější.

Vlivem rozdílného demografického vývoje podle pohlaví se věková skladba mužů a žen významně liší. Podíl dětí do 14 let je u mužů o 1,5 p.b. vyšší než u žen, výrazně vyšší je naopak skupina žen starších 65 let proti mužům ve stejném věku. Zatímco na 100 chlapců do 15 let připadá 92 mužů starších 65 let, na 100 dívek již 142 žen ve věku 65 a více let. Ve věku ekonomické aktivity 15–64 let převažoval podíl mužů o 4 p.b. nad ženami. Věková struktura mužů a žen se mírně liší i z hlediska velikostních skupin obcí. Podíl mužů je obdobný v obcích podle počtu obyvatel u dětí do 15 let a ve věku 15–64 let, podíl mužů nad 65 let mírně kolísá. U žen jsou rozdíly výraznější. V obcích podle počtu obyvatel tvoří rozdíl v dětské složce 3,5 procentního bodu, u žen starších 65 let až 4,3 procentní body.

3.2. Rodinný stav
Výrazně roste podíl svobodných žen...

Složení populace podle rodinného stavu ovlivňuje vývoj počtu sňatků a rozvodů. Počet sňatků se výrazně snižoval, a to se projevilo v rostoucím podílu svobodných osob a klesajícím zastoupením osob žijících v manželství. Přestože v populaci starší 15 let stále převládají ženatí muži a vdané ženy, zejména podíl svobodných mužů je již téměř shodný s ženatými. Výrazně ale roste podíl svobodných žen, kterých je v populaci žen ve věku 15 a více let již více než třetina. Ve věku 15–29 let je svobodných více než 90 % mužů a 84,7 % žen, ještě ve věku 30–34 let je to více než polovina mužů a necelá třetina žen.

Tab. 3.2.1 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví, rodinného stavu a věku

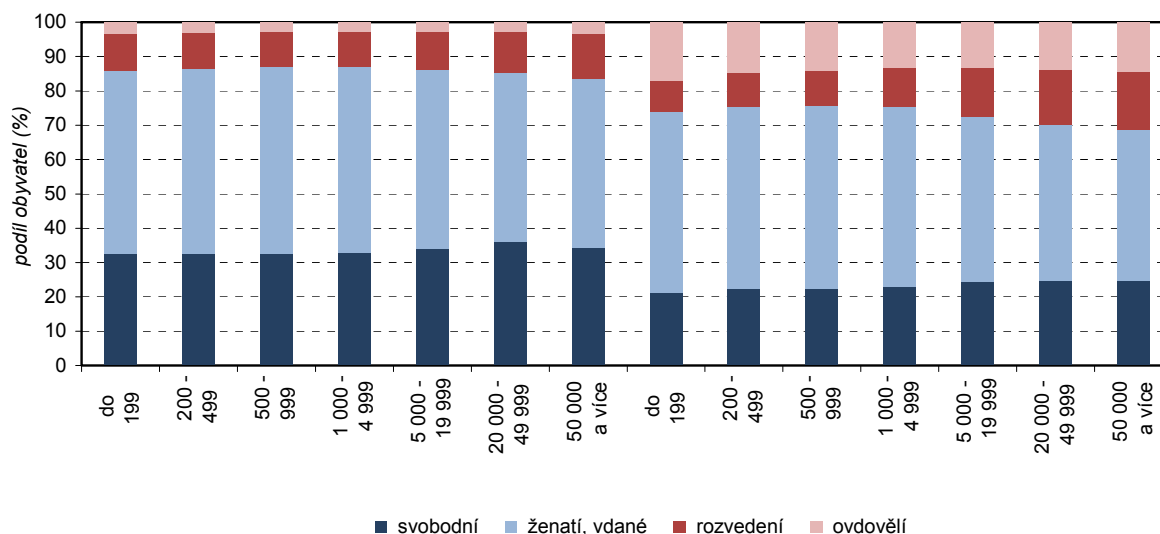
	Muži	z toho podle rodinného stavu (%)				Ženy	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Celkem	268 967	43,5	44,3	9,4	2,6	278 949	33,9	42,5	11,3	12,2
z toho ve věku:										
15 - 19	16 064	99,8	0,1	0,0	0,0	15 042	99,7	0,2	0,0	-
20 - 24	17 395	97,3	2,3	0,1	0,0	16 610	92,6	6,6	0,5	0,0
25 - 29	17 935	82,2	15,9	1,6	0,0	16 648	63,4	32,4	4,0	0,1
30 - 34	21 827	51,0	42,1	6,6	0,1	20 455	31,2	58,0	10,3	0,3
35 - 39	23 261	28,5	58,2	12,9	0,2	21 984	14,0	66,2	18,9	0,8
40 - 49	36 378	14,1	64,3	20,8	0,6	35 103	6,2	67,1	24,1	2,4
50 - 59	37 235	7,9	70,9	19,3	1,8	37 903	3,4	69,1	20,4	7,0
60 - 69	33 545	4,2	77,7	13,1	4,8	38 584	2,6	62,6	14,3	20,5
70 a více let	23 438	2,4	73,0	5,3	19,3	37 511	2,3	30,6	7,4	59,6

...nejčastější věk rozvedených mužů i žen je mezi 35–59 lety.

Podíl rozvedených mužů a žen je obdobný (zhruba desetina), ale ovdovělých žen je v kraji z důvodu vyšší naděje dožití téměř pětkrát více než ovdovělých mužů. Rozvedení muži a rozvedené ženy jsou nejčastěji ve věku 35–59 let (18,3 %, resp. 21,4 %) a zatímco téměř pětina ovdovělých mužů je ve věku nad 70 let, shodný podíl tvoří ovdovělé ženy ve věku 60–69 let. Absolutně i relativně

nejvíc (22 tisíc, 59,6 %) ovdovělých žen je starších 70 let. Jako alternativu k rodinnému stavu uvedlo pouze 40 mužů a 21 žen Královéhradeckého kraje, že žije v registrovaném partnerství osob stejného pohlaví, u dalších 9 osob takové partnerství zaniklo rozhodnutím soudu.

Graf 3.2 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví, rodinného stavu a velikostních skupin obcí (ze zjištěných hodnot)

3.3. Plodnost žen

Pokles plodnosti žen vlivem změn po roce 1989...

Do demografického vývoje se promítly důsledky změn ve společnosti po roce 1989 – uzavírání sňatků a rození dětí se odkládalo do vyššího věku, což způsobilo výrazný pokles úrovně plodnosti a růst průměrného věku matek, výrazně vzrostla i intenzita plodnosti mimo manželství.

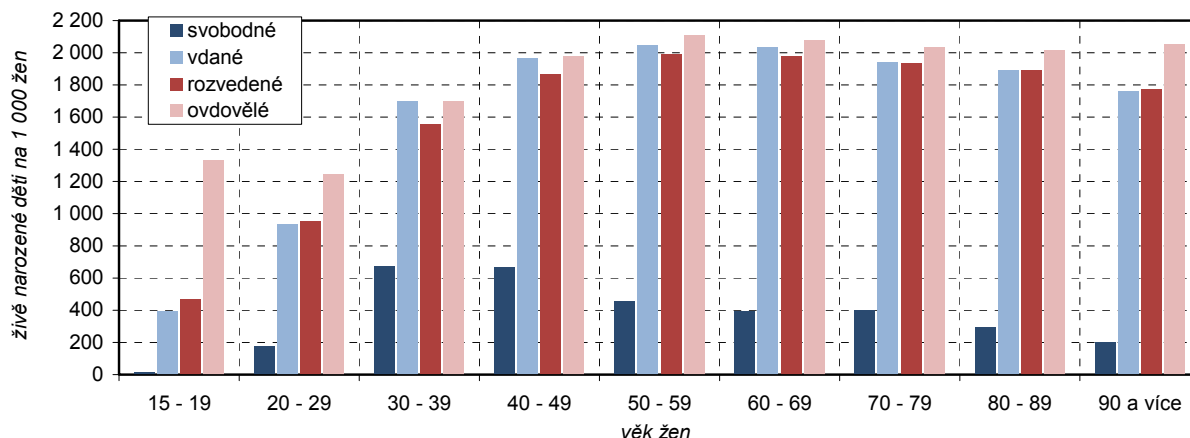
Tab. 3.3.1 Ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí a věku

	Ženy ve věku 15 a více let	v tom s počtem všech živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4 a více	nezjištěno	
Celkem	240 649	19,8	16,7	44,1	12,5	3,3	3,6	1 630
z toho ve věku:								
15 - 19	15 042	78,1	1,3	0,1	0,0	0,0	20,5	19
20 - 24	16 610	79,9	9,4	2,3	0,3	0,1	8,0	165
25 - 29	16 648	55,2	24,9	12,7	1,7	0,5	5,0	606
30 - 34	20 455	21,1	29,6	39,3	5,7	1,1	3,3	1 347
35 - 39	21 984	8,3	21,4	54,3	11,5	2,7	1,7	1 800
40 - 44	17 663	5,7	19,1	55,8	14,2	3,8	1,4	1 930
45 - 49	17 440	5,4	16,1	57,5	15,6	4,1	1,3	1 985
50 - 59	37 903	4,5	13,0	59,0	18,2	4,1	1,3	2 062
60 - 69	38 584	4,2	14,2	57,3	18,8	4,4	1,0	2 071
70 a více let	37 511	5,0	18,7	51,2	17,7	6,0	1,3	2 049

...pětina žen byla bezdětná...

V Královéhradeckém kraji bylo v roce 2011 zjištěno celkem 241 tisíc žen starších 15 let, které měly celkem 378 tisíc živě narozených dětí. Ve struktuře podle počtu narozených dětí bylo nejvíce žen se dvěma dětmi (44,1 %), téměř pětina žen byla bezdětná a další nejčastější bylo zastoupení žen s jedním dítětem. Vysoký podíl bezdětných žen byl ve věku do 30 let (více než 70 % ze všech žen v tomto věku), ženy s jedním dítětem byly nejčastěji ve věku 25–39 let, nadpoloviční většina žen ve věkových skupinách nad 35 let měla dvě děti. V průměru připadalo na jednu ženu 1,6 živě narozených dětí, když dvě a více dětí připadalo v průměru až na ženy ve věku 50 a více let.

Graf 3.3 Počet dětí na 1 000 žen podle rodinného stavu a věku žen

...u vdaných žen dominují dvě děti...

Z celkového počtu žen jich byla necelá polovina vdaných. U vdaných žen dominuje model dvoudětné rodiny (59,2 %), zastoupení rodin s jedním a třemi dětmi je obdobné (16,6 %, resp. 15,4 %). Bezdětných je relativně málo. Průměrně připadalo na tisíc vdaných žen 1 978 dětí, jejich průměrný počet se mírně zvyšoval se vzrůstajícím věkem ženy.

...necelá pětina rozvedených nebo ovdovělých žen měla tři děti a byly nejčastěji 50-ti leté a starší...

Více než čtvrtinu tvořily ženy rozvedené a ovdovělé, kterým se v průběhu jejich života narodilo téměř 132 tisíc dětí. Průměrný počet narozených dětí připadajících na tisíc rozvedených nebo ovdovělých žen byl jen nepatrně vyšší než u žen vdaných. Největší zastoupení mezi rozvedenými nebo ovdovělými ženami, více než polovinu, měly tedy ženy s dvěma dětmi a byly většinou čtyřicetileté a starší. Následovaly ženy s jedním dítětem, nejčastěji ve věku 20–34 let, necelá pětina rozvedených nebo ovdovělých žen pak měla tři děti a byly nejčastěji 50leté a starší.

Tab. 3.3.2 Ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí a nejvyššího ukončeného vzdělání

	Ženy ve věku 15 a více let	v tom s počtem všech živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4 a více	nezjištěno	
Celkem	240 649	19,8	16,7	44,1	12,5	3,3	3,6	1 630
v tom vzdělání:								
základní vzdělání vč. neukončeného	51 813	24,2	11,9	35,9	16,2	6,6	5,1	1 717
střední vzdělání vč. vyučení (bez maturity)	71 463	9,5	17,6	52,3	15,8	3,4	1,4	1 871
s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	83 768	23,2	18,8	46,0	9,2	1,4	1,4	1 466
vysokoškolské	22 671	30,5	19,4	40,4	7,6	1,1	1,0	1 289
bez vzdělání	1 180	38,2	9,3	21,2	12,4	12,2	6,7	1 662
nezjištěno	9 754	14,5	13,6	23,0	8,4	4,1	36,4	1 641

...svobodné ženy jsou převážně bezdětné...

Svobodných žen starších 15 let bylo na území kraje sečteno téměř 56 tisíc. Data za svobodné ženy jsou ovlivněna vysokým výskytem žen (více než desetina) s nezjištěným počtem dětí. Ze získaných dat ale vyplývá, že svobodné ženy jsou stále převážně bezdětné (70,5 %). Byl však zaznamenán i poměrně vysoký podíl svobodných žen s jedním dítětem (12,4 %). Tyto svobodné ženy-matky žijí buď v neformálních partnerstvích, ale roste i počet svobodných matek bez stálého partnera. Z celkového počtu téměř 7 tisíc svobodných žen s jedním dítětem jich bylo nejvíce, dvě třetiny, ve věku 20–34 let. V roce 2011 připadalo na tisíc svobodných žen 298 živě narozených dětí.

...s rostoucí úrovní vzdělání se průměrný počet dětí snižoval...

Strukturu žen podle počtu dětí ovlivňuje mimo jiné i úroveň jejich vzdělání. Relativně nejvíce bezdětných žen je mezi absolventkami vysokých škol, ženy s nižší úrovní vzdělání měly naopak podstatně častěji tři a více dětí. I tento ukazatel však byl ovlivněn poměrně vysokým podílem nezjištěných odpovědí. Z hlediska vzdělání ze zjištěných odpovědí tak připadalo v průměru na 1 000 žen nejvíce živě narozených dětí na ženy se středním vzděláním, včetně vyučených bez maturity (1 871 dětí) a na ženy se základním vzděláním (1 717 dětí). S rostoucím vzděláním se průměrný počet dětí poměrně výrazně snižoval až na 1 289 na 1 000 žen s vysokoškolským vzděláním.

...nejvyšší podíl žen se dvěma dětmi byl u vyučených žen...

Bez ohledu na vzdělání bylo ve všech skupinách absolutně i relativně nejvíce žen se dvěma dětmi (s výjimkou skupiny žen bez vzdělání, které však tvořily zanedbatelný podíl ze všech žen starších 15 let). Nejvyšší podíl žen s dvěma dětmi byl mezi vyučenými ženami (tvořil více než polovinu), naopak nejnižší u žen se základním vzděláním. Mezi ženami se základním vzděláním jich však bylo relativně nejvíce se třemi a více dětmi. Druhý nejvyšší podíl tvořily ve struktuře podle počtu dětí bezdětné ženy, přitom jejich nejvyšší zastoupení bylo u absolventek vysokých škol, podstatně nižší a zhruba shodné bylo u žen se základním vzděláním a úplným středním vzděláním s maturitou. Pouze ženám se základním vzděláním ve věku nad 35 let a ženám vyučeným nad 45 let se narodily v průměru více než dvě děti, tzn. že svou plodností zajistily prostou reprodukci (tj. v průměru na jednu ženu více než 2,1 živě narozených dětí).

Tab. 3.3.3 Ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí, náboženské víry a věku

	Ženy ve věku 15 a více let	v tom s počtem všech živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4 a více	nezjištěno	
Věřící								
Celkem	30 048	14,1	15,5	46,6	17,1	5,4	1,4	1 868
z toho ve věku:								
15 - 29	2 901	76,0	10,9	5,3	0,8	0,2	6,8	265
30 - 49	5 587	13,2	18,0	44,4	17,4	6,1	0,9	1 886
50 a více let	21 515	6,0	15,5	52,8	19,2	5,9	0,7	2 066
Bez náboženské víry								
Celkem	85 573	24,6	17,2	43,3	10,6	2,2	2,0	1 485
z toho ve věku:								
15 - 29	21 475	77,0	11,7	4,6	0,5	0,1	6,2	243
30 - 49	32 108	10,1	22,7	54,1	10,5	1,9	0,5	1 720
50 a více let	31 828	4,0	15,2	58,7	17,6	3,9	0,5	2 038

...více dětí převažovalo u věřících žen.

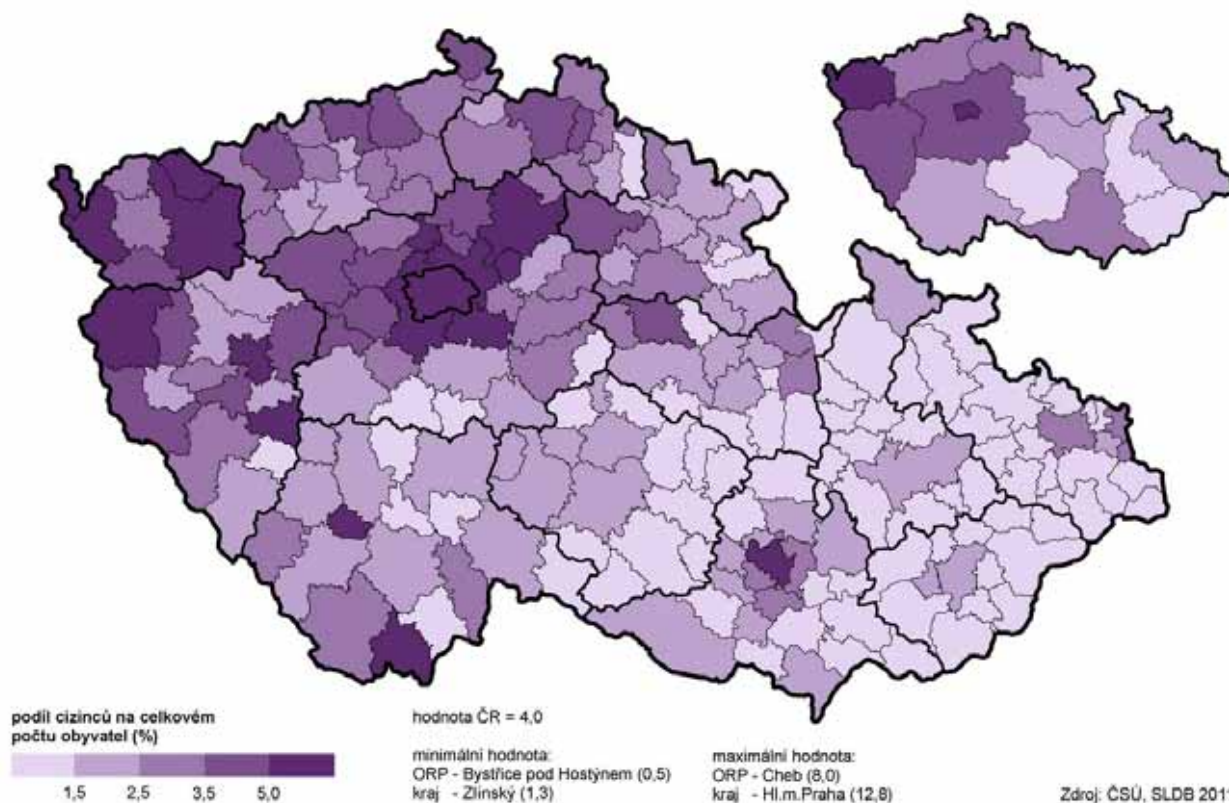
Na plodnost žen má vliv i religiozita matek; rozsah odpovědí však výrazně ovlivnil hodnocení tohoto ukazatele (v roce 2011 možnost neodpovědět na otázku o náboženském vyznání využilo 45,4 % z celkového počtu žen v kraji). K víře se přihlásilo více než 30 tisíc žen ve věku 15 a více let (převážně starších 50ti let), z nich bylo více než 86 % žen s dětmi. Věřící ženy mají zpravidla více dětí, podíly žen se dvěma, třemi, čtyřmi a více dětmi byly podstatně vyšší než u žen bez náboženské víry, naopak podíl věřících bezdětných žen je o více než deset procentních bodů nižší. Na 1 000 věřících žen v průměru připadlo 1 868 živě narozených dětí, na stejný počet žen bez náboženské víry to bylo v průměru 1 485 narozených dětí. Z hlediska věku měly v obou skupinách v průměru více než dvě děti pouze ženy 50leté a starší. Mírně vyšší průměrný počet dětí připadal na věřící ženy ve věku 30–49 let a téměř shodný byl u žen věřících i bez víry ve věku 15–29 let.

3.4. Cizinci, státní občanství

Převažuje státní občanství ČR...

Obyvatelé Královéhradeckého kraje měly k datu sčítání převážně občanství České republiky (96,9 %), přitom nezjištěné zůstalo občanství u zanedbatelného počtu osob (0,5 %). Také ke dvojímu státnímu občanství se přihlásilo pouhých 951 osob (0,2 %), z nich byla třetina s občanstvím ČR a SR.

Cizinci ve správních obvodech ORP a krajích

...cizinci tvořili 2,5 % obyvatel kraje...

Cizinci, tzn. osoby s jiným státním občanstvím než ČR, se tedy na celkovém počtu obyvatel kraje podíleli pouhými 2,5 %. Byl to sedmý nejnižší podíl mezi kraji České republiky, mezi nimiž dominuje Hlavní město Praha s 12,8 % cizinců.

Tab. 3.4.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a státního občanství

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	547 916	49,1	50,9	14,4	68,4	17,1
z toho podle státního občanství:						
Česká republika	530 833	48,9	51,1	14,6	67,9	17,4
jiné země EU	5 415	52,7	47,3	4,2	88,7	7,1
z toho:						
Slovensko	2 392	55,2	44,8	6,6	90,3	3,1
Polsko	1 635	34,8	65,2	1,3	89,5	9,2
evropské země mimo EU	5 588	61,7	38,3	7,1	91,2	1,8
z toho:						
Ukrajina	4 729	62,6	37,4	6,7	92,1	1,2
země Asie	2 218	55,4	44,6	13,5	85,1	1,4
z toho:						
Vietnam	1 353	58,2	41,8	15,0	84,0	1,0
dvojití občanství	951	47,1	52,9	34,7	47,4	17,9
z toho:						
ČR a SR	323	48,6	51,4	20,7	59,8	19,5
bez státního občanství nezjištěno	82	56,1	43,9	46,3	43,9	9,8
	2 466	55,2	44,8	9,7	66,0	24,3

...čtvrtina cizinců bydlí v krajském městě...

U cizinců je z důvodů větších pracovních příležitostí, případně za účelem podnikání patrná tendence k vyšší koncentraci do větších obcí. V kraji to bylo především do krajského města Hradce Králové (více než čtvrtina ze všech cizinců v kraji), ale také do větších měst jako je Jičín, Náchod, Trutnov, Hořice, Vrchlabí, Dvůr Králové nad Labem nebo Jaroměř.

...většina z nich byla ve věku 15–64 let a bydlí v kraji z ekonomických důvodů...

Věková struktura cizinců odráží zejména skutečnost, že naprostá většina z nich (89,2 %) byla ve věku 15–64 let. Podle podrobnějšího členění věkových skupin výrazně převažovali ti ve věku 20–39 let (téměř 60 %), další pětina byla ve věku 40–49 let. Byli to převážně muži (57,1 %) a přicestovali tedy především z ekonomických důvodů. Naopak velmi nízký byl v porovnání se strukturou populace České republiky podíl osob ve věku 65 a více let (3,9 %) a děti do 14 let (6,9 %).

...převažoval počet Ukrajinců, Slováků, Poláků a Vietnamců.

Mezi cizinci převažovali v Královéhradeckém kraji občané evropských zemí mimo EU (41,1 %), mezi kterými dominují Ukrajinci. Dalších 40 % tvořili občané EU, mezi nimiž tvoří nejpočetnější skupiny z hlediska státního občanství Slováci a Poláci a následuje 16,3 % cizinců z Asie s vysokým podílem Vietnamců. Podle státního občanství tak byli v kraji nejsilněji zastoupeni Ukrajinci, Slováci, Poláci a Vietnamci, kteří z celkového počtu cizinců tvořili 74,4 %. S výjimkou Poláků, v jejichž populaci převažovaly téměř ze dvou třetin ženy, byli ve zbývajících zmiňovaných skupinách cizinců v převaze muži.

3.5. Národnost, mateřský jazyk

Z osob hlásících se ke dvěma národnostem dominovala kombinace české a slovenské...

Území kraje zůstává národnostně stejnorodé. Výsledky sčítání 2011 jsou ovlivněny tím, že více než čtvrtina obyvatel kraje, tj. 141 tisíc osob využila práva národnost neuvést, což má vliv na hodnocení struktury obyvatelstva podle národnostního složení. Českou národnost uvedlo 95,6 % obyvatel kraje, kteří národnost vyplnili. Z téměř 407 tisíc obyvatel, kteří odpověděli, se jich 99,3 % přihlásilo k jedné národnosti a pouhých 2,7 tisíc (0,7 %) uvedlo více než jednu národnost. Z osob hlásících se ke dvěma národnostem dominovala kombinace národnosti české a slovenské (více než čtvrtina), české a romské (20,6 %) a shodně zhruba 12 % osob uvedlo kombinaci české a moravské, resp. české a německé národnosti.

Tab. 3.5.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a národnosti

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	547 916	49,1	50,9	14,4	68,4	17,1
v tom:						
osoby hlásící se k jedné národnosti	404 210	48,3	51,7	13,7	67,8	18,6
z toho národnost:						
česká	389 201	48,3	51,7	14,0	67,5	18,5
moravská	700	64,1	35,9	4,4	77,3	18,3
slovenská	5 638	43,7	56,3	2,4	69,4	28,2
polská	1 260	19,5	80,5	1,5	82,8	15,7
německá	1 269	47,6	52,4	0,8	38,8	60,4
romská	337	58,2	41,8	21,1	71,8	7,1
ukrajinská	2 078	53,1	46,9	9,4	87,3	3,2
vietnamská	893	54,9	45,1	15,8	83,2	1,0
osoby hlásící se ke dvěma národnostem	2 695	50,4	49,6	21,2	58,2	20,6
národnost neuvedena	141 011	51,3	48,7	16,5	70,5	12,9

...zastoupení české národnosti je v kraji vyšší než v průměru ČR...

V kraji převažuje česká národnost (96,3 %). Nejpočetnějšími národnostními menšinami byli občané slovenské, ukrajinské, německé a polské národnosti. K druhé nejčetnější slovenské národnosti se přihlásilo pouhých 1,4 % obyvatel. Všechny další národnosti měly zastoupení na celkovém počtu obyvatel kraje půl procenta a méně. Nejčastěji ukrajinská (0,5 %), německá a polská (shodně 0,3 %), vietnamská a moravská (shodně 0,2 %). V rámci České republiky se k české národnosti přihlásilo 90 % obyvatel, proti průměru kraje pak výrazně více osob k národnosti moravské (téměř 7 %), mírně vyšší bylo zastoupení slovenské, ukrajinské, polské a vietnamské národnosti, naopak nižší byl v průměru České republiky podíl německé národnosti.

...převaha žen u polské národnosti... Skladba obyvatelstva je v populaci různých národnostních skupin odlišná. Ve struktuře národností podle pohlaví převažovaly ženy u slovenské, německé a polské národnosti (u polské tvořily ženy dokonce 80,5 %).

...nejvíce osob ve věku 65 let a více bylo u německé národnosti... Z hlediska věkové struktury bylo s výjimkou německé národnosti nejvíce osob v produktivním věku 15–64 let (v průměru okolo 80 %), naopak děti do 15 let, které měly jinak velice nízké zastoupení, bylo relativně nejvíce u vietnamské a ukrajinské národnosti (15,8 %, resp. 9,4 %). U dlouhodobých národnostních menšin na území kraje, tj. především německé, slovenské a moravské, byly zjištěny výrazně vyšší podíly osob starších 65 let, u německé národnosti tvořily dokonce 60 %.

...mateřský jazyk češtinu uvedla většina obyvatel. Složení obyvatel podle mateřského jazyka bylo z hlediska národnostního, z hlediska pohlaví a věkové struktury obdobné jako struktura obyvatel podle národnosti. Z porovnání národnosti a mateřského jazyka vyplývá, že počty osob podle mateřského jazyka zcela nesouhlasily s deklarovanou národností, např. k české národnosti se přihlásilo 96,2 % obyvatel, jako mateřský jazyk uvedlo češtinu 97,2 % (ze zjištěných odpovědí), podobně vyšší byl i počet osob podle mateřského jazyka než počet osob hlásící se ke slovenské a polské národnosti. Naopak německá národnost v absolutním vyjádření převyšuje počet osob s německým mateřským jazykem, stejně jako ukrajinská a vietnamská. Podstatný rozdíl byl u osob hlásících se ke dvěma národnostem; těch bylo v kraji 2,7 tisíc, zatímco dvojnásobek mateřský jazyk uvedlo téměř 10 tisíc obyvatel kraje.

Tab. 3.5.2 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a mateřského jazyka

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	547 916	49,1	50,9	14,4	68,4	17,1
v tom:						
osoby s jedním mateřským jazykem	519 483	48,9	51,1	14,3	68,5	17,2
z toho:						
český	505 251	49,0	51,0	14,6	68,4	17,0
moravský	32	62,5	37,5	-	78,1	21,9
slovenský	6 025	40,5	59,5	1,9	65,9	32,2
polský	1 304	18,6	81,4	1,8	82,2	16,0
německý	930	41,3	58,7	0,9	25,3	73,9
romský	272	62,9	37,1	16,9	77,9	5,1
anglický	199	72,9	27,1	6,0	89,9	4,0
ruský	658	40,4	59,6	3,3	88,6	8,1
ukrajinský	1 941	52,0	48,0	6,1	91,1	2,8
vietnamský	822	57,8	42,2	9,0	90,0	1,0
osoby se dvěma mateřskými jazyky	9 916	46,2	53,8	13,3	61,4	25,2
nezjištěno	18 517	56,5	43,5	18,4	70,7	10,9

3.6. Místo narození

V zahraničí se narodilo 5 % obyvatel kraje... Na území České republiky se narodilo 95 % obyvatel kraje, jejich složení z hlediska pohlaví a základních věkových skupin tak bylo obdobné jako u celé populace kraje. Osob narozených v zahraničí bylo 27,5 tisíce (5,0 %), ve struktuře podle věku jich byla čtvrtina ve věku 65 a více let a téměř tři čtvrtiny ve věku 15–64 let; děti do 14 let tvořily pouhá 2,0 %.

...místo narození nebylo zjištěno jen u 0,4 % obyvatel kraje... Podíl osob žijících v době sčítání ve stejné obci, ve které bydlely bezprostředně po narození, je dán jednak migračním pohybem obyvatelstva, ale i administrativními faktory (tzn. integrací či dezintegrací jednotlivých sídelních lokalit do obcí). Nezjištěné místo narození zůstalo pouze u 0,4 % obyvatel kraje.

Tab. 3.6.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a podle bydliště matky v době narození

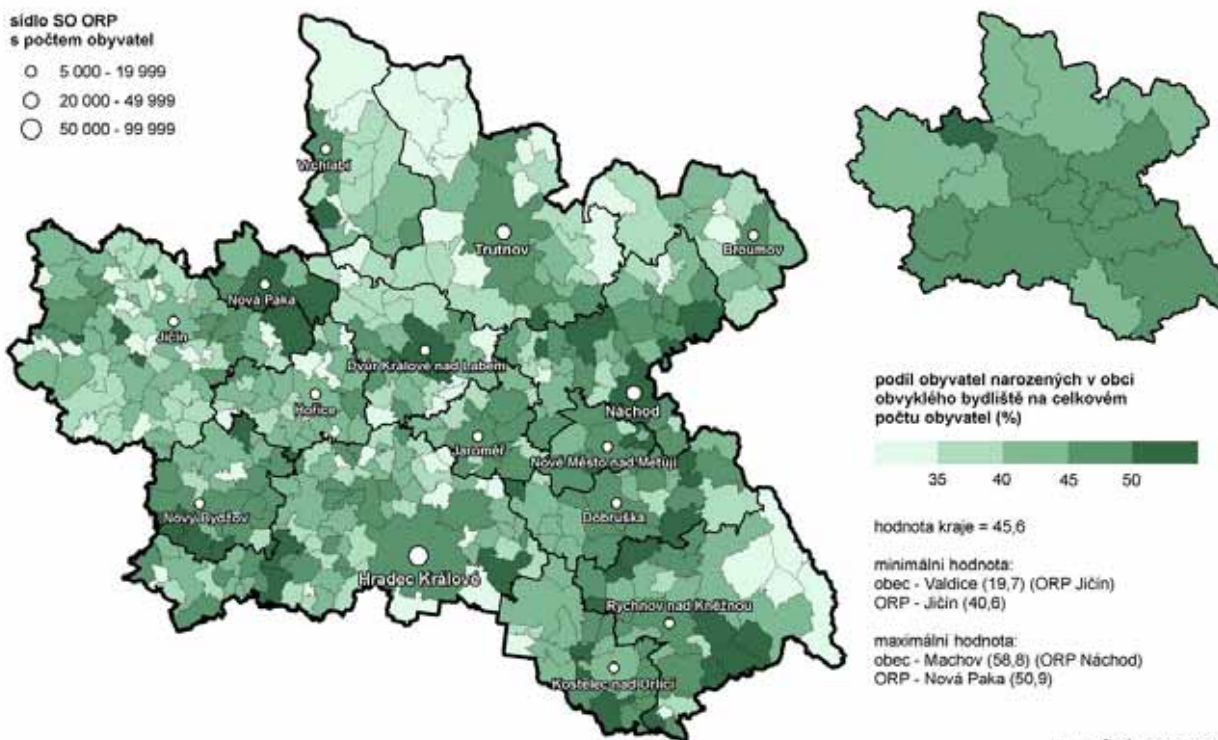
	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	547 916	49,1	50,9	14,4	68,4	17,1
v tom:						
narození v České republice	518 308	49,1	50,9	15,1	68,3	16,6
z toho:						
v obci bydliště	249 913	52,7	47,3	25,4	64,5	10,1
v jiné obci okresu	100 006	45,6	54,4	7,8	75,1	17,1
v jiném okrese kraje	46 348	44,3	55,7	5,4	68,8	25,8
v jiném kraji	86 855	45,7	54,3	4,2	70,1	25,7
narození v zahraničí	27 574	47,6	52,4	2,0	73,0	25,0
z toho ve Slovenské republice	12 497	42,6	57,4	0,9	64,2	34,9
nezjištěno	2 034	59,1	40,9	7,4	43,0	49,6

**...ve své rodné obci
bydlí v kraji 45,6 %
obyvatel...**

Stále silné pouto k místu svého narození přetrvává, 45,6 % obyvatel kraje žije ve své rodné obci a 48,2 % z celkového počtu obyvatel kraje narozených na území České republiky. Pouze v této skupině mají větší podíl muži než ženy; u narozených v jiné obci okresu, jiném okrese kraje nebo v jiném kraji vždy výrazně převažují ženy. Muži tedy mají větší fixaci na místo narození, zatímco ženy ve větší míře následují po sňatku manžela do místa jeho bydliště. S rostoucím věkem pak klesá podíl těch, kteří ve stejné obci, ve které se narodili, stále bydlí. Zatímco děti v této skupině tvoří 25,4 %, osob ve věku 65 let a více byla již pouze desetina. Další nejvyšší zastoupení měly osoby narozené v jiné obci vlastního okresu (téměř pětina z počtu obyvatel kraje), což můžeme označit za migraci na krátkou vzdálenost. S rostoucím věkem se podíl bydlících v jiné obci vlastního okresu zvyšuje, děti do 15 let tvoří v této kategorii 7,8 %, zatímco osoby ve věku 65 a více let 17,1 %.

Rodáci v obcích a správních obvodech ORP Královéhradeckého kraje

- sídlo SO ORP
s počtem obyvatel
- 5 000 - 19 999
 - 20 000 - 49 999
 - 50 000 - 99 999

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

...16,8 % obyvatel se narodilo v jiném kraji.

Nejméně časté bylo místo narození v jiném okrese vlastního kraje, což znamená, že nejméně obyvatel (8,9 %) se stěhovalo na větší vzdálenost v rámci kraje, ale mimo vlastní okres narození. V této skupině mají muži nejnižší podíl, pouze 44,3 %. Z hlediska věku pak nejvyšší podíl byl u osob ve věku 65 a více let (25,8 %), děti tvořily pouze 5,4 %. Téměř dvakrát více obyvatel (16,8 %) uvedlo, že se narodili v jiném kraji; z toho vyplývá, že se stěhovali na poměrně velkou vzdálenost. Také v této skupině byl nízký podíl mužů a výrazně vyšší podíl osob ve věku 65 a více let.

3.7. Vztah k náboženské víře

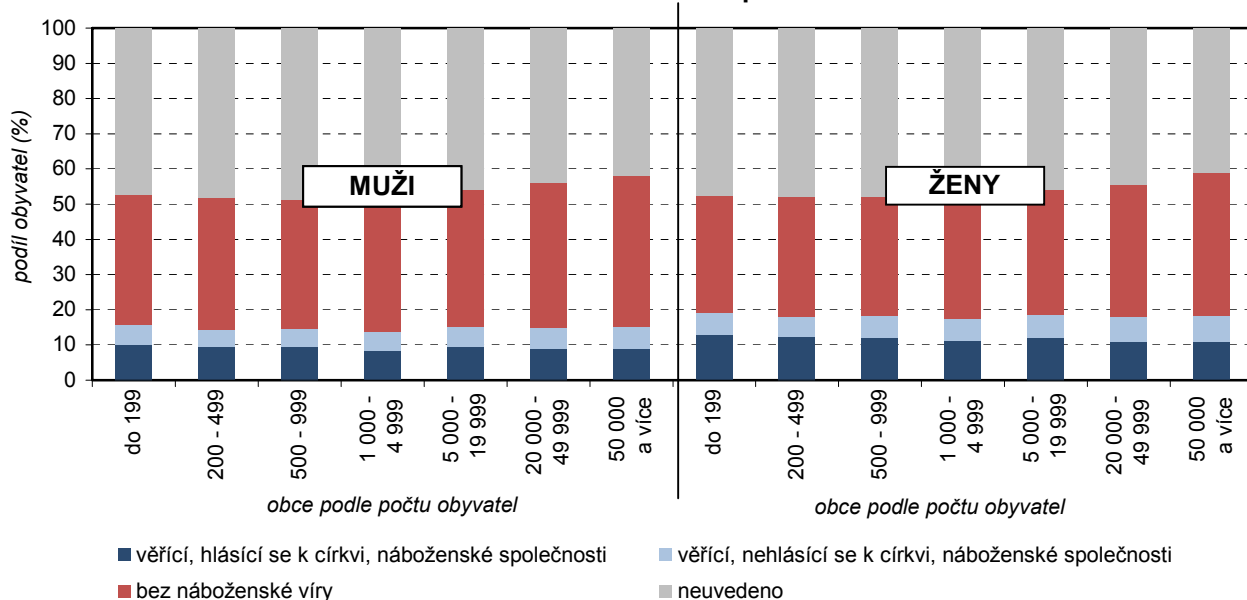
K náboženské víře se v kraji přihlásilo 30 % obyvatel, kteří na otázku odpovídali...

K náboženskému vyznání se v kraji vyjádřilo 46 % obyvatel. K věřícím občanům se přihlásilo 16,5 % obyvatel kraje, resp. 30,4 % těch, kteří na otázku odpověděli. Bylo to 9. pořadí mezi kraji ČR. V rámci České republiky neodpovědělo 44,7 % obyvatel. S rostoucí velikostí obce se podíl nábožensky založených obyvatel snižuje.

...dvě třetiny věřících uvedly římskokatolické vyznání...

Více než dvě třetiny osob nejčastěji uváděly, že jsou nevěřící. Více než desetina (11,2 %) odpovědi deklarovala víru, ale bez toho, že by se osoba hlásila k nějaké církvi nebo náboženské společnosti. Z celkového počtu věřících, kteří se přihlásili k víře, jich dvě třetiny uvedli římskokatolické vyznání, které má mezi církvemi dominující postavení. Podíly dvou dalších nejvýznamnějších církví (jak v republice tak i v kraji) jsou dlouhodobě řádově odlišné. K Církvi československé husitské se v kraji přihlásilo 8,6 % věřících, k Českobratrské církvi evangelické 3,9 % věřících. Ze zbývajících církví měly v kraji vyšší zastoupení ještě Církev bratrská (2,0 %), Náboženská společnost Svědkové Jehovovi (1,1 %) a Pravoslavná církev v zemích českých (1,0 %), ke každé z nich se ale přihlásil méně než jeden tisíc osob. V úhrnu za celou Českou republiku byla věřících obyvatel více než čtvrtina (ze zjištěných odpovědí), a to vlivem výrazně vyššího podílu věřícího obyvatelstva v moravských krajích. Věřící obyvatelstvo České republiky se z téměř tří čtvrtin hlásilo k Církvi římskokatolické (o 8 procentních bodů více než obyvatelstvo kraje), naopak podstatně méně k Církvi československé husitské (2,7 %).

Graf 3.4 Obyvatelstvo podle pohlaví, náboženské víry a velikostních skupin obcí

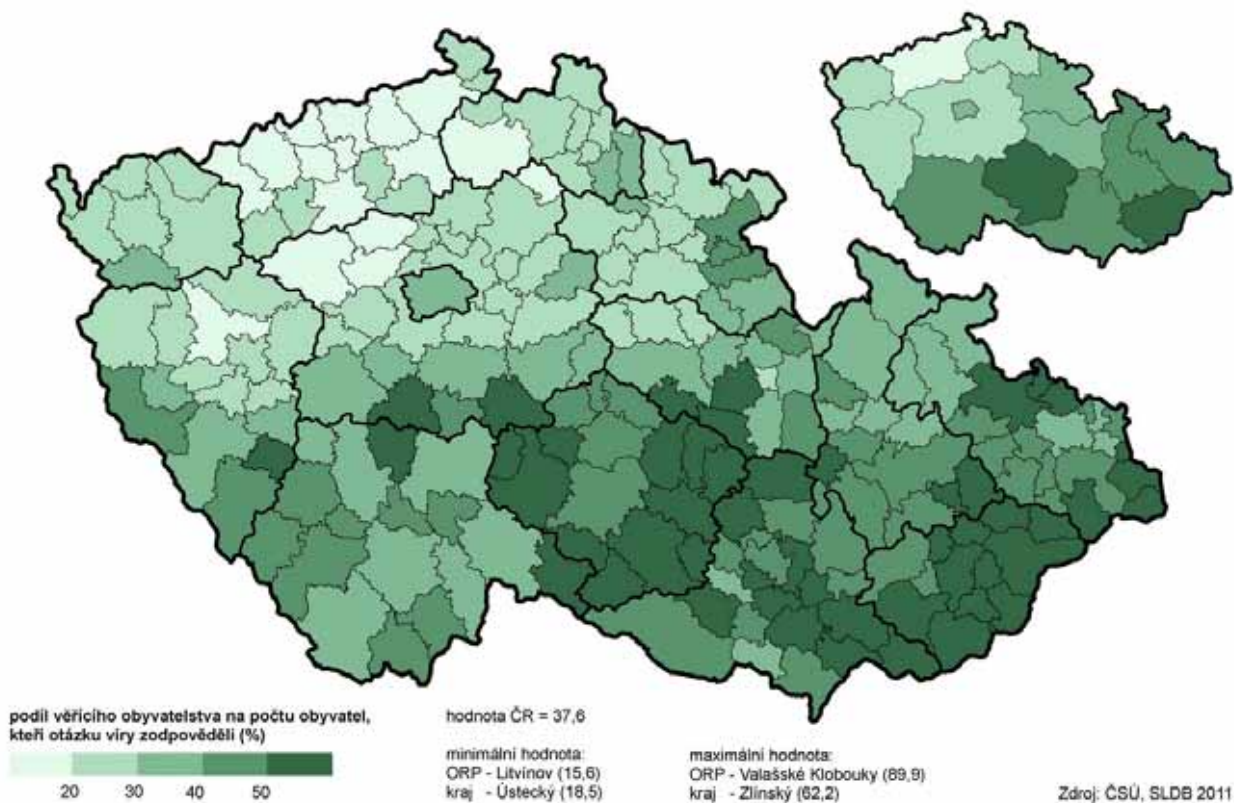
...více věřících je žen než mužů...

Porovnáme-li věřící obyvatelstvo z hlediska pohlaví, celkově je více věřících žen a se vzrůstajícím věkem se počet věřících zvyšuje u obou pohlaví. Rozdíl mezi muži a ženami činil 14 procentních bodů ve prospěch žen, přitom ještě vyšší rozdíl byl zaznamenán mezi muži a ženami u Církve československé husitské a Náboženské společnosti Svědkové Jehovovi s podílem věřících žen vyšším o 23, resp. o 22 procentních bodů.

Tab. 3.7.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a náboženské víry

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	547 916	49,1	50,9	14,4	68,4	17,1
z toho podle náboženské víry:						
věřící - nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti	33 412	44,8	55,2	6,2	71,8	22,0
věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti	56 915	43,2	56,8	8,2	50,7	41,1
z toho:						
Církev římskokatolická	37 531	42,5	57,5	8,6	48,1	43,3
Církev československá husitská	4 871	38,5	61,5	3,0	36,5	60,4
Českobratrská církev evangelická	2 224	42,9	57,1	8,5	45,5	46,0
bez náboženské víry	206 874	51,0	49,0	15,8	73,9	10,3
neuvedeno	250 676	49,4	50,6	15,8	67,5	16,7

**Věřící obyvatelstvo ve správních obvodech ORP a krajích
(z uvedených hodnot)**

...nejvyšší podíl osob bez vyznání byl ve věku 40–59 let.

Ve struktuře podle věku byl podíl věřících mužů mírně vyšší přibližně do padesátého roku věku, ve věku 50–64 let byly podíly věřících mužů a žen vyrovnané. Výraznější podoby pak dosáhl tento rozdíl mezi pohlavími u starších osob nad 65 let, kdy bylo oproti 34,9 % věřícím mužům 45,6 % věřících žen. Prakticky opačně je tomu u osob bez vyznání. Nejvyšší podíly osob bez vyznání byly sečteny shodně u mužů a žen ve věku do 20 let (více než pětina), ve věku od 20–39 let (téměř třetina) a ve věku od 40–59 let (zhruba 29 %). Pak dochází k výraznému snižování až na 5,6 % u mužů a na 7,2 % u žen ve věku sedmdesáti let a starších.

Tab. 3.7.2 Obyvatelstvo podle pohlaví, náboženské víry a velikostních skupin obcí

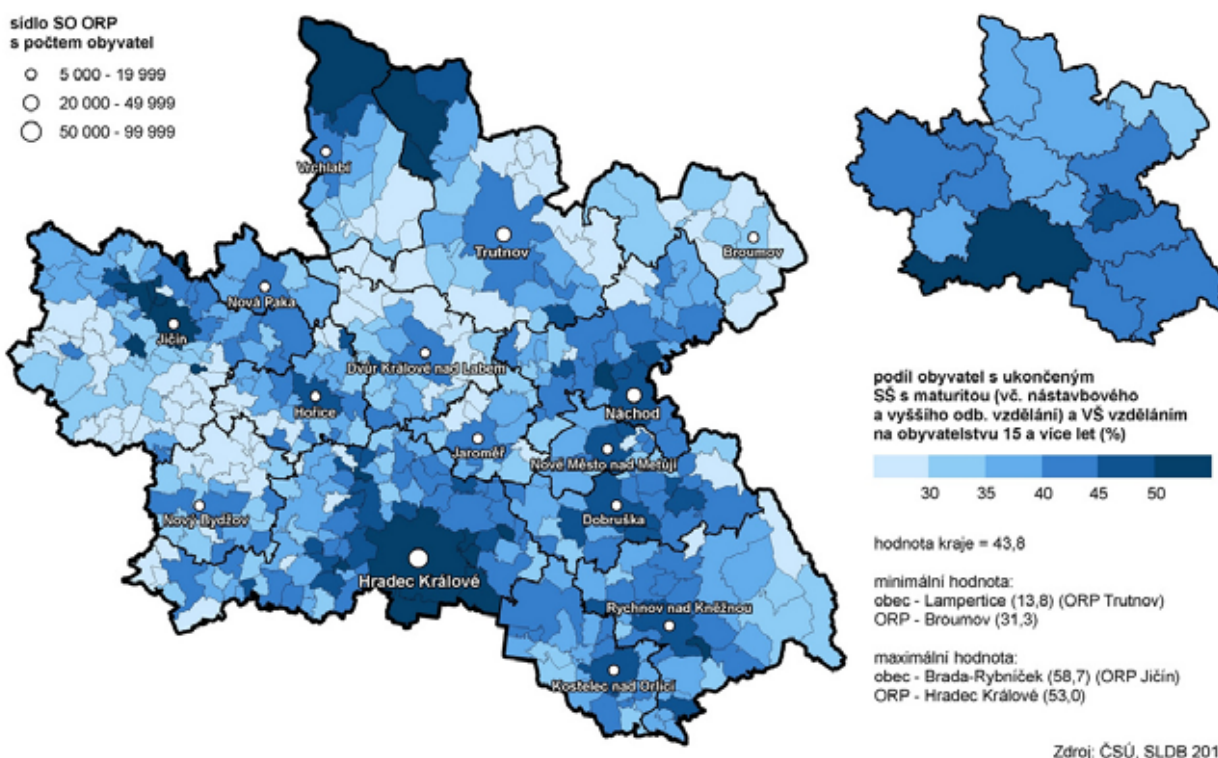
	Věřící						Bez náboženské víry		Neuvedeno	
	celkem		muži		ženy		počet	%	počet	%
	počet	%	počet	%	počet	%				
Kraj celkem	90 327	16,5	39 575	43,8	50 752	56,2	206 874	37,8	250 676	45,8
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	2 733	17,5	1 231	45,0	1 502	55,0	5 496	35,2	7 395	47,3
200 - 499	8 729	16,3	3 925	45,0	4 804	55,0	19 088	35,6	25 726	48,0
500 - 999	9 970	16,4	4 440	44,5	5 530	55,5	21 416	35,3	29 309	48,3
1 000 - 4 999	16 569	15,6	7 302	44,1	9 267	55,9	39 276	37,0	50 384	47,4
5 000 - 19 999	28 119	16,9	12 174	43,3	15 945	56,7	62 305	37,4	76 364	45,8
20 000 - 49 999	8 375	16,5	3 662	43,7	4 713	56,3	19 936	39,3	22 386	44,1
50 000 a více	15 832	16,8	6 841	43,2	8 991	56,8	39 357	41,7	39 112	41,5

3.8. Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Poklesl podíl obyvatel se základním vzděláním...

V období od posledního sčítání došlo k dalšímu nárůstu vzdělanostní úrovně obyvatel kraje. Poklesl podíl obyvatel se základním vzděláním a bez vzdělání, zvýšil se podíl osob s maturitou a vysokoškolským vzděláním. Vliv na tento vývoj měl jednak zájem mladých lidí o vzdělání s lepší perspektivou uplatnění na trhu práce a také úbytek starší generace, která měla v průměru nižší úroveň vzdělání. Z celkového počtu obyvatel starších 15 let na otázku nejvyššího dokončeného vzdělání neodpovědělo v Královéhradeckém kraji 4,6 % osob.

Obyvatelstvo se vzděláním středoškolským s maturitou a vyšším v obcích a správních obvodech ORP Královéhradeckého kraje (ze zjištěných hodnot)

...roste podíl absolventů středních škol s maturitou a vyšších odborných škol...

Ve struktuře vzdělanosti obyvatel kraje se odrážejí širší možnosti vzdělávání po roce 1990, větší nabídka středních a vysokých škol a studijních oborů. Nejčtenější je střední škola bez maturity vč. vyučených (35,5 % obyvatel). K této skupině se přiblížili absolventi středních škol s maturitou a vyšších odborných škol, kteří tvořili 31,7 %. Ve srovnání s průměrem ČR je v kraji vyšší podíl osob se středním vzděláním bez maturity vč. vyučených o 2,5 p.b.

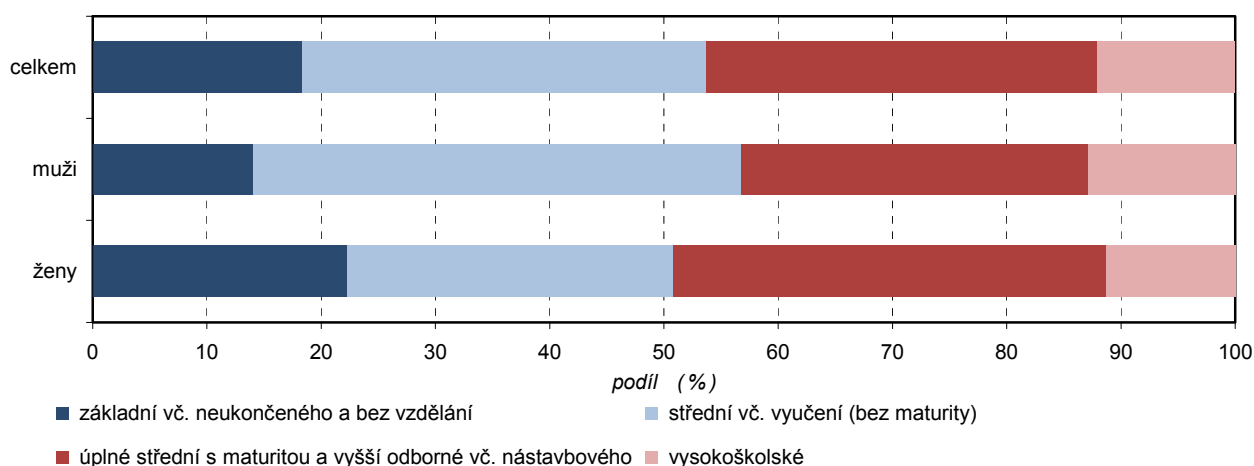
Tab. 3.8.1 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví, věku a nejvyššího ukončeného vzdělání

	Celkem	z toho ženy (%)	Z celku podle věku (%)						
			15 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 a více
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	468 789	51,3	6,6	14,6	18,7	15,2	16,0	15,4	13,0
v tom podle nejvyššího ukončeného vzdělání:									
základní vč. neukončeného střední vč. vyučení (bez maturity)	82 703	62,6	29,1	6,8	6,4	5,6	12,4	15,6	23,9
úplné střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového vysokoškolské	166 326	43,0	1,2	10,5	19,8	17,2	19,6	18,1	13,4
v tom:									
bakalářské	7 703	57,8	-	56,4	27,4	10,0	4,1	1,1	1,0
magisterské	37 927	46,5	-	12,9	22,6	21,5	20,6	14,5	7,8
doktorské	1 850	31,0	-	2,8	26,2	16,9	19,1	18,9	15,9
bez vzdělání nezjištěno	2 202	53,6	3,7	15,4	18,6	16,5	16,3	13,9	13,7
	21 469	45,4	15,8	16,8	20,0	13,4	11,2	7,9	9,2

...desetina obyvatel měla vysokoškolské vzdělání...

Více než desetina obyvatel absolvovala vysokou školu, z nich mělo v době sčítání téměř 80 % ukončenou magisterskou formu studia, 16 % bakalářské obory. V porovnání s průměrem ČR je v kraji nižší zastoupení o 2,3 p.b.

Graf 3.5 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání (ze zjištěných hodnot)

Tab. 3.8.2 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání a velikostních skupin obcí

	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	v tom podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%)					
		základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	vysokoškolské	bez vzdělání	nezjištěno
Kraj celkem	468 789	17,6	35,5	31,7	10,1	0,5	4,6
v tom obce s počtem obyvatel:							
do 199	13 258	20,7	40,9	27,2	6,4	0,6	4,3
200 - 499	45 167	20,0	41,5	27,5	6,5	0,4	4,1
500 - 999	51 365	19,5	40,3	28,8	7,0	0,6	3,9
1 000 - 4 999	90 490	19,8	38,6	28,9	7,4	0,7	4,6
5 000 - 19 999	142 693	17,3	35,2	32,6	9,8	0,4	4,7
20 000 - 49 999	43 405	17,6	34,1	32,8	10,4	0,4	4,7
50 000 a více	82 411	12,9	26,1	37,6	18,1	0,2	5,1

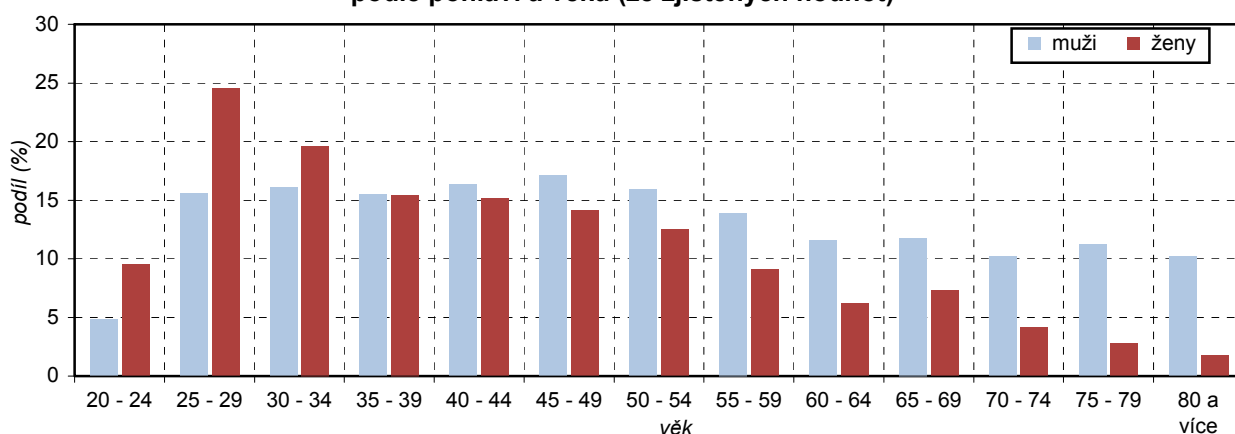
...mezi muži převažuje střední odborné vzdělání bez maturity a vyučení...

Mezi muži převažují v kraji vyučení se středním odborným vzděláním bez maturity a vyučení (41,6 %), následovali muži s úplným středním vzděláním příp. vyšší odbornou školou (28,4 %). Absolventů vysokých škol bylo 11 %. Mezi ženami jich více než třetina absolvovala úplné střední vzdělání s maturitou, druhé nejčetnější zastoupení měly ženy vyučené (29,7 %). Podobně jako u mužů je skupina žen s vysokoškolským vzděláním, zhruba desetina.

...nejvyšší úroveň vzdělání byla ve věkové skupině 30–39 let...

Z hlediska věkových skupin byla nejvyšší úroveň vzdělání zaznamenána u osob ve věku 30–39 let, ve které tvořili středoškoláci nebo vysokoškoláci v úhrnu 46,0 %, a ve věkové skupině 20–29 let pak 41,3 %. S věkem se zvyšuje podíl osob se základním vzděláním a osob vyučených, ve věku 70 a více let to již bylo 23,9 %, resp. 13,4 % a počet vysokoškoláků v tomto věku byl více než třikrát nižší než ve skupině s vyšším vzděláním ve věku 30–39 let.

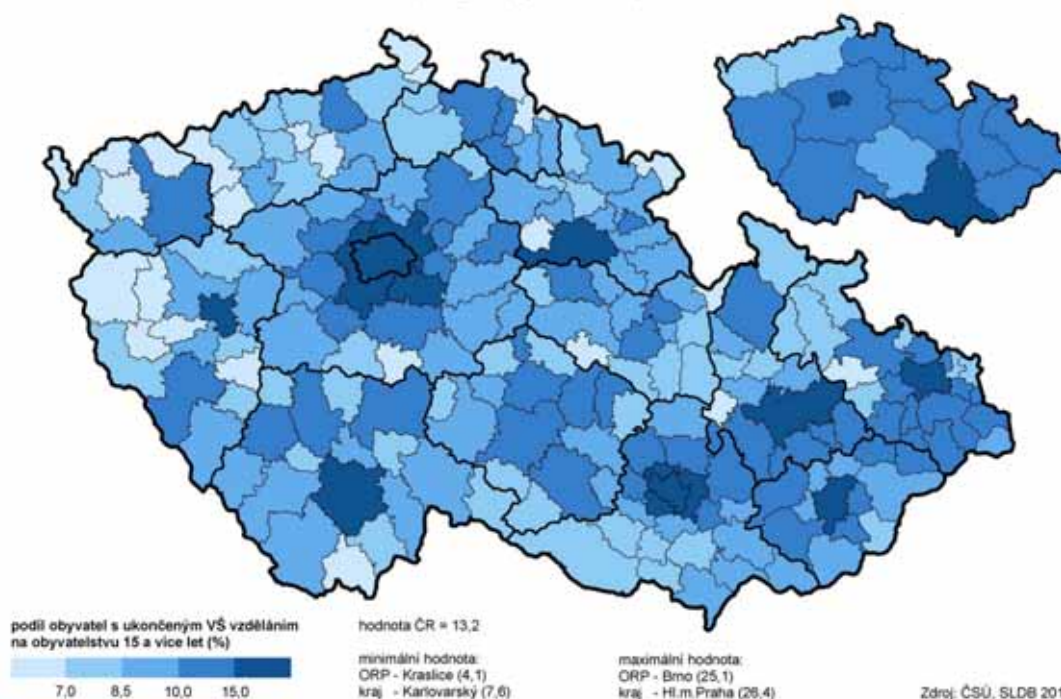
Graf 3.6 Podíl obyvatel s ukončeným vysokoškolským vzděláním podle pohlaví a věku (ze zjištěných hodnot)

...ve venkovském osídlení převažuje nižší vzdělání.

Ve venkovském osídlení převažuje nižší vzdělání na rozdíl od městského osídlení. Podíly osob s nejnižším stupněm vzdělání s rostoucí velikostí skupinou obce plynule klesají, stejně jako zastoupení osob vyučených nebo se středním vzděláním bez maturity. S přibývajícím počtem obyvatel v obcích pak podstatně stoupá zastoupení středoškoláků a vysokoškoláků, kde mezi nejmenšími obcemi do 200 obyvatel a téměř stotisícovým krajským městem byl zaznamenán rozdíl více než deset procentních bodů (10,4 p.b., resp. 11,7 p.b.).

Obyvatelstvo s vysokoškolským vzděláním ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

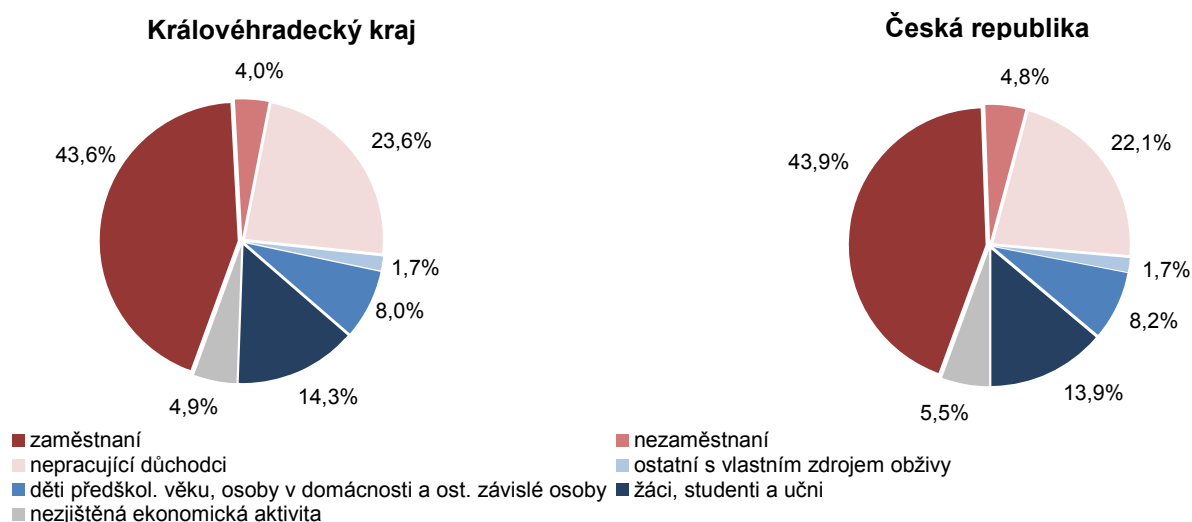

4. Ekonomická aktivita obyvatelstva

4.1. Zaměstnaní, nezaměstnaní, ekonomicky neaktivní

Téměř shodný byl podíl ekonomicky aktivních a neaktivních na populaci kraje... Úroveň ekonomické aktivity obyvatelstva je závislá na mnoha faktorech, ovlivňuje ji počet osob v aktivním věku 15–64 let, věkové složení obyvatelstva, věková skladba žen ve fertilním věku, počet osob připravujících se na budoucí povolání. K datu sčítání v roce 2011 bylo na území Královéhradeckého kraje celkem 260 819 osob ekonomicky aktivních, tj. 47,6 % populace kraje. Téměř stejný podíl (47,5 %) připadl na ekonomicky neaktivní obyvatelstvo, nezjištěna zůstala ekonomická aktivita u 4,9 % obyvatel kraje.

Graf 4.1 Struktura obyvatel podle stupně ekonomické aktivity

...polovinu z ekonomicky neaktivních tvoří důchodci...

V porovnání s průměrem ČR byl v kraji nižší podíl ekonomicky aktivních (o 1,1 p.b.), naopak podíl ekonomicky neaktivních byl vyšší (o 1,7 p.b.). Vlivem stárnutí populace kraje dosáhl podíl nepracujících důchodců na ekonomicky neaktivních téměř polovinu (49,6 %), a to je druhý nejvyšší podíl ze všech krajů, po kraji Plzeňském.

Tab. 4.1.1 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

	Celkem	v tom		z toho ve věku 15 - 64 let		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní	260 819	142 380	118 439	255 260	139 019	116 241
v tom (%):						
zaměstnaní	91,6	92,0	91,1	91,5	91,9	91,0
z toho (%):						
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	91,3	94,1	87,9	93,1	96,1	89,4
pracující důchodci	5,1	4,6	5,8	3,3	2,5	4,2
ženy na mateřské dovolené	2,0	x	4,5	2,1	x	4,6
nezaměstnaní	8,4	8,0	8,9	8,5	8,1	9,0
Ekonomicky neaktivní	260 408	110 806	149 602	96 027	36 755	59 272
v tom (%):						
nepracující důchodci	49,6	44,7	53,2	46,2	44,9	47,0
ostatní s vlastním zdrojem obživy	3,5	0,9	5,5	9,5	2,6	13,8
osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby	16,8	18,9	15,2	5,9	3,6	7,3
žáci, studenti a učni	30,1	35,6	26,1	38,4	49,0	31,9
Nezjištěná ekonomická aktivita	26 689	15 781	10 908	23 611	13 762	9 849

...výrazné rozdíly byly mezi oběma pohlavími v podílech ekonomicky aktivních a neaktivních osob...

Mezi ekonomicky aktivními bylo celkem 118 439 žen, tj. 42,5 % z celkového počtu žen a pětina (21,9 %) z celkového počtu obyvatel. Rozdíly mezi oběma pohlavími jsou značné vzhledem ke specifickému postavení žen a jejich mateřským povinnostem. Podíl ekonomicky aktivních mužů z celkového počtu mužů tak převyšoval o 10 procentních bodů podíl žen, u ekonomicky neaktivních mužů byl podíl 41,2 % a rozdíl mezi pohlavími činil 12 procentních bodů v prospěch mužů.

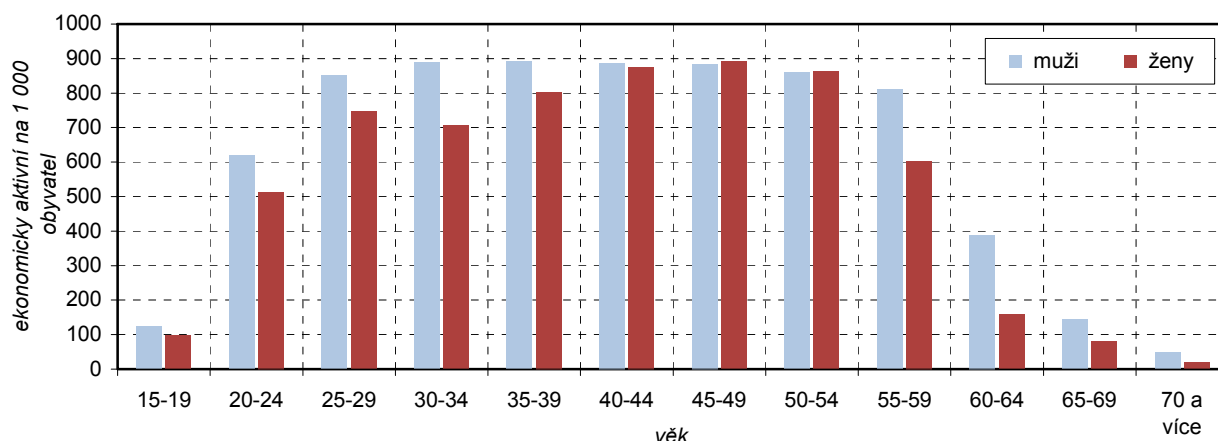
Tab. 4.1.2 Obyvatelstvo podle velikostních skupin obcí a ekonomické aktivity

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Ekonomicky aktivní	260 819	7 304	25 575	29 090	49 926	78 357	24 379	46 188
v tom (%):								
zaměstnaní	91,6	90,6	91,6	91,5	91,6	91,5	90,6	92,7
z toho (%):								
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	91,3	92,7	92,8	92,6	92,2	91,3	90,8	88,7
pracující důchodci	5,1	3,9	3,8	4,0	4,4	5,1	5,7	7,4
ženy na mateřské dovolené	2,0	2,3	2,1	2,1	2,0	2,1	1,9	1,9
nezaměstnaní	8,4	9,4	8,4	8,5	8,4	8,5	9,4	7,3
Ekonomicky neaktivní	260 408	7 598	25 542	28 937	51 045	79 984	23 822	43 480
v tom (%):								
nepracující důchodci	49,6	50,0	47,6	47,8	49,1	50,0	49,5	51,7
ostatní s vlastním zdrojem obživy	3,5	4,0	4,0	3,7	3,4	3,5	3,6	3,3
osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby	16,8	17,3	18,0	17,0	17,2	16,3	17,1	15,9
žáci, studenti a učni	30,1	28,7	30,4	31,5	30,3	30,2	29,9	29,1
Nezjištěná ekonomická aktivita	26 689	723	2 427	2 670	5 260	8 458	2 505	4 646

...ekonomická aktivita osob se zvyšuje s růstem pracovních příležitostí ve středních a velkých městech.

Porovnáme-li stupně ekonomické aktivity v závislosti na velikosti obce potvrzuje se předpoklad, že podíl ekonomicky aktivních osob se zvyšuje s růstem pracovních příležitostí ve středních a velkých městech. V kraji byl nejnižší podíl ekonomicky aktivních v nejmenších obcích, což souvisí i s vyšším podílem osob v poproduktivním věku. Naopak v jediném městě nad 50 tisíc obyvatel, v krajském městě, byl podíl ekonomicky aktivních nejvyšší (49 % z celkového počtu obyvatel této velikostní skupiny), přestože se krajské město Hradec Králové potýká s podobným problémem jako je u nejmenších obcí, vysokým podílem obyvatel ve věku 65 a více let.

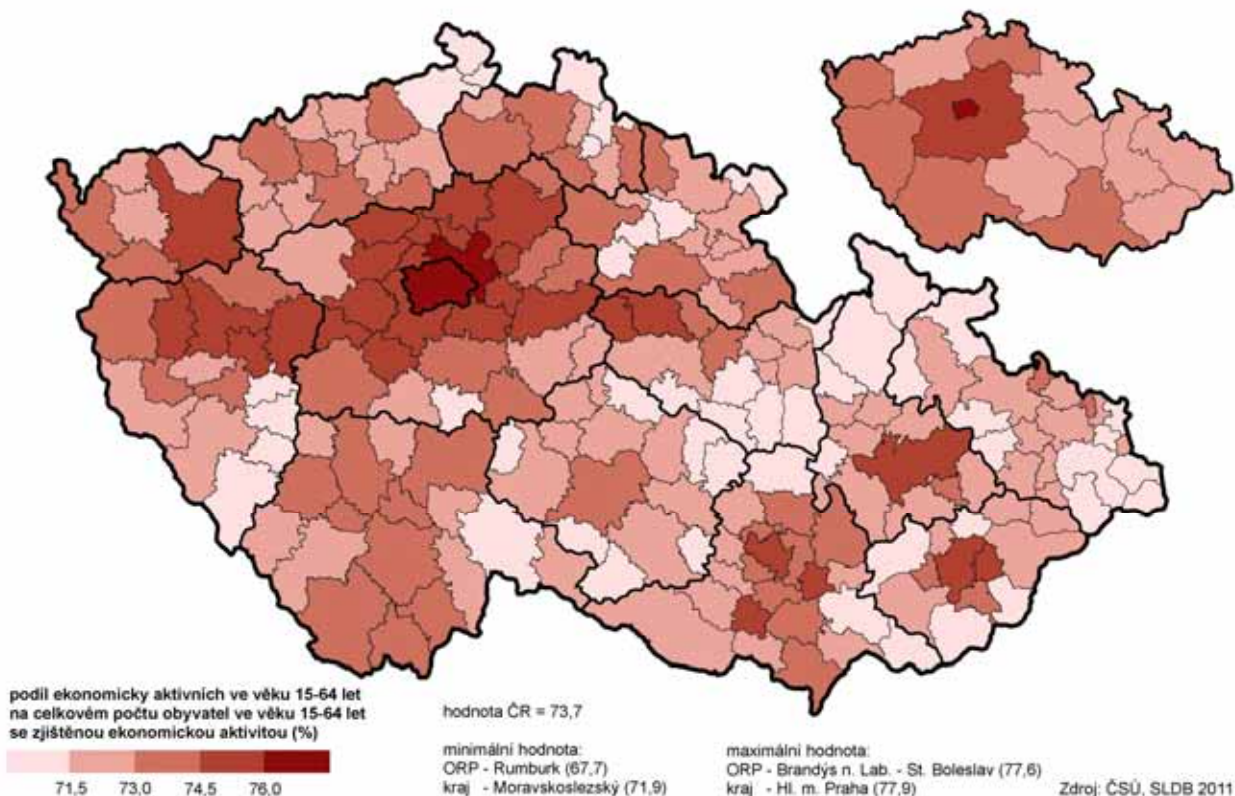
Graf 4.2 Ekonomická aktivita podle pohlaví a věku

Nejvyšší intenzita ekonomické aktivity byla u mužů ve věku 35–39 let, u žen ve věku 45–49 let...

Rozdíly v intenzitě ekonomické aktivity se liší mezi oběma pohlavími (viz graf 4.2). U mužů dosáhla vrcholu ve věku 30–34 let a 35–39, kdy z 1 000 mužů daného věku bylo 890, resp. 892 ekonomicky aktivních. U žen se, vlivem plnění mateřských povinností, věková hranice posunula až do věku 45–49 let, kdy na 1 000 žen daného věku připadlo 892 ekonomicky aktivních.

Intenzita ekonomické aktivity ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

...intenzita ekonomické aktivity byla pod celorepublikovým průměrem...

Intenzita ekonomicky aktivních ve věku 15–64 let dosáhla v kraji úrovně 72,9 %, nedosáhla průměru ČR a ze čtrnácti krajů byla šestá nejnižší. To souvisí i s demografickým vývojem a stárnutím populace kraje. Mezi správními obvody ORP k ekonomicky nejaktivnějším patřili obyvatelé ORP Hradec Králové a Vrchlabí, naopak nejnižší intenzity ekonomické aktivity dosáhli obyvatelé správního obvodu ORP Broumov a Nový Bydžov.

...mezi kraji to byla čtvrtá nejnižší míra ekonomické aktivity.

Nepříznivý demografický vývoj v kraji ovlivnil i další relativní ukazatele. Míra ekonomické aktivity¹ dosáhla v kraji výše 59 % (muži 67 %, ženy 51,6 %) a zaostala za celorepublikovým průměrem o 1,7 p.b. Mezi kraji to byla čtvrtá nejnižší hodnota, z hlediska obou pohlaví to bylo ještě o stupínek horší postavení mezi kraji.

Míra zaměstnanosti pod průměrem ČR.

Podobně tomu bylo i u ukazatele míra zaměstnanosti², v kraji dosáhla výše 54,1 % (muži 61,7 %, ženy 47 %) a zůstala za průměrem ČR, mezi kraji to představuje prostřední, tedy sedmou příčku.

Podíl nezaměstnaných patřil k nejnižším mezi kraji...

Ke dni sčítání bylo v kraji celkem 21 833 nezaměstnaných, z toho 48,1 % žen. Z celkového počtu nezaměstnaných bylo 3 371 (15,4 %) mladých lidí, kteří si hledali své první zaměstnání, což bylo pod celorepublikovým průměrem (16,4 %). Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15–64 let činil v kraji 6,2 %, byl o 1,2 p.b. nižší než byl průměr za ČR a mezi kraji byl druhý nejnižší po Hl. městě Praha.

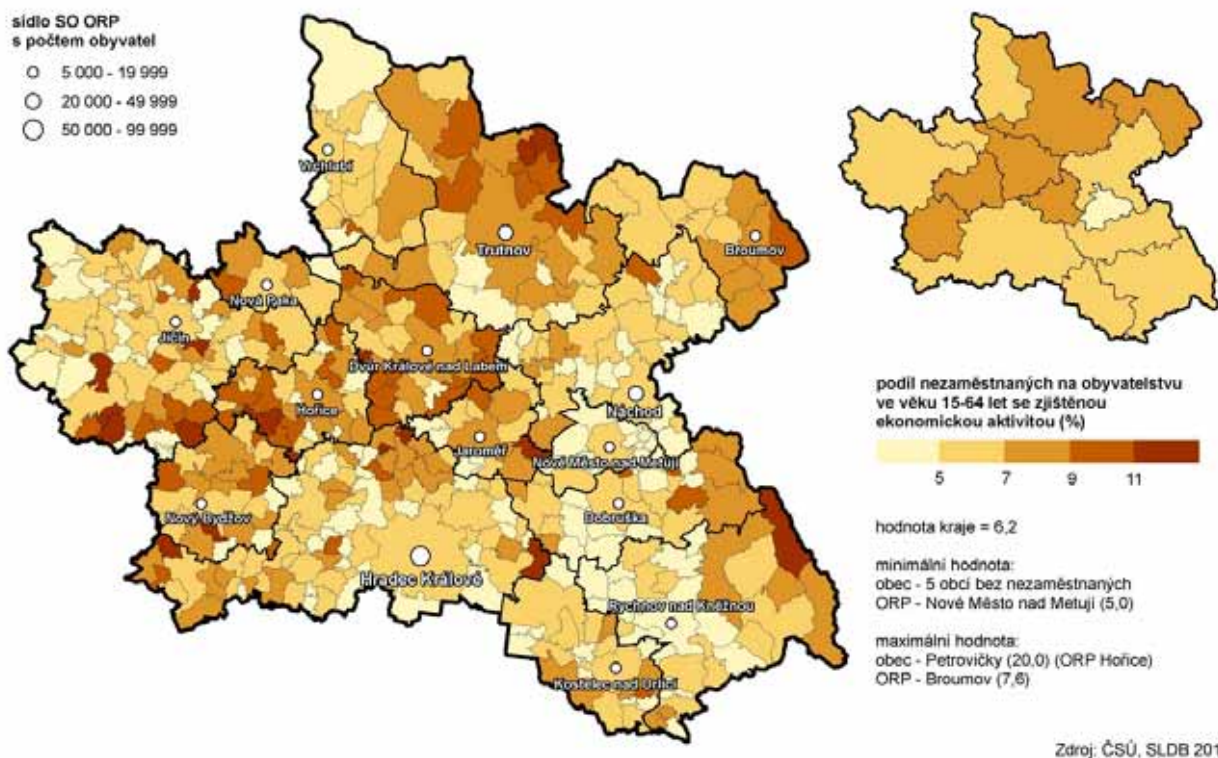
¹ Míra ekonomické aktivity – podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

² Míra zaměstnanosti – podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

...správní obvody ORP Broumov, Dvůr Králové nad Labem a Hořice měly nejvyšší nezaměstnanost..

Z hlediska správních obvodů ORP se s nejvyšší nezaměstnaností potýkaly správní obvody ORP Broumov, Dvůr Králové nad Labem a Hořice, naopak nejnižší nezaměstnanost vykázaly správní obvody ORP Nové Město nad Metují, Rychnov nad Kněžnou a Dobruška.

Nezaměstnaní v obcích a správních obvodech ORP Královéhradeckého kraje (ze zjištěných hodnot)

4.2. Ekonomicky aktivní podle věku a vzdělání

Nejvíce ekonomicky aktivních obyvatel je ve věku 35–39 let...

Podle výsledků sčítání 2011 byla mezi ekonomicky aktivními nejvíce zastoupena věková skupina 35–39 let a podobně tomu bylo i z hlediska obou pohlaví. Je to dáno demografickým vývojem v celé České republice a důsledky tzv. populační exploze z poloviny 70. let. Více zastoupeny byly i věkové skupiny 30–34 let a 40–44 u obou pohlaví. Od věku nad 50 let logicky klesá podíl jednotlivých věkových skupin na celkovém počtu ekonomicky aktivních.

...nezaměstnaných bylo nejvíce mezi mladými a u osob v předdůchodovém věku...

Mezi osobami 15letými a staršími, které byly v rozhodný okamžik bez práce, hledaly aktivně práci a byly připraveny k nástupu do práce, byli nejčastěji mladí lidé po škole bez praxe ve věku 20–29 let (27,3 % z celkového počtu nezaměstnaných) a dále osoby těsně před důchodem (ve věku 55–59 let). Mezi oběma pohlavími můžeme najít určité rozdíly. Nejvíce nezaměstnaných mužů bylo ve věku 20–24 (17 % z celkového počtu nezaměstnaných mužů), u žen je také v této věkové kategorii nejvyšší procento nezaměstnaných, ale je výrazně nižší než u mužů (13,4 %), problémy s hledáním zaměstnání se u žen přesunují do období po mateřské dovolené (ve věku 30–39 let), kdy pečují o děti předškolního věku.

...kraj zaostává proti průměru ČR v podílu vysokoškoláků, podíl vyučených je naopak nadprůměrný...

V souvislosti se změnami vzdělanostní struktury obyvatel se měnila i struktura ekonomicky aktivního obyvatelstva podle nejvyššího ukončeného vzdělání. Téměř 40 % ekonomicky aktivních obyvatel v kraji bylo vyučeno, necelá třetina měla úplné střední vzdělání s maturitou, sedmina dosáhla vysokoškolského vzdělání a 7,5 % mělo základní vzdělání včetně neukončeného. Proti průměru České republiky kraj zaostává v podílu vysokoškoláků (o 3 p.b.), naopak podíl osob vyučených byl nad průměrem ČR (o 2,6 p.b.).

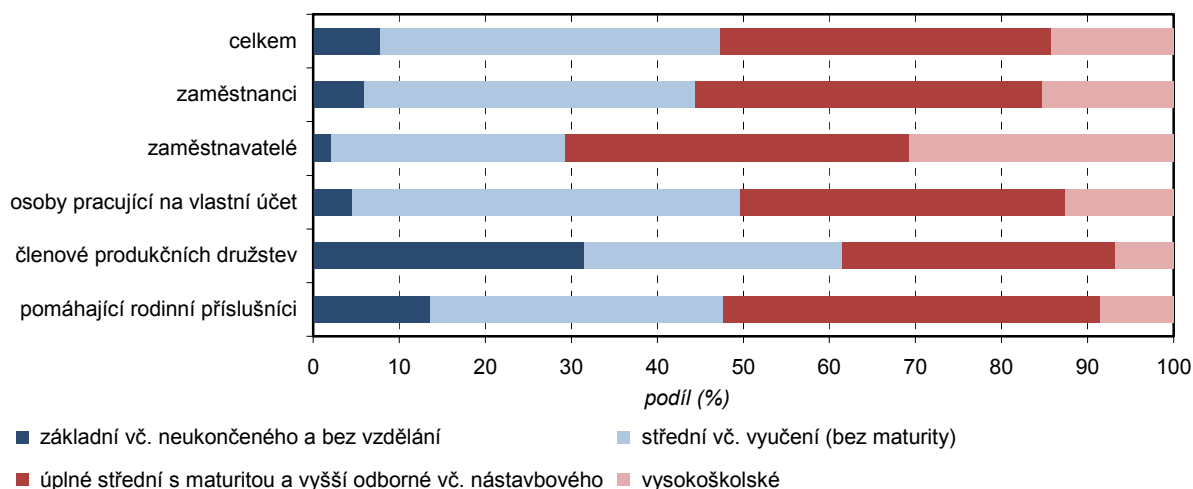
Tab. 4.2.1 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a věku

	Celkem	v tom					
		muži	v tom		ženy	v tom	
			zaměstnaní	nezaměstnaní		zaměstnané	nezaměstnané
Ekonomicky aktivní	260 819	142 380	131 057	11 323	118 439	107 929	10 510
v tom ve věku (%):							
15 - 19	1,3	1,4	1,1	5,0	1,2	1,0	4,0
20 - 24	7,4	7,6	6,8	17,0	7,2	6,6	13,4
25 - 29	10,6	10,7	10,5	12,8	10,5	10,4	11,1
30 - 34	13,0	13,6	13,9	11,0	12,2	12,2	12,4
35 - 39	14,7	14,6	15,0	9,7	14,9	15,1	13,0
40 - 44	12,2	11,5	11,8	8,0	13,1	13,3	10,7
45 - 49	12,0	11,1	11,3	8,9	13,1	13,3	11,4
50 - 54	11,4	10,5	10,6	10,0	12,4	12,4	12,5
55 - 59	11,0	11,3	11,1	12,9	10,6	10,6	11,0
60 - 64	4,2	5,3	5,4	4,4	2,9	3,1	0,4
65 - 69	1,3	1,4	1,5	x	1,2	1,3	x
70 a více let	0,7	0,8	0,9	x	0,6	0,6	x
nezjištěno	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2

...vyšší podíl ekonomicky aktivních mužů než žen jen u vyučených...

Rozdíly ve vzdělanostní struktuře ekonomicky aktivních mužů a žen tkví ve výrazně vyšším podílu vyučených mužů (o 14 p.b.) než žen. Naopak podíl žen ve všech ostatních typech vzdělání převyšuje podíl mužů včetně vzdělání vysokoškolského.

Graf 4.3 Vzdělanostní struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání (ze zjištěných hodnot)

...nezaměstnaných bylo nejvíce mezi vyučenými bez maturity...

Vzdělanostní struktura zaměstnaných s malými odchylkami kopíruje ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Mezi nezaměstnanými bylo nejvíce vyučených (43 %), téměř čtvrtina (24,7 %) měla středoškolské vzdělání s maturitou a více než pětina (21,9 %) dosáhla základního vzdělání nebo byla bez vzdělání. Mezi uchazeči o zaměstnání v kraji mělo ke dni sčítání 5,4 % vysokoškolský diplom.

...zaměstnavatelé patřili k nejvzdělanějším...

K nejvzdělanějším zaměstnaným osobám podle postavení v zaměstnání patřili zaměstnavatelé, kteří dosáhli nejnižšího podílu osob se základním vzděláním včetně neukončeného a bez vzdělání (2,1 %) a nejvyššího podílu osob vysokoškolsky vzdělaných (30,7 %). U osob pracujících na vlastní účet převažují osoby vyučené bez maturity (45,1 %), vysokoškolské vzdělání měl každý osmý z nich. Z hlediska úrovně vzdělání jsou na tom nejhůř členové produkčních družstev, kde má vysokoškolské vzdělání 6,7 % ze všech členů, ostatní úrovně vzdělání jsou zastoupeny rovnoměrně po 30 %.

Tab. 4.2.2 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání

	Celkem	v tom		Z celku					
		muži	ženy	zaměstnaní			nezaměstnaní		
				celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní	260 819	142 380	118 439	238 986	131 057	107 929	21 833	11 323	10 510
v tom podle vzdělání (%):									
základní vč. neukončeného	7,5	6,6	8,6	6,2	5,3	7,3	21,9	21,6	22,2
střední vč. vyučení (bez maturity)	39,3	45,6	31,6	38,9	45,5	31,0	43,0	47,3	38,4
úplně střední (s maturitou)	32,9	29,2	37,3	33,7	29,9	38,3	24,7	21,8	27,9
nástavbové studium	3,6	2,5	4,9	3,7	2,6	5,1	2,2	1,7	2,8
vyšší odborné vzdělání	1,7	1,2	2,3	1,8	1,2	2,4	1,0	0,7	1,3
vysokoškolské	14,1	13,9	14,3	14,9	14,7	15,2	5,4	5,2	5,6
bez vzdělání	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,8	0,8	0,7
nezjištěno	0,7	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6	1,0	0,9	1,1

4.3. Zaměstnaní podle odvětví

Rozhodující postavení má odvětví průmyslu...

Strukturální změny v celém hospodářství ovlivnily změny v rozložení ekonomicky aktivních osob do jednotlivých odvětví. Vlivem častějšího nezjištění dat za nezaměstnané došlo ke zhoršení kvality dat za ekonomicky aktivní. Z toho důvodu pracujeme v této a následující podkapitole s daty pouze za zaměstnané. Z nich každý osmý, na otázku o odvětví ekonomické činnosti svého posledního zaměstnání, neodpověděl. Při sčítání v roce 2011 si rozhodující postavení v kraji udržel průmysl, osoby v něm činné (68,8 tis.) tvořily 28,8 % z celkového počtu zaměstnaných, a mezi kraji to představuje prostřední, tedy 7. příčku. Uvolněné pracovní síly z těžebního průmyslu a zemědělství se přesunuly do průmyslu zpracovatelského, který získal zcela výsadní postavení. V rámci něj bylo nejvíc osob zaměstnáno ve výrobě motorových vozidel (17,2 %), výrobě počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (12,6 %). Textilní průmysl, dříve tradiční odvětví pro náš region, zaměstnával jen 4,7 tisíc osob, tj. 7,3 % ze všech zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu.

Tab. 4.3.1 Zaměstnaní podle věku a odvětví ekonomické činnosti

	Celkem	v tom ve věku						nezjištěný věk
		15 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 64	65 a více	
Zaměstnaní	238 986	43 510	67 287	58 987	53 271	10 422	5 222	287
v tom podle odvětví ekonomické činnosti (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	3,5	2,0	2,6	3,6	4,8	6,4	5,4	2,8
průmysl celkem	28,8	28,3	31,0	29,2	28,6	22,4	13,2	22,3
z toho zpracovatelský průmysl	26,9	27,2	29,4	27,1	26,3	19,7	11,5	21,6
stavebnictví	6,4	5,0	6,9	6,9	6,8	5,8	3,6	5,2
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	9,7	10,4	10,8	10,1	8,3	7,2	6,7	8,0
doprava a skladování	5,0	4,0	5,1	5,6	5,2	4,4	2,2	2,4
ubytování, stravování a pohostinství	3,0	4,8	3,0	2,6	2,3	2,0	2,1	2,4
informační a komunikační činnosti	2,0	3,9	2,4	1,4	1,0	1,0	0,5	0,7
peněžnictví a pojišťovnictví	2,0	2,8	1,9	2,0	1,7	1,4	1,4	1,0
činnosti v oblasti nemovitostí	0,5	0,3	0,4	0,5	0,5	0,8	1,2	0,3
profesní, vědecké a technické činnosti	2,9	3,4	2,7	2,5	2,6	4,1	6,8	-
veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	5,7	4,5	6,0	6,6	5,8	4,9	2,3	3,5
vzdělávání	6,1	3,8	5,0	7,1	7,6	7,4	8,6	3,1
zdravotní a sociální péče	7,0	5,9	6,7	7,2	8,0	7,4	8,4	4,9
kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1,2	1,5	1,1	1,1	1,1	1,7	2,3	0,7
jiné činnosti	3,9	4,0	3,5	3,8	4,2	4,8	6,5	3,5
nezjištěno	12,3	15,5	10,8	9,9	11,4	18,2	28,8	39,0

...druhé nejsilnější odvětví bylo obchod a opravy motorových vozidel...

Druhým nejsilnějším odvětvím v kraji bylo odvětví obchodu a oprav motorových vozidel (23,2 tis. osob), následují odvětví zdravotní a sociální péče (16,8 tis. osob) a stavebnictví (15,3 tis. osob). Přes odliv pracovníků ze zemědělství a lesnictví pracuje v tomto odvětví v kraji nadále 8,2 tis. osob, tj. 3,5 % z celkového počtu zaměstnaných a mezi kraji je to pátý nejvyšší podíl. Také podíl zaměstnaných v odvětví zdravotní a sociální péče (7 %) patří mezi kraje k nejvyšším (4. příčka). V ostatních odvětvích se řadí Královéhradecký kraj většinou k průměru.

...ve všech věkových skupinách měl průmysl nejvyšší podíl zaměstnaných...

K rozdělení zaměstnaných podle věkových skupin a odvětví lze jednoznačně říci, že ve všech věkových skupinách byl nejvyšší podíl zaměstnaných v průmyslu, což vyplývá z jeho dominantního postavení. Věkové skupiny do 49 let jsou významně zastoupeny v obchodě a opravách motorových vozidel. Naopak věkové skupiny nad 40 let mají významnější zastoupení ve zdravotní a sociální péči a ve vzdělávání.

...čtyři pětiny žen pracovaly v odvětví zdravotní a sociální péče...

Výrazně vyšší podíl zaměstnaných žen než mužů přetrvává v odvětví zdravotní a sociální péče (80,2 %), vzdělávání (76,9 %) a v odvětví peněžnictví a pojišťovnictví (64,2 %). Vyšší než 50% podíl zaměstnaných žen je i v dalších odvětvích – ubytování, stravování a pohostinství, v kultuře a v obchodě a opravách motorových vozidel.

Tab. 4.3.2 Zaměstnaní podle velikostních skupin obcí a odvětví ekonomické činnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Zaměstnaní	238 986	6 621	23 415	26 629	45 746	71 669	22 077	42 829
z toho podle odvětví ekonomické činnosti (%):								
zemědělství, lesnictví, rybníkářství	3,5	9,1	8,7	7,2	3,3	2,1	1,1	1,1
průmysl	28,8	30,2	29,6	30,5	33,5	31,2	30,2	17,3
stavebnictví	6,4	6,9	7,5	6,9	6,5	6,0	6,4	6,1
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	9,7	8,9	9,3	8,7	8,4	10,1	9,3	11,8
doprava a skladování	5,0	5,5	5,5	5,4	5,4	4,7	4,8	4,5
ubytování, stravování a pohostinství	3,0	3,3	2,4	3,6	3,5	2,8	3,0	2,6
vzdělávání	6,1	3,9	4,2	5,0	5,5	6,6	6,2	7,9

...výsadní postavení průmyslu bylo i podle velikostních skupin obcí...

Ve všech velikostních skupinách obcí, podobně jako v celém Královéhradeckém kraji, mělo výsadní postavení odvětví průmyslu. V průmyslu pracovali nejčastěji obyvatelé obcí o velikosti 1 000–4 999 obyvatel (33,5 % obyvatel této velikostní skupiny) a naopak nejmenší podíl obyvatel zaměstnaných v tomto odvětví (17,3 %) mělo krajské město Hradec Králové, jediná obec s více než 50 000 obyvateli v kraji. V malých venkovských obcích přetrvává významné postavení odvětví zemědělství a lesnictví, s rostoucím počtem obyvatel se jeho podíl na zaměstnanosti snižuje. S růstem počtu obyvatel v obcích se zvyšuje podíl zaměstnaných v obchodě a opravách motorových vozidel a ještě markantnější je to u odvětví vzdělávání.

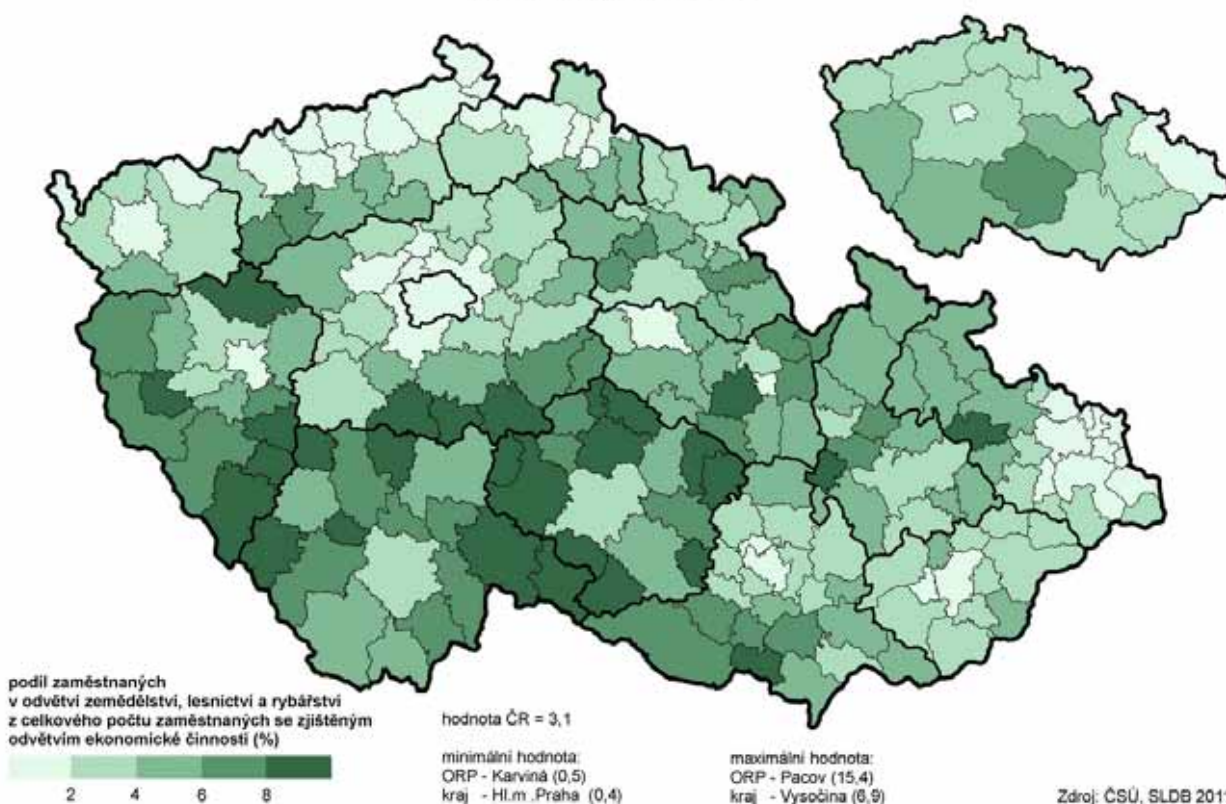
...zaměstnaní v průmyslu převládají ve všech správních obvodech ORP...

Výsadní postavení průmyslu z hlediska zaměstnanosti platí i pro všech patnáct správních obvodů ORP v kraji. Více než 30% podíl zaměstnaných v průmyslu vykazují dvě třetiny správních obvodů, nejvyšší byl ve správním obvodě Broumov (36,8 %), nejnižší ve správním obvodě Hradec Králové, kde pracuje v průmyslu necelá pětina zaměstnaných tohoto správního obvodu.

...v cestovním ruchu bylo zaměstnáno nejvíce osob ve správních obvodech Vrchlabí a Trutnov...

Ve správním obvodě Nový Bydžov téměř desetina zaměstnaných pracuje v odvětví stavebnictví, to je nejvíc z celého kraje. Ve správních obvodech na severu kraje v oblasti Krkonoš (Vrchlabsko, Trutnovsko) je nejvyšší podíl zaměstnaných v odvětví souvisejícím s cestovním ruchem (ubytování, stravování). Správní obvod s centrem v krajském městě spolu se správním obvodem Nové Město nad Metují mají nejvyšší podíly zaměstnaných v odvětví vzdělávání.

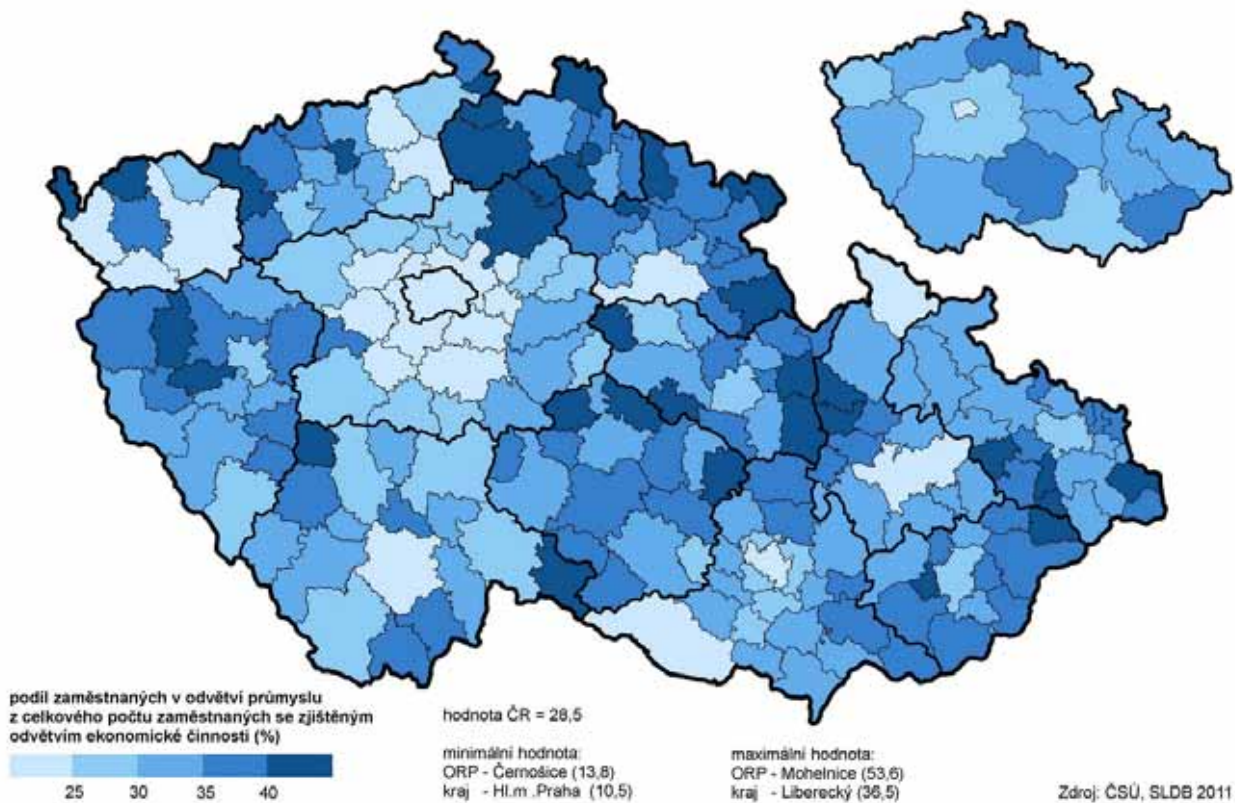
Zaměstnaní v zemědělství, lesnictví a rybářství ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

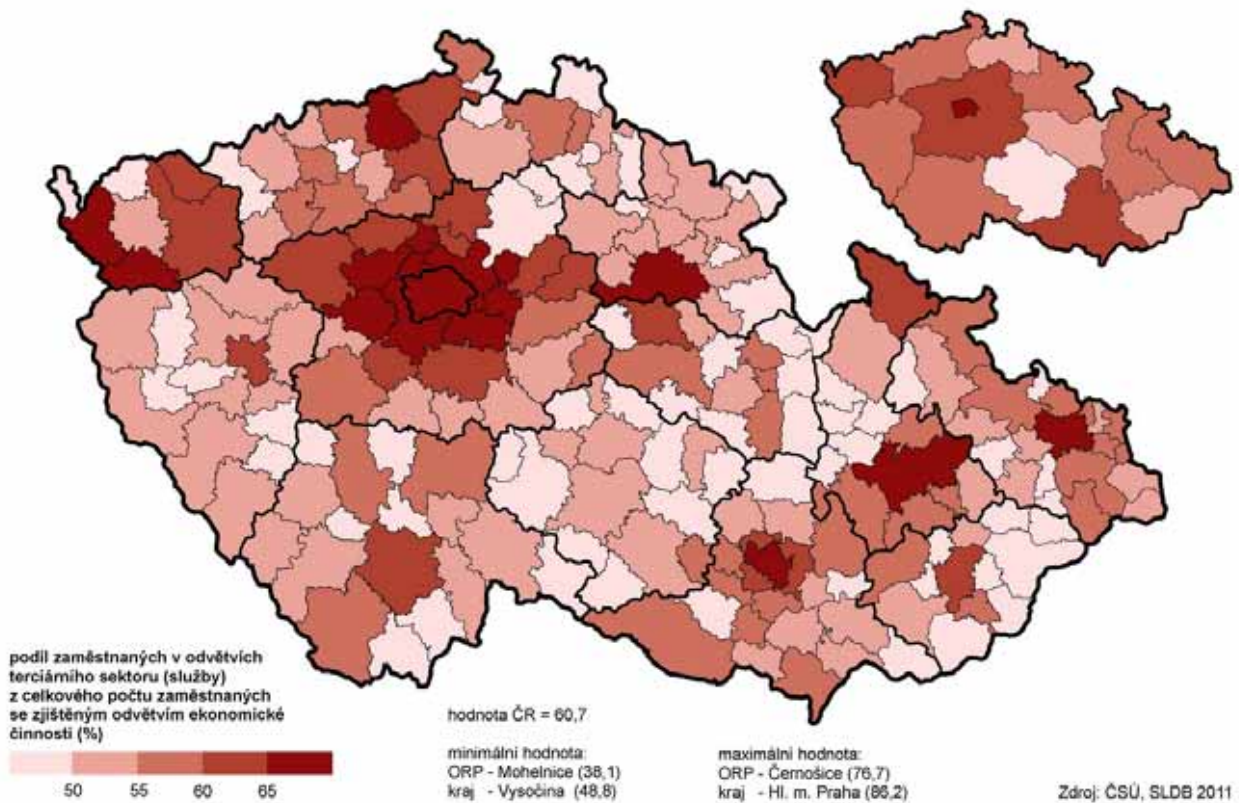
...v terciárním sektoru pracovalo nejvíce osob ve správním obvodu Hradec Králové.

Podíly zaměstnaných v jednotlivých sektorech národního hospodářství na celkovém počtu zaměstnaných se zjištěným odvětvím ekonomické činnosti znázorňují následující tři kartogramy. Z hlediska správních obvodů kraje primární sektor dominoval v zemědělských správních obvodech (Hořice, Nový Bydžov, Dobruška), podíl zaměstnaných v průmyslu, jak bylo uvedeno v předchozím odstavci, byl nejvyšší ve správních obvodech Broumov a dále ve správních obvodech Nová Paka, Rychnov nad Kněžnou a Vrchlabí, terciární sektor výrazně dominoval ve správním obvodě Hradec Králové.

**Zaměstnaní v průmyslu ve správních obvodech ORP a krajích
(ze zjištěných hodnot)**

**Zaměstnaní v terciárním sektoru ve správních obvodech ORP a krajích
(ze zjištěných hodnot)**

4.4. Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a hlavních tříd zaměstnání

Dvě třetiny zaměstnaných byly v postavení zaměstnanců...

Podle sčítání 2011 bylo zjištěno, že více než dvě třetiny zaměstnaných tvořili zaměstnanci, ať už v pracovním a služebním poměru nebo na dohodu apod. Struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání se v kraji výrazně nelišila od složení v celé ČR.

Tab. 4.4.1 Zaměstnaní podle pohlaví a postavení v zaměstnání

	Celkem	v tom		Struktura zaměstnaných (%)		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Zaměstnaní	238 986	131 057	107 929	100,0	100,0	100,0
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	185 042	95 876	89 166	77,4	73,2	82,6
zaměstnavatelé	8 451	6 252	2 199	3,5	4,8	2,0
osoby pracující na vlastní účet	30 904	22 151	8 753	12,9	16,9	8,1
členové produkčních družstev	270	176	94	0,1	0,1	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	1 074	320	754	0,4	0,2	0,7
nezjištěno	13 245	6 282	6 963	5,5	4,8	6,5

...muži převažují téměř ve všech skupinách podle postavení v zaměstnání nad ženami...

Mezi 185 042 zaměstnanci v kraji byli silněji zastoupeni muži, ženy se na celkovém počtu podílely 48,2 %. Druhou nejpočetnější skupinou byly osoby pracující na vlastní účet, jejich podíl na zaměstnaných činil 12,9 %, což bylo shodné s průměrem za ČR. Téměř ve všech skupinách zaměstnaných podle postavení v zaměstnání převažují muži, výjimku tvoří pomáhající rodinní příslušníci, kde dominují ženy (70,2 %). Zaměstnavatelé a pomáhající rodinní příslušníci jsou nejčastěji ve věku 45–54 let, v ostatních skupinách podle postavení v zaměstnání byl nejčastější věk zaměstnaných 35–44 let.

Tab. 4.4.2 Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a věku

	Celkem	z toho podle postavení v zaměstnání				
		zaměstnanci	zaměstnavatelé	osoby pracující na vlastní účet	členové produkčních družstev	pomáhající rodinní příslušníci
Zaměstnaní	238 986	185 042	8 451	30 904	270	1 074
v tom ve věku (%):						
15 - 24	7,7	7,6	0,9	5,0	6,7	8,4
25 - 34	23,6	24,9	11,3	21,0	15,2	12,6
35 - 44	27,5	28,0	27,1	28,9	24,1	21,5
45 - 54	23,6	23,8	31,1	24,0	21,9	26,5
55 - 59	10,9	10,7	16,4	10,8	18,1	14,4
60 - 64	4,4	3,6	8,4	5,9	9,3	7,8
65 - 69	1,4	0,9	3,3	2,7	2,6	4,7
70 a více	0,8	0,4	1,5	1,6	1,5	3,9
nezjištěno	0,1	0,1	0,2	0,1	0,7	0,2

...v malých obcích a krajském městě je vyšší podíl zaměstnavatelů.

Podíly zaměstnaných podle postavení v zaměstnání a v závislosti na velikosti obce se výrazně neliší od krajského průměru. V menších obcích (do tisíce obyvatel) a v krajském městě můžeme pozorovat vyšší podíl zaměstnavatelů, podobně jako vyšší podíl osob pracujících na vlastní účet, který je patrný především v krajském městě, v jediném městě nad 50 tisíc obyvatel v kraji.

Podíl podnikatelů byl mírně nad průměrem ČR...

Podle dat z posledního sčítání 2011 se přihlásilo k podnikání v kraji celkem 40 tisíc osob, které ke dni sčítání provozovaly svoji živnost, ale mohly být i dočasně nezaměstnaní. Z toho důvodu se data o zaměstnaných podle postavení v zaměstnání liší od dat za podnikatele celkem. Podíl podnikatelů na ekonomicky aktivním obyvatelstvu kraje činil 15,5 % a byl mírně nad průměrem ČR (15,3 %).

Tab. 4.4.3 Zaměstnaní podle velikostních skupin obcí a postavení v zaměstnání

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Zaměstnaní	238 986	6 621	23 415	26 629	45 746	71 669	22 077	42 829
z toho podle postavení v zaměstnání (%):								
zaměstnanci	77,4	74,1	77,4	76,8	78,1	77,5	77,9	77,2
zaměstnavatelé	12,9	15,8	13,7	13,6	12,3	12,5	12,4	13,3
osoby pracující na vlastní účet	3,5	3,2	2,7	3,3	3,1	3,7	3,8	4,2
členové produkčních družstev	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
pomáhající rodinní příslušníci	0,4	0,4	0,5	0,6	0,4	0,5	0,4	0,4

...80 % podnikatelů jsou OSVČ.

Většina podnikatelů (téměř 80 %) jsou osoby s podnikatelským oprávněním, které pracují na vlastní účet a nezaměstnávají v rámci podnikání žádné další osoby a více než pětina jsou zaměstnavatelé, kteří zaměstnávají nebo zaměstnávali jednu nebo více osob. Do podnikání se častěji pouštějí muži (72,1 % z podnikatelů) než ženy, ještě vyšší procento tvoří zaměstnavatelé—muži (73,9 %), u osob pracujících na vlastní účet byl podíl žen mírně vyšší (28,3 %) než u zaměstnavatelů.

Tab. 4.4.4 Podnikatelé podle nejvyššího ukončeného vzdělání a věku

	Celkem	v tom podle vzdělání (%)							
		základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení bez maturity	úplné střední s maturitou	nástavbové studium	vyšší odborné vzdělání	vysokoškolské	bez vzdělání	nezjištěno
Počet podnikatelů¹⁾	40 424	3,9	41,3	33,5	3,4	1,2	16,2	0,1	0,5
v tom:									
zaměstnavatelé	8 530	2,1	27,2	35,4	3,3	1,1	30,5	0,1	0,4
osoby pracující na vlastní účet	31 894	4,4	45,0	33,0	3,4	1,2	12,4	0,1	0,5
v tom ve věku :									
15 - 29	4 602	6,7	33,8	40,2	2,7	2,0	13,7	0,2	0,7
30 - 39	10 822	4,1	44,7	34,1	3,5	1,7	11,3	0,1	0,4
40 - 49	10 742	3,0	42,2	35,4	3,0	0,5	15,3	0,1	0,4
50 - 59	9 903	3,7	43,5	28,2	3,0	0,8	20,1	0,1	0,5
60 - 69	3 680	3,3	34,6	31,7	4,9	1,1	24,1	-	0,3
70 a více	625	3,7	21,8	35,7	8,0	3,4	27,2	-	0,3
nezjištěno	50	6,0	46,0	32,0	2,0	-	12,0	-	2,0

¹⁾ včetně nezaměstnaných

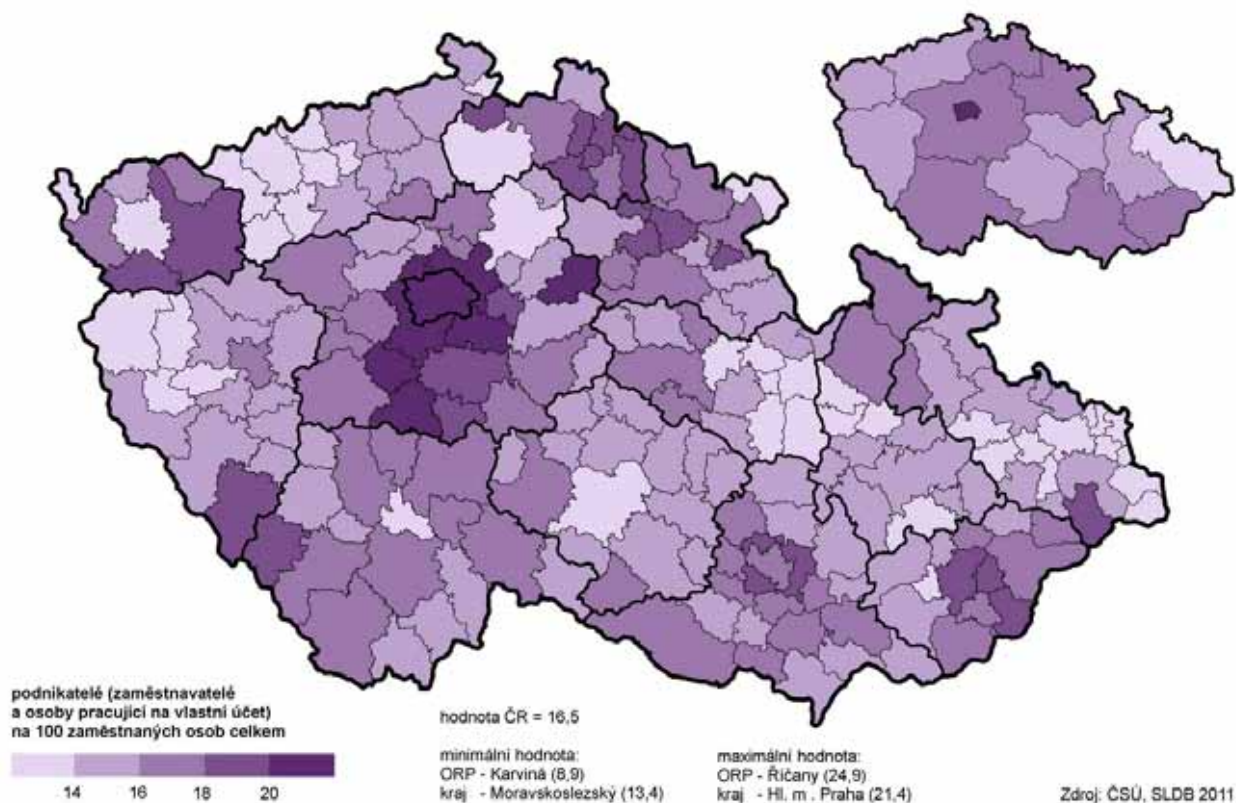
Vzdělanostní úroveň zaměstnavatelů výrazně převyšuje osoby pracující na vlastní účet...

Více než čtvrtina zaměstnavatelů—mužů měla vysokoškolské vzdělání (28,1 %), u žen—zaměstnavatelek to byl vůbec nejčastější typ vzdělání (37,4 %). U mužů, kteří byli v postavení zaměstnavatelů převládá úplné střední odborné vzdělání s maturitou (36 %) a výrazně je zastoupeno i střední vzdělání vč. vyučení (bez maturity) 29,7 %. Vzdělanostní struktura osob pracujících na vlastní účet byla odlišná. U mužů převládlo střední vzdělání vč. vyučení (bez maturity) 50,1 %, u žen naopak střední vzdělání s maturitou (41,2 %). Podíl vysokoškolsky vzdělaných byl oproti zaměstnavatelům nižší (muži 11,8 %, ženy 14,1 %). Do podnikání se většinou pouští mladší lidé, více než polovina patřila do věkové kategorie 30–49 let. Podnikatelé nad 50 let věku disponují nejen většími zkušenostmi, ale mají častěji vysokoškolské vzdělání.

...každý šestý zaměstnaný v kraji se živil podnikáním...

Podle výsledků sčítání každý šestý zaměstnaný v kraji se živil podnikáním a mezi kraji to byl pátý nejvyšší podíl. Podnikatelská aktivita měřená zaměstnanými podnikateli na 100 zaměstnaných osob celkem vykazuje v kraji výrazné rozdíly. Více než 18 % se podíleli podnikatelé na celkovém počtu zaměstnaných ve správních obvodech Nová Paka, Nové Město nad Metují, Hořice a Dvůr Králové nad Labem. Naopak ve východním výběžku našeho kraje ve správním obvodě Broumov podniká jen každý osmý zaměstnaný.

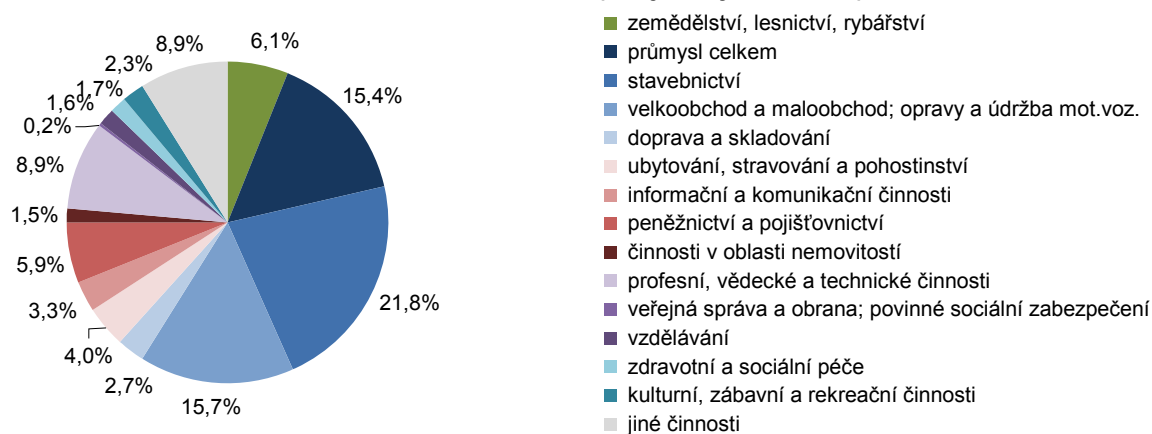
Podnikatelé ve správních obvodech ORP a krajích

...nejvíce OSVČ působilo ve stavebnictví.

Z celkového počtu osob pracujících na vlastní účet u nichž bylo zjištěno odvětví činnosti (26 898 osob) jich pětina působila ve stavebnictví, dalšími nejčastěji zastoupenými odvětvími byl obchod a opravy motorových vozidel a průmysl.

Graf 4.4 Osoby samostatně výdělečně činné podle odvětví ekonomické činnosti (ze zjištěných hodnot)

Podle profese se nejvíc zaměstnaných zařadilo mezi technické a odborné pracovníky...

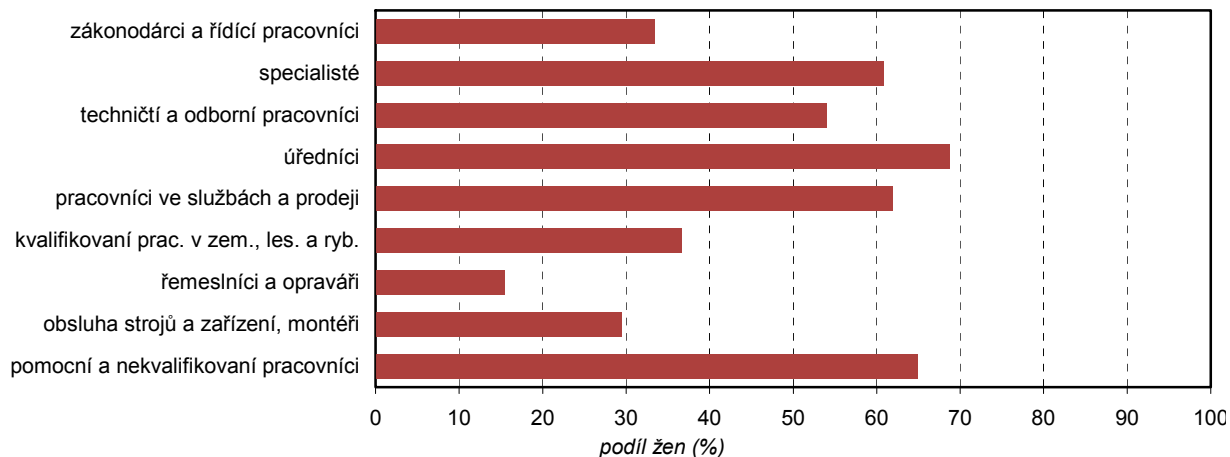
Nejvíc zaměstnaných osob v kraji se při popisu činnosti, kterou vykonávaly jako hlavní zaměstnání, zařadilo mezi technické a odborné pracovníky (17,2 % ze zaměstnaných), následovali řemeslníci a opraváři (15,7 %), specialisté (14,5 %) a obsluha strojů a zařízení, montéři (14,1 %). Celkem 9 % zaměstnaných v kraji na tuto otázku neodpovědělo. Krajské podíly zaměstnaných v žádné z hlavních tříd zaměstnání nijak výrazně nevybočily od průměru ČR.

...u mužů převažovali řemeslníci a opraváři..

Rozdílné bylo rozdělení do zaměstnání z hlediska pohlaví. Téměř čtvrtina mužů byla profesí řemeslníci a opraváři, 18,4 % zaměstnaných mužů pracovala jako obsluha strojů a zařízení, 9,4 % svoji profesi nevedlo.

...u žen byla nejčastější profesí odborný pracovník nebo specialista. Zastoupení žen v hlavních třídách zaměstnání vyjadřuje graf 4.5. Z celkového počtu zaměstnaných žen jich pětina pracovala jako technické a odborné pracovníce a další pětina jako specialistky, třetí nejčastější profesí žen byly pracovníce ve službách a prodeji (18 %) a 8,6 % zaměstnaných žen svoji profesi neuvedla.

Graf 4.5 Zastoupení žen podle hlavních tříd zaměstnání

4.5. Ekonomická aktivita žen

Devět z deseti ekonomicky aktivních žen bylo zaměstnáno...

Ekonomická aktivita žen je ovlivněna nejen počtem žen v tzv. produktivním věku, ale i její reprodukční rolí a následnou péčí o děti. Ke dni sčítání 2011 bylo na území kraje celkem 118 439 ekonomicky aktivních žen, což bylo 42,5 % z úhrnu všech žen, 4 % žen svoji ekonomickou aktivitu neuvedlo. Zaměstnané ženy tvořily 91,1 % z ekonomicky aktivních, nezaměstnaných žen bylo 8,9 %. Ve struktuře zaměstnaných žen byly nejčastěji zastoupeny zaměstnankyně, zaměstnavatelky, samostatně činné a pomáhající rodinní příslušníci (87,9 %), 5,8 % bylo pracujících důchodkyň a 4,5 % byly ženy na mateřské dovolené (28, resp. 37 týdnů).

Tab. 4.5.1 Ženy ve věku 15 a více let podle ekonomické aktivity, postavení v zaměstnání a počtu živě narozených dětí

	Ekonomicky aktivní celkem	v tom					Ekonomicky neaktivní celkem	Nezjištěná ekonomická aktivita
		zaměstnané	z toho postavení v zaměstnání			nezaměstnané		
			zaměstnankyně	zaměstnavatelky	osoby pracující na vlastní účet			
Ženy ve věku 15 a více let	118 439	107 929	89 166	2 199	8 753	10 510	111 302	10 908
v tom s počtem živě narozených dětí (%):								
0	21,0	20,5	21,2	9,9	17,3	26,2	19,1	14,0
1	18,8	18,8	18,2	18,9	19,9	18,9	14,7	14,7
2	46,4	47,5	47,8	58,9	48,7	34,7	43,5	26,2
3 a více	12,4	11,9	11,6	11,8	13,1	17,2	19,5	14,2
nezjištěno	1,4	1,3	1,1	0,4	1,1	3,1	3,2	30,9
Průměrný počet dětí	1,54	1,54	1,53	1,75	1,60	1,52	1,73	1,71

...zaměstnané ženy byly nejčastěji zaměstnankyně...

Zaměstnané ženy byly nejčastěji v postavení zaměstnankyň (82,6 %), 8,1 % jich pracovalo na vlastní účet, 2 % byly zaměstnavatelky, u 6,5 % zaměstnaných žen nebylo zjištěno jejich postavení v zaměstnání.

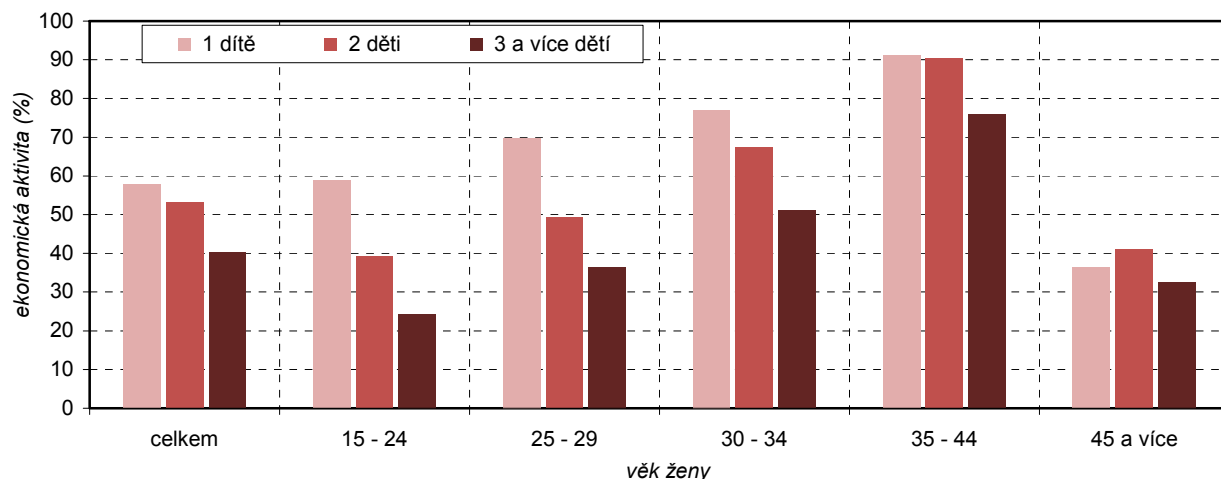
...nejvíc zaměstnaných žen mělo dvě děti...

Na ekonomickou aktivitu žen má vliv jejich rodinný stav a počet závislých dětí. Z celkového počtu ekonomicky aktivních žen v kraji byla pětina bezdětná a další necelá pětina měla jedno živě narozené dítě, necelá polovina dvě děti a osmina tři a více dětí. Obdobná byla struktura zaměstnaných žen, u nezaměstnaných žen bylo více bezdětných, což souvisí s vyšší nezaměstnaností absolventů a mladých lidí bez praxe, a více matek se třemi a více dětmi, což je pro ženy významný handicap.

...ekonomická aktivita žen klesala s dalším narozeným dítětem.

S přibývajícím věkem ženy míra ekonomické aktivity (podíl ekonomicky aktivních žen na celkovém počtu žen starších 15 let) rostla, klesala s dalším narozeným dítětem (do věku 34 let). Ve věku 35-44 let není téměř žádný rozdíl v ekonomické aktivitě žen s jedním nebo dvěma dětmi viz graf 4.6.

Graf 4.6 Ekonomická aktivita žen podle věku ženy a počtu živě narozených dětí (ze zjištěných hodnot)

5. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do škol

Vyjíždka a dojíždka je pojímána ze dvou aspektů: cesta do zaměstnání z hlediska obce obvyklého pobytu je vyjíždkou, cesta do zaměstnání z hlediska obce pracoviště je dojíždkou. Obecně jsou tyto pojmy totožné, protože úhrn dojíždky a úhrn vyjíždky se celostátně rovná. V konkrétních územních celcích se musí oba pojmy odlišovat, údaje jsou vždy pojmově specifikovány, zda jde o počty vyjíždějících nebo dojíždějících osob.

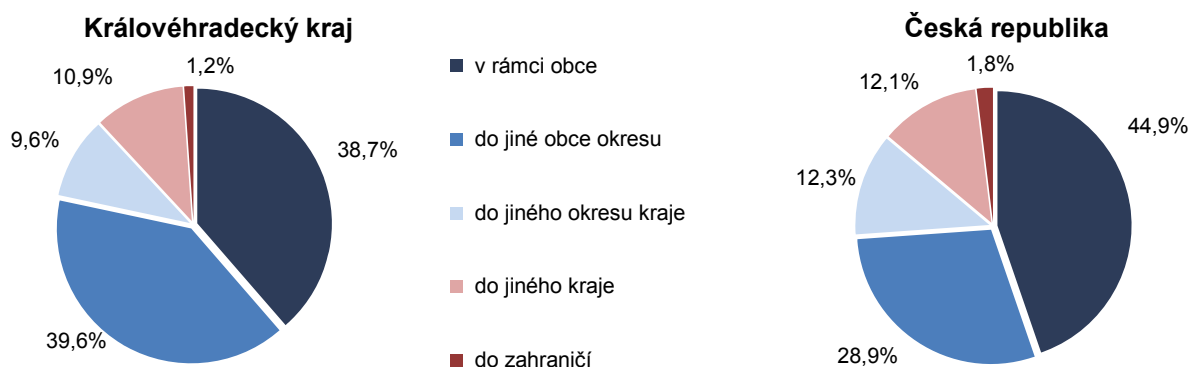
Při sčítání v roce 2011 otázky týkající se dojíždky (docházky) do zaměstnání vyplňovali pouze zaměstnaní. Pracující studenti a učni vyplňovali údaje podle dojíždky (docházky) do školy. Vyjíždějícími do zaměstnání byly ty osoby, jejichž místo pracoviště je na jiné adrese, než je jejich místo obvyklého pobytu. Zaměstnané osoby jsou v tabulkách dojíždky definovány odlišně než v jiných kapitolách. Nezahrnují pracující studenty a učně, kteří ačkoliv byly k datu sčítání ekonomicky aktivní, jsou zařazeni v počtech dojíždějících do školy, dále jsou odečtení zaměstnaní s nezjištěným místem pracoviště (5,7 tisíc osob) a zaměstnaní s nezjištěným pracovištěm (89,4 tisíc osob).

5.1. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání

Nižší podíl docházky za práci v rámci obce, vyšší podíl vyjíždky do jiné obce okresu než je průměr za ČR...

Ze zjištěných dat o vyjíždce/dojíždce do zaměstnání při sčítání 2011 vyjíždělo v Královéhradeckém kraji do zaměstnání 95,3 tisíc osob, z toho téměř stejný počet docházel do zaměstnání v rámci obce (37 tis. osob) jako vyjížděl do jiné obce okresu (37,7 tis. osob). V těchto dvou položkách se také kraj nejvíc liší od průměrných hodnot za ČR viz graf 5.1.

Graf 5.1 Struktura vyjíždky do zaměstnání podle typu vyjíždky

...nadprůměrný podíl osob vyjíždějících denně za prací.

Z celkového počtu vyjíždějících do zaměstnání mělo 58,4 tisíc osob pracoviště mimo obec svého obvyklého bydliště, z nich 84,9 % vyjíždělo za prací denně, mezi kraji to byl pátý nejvyšší podíl.

Tab. 5.1.1 Základní ukazatele dojíždky do zaměstnání podle okresů

	Vyjíždějící z obce				Podíl vyjíždějících denně (%)	Dojíždějící do obce			
	celkem	v tom		denně		celkem	v tom		denně
		muži	ženy				muži	ženy	
Kraj celkem	58 422	32 523	25 899	49 612	84,9	55 459	30 435	25 024	48 472
v tom okresy:									
Hradec Králové	15 600	8 641	6 959	13 353	85,6	19 165	10 148	9 017	16 780
Jičín	9 467	5 313	4 154	8 157	86,2	7 286	4 039	3 247	6 359
Náchod	12 133	6 815	5 318	10 228	84,3	10 217	5 525	4 692	9 090
Rychnov n. Kněž.	10 335	5 648	4 687	9 000	87,1	8 687	5 089	3 598	7 786
Trutnov	10 887	6 106	4 781	8 874	81,5	10 104	5 634	4 470	8 457

...nadprůměrný podíl vyjíždějících za prací do obce v rámci okresu a druhý nejnižší podíl vyjíždějících do zahraničí.

Téměř dvě třetiny z vyjíždějících osob za prací mimo obec směřovaly do jiné obce v rámci okresu, mezi kraji to byl pátý nejvyšší podíl. Naopak podíl vyjíždějících za prací do zahraničí patřil, v porovnání s ostatními kraji, k nejnižším. Z hlediska okresů jsou zřejmé rozdíly ve vyjízdce za prací, která souvisí s pracovními příležitostmi; těch je více ve větších městech, rovněž závisí na vzdálenosti a dopravní dostupnosti těchto center.

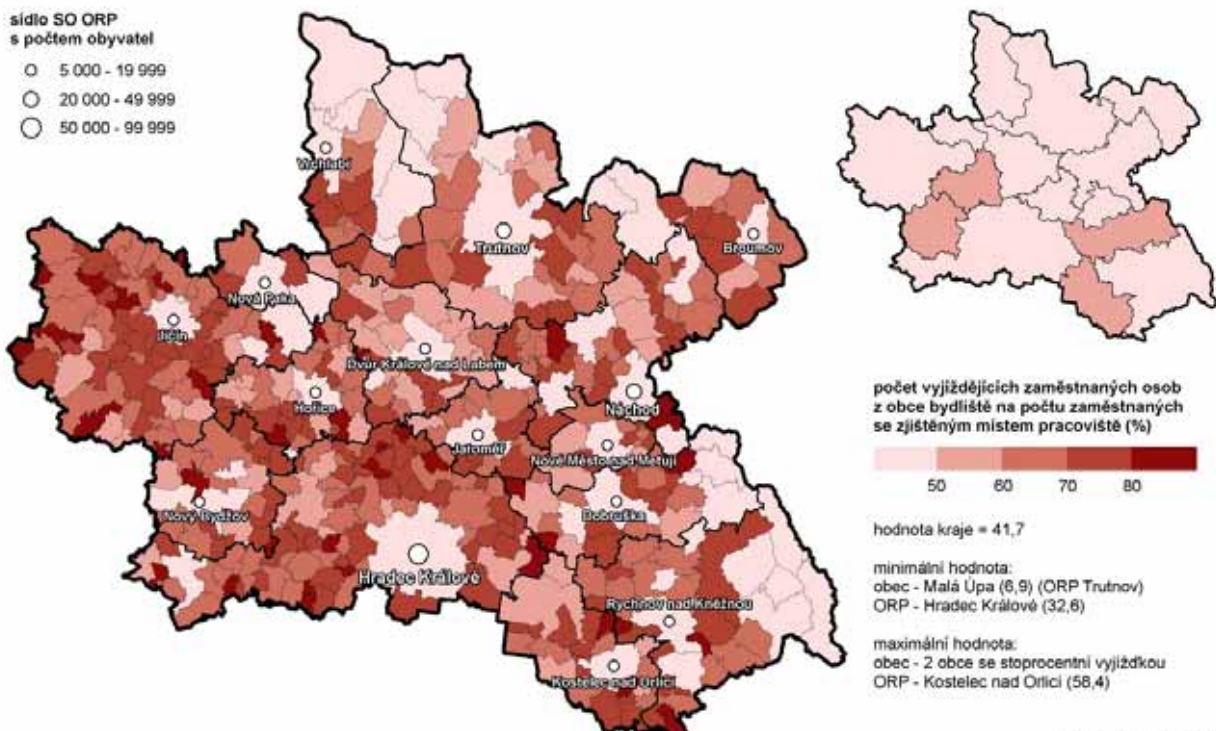
Tab. 5.1.2 Dojízdka do zaměstnání podle typu podle okresů

	Vyjíždějící z obce	v tom (%)				Dojíždějící do obce	v tom (%)		
		do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje	do zahraničí		z jiné obce okresu	z jiného okresu kraje	z jiného kraje
Kraj celkem	58 422	64,6	15,7	17,8	1,9	55 459	68,0	16,6	15,4
v tom okresy:									
Hradec Králové	15 600	62,8	8,5	26,6	2,1	19 165	51,1	23,9	25,0
Jičín	9 467	58,0	13,0	27,6	1,4	7 286	75,4	9,4	15,2
Náchod	12 133	66,9	22,4	8,7	2,0	10 217	79,5	18,4	2,1
Rychnov n. Kněž.	10 335	65,2	21,8	11,9	1,2	8 687	77,5	10,5	12,0
Trutnov	10 887	69,7	15,2	12,6	2,6	10 104	75,0	11,2	13,8

Dvě třetiny dojíždějících za prací byly z jiné obce okresu.

Celkem 55,5 tisíc osob dojíždělo za prací do obcí v Královéhradeckém kraji, více než dvě třetiny dojížděly z jiné obce okresu, šestina z jiného okresu kraje a 15,4 % z jiného kraje. Rozdíly mezi okresy jsou značné, významnou úlohu, kromě pracovních příležitostí, hraje i poloha okresu v rámci kraje. Dobrým příkladem je okres Náchod v nejuvýchodnější části kraje, kde dojízdka za prací z jiného kraje je minimální a jasně zde dominuje dojízdka z jiné obce okresu (79,5 %).

Vyjízdka do zaměstnání podle obcí a správních obvodů ORP Královéhradeckého kraje (ze zjištěných hodnot)

Podíl vyjíždějících za prací se snižoval s růstem velikosti obce...

V kraji činil podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště) 41,7 %. Podíl vyjížděky za prací byl rozdílný podle velikosti obce obvyklého bydliště, s růstem velikostní skupiny obce se podíl snižoval. Z hlediska okresů největší intenzitu vyjížděky měl okres Rychnov nad Kněžnou, kde na 100 zaměstnaných bydlících v obci vyjížděla za prací mimo obec více než polovina (52,6 osob). S výjimkou okresu Hradec Králové v ostatních čtyřech okresech byla intenzita vyjížděky žen vyšší než mužů (viz graf 5.2).

Tab. 5.1.3 Vyjíždějící do zaměstnání podle velikostních skupin obcí

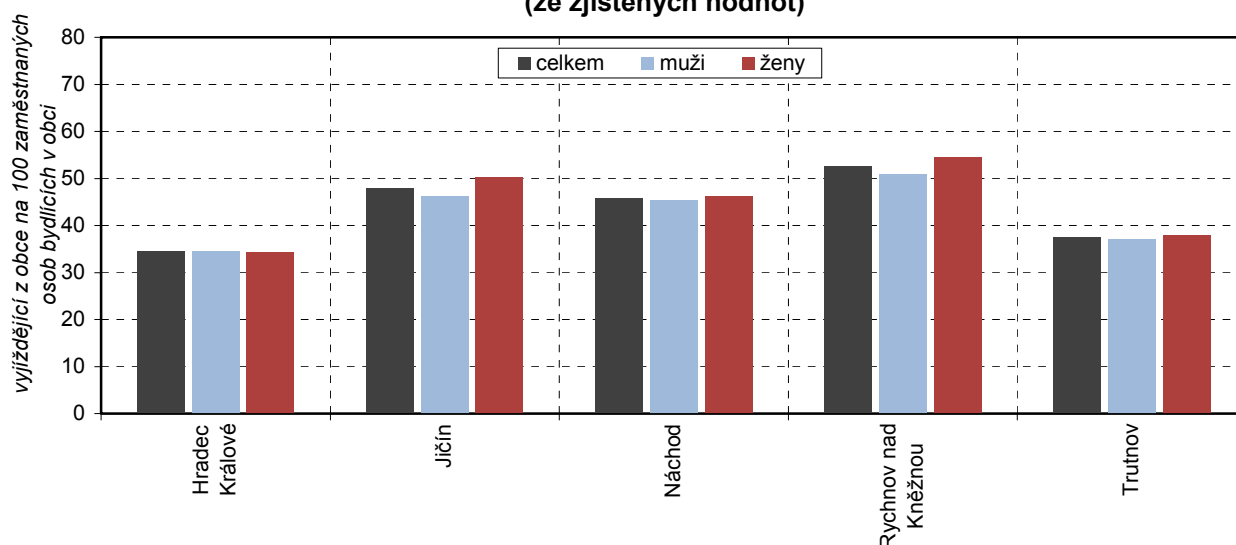
	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Vyjíždějící do zaměstnání z obce bydliště	58 422	2 730	9 239	9 529	14 803	15 317	2 877	3 927
z nich vyjíždí (%):								
do jiné obce okresu	64,6	70,8	74,5	74,8	73,4	55,6	58,9	18,2
do jiného okresu kraje	15,7	13,2	13,0	12,0	11,1	24,1	20,2	14,3
do jiného kraje	17,8	14,7	11,5	12,2	14,1	18,2	16,7	61,8
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (%) ¹⁾	41,7	70,5	69,0	62,3	55,3	37,3	22,0	14,7
Podíl vyjíždějících denně z úhrnu vyjíždějících (%)	84,9	89,2	89,4	87,7	85,7	82,8	76,9	75,9

¹⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

...nejvíc vyjíždějících bylo ze správních obvodů v těsném sousedství krajského města.

Z hlediska správních obvodů byl nejvyšší podíl vyjížděky v ORP, která těsně sousedí s krajským městem, kde je více pracovních příležitostí (Kostelec nad Orlicí, Nový Bydžov, Hořice a Dobruška). Ze dvou malých obcí v kraji Kyje (79 obyvatel, okres Jičín) a Janov (108 obyvatel, okres Rychnov nad Kněžnou) vyjížděli mimo obec za prací všichni zaměstnaní. V dalších šesti malých obcích kraje vyjíždělo za prací z obce devět z deseti zaměstnaných. Naopak nejmenší podíl vyjíždějících za prací měly krkonošská centra Malá Úpa, Špindlerův Mlýn a Pec pod Sněžkou (okres Trutnov), což lze vysvětlit pracovními příležitostmi v cestovním ruchu a horší dopravní dostupností především v zimních měsících. Rovněž z krajského města Hradec Králové vyjížděla za prací jen sedmina zaměstnaných (se zjištěným místem pracoviště), z celkového počtu 448 obcí kraje je to čtvrtý nejnižší podíl.

Graf 5.2 Vyjížděka do zaměstnání z obcí podle pohlaví a okresů (ze zjištěných hodnot)

Pracovní mobilita mužů je vyšší než žen...

U vyjížděky do zaměstnání převládli muži, rozdíl mezi oběma pohlavími v krajském měřítku činil zhruba 11 procentních bodů. V pracovní mobilitě mužů a žen v jednotlivých okresech nebyly významné rozdíly. Nejvyšší podíl vyjíždějících mužů do zaměstnání byl v okrese Náchod a u žen v okrese Rychnov nad Kněžnou.

...mobilita zaměstnaných se věkem snižuje...

Mobilita zaměstnaných osob je závislá na věku, s přibývajícím věkem se snižuje. Rozdíly mezi okresy nebyly významné. Podobná byla i věková struktura dojíždějících do zaměstnání do obcí v Královéhradeckém kraji.

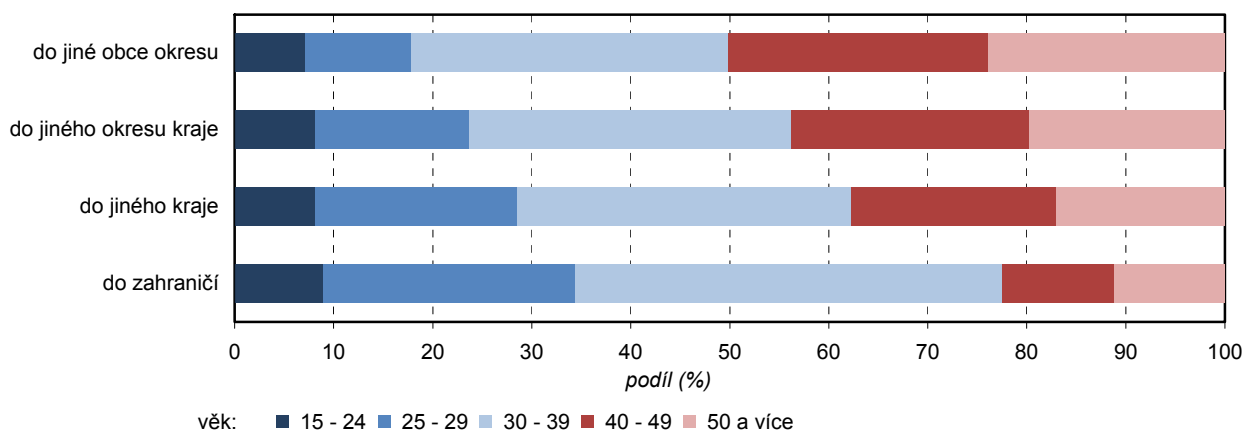
Tab. 5.1.4 Vyjíždějící do zaměstnání podle pohlaví, věku a podle okresů

	Vyjíždějící z obce	v tom (%)		v tom ve věku (%)					nezjištěno
		muži	ženy	15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 a více	
Kraj celkem	58 422	55,7	44,3	7,5	13,5	32,6	24,6	21,8	0,0
v tom okresy:									
Hradec Králové	15 600	55,4	44,6	6,4	13,8	33,3	24,2	22,3	0,0
Jičín	9 467	56,1	43,9	7,4	13,9	32,6	23,4	22,6	0,0
Náchod	12 133	56,2	43,8	7,8	13,3	31,3	25,8	21,9	0,0
Rychnov n. Kněž.	10 335	54,6	45,4	7,8	13,7	32,3	25,1	21,1	0,0
Trutnov	10 887	56,1	43,9	8,4	13,1	33,2	24,4	20,9	0,0

...klesá i do větší vzdálenosti.

Logicky s přibývajícím věkem se snižuje nejen vyjíždka za prací, ale i do větších vzdáleností od místa obvyklého pobytu. Mladší lidé jsou ochotni vyjíždět za prací i do jiného okresu kraje případně do jiného kraje. Podobně je pro mladé lidi aktuální i vyjíždka za prací do zahraničí, nejvíc jich z kraje vyjíždělo ve věku 30–39 let (41,3 % ze všech vyjíždějících do zahraničí), ve věku nad 40 let zájem výrazně klesá.

Graf 5.3 Vyjíždějící z obce do zaměstnání podle věku a typu vyjížděky (ze zjištěných hodnot)

S vyšším stupněm vzdělání roste podíl vyjíždějících za prací...

Struktura zaměstnaných vyjíždějících za prací mimo obec svého bydliště podle dosaženého vzdělání by měla být v podstatě shodná se strukturou vzdělání zaměstnaných osob v rámci kraje. Z důvodů uvedených na počátku této kapitoly se mírně liší. Jak vyplývá z tab. 5.1.5, zhruba 45 % z osob vyjíždějících za prací mimo obec svého bydliště měla úplné střední vzdělání s maturitou a vyšší odborné vzdělání a pětina vlastnila vysokoškolský diplom. Nejméně vyjížděly za prací osoby se základním vzděláním a bez vzdělání.

Tab. 5.1.5 Vyjíždka do zaměstnání podle nejvyššího ukončeného vzdělání podle okresů

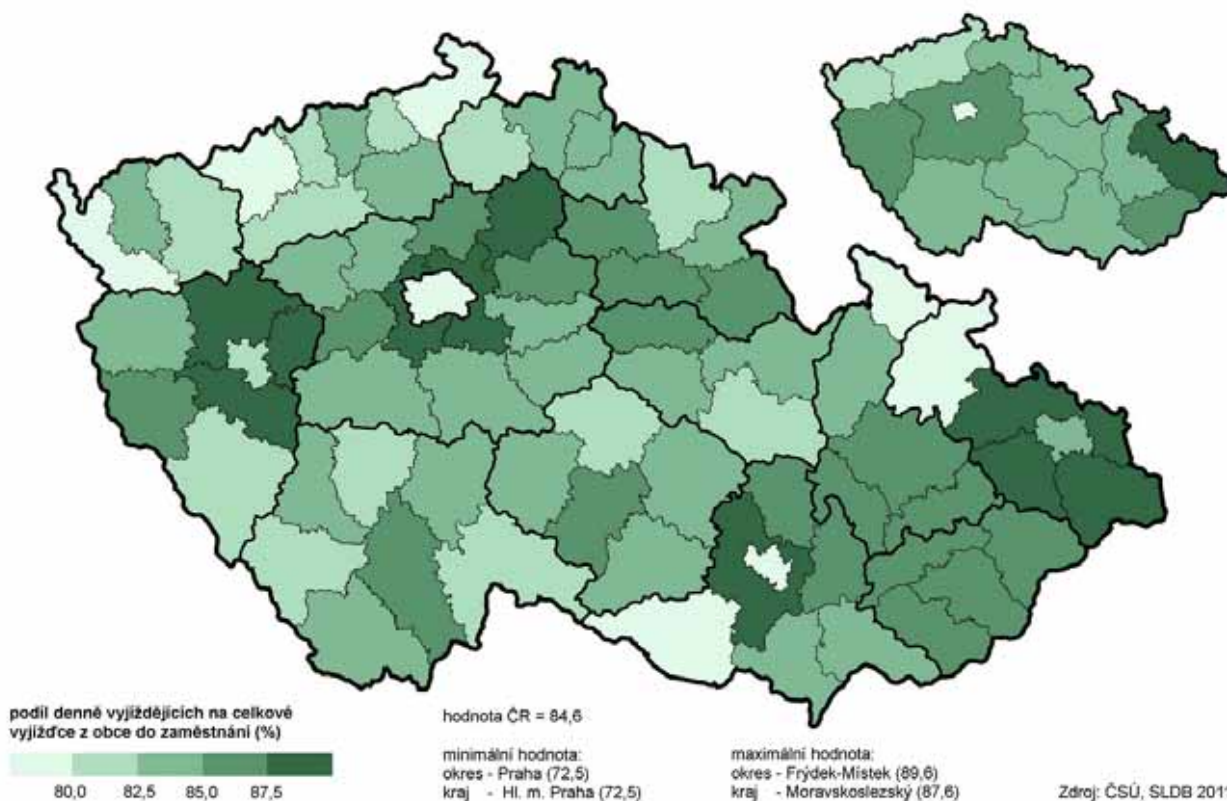
	Vyjíždějící z obce					Dojíždějící do obce				
	celkem	z toho nejvyšší ukončené vzdělání (%)				celkem	z toho nejvyšší ukončené vzdělání (%)			
		základní a bez vzdělání	střední vč. vy- učení bez maturity	úplné střední s maturitou a vyšší odborné ¹⁾	vysoko- školské		základní a bez vzdělání	střední vč. vy- učení bez maturity	úplné střední s maturitou a vyšší odborné ¹⁾	vysoko- školské
Kraj celkem	58 422	3,5	30,7	44,9	20,7	55 459	3,6	31,8	45,3	19,1
v tom okresy:										
Hradec Králové	15 600	3,2	27,1	43,2	26,3	19 165	2,9	26,3	46,0	24,7
Jičín	9 467	3,9	33,8	43,7	18,4	7 286	4,2	35,6	43,3	16,6
Náchod	12 133	3,1	30,5	47,2	19,1	10 217	3,8	33,6	46,2	16,2
Rychnov n. Kněžn	10 335	3,4	30,1	47,0	19,2	8 687	3,6	34,7	45,5	15,9
Trutnov	10 887	4,4	33,9	43,6	17,9	10 104	4,1	35,2	44,6	16,0

¹⁾ vč. nástavbového

...vliv průmyslu na dojíždku do zaměstnání...

Struktura vyjíždky za práci podle odvětví zhruba odpovídá odvětvovému složení zaměstnaných v kraji. Složení vyjíždky v podstatě kopírovalo odvětvové složení ekonomiky na území jejich dojíždky. Průmysl má stále dominantní postavení, takže největší podíl vyjíždky i dojíždky v Královéhradeckém kraji směřoval do průmyslu (více než třetina). Dalším nejčastějším odvětvím vyjíždky byl obchod a opravy motorových vozidel (necelá desetina). V odvětví vzdělávání, zdravotní a sociální péče měl Královéhradecký kraj druhý, resp. třetí nejvyšší podíl vyjíždějících mezi kraji.

Denní vyjíždka do zaměstnání v okresech a krajích

...jen v okrese Hradec Králové byl výrazně nižší než v ostatních okresech.

Odvětvová struktura vyjíždějících za prací se v jednotlivých okresech kraje lišila. Nejvýraznější diference mezi okresy byla v odvětví průmyslu. Zatímco okres Hradec Králové měl zdaleka nejnižší podíl vyjíždějících (26,4 %) a dojíždějících (23,5 %) v tomto odvětví, podíl odvětví průmyslu na dojížděcí a vyjížděcí za prací se v ostatních okresech přiblížil 40 %.

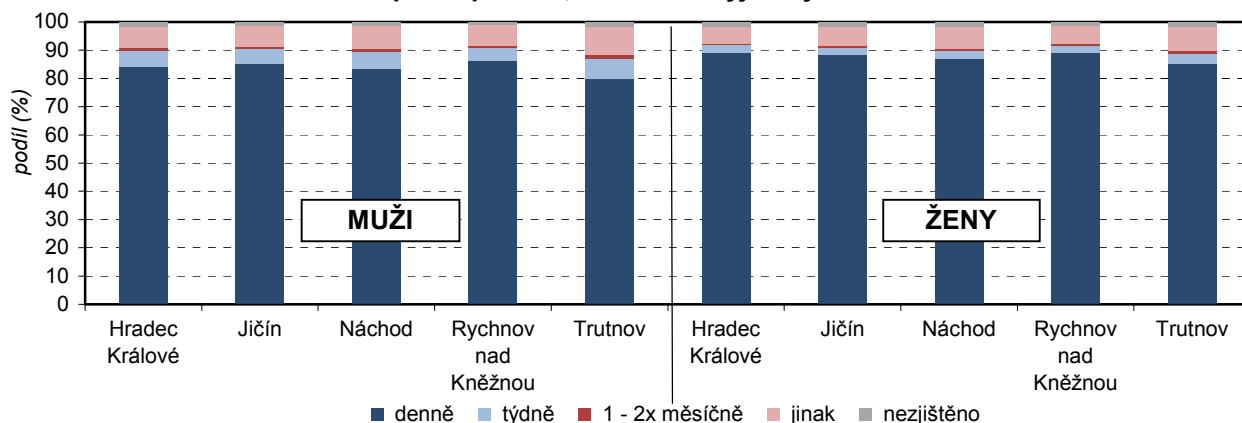
Tab. 5.1.6 Vyjíždějící do zaměstnání podle odvětví podle okresů

	Vyjíždějící z obce	z toho odvětví (%)						
		zemědělství, lesnictví, rybářství	průmysl	stavebnictví	obchod a opravy motorových vozidel	doprava a skladování	vzdělávání	zdravotní a sociální péče
Kraj celkem	58 422	3,1	34,9	4,4	9,7	6,1	6,5	8,1
v tom okresy:								
Hradec Králové	15 600	3,4	26,4	5,4	11,9	6,4	6,6	9,7
Jičín	9 467	4,4	37,8	3,3	9,4	6,9	6,2	7,1
Náchod	12 133	3,0	37,5	3,9	9,4	6,0	6,5	7,6
Rychnov n. Kněžn	10 335	3,0	38,5	4,4	8,5	5,4	6,3	7,8
Trutnov	10 887	1,9	38,1	4,7	8,4	5,9	6,5	7,7

Žen bylo více v denní dojížděcí do zaměstnání...

Z celkového počtu 58,4 tisíc vyjíždějících zaměstnaných osob v Královéhradeckém kraji jich za prací denně vyjíždělo mimo obec 84,9 %, to byl pátý nejvyšší podíl mezi kraji. Z území nejvíc vzdálených od center dojížděcí (v okresech Trutnov a Náchod) byl podíl denní vyjížděcí do zaměstnání nejnižší. Ženy měly oproti mužům větší zastoupení v denní dojížděcí ve všech okresech kraje. U ostatních frekvencí vyjížděcí dominovali muži, a to ve všech okresech.

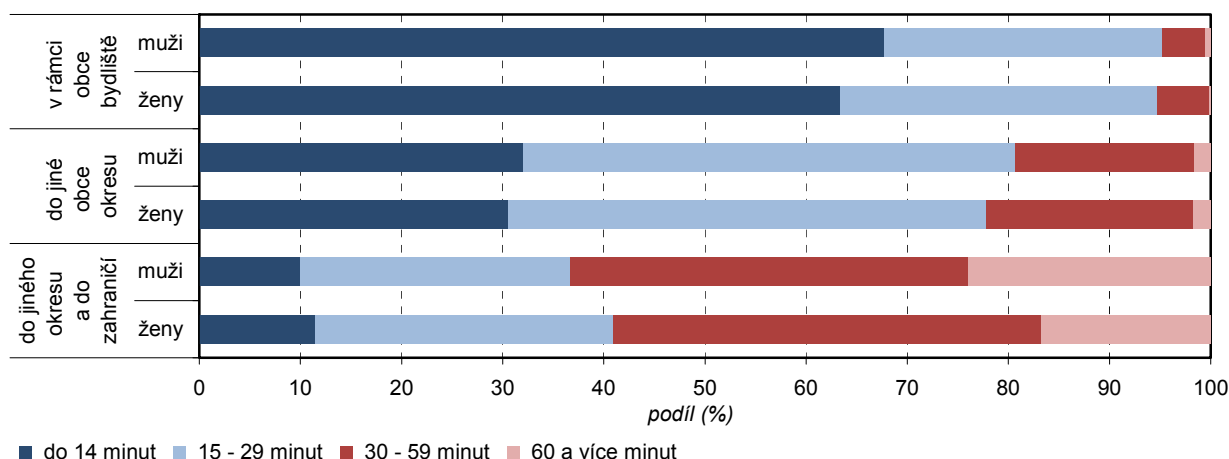
Graf 5.4 Struktura vyjíždějících za prací mimo obec podle pohlaví, frekvence vyjížděcí a okresů

...15–29 minut stráví na cestě do zaměstnání do jiné obce okresu téměř polovina zaměstnaných...

Jak vyplývá z grafu 5.1 této kapitoly, nejčastěji směřují zaměstnaní za prací do jiné obce v rámci okresu. Čas strávený na cestě se odvíjí od typu vyjížděcí. S rostoucí vzdáleností od místa obvyklého bydliště se prodlužuje čas strávený na cestě do zaměstnání. Zatímco u vyjížděcí do jiné obce okresu čas strávený na cestě zabere téměř polovinu zaměstnaných 15–29 minut, u docházky v rámci obce stráví dvě třetiny zaměstnaných na cestě do zaměstnání maximálně čtvrt hodiny. Rozdíly mezi pohlavími jsou patrné z grafu 5.5.

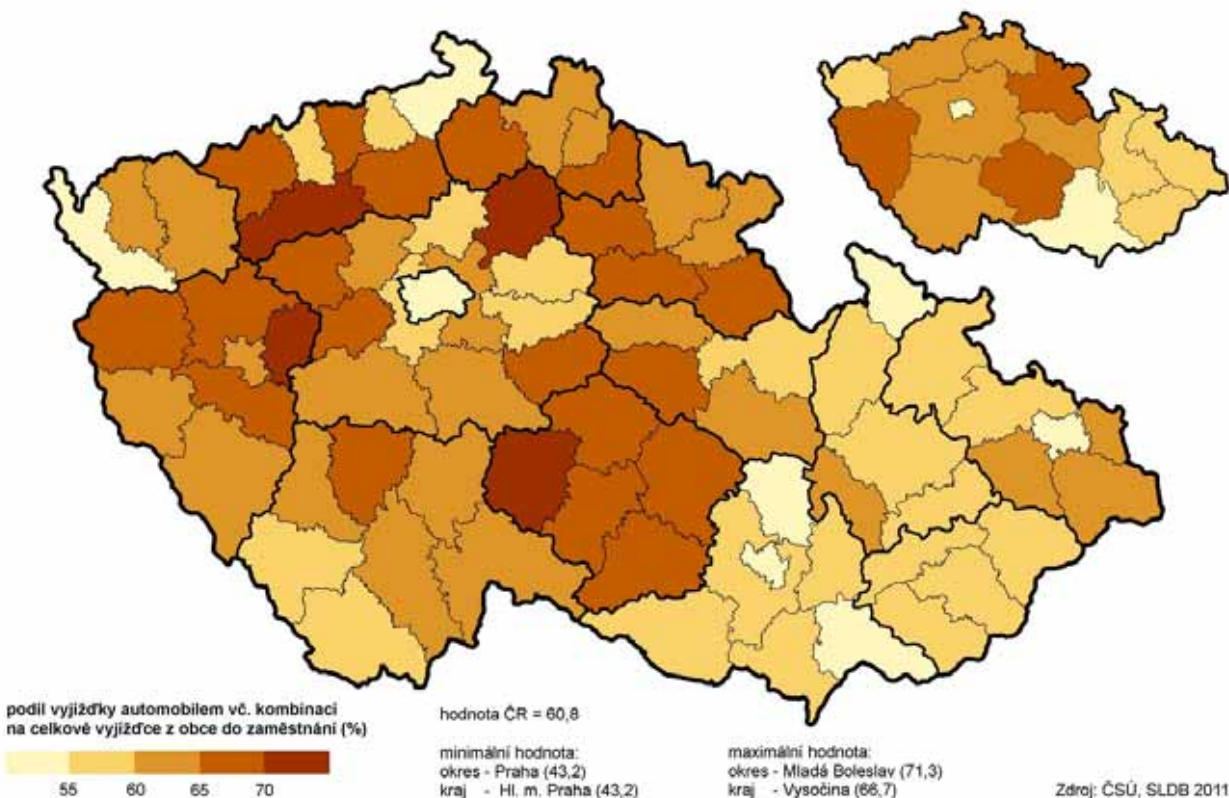
Graf 5.5 Vyjíždějící do zaměstnání podle pohlaví, typu vyjížděky a času stráveného dojíždkou (ze zjištěných hodnot)

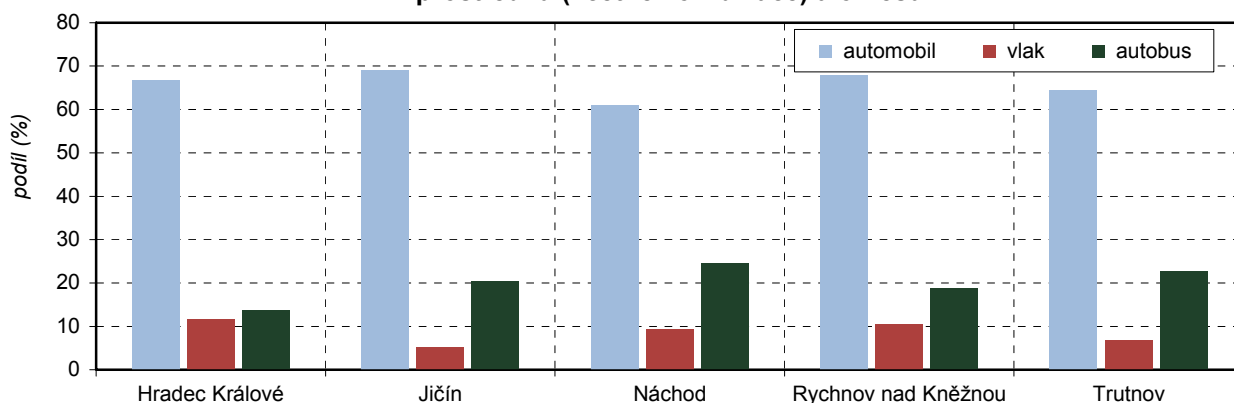
...automobil byl nejčastějším dopravním prostředkem při cestě do zaměstnání.

Nejčastěji používaným dopravním prostředkem v cestě do zaměstnání byl v kraji automobil, následoval autobus a vlak. Rozdíly v používaných dopravních prostředcích mezi jednotlivými okresy kraje naznačuje graf 5.6. Např. v okrese Náchod se dopravuje automobilem do zaměstnání něco málo přes 60 % z vyjíždějících do zaměstnání, téměř čtvrtina využívá autobus, což je nejvíc v celém kraji. Naopak v okrese Jičín, který je tvořen velkým počtem malých obcí, používá auto k cestě do zaměstnání téměř 70 % zaměstnaných, vlakem se dopravuje jen 5,3 % zaměstnaných v okrese.

Vyjíždka do zaměstnání automobilem v okresech a krajích

Graf 5.6 Vyjíždka do zaměstnání z obce bydliště podle použitého dopravního prostředku (včetně kombinace) a okresů

Krajská vyjíždka mírně převyšovala dojíždku...

Směrový proud vyjíždky (dojíždky) je definován počtem osob vyjíždějících z obce místa obvyklého pobytu do obce pracoviště (školy), případně do konkrétního státu při dojíždce do zahraničí.

Počet proudů vyjíždky a dojíždky do zaměstnání se v roce 2011 za celý kraj příliš nelišil, vyjíždkových proudů bylo zjištěno 10,1 tisíce a dojíždkových 9,1 tisíc, rozdíl činil zhruba jeden tisíc proudů, tj. necelé 3 tisíce osob ve prospěch vyjíždky. Nejslabších proudů (do méně než 10 vyjíždějících osob) bylo téměř 90 %, ale počet vyjíždějících v nich činil kolem 30 % všech vyjíždějících do zaměstnání. Nejvyšší podíl osob vyjíždějících v nejslabších proudech byl v územně roztržitém okrese Jičín (38,4 % ze všech vyjíždějících z okresu). Středně silných proudů (100–499 osob) vyjíždky bylo v kraji celkem 70 a byla to zhruba pětina všech vyjíždějících. Významné zastoupení těchto proudů bylo v okresech Hradec Králové, Náchod a Trutnov.

...nejsilnější vyjíždkové a dojíždkové proudy byly v okrese Hradec Králové.

Nejsilnějších meziobecních proudů (s více než 500 vyjíždějícími) bylo v kraji pět (3 vyjíždkové a 2 dojíždkové), všechny v okrese Hradec Králové. Největším dojíždkovým centrem v kraji bylo krajské město Hradec Králové, kde dojíždka do zaměstnání představovala 14,5 tis. osob. Z velkého množství dojíždkových proudů směřujících do města Hradec Králové byly nejsilnější z Pardubic a Třebechovic pod Orebem. Další slabší proudy (o síle 100–499 osob) pocházejí z obcí v blízkosti krajského města viz tabulka níže. Dalšími významnými centry dojíždky v kraji jsou okresní města (Náchod, Trutnov, Jičín) a v okrese Rychnov nad Kněžnou obec Kvasiny, sídlo automobilky.

Největší dojíždkové proudy dojíždějících do zaměstnání a do škol v kraji

Dojíždějící do zaměstnání a škol v rámci kraje (počet osob)				Dojíždějící do zaměstnání a škol přes hranice kraje			
obec vyjíždky - obec dojíždky	do zaměstnání	do škol	celkem	obec vyjíždky - obec dojíždky	do zaměstnání	do škol	celkem
Třebechovice p.O - HK	623	163	786	Pardubice - HK	932	463	1 395
Černilov - HK	485	162	647	HK - Pardubice	863	427	1 290
Jaroměř - HK	483	139	622	HK - Praha	695	555	1 250
Týniště n. Or. - HK	410	104	514	Opatovice n. L. - HK	301	88	389
N. Město n. Met. - Náchod	357	118	475	Býšť - HK	218	76	294
Smiřice - HK	368	95	463	Trutnov - Praha	160	234	394
Úpice - Trutnov	335	63	398	Jilemnice - Vrchlábí	159	15	174
Rychnov n. Kn. - Kvasiny	288	0	288	Sobotka - Mladá Boleslav	155	43	198
Nová Paka - Jičín	286	52	338	Jičín - Praha	150	135	285
Předměřice n. L. - HK	283	66	349	Holice - HK	149	54	203

pozn. HK zkratka pro město Hradec Králové

...hlavní vyjížd'kový a dojížd'kový proud přes hranice kraje byl mezi krajskými městy Hradec Králové a Pardubice.

U dojížd'ky přes hranice kraje vidíme velmi intenzivní pohyb za prací mezi sousedními okresy Královéhradeckého a Pardubického kraje. Nejsilnější proud směřoval navzájem mezi blízce položenými krajskými městy Hradcem Králové a Pardubicemi. Silný vyjížd'kový proud z krajského města za prací směřoval i do hl. města Prahy a podobně tomu bylo i z některých okresních měst v kraji (Trutnov a Jičín). Dojížd'ka za prací podléhá nabídce pracovních příležitostí, což dokresluje vyjížd'ka do okresu sousedního Středočeského kraje (automobilka Mladá Boleslav) a naopak dojížd'ka ze sousedního Libereckého kraje do automobilky ve Vrchlabí.

5.2. Vyjížd'ka a dojížd'ka do škol

Více než třetina studujících měla školu v místě obvyklého pobytu...

Při sčítání 2011 otázky týkající se dojížd'ky (docházky) do školy vyplňovali žáci, studenti a učni včetně těch, co už zároveň i pracovali. V úhrnu žáků, studentů a učňů (82,1 tis. osob) jsou zahrnuti jak ekonomicky neaktivní studující (78,4 tis. osob), tak pracující studenti (3,7 tis. osob). Od úhrnu studujících je nutno odečíst žáky, studenty a učně s nezjištěným místem školy v ČR (1,7 tis. osob) a studující s nezjištěnou školou (32 tis. osob).

Podle zjištěných dat o vyjížd'ce/dojížd'ce do škol při sčítání 2011 vyjíždělo v Královéhradeckém kraji do škol 38,8 tis. osob, z toho 13,7 tisíc osob (35,2 %) vyjíždělo/vycházelo v rámci obce, tedy měli školu v místě obvyklého pobytu.

V tabulkách za vyjížd'ku a dojížd'ku do školy jsou zahrnuty jen ty osoby, které měly odlišnou adresu školy od adresy místa obvyklého pobytu.

...studující nejčastěji dojížděli do školy do jiné obce v rámci okresu...

Z celkového počtu vyjíždějících do škol mimo obec svého obvyklého pobytu (25,1 tis. osob) jich necelá polovina směřovala do jiné obce v rámci okresu, více než třetina do jiného kraje příp. do zahraničí a více než šestina do jiného okresu kraje. Z regionálního pohledu se vymyká okres Hradec Králové, kde byl výrazně vyšší podíl jak vyjíždějících do škol do jiné obce okresu tak do jiného kraje, oproti ostatním čtyřem okresům. Podobně dojížd'ka do obcí z hlediska okresů je odlišná. V příhraničních okresech (Náchod, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov) pozorujeme výrazně nižší dojížd'ku z jiného kraje, o to vyšší je podíl na dojížd'ce uvnitř okresu.

Tab. 5.2.1 Dojížd'ka do škol podle typu podle okresů

	Vyjíždějící z obce				Dojíždějící do obce			
	celkem	v tom (%)			celkem	v tom (%)		
		do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje a do zahraničí		z jiné obce okresu	z jiného okresu kraje	z jiného kraje
Kraj celkem	25 109	45,3	17,8	37,0	22 467	50,6	19,8	29,5
v tom okresy:								
Hradec Králové	6 605	51,4	6,6	42,0	11 209	30,3	22,1	47,6
Jičín	3 938	45,0	17,0	38,0	2 871	61,8	16,8	21,5
Náchod	5 437	44,7	22,0	33,3	3 260	74,5	22,6	2,9
Rychnov n. Kn.	4 119	40,7	24,6	34,7	2 246	74,6	14,0	11,4
Trutnov	5 010	41,9	22,9	35,2	2 881	72,9	15,3	11,8

...šestá nejvyšší vyjížd'ka do škol mezi kraji a pátá nejnižší denní...

Z úhrnu studujících (u nichž bylo zjištěno místo školy), jich více než polovina (51,8 %) vyjížděla do škol z obce trvalého bydliště, mezi kraji to byl šestý nejvyšší podíl. Z hlediska pohlaví dominovaly ve vyjížd'ce do škol ženy a to ve všech okresech. Téměř dvě třetiny vyjížděly do školy denně (65,6 %), mezi kraji to byl pátý nejnižší podíl. V denní vyjížd'ce převažovali muži a bylo tomu tak ve všech okresech kraje.

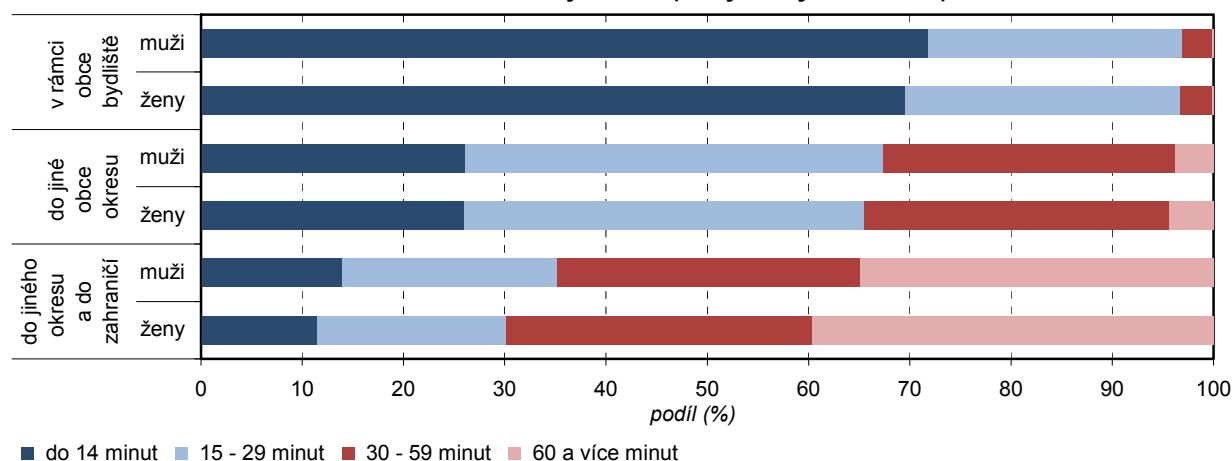
Tab. 5.2.2 Vyjíždějící do škol podle pohlaví podle okresů

	Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ¹⁾			Denně vyjíždějící do školy z obce bydliště			Podíl vyjíždějících denně z úhrnu vyjíždějících do školy z obce (%)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Kraj celkem	51,8	50,2	53,4	16 472	8 184	8 288	65,6	68,0	63,4
v tom okresy:									
Hradec Králové	43,4	41,8	45,0	4 564	2 236	2 328	69,1	71,3	67,1
Jičín	60,1	58,4	61,7	2 662	1 318	1 344	67,6	69,7	65,6
Náchod	56,7	55,7	57,7	3 439	1 704	1 735	63,3	64,9	61,7
Rychnov n. Kněž.	56,9	55,4	58,3	2 800	1 421	1 379	68,0	71,6	64,6
Trutnov	51,0	48,6	53,3	3 007	1 505	1 502	60,0	63,0	57,3

¹⁾ se zjištěným místem školy

...s růstem velikosti obce se podíl vyjíždějících do škol snižoval.

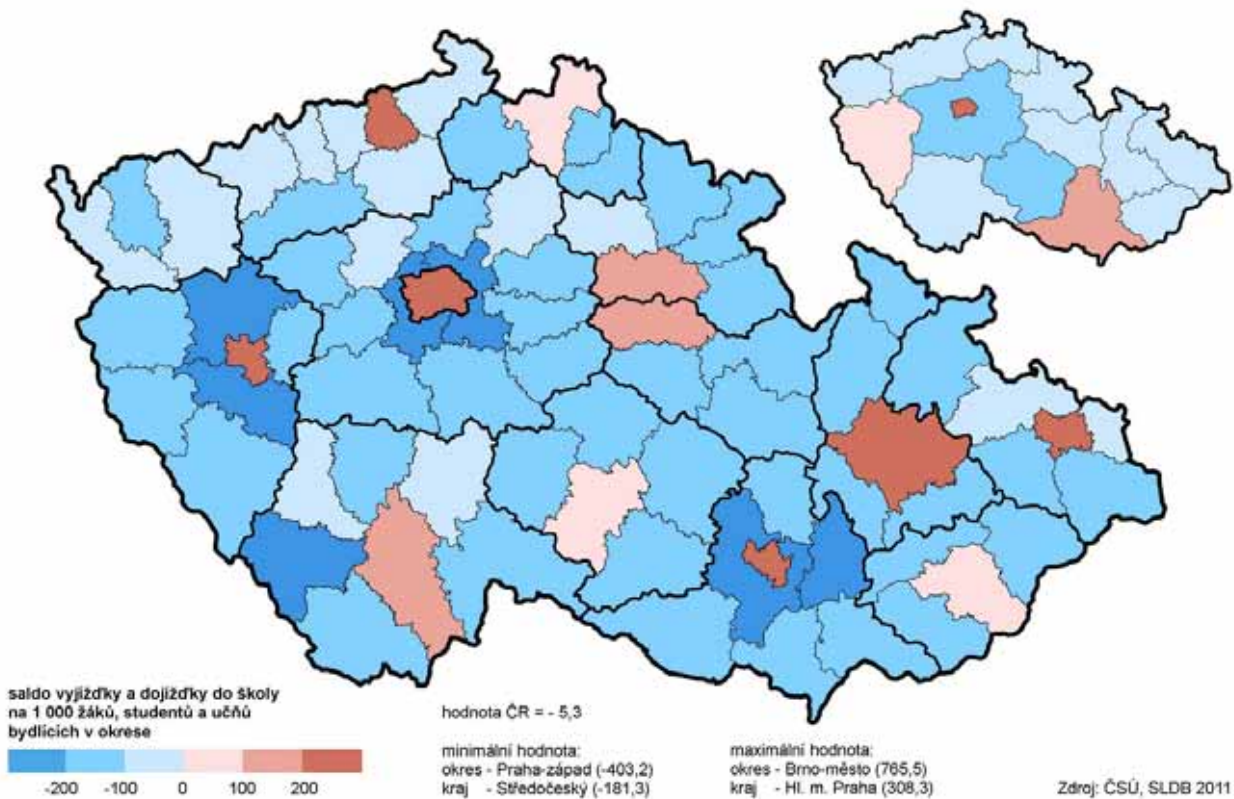
V průměru v kraji činil podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště (ze studujících se zjištěným místem školy a se zjištěnou školou) 51,8 %. Podíl vyjíždějících do škol se podobně jako u vyjížděky za prací snižoval s růstem velikosti obce. Z hlediska typu vyjížděky do škol: s růstem velikostní skupiny obcí se snižuje podíl vyjíždějících do škol v rámci okresu a naopak roste podíl vyjíždějících do škol do jiného kraje.

Graf 5.7 Vyjíždějící do škol podle pohlaví, typu vyjížděky a času stráveného dojížděkou (ze zjištěných hodnot)

Tab. 5.2.3 Vyjíždějící do škol podle velikostních skupin obcí

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Vyjíždějící do škol z obce bydliště	25 109	1 230	4 125	4 051	5 568	6 561	1 592	1 982
z nich vyjíždí (%):								
do jiné obce okresu	45,3	65,4	66,7	60,3	53,9	28,3	23,1	7,5
do jiného okresu kraje	17,8	14,5	14,5	15,8	15,5	26,5	20,8	5,3
do jiného kraje	35,9	19,8	18,4	23,2	29,8	43,9	54,6	83,9
Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ¹⁾	51,8	97,5	92,5	73,5	58,0	45,1	36,0	23,0
Podíl vyjíždějících denně z úhrnu vyjíždějících z obce (%)	65,6	78,0	80,2	75,1	70,2	57,0	43,7	41,3

¹⁾ se zjištěným místem školy

Saldo vyjížděky a dojížděky do školy v okresech a krajích

...intenzita celkového salda dojížděky do škol byla v kraji záporná, mezi okresy kladná jen v okrese Hradec Králové.

Pouze ve třech krajích (Hl. město Praha, Jihomoravský a Plzeňský kraj) počet dojíždějících žáků, studentů a učňů převyšoval počty vyjíždějících z kraje, v ostatních krajích bylo saldo dojížděky záporné. Intenzita salda dojížděky v Královéhradeckém kraji představovala -32,2 vyjíždějících studujících na 1 000 všech žáků, studentů a učňů, z krajů se záporným saldem dojížděky do škol to byla třetí nejnižší intenzita viz kartogram výše. Z hlediska okresů byla intenzita salda dojížděky do škol kladná jen v okrese Hradec Králové (190,1 osob).

Krajské město Hradec Králové je největším centrem dojížděky do škol.

Nejčastěji studující dojížděli do škol do krajského města Hradec Králové, okresních měst (Jičín, Náchod, Trutnov) a dalších středně velkých měst v kraji (Nový Bydžov, Hořice, Dobruška). V těchto městech bylo kladné saldo dojížděky a vyjížděky v kraji nejvyšší.

Cesta do školy v rámci obce trvá v průměru v kraji 14 minut.

Čas strávený na cestě do školy závisí na vzdálenosti místa obvyklého bydliště od školy. Proto při dojížděce/docházce do školy v rámci obce 70 % studentů tráví na cestě do školy jen maximálně 14 minut. Rozdíly mezi dalšími typy vyjížděky a rozdíly mezi pohlavími naznačuje graf 5.7.

5.3. Úhrnná bilance dojížděky do zaměstnání a do škol

Saldo dojížděky celkem bylo záporné a patřilo mezi kraji k nejnižším...

Ze zjištěných hodnot při sčítání 2011 počet vyjíždějících osob celkem (do zaměstnání a škol) převyšoval počet dojíždějících, saldo dojížděky v Královéhradeckém kraji bylo záporné - 5,6 tisíc osob. Z krajů jen Hl. město Praha mělo kladné saldo dojížděky, náš kraj měl druhé nejnižší záporné saldo ze všech krajů (po kraji Jihomoravském). Záporných hodnot nabyla v kraji jak bilance dojížděky do zaměstnání, tak do škol viz tab. 5.3.1. Mezi kraji to byla druhá nejnižší záporná bilance u obou typů dojížděky, přičemž u dojížděky do zaměstnání mělo kladnou bilanci jen Hl. město Praha, u dojížděky do škol ještě kraj Jihomoravský a Plzeňský. Z okresů měl aktivní bilanci jen okres Hradec Králové, a to jak celkem, tak u obou typů dojížděky.

Tab. 5.3.1 Počet vyjíždějících, dojíždějících a saldo dojížděky podle okresů

	Vyjíždějící z obce			Dojíždějící do obce			Saldo dojížděky		
	do zaměstnání	do škol	celkem	do zaměstnání	do škol	celkem	do zaměstnání	do škol	celkem
Kraj celkem	58 422	25 109	83 531	55 459	22 467	77 926	-2 963	-2 642	-5 605
v tom okresy:									
Hradec Králové	15 600	6 605	22 205	19 165	11 209	30 374	3 565	4 604	8 169
Jičín	9 467	3 938	13 405	7 286	2 871	10 157	-2 181	-1 067	-3 248
Náchod	12 133	5 437	17 570	10 217	3 260	13 477	-1 916	-2 177	-4 093
Rychnov n. Kněžn	10 335	4 119	14 454	8 687	2 246	10 933	-1 648	-1 873	-3 521
Trutnov	10 887	5 010	15 897	10 104	2 881	12 985	-783	-2 129	-2 912

...nejvíc osob vyjíždělo do Hl. města Prahy a sousedních krajů...

Z pohledu mezikrajské vyjížděky do zaměstnání a do škol vyjíždělo z Královéhradeckého kraje do jiných krajů celkem 19,4 tisíce osob, z nich více než polovina (53,4 %) do zaměstnání. Vyjížděka z našeho kraje směřovala nejčastěji, vedle Hl. města Prahy (kde je vliv vyjížděky na vysoké školy do hl. města), především do sousedních krajů. Více než čtvrtina z úhrnu vyjížděla do Pardubického kraje, sedmina do Středočeského a necelá desetina do kraje Libereckého. Ve struktuře vyjíždějících, u výše uvedených krajů, převládla mírně vyjížděka do zaměstnání nad vyjížděkou do škol. Pouze do Středočeského kraje směřovalo 80 % z celkového počtu vyjíždějících osob za prací.

...kladné saldo bilance mezikrajské vyjížděky patří k nejnižším mezi kraji...

Bilance mezikrajské vyjížděky byla pasivní (počty vyjíždějících byly nižší než počty dojíždějících) jen ve dvou krajích (Hl. město Praha a Jihomoravský kraj). Ostatní kraje měly bilanci kladnou, v Královéhradeckém kraji to představovalo o 4,2 tis. osob více z kraje vyjíždějících než dojíždějících. Mezi kraji to bylo druhé nejnižší kladné saldo vyjížděky po kraji Plzeňském. Královéhradecký kraj měl nejvyšší kladné saldo vyjížděky (podobně jako ostatní české kraje) s Hl. městem Praha, dále s Jihomoravským (1,4 tis. osob) a Středočeským krajem (1,2 tis. osob). Naopak dojížděka do našeho kraje převyšovala vyjížděku především z kraje Pardubického (2 tis. osob) a Libereckého (1 tis. osob).

Tab. 5.3.2 Obce s největším počtem vyjíždějících, dojíždějících a saldem dojížděky (řazeno podle dojížděky do zaměstnání)

Obec	Vyjíždějící z obce		Obec	Dojíždějící do obce		Obec	Saldo dojížděky	
	do zaměstnání	do škol		do zaměstnání	do škol		do zaměstnání	do škol
Hradec Králové	3 927	1 982	Hradec Králové	14 509	9 319	Hradec Králové	10 582	7 337
Trutnov	1 464	882	Jičín	3 271	985	Jičín	2 162	103
Náchod	1 413	710	Trutnov	2 914	1 104	Trutnov	1 450	222
Jaroměř	1 154	423	Náchod	2 666	1 056	Náchod	1 253	346
Jičín	1 109	583	Rychnov n. Kn.	2 066	642	Vrchlabí	1 147	-167
Nové Město n/Met	1 067	485	Vrchlabí	1 872	273	Rychnov n. Kn.	1 019	219
Rychnov n. Kn.	1 047	423	Jaroměř	1 172	427	Špindlerův Mlýn	443	-47
Nová Paka	898	358	Nové Město n/Met	1 015	516	Janské Lázně	259	-9

...pouze okres Hradec Králové měl aktivní bilanci meziokresní dojížděky za prací se všemi okresy našeho kraje, nejvyšší s okresy Rychnov nad Kněžnou a Náchod...

Aktivní bilanci meziokresní dojížděky do zaměstnání se všemi okresy v rámci kraje měl jen okres Hradec Králové. Nejvyšší aktivní saldo dojížděky měl s okresy Rychnov nad Kněžnou a Náchod, kde počet dojíždějících osob do zaměstnání převyšoval vyjíždějící o více než tisíc osob z každého z okresů. Meziokresní dojížděka do zaměstnání v rámci Královéhradeckého kraje probíhala v úhrnu nejintenzivněji na území okresu Hradec Králové, kam dojížděla polovina z celkového počtu dojíždějících za prací a do škol. Do okresu Hradec Králové dojíždělo nejvíc osob z okresu Náchod a Rychnov nad Kněžnou (1,7 resp. 1,5 tis. osob), což tvořilo téměř 70 % veškeré dojížděky tohoto okresu v rámci kraje. Mezi zbývajícími okresy byly zjištěny dva významné protisměrné proudy mezi okresy Trutnov a Náchod, Náchod a Rychnov nad Kněžnou. Proud na Trutnovsko byl o třetinu silnější než obráceným směrem na Náchodsko. Proud mezi okresem Náchod a Rychnov nad Kněžnou byly, co se týče síly, srovnatelné.

***...mezi okresy
sousedních krajů byl
nejintenzivnější pohyb
za prací mezi okresy
Hradec Králové a
Pardubice.***

Meziokresní vyjížďka v rámci našeho kraje tvořila jednu šestinu z celkové meziokresní vyjížďky do zaměstnání, zbytek vyjížděl za prací do okresů mimo náš kraj. Velmi intenzivní pohyb za prací probíhal mezi sousedními okresy Hradcem Králové a Pardubicemi, proudy byly obousměrné, s aktivním saldem dojížďky v okrese Hradec Králové (1 tisíc osob). Další významné obousměrné proudy byly mezi okresy Semily–Trutnov, Ústí nad Orlicí–Rychnov nad Kněžnou a Semily, s aktivním saldem dojížďky v okresech našeho kraje. Další silný vyjížďkový proud do zaměstnání směřoval z okresu Jičín do okresu Mladá Boleslav, pasivní saldo v okrese Jičín činilo více než 1 tisíc osob.

Největší centra dojížďky do zaměstnání a do škol v Královéhradeckém kraji znázorňuje tabulka 5.3.2.

6. Domácnosti

6.1. Struktura domácností

Ubyly úplné rodiny s vyšším průměrným počtem členů...

Ke dni sčítání bylo v Královéhradeckém kraji celkem 228 tisíc hospodařících domácností, které tvoří osoby společně hradící výdaje jako je strava, náklady na bydlení aj. Počty hospodařících domácností za posledních padesát let neustále rostou a jejich počet se zvýšil nejvíce v sedmdesátých a poté v devadesátých letech, od minulého sčítání jen o 1,5 %, což představuje více než 3 tisíce domácností. Dochází však k jejich zmenšování. V roce 1970 tvořilo jednu domácnost v průměru 2,7 osob, v roce 2011 to byly 2,4 osoby. Souvisí to se změnami ve struktuře domácností, kdy výrazně ubývají úplné rodiny s vyšším průměrným počtem členů v domácnosti.

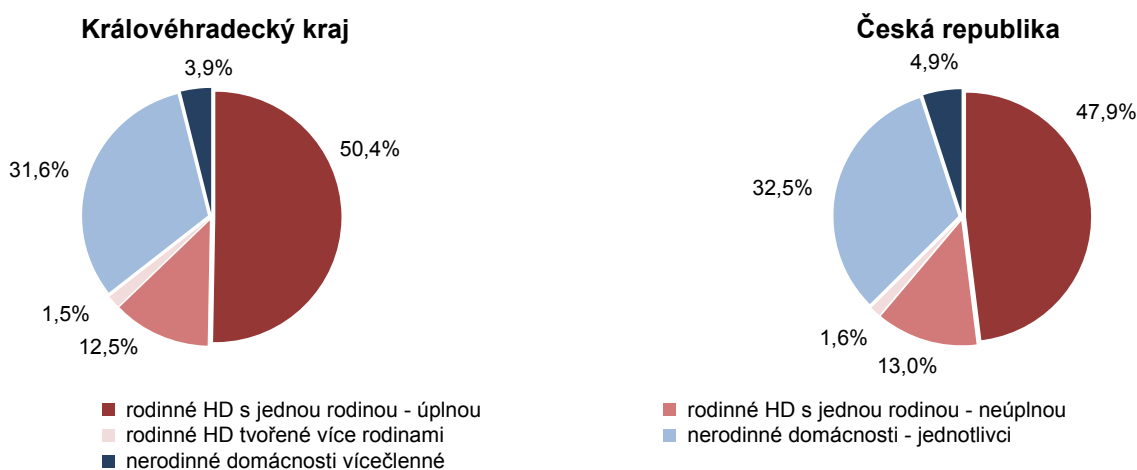
Tab. 6.1.1 Základní údaje o hospodařících domácnostech

	Hospodařící domácnosti celkem	v tom						
		rodinné domácnosti				nerodinné domácnosti		
		celkem	v tom tvořené			celkem	v tom	
			1 rodinou	2 rodinami	3 a více rodinami		domácnosti jednotlivců	vícečlenné nerodinné domácnosti
Počet domácností	228 256	147 040	143 577	3 432	31	81 216	72 208	9 008
%	100,0	64,4	97,6	2,3	0,0	35,6	88,9	11,1
Počet členů domácností	538 692	444 194	425 905	18 039	250	94 498	72 208	22 290
Průměrný počet členů	2,36	3,02	2,97	5,26	8,06	1,16	x	2,47

...domácnosti jednotlivců byly druhý nejčtenější typ...

Nejvýraznější nárůst zaznamenaly domácnosti jednotlivců a neúplné rodiny. Nejvíce domácností tvořila jedna rodina (62,9 %), druhý nejčtenější typ byly domácnosti jednotlivců (31,6 %). Do hospodařících jednorodinných domácností jsou započítána i tzv. faktická manželství (soužití druhá a družky s dětmi či bez dětí). Vícečlenné nerodinné domácnosti a hospodařící domácnosti tvořené 2 a více rodinami měly naopak velmi nízké zastoupení. V porovnání s celorepublikovým průměrem byl v kraji zaznamenán vyšší podíl domácností tvořených jednou úplnou rodinou a nerodinných vícečlenných domácností, naopak méně byly zastoupeny domácnosti jednotlivců.

Graf 6.1 Struktura hospodařících domácností

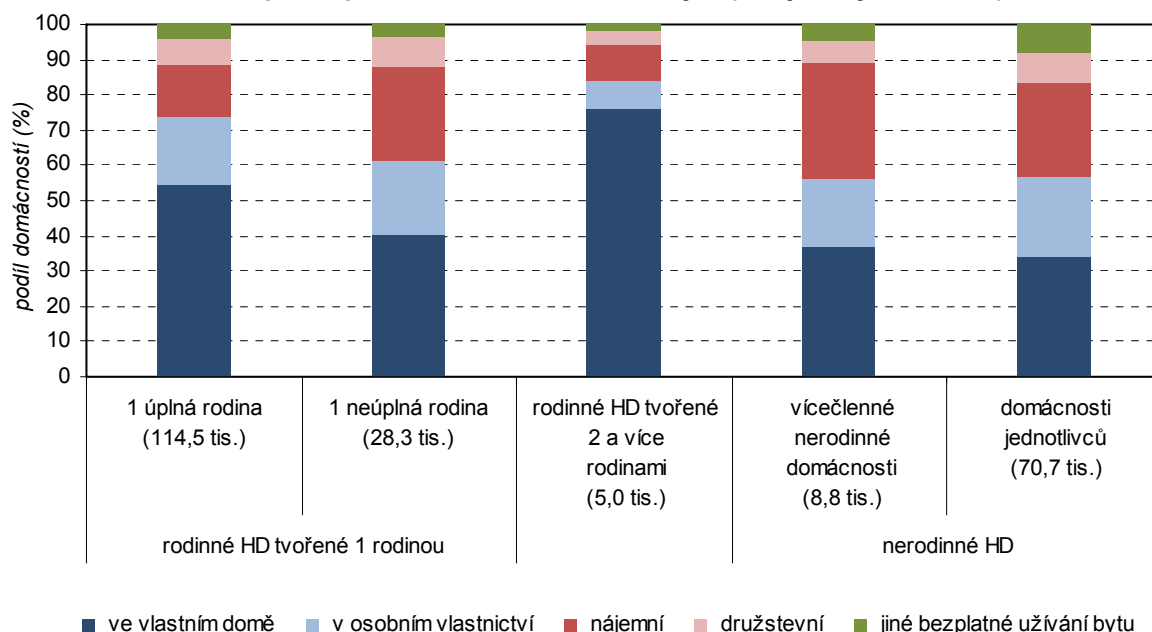
pozn.: HD = hospodařící domácnosti

...4 a vícečlenné domácnosti tvoří pětinu domácností kraje...

Z hlediska počtu členů domácnosti převažují v kraji jednotlivci, jejich podíl se blíží třetině, zatímco 4 a vícečlenné domácnosti tvoří pětinu celkového počtu domácností. V malých obcích do 1 000 obyvatel je na rozdíl od průměru kraje jejich podíl ještě více než čtvrtinový. Průměrná velikost hospodařících domácností se snižuje z důvodu poklesu úrovně porodnosti i dlouhodobě vysokou úrovní rozvodovosti, kdy dochází k častému rozpadu úplných rodin na neúplné rodiny a domácnosti jednotlivců.

Tab. 6.1.2 Hospodařící domácnosti podle velikostních skupin obcí a počtu členů

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Hospodařící domácnosti	225 696	6 192	20 529	23 395	42 341	69 657	22 034	41 548
v tom podle počtu členů (%):								
1	31,3	29,4	26,7	27,5	30,3	31,8	33,7	34,9
2	30,1	27,8	27,9	28,5	29,5	30,2	30,9	32,2
3	17,4	17,8	18,1	17,8	17,2	17,6	17,6	16,7
4	15,6	17,4	19,2	18,8	16,7	15,1	13,5	12,3
5 a více	5,6	7,6	8,1	7,4	6,2	5,2	4,2	3,8

Graf 6.2 Hospodařící domácnosti bydlící v bytech podle typu domácnosti a podle právního důvodu užívání bytu (ze zjištěných hodnot)

...za 10 let stoupl počet domácností jednotlivců o 8,5 %...

Počet domácností jednotlivců vzrostl za deset let o 8,5 % a tento trend je dlouhodobý. Naopak počty domácností tvořených jednou rodinou mají klesající tendenci až v posledním desetiletí, kdy jejich počet klesl o 5,7 %. Klesá podíl úplných rodin ve prospěch neúplných. Podobně klesá podíl rodin se závislými dětmi ve prospěch rodin bez závislých dětí. Na změny ve struktuře domácností působí zejména trend zakládání rodiny v pozdějším věku. To souvisí s většími možnostmi vzdělávání a cestování, snahou vytvořit ekonomické zázemí a v neposlední řadě získat samostatné bydlení.

Tab. 6.1.3 Hospodařící domácnosti podle velikostních skupin obcí a typu domácnosti

	Celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Hospodařící domácnosti	228 256	6 266	20 728	23 834	42 765	70 188	22 247	42 228
v tom (%):								
rodinné domácnosti	64,4	67,0	69,8	68,5	65,8	64,1	61,8	59,7
domácnosti jednotlivců	31,6	29,6	26,9	28,2	30,6	32,0	33,9	35,4
vícečlenné nerodinné domácnosti	3,9	3,4	3,3	3,4	3,5	3,9	4,3	5,0

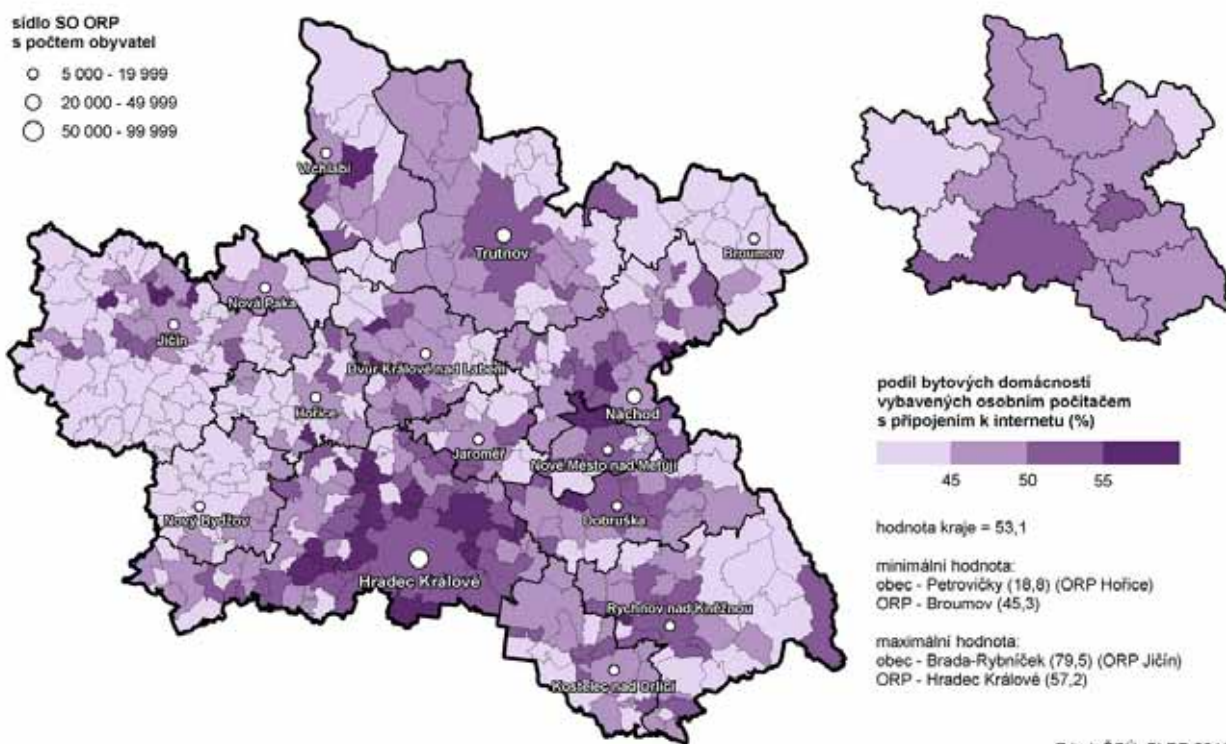
...podíl rodinných domácností se s velikostí obce snižoval.

Z hlediska velikostních skupin obcí bylo nejvyšší zastoupení rodinných domácností v malých obcích a s rostoucím počtem obyvatel se jejich podíl značně snižoval, oproti krajskému městu to bylo u malých obcí do 500 obyvatel až o deset procentních bodů.

...pětina domácností kraje žije v krajském městě.

V krajském městě Hradec Králové žije téměř pětina hospodařících domácností kraje, což představuje více než 42 tisíc domácností. Ve struktuře domácností krajského města převažují domácnosti s jednou úplnou rodinou (45,7 %) a domácnosti jednotlivců (35,4 %).

Domácnosti vybavené internetem v obcích a správních obvodech ORP Královéhradeckého kraje

Počítače pronikly rychleji do domácností velkých měst.

Z vybavenosti bytových domácností bylo zjišťováno pouze vybavení počítačem a připojení k internetu. V kraji bylo vybaveno počítačem 56,5 % bytových domácností a 53,1 % jich mělo připojení k internetu. Počítače pronikly rychleji do velkých měst, kde je rovněž větší podíl domácností připojen na internet.

6.2. Rodinné domácnosti

Zvyšuje se zastoupení rodin s 1 dítětem...

V posledních 10 letech se v souvislosti s vývojem porodnosti změnilo složení úplných rodin se závislými dětmi. Ve struktuře úplných rodin převažují rodiny bez dětí jako celek i v členění podle velikosti obce. Poměrně stabilní je zastoupení rodin se dvěma dětmi, naproti tomu podíl rodin s 1 dítětem se neustále zvyšuje, snižuje se však podíl rodin se 3 dětmi. V neúplných rodinách se závislými dětmi jsou nejčastěji zastoupeny rodiny s 1 dítětem. V čele neúplných rodin stojí většinou matka. Struktura rodinných domácností odpovídá průměru ČR.

...podíly úplných rodin klesají s rostoucími velikostními skupinami obcí...

Poměrně významně se liší zastoupení jednotlivých typů rodin z územního pohledu. Vyšší podíly úplných rodin klesají s přibývajícím počtem obyvatel podle velikostních skupin obcí, a to z 54,3 % v obcích do 200 obyvatel na 45,8 % v krajském městě Hradci Králové. U neúplných rodin je trend opačný. V nejmenších obcích do 200 obyvatel tvořily neúplné rodiny zhruba desetinu, v Hradci Králové téměř 13 %.

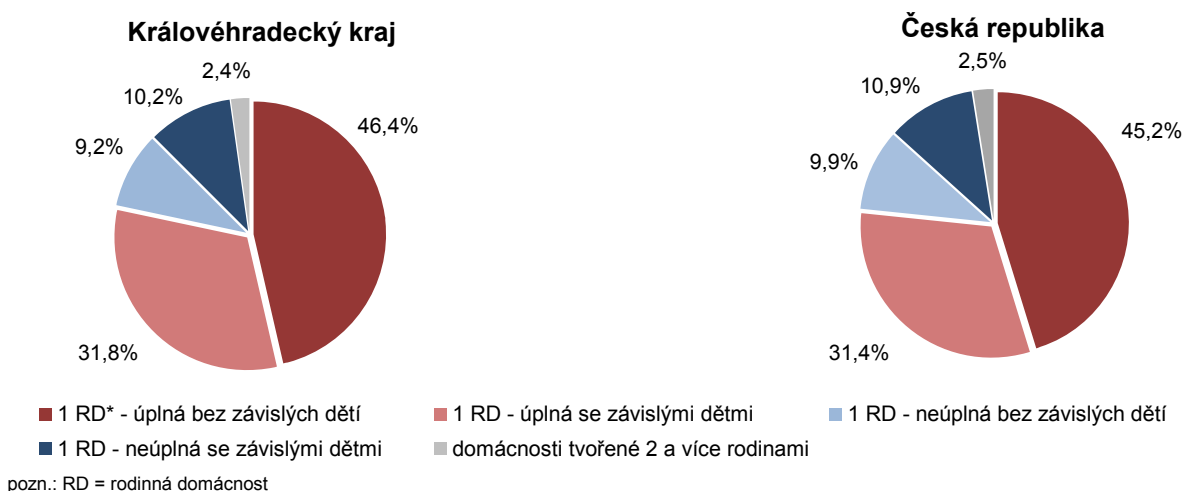
Tab. 6.2.1 Rodinné domácnosti podle velikostních skupin obcí a podle typu domácnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Rodinné domácnosti	147 040	4 200	14 460	16 319	28 150	44 968	13 751	25 192
v tom:								
tvořené 1 rodinou	143 577	4 056	13 972	15 834	27 470	44 019	13 510	24 716
úplné rodiny	115 071	3 402	11 581	13 192	22 181	34 955	10 428	19 332
v tom (%):								
se závislými dětmi	40,7	40,8	42,7	43,0	41,6	40,3	40,2	37,9
bez závislých dětí	59,3	59,2	57,3	57,0	58,4	59,7	59,8	62,1
neúplné rodiny	28 506	654	2 391	2 642	5 289	9 064	3 082	5 384
v tom (%):								
se závislými dětmi	52,6	46,9	46,7	48,4	51,6	54,1	57,8	53,3
bez závislých dětí	47,4	53,1	53,3	51,6	48,4	45,9	42,2	46,7
tvořené 2 a více rodinami	3 463	144	488	485	680	949	241	476

...podíl rodin se závislými dětmi mezi kraji je vyrovnaný...

V mezikrajském srovnání měly nejvyšší zastoupení rodinných domácností Kraj Vysočina, Zlínský a sousední Pardubický kraj, kde podíly rodinných domácností představovaly více než dvě třetiny všech hospodařících domácností. Naproti tomu podíly hospodařících domácností tvořených 1 rodinou se závislými dětmi byly celorepublikově vyrovnané. Převažovaly domácnosti bez závislých dětí.

Graf 6.3 Struktura rodinných domácností

...polovina úplných rodin bydlela ve svém domě a pětina ve svém bytě...

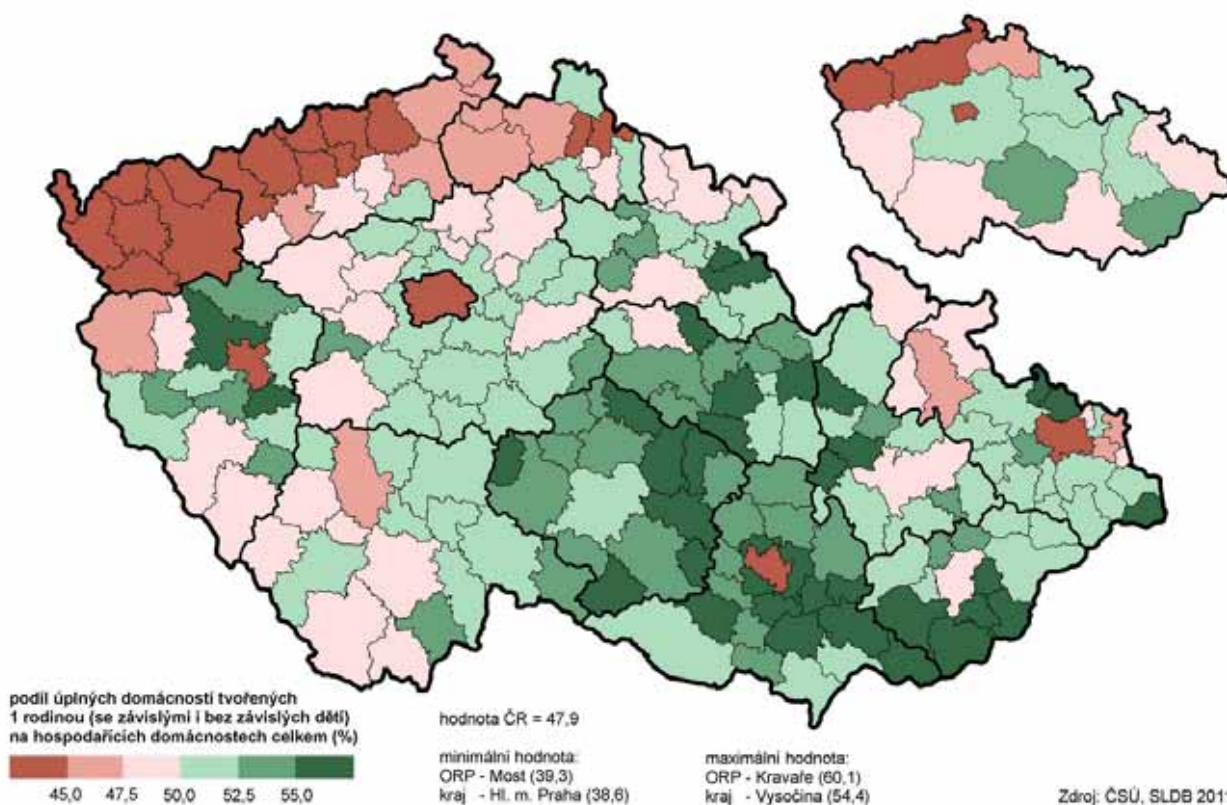
Téměř všechny hospodařící domácnosti Královéhradeckého kraje bydlí v bytech. Rodinné domácnosti bydlí převážně ve standardních bytech, byty se sníženou kvalitou obývalo jen 2,8 % rodin, z toho nejčastěji neúplné rodiny s 1 dítětem. Polovina z domácností tvořených 1 rodinou má vlastní dům a téměř pětina vlastní byt. V nájemních a družstevních bytech bydlela necelá čtvrtina rodin. Podíl úplných rodin, které bydlely častěji ve vlastním domě, byl o 15 p.b. vyšší než u neúplných, které bydlely naproti tomu častěji v pronajatém bytě. Dvojnásobný podíl proti průměru kraje byl v užívání nájemních bytů neúplnými rodinami s 2 a více dětmi. V kraji žilo ke dni sčítání 3,5 tisíce hospodařících domácností tvořených 2 a více rodinami. Podíl těchto domácností byl nejvyšší u bydlení ve vlastním domě (téměř tři čtvrtiny) a s vyšším počtem místností.

Tab. 6.2.2 Rodinné domácnosti bydlící v bytech podle typu domácnosti a podle typu bytu, právního důvodu užívání a velikosti bytu

	Celkem	v tom hospodařící domácnosti tvořené								2 a více rodinami
		1 rodinou								
		úplné rodiny				neúplné rodiny				
		celkem	s počtem závislých dětí			celkem	s počtem závislých dětí			
0	1		2 a více	0	1		2 a více			
Rodinné domácnosti bydlící v bytech	146 211	114 474	67 911	21 439	25 124	28 276	13 466	10 189	4 621	3 461
z toho podle typu bytu (%):										
byty standardní	95,9	96,9	96,7	96,0	98,0	92,0	92,6	89,9	95,0	97,7
byty se sníženou kvalitou	2,8	2,2	2,3	2,8	1,5	5,0	5,1	5,7	2,9	2,0
z toho podle právního důvodu užívání bytu (%):										
ve vlastním domě	50,0	52,4	50,9	51,2	57,4	37,3	44,4	29,3	34,5	74,1
v osobním vlastnictví	18,6	18,8	20,3	18,4	15,0	19,3	19,7	20,2	16,4	7,7
jiné bezplatné užívání bytu	3,7	3,9	4,1	3,0	4,1	3,0	2,5	3,0	4,3	1,4
nájemní	16,2	14,3	13,8	15,8	14,5	24,5	18,8	28,9	31,5	10,4
družstevní	7,1	7,1	7,3	7,0	6,4	7,8	7,9	7,8	7,5	3,8
z toho podle počtu obytných místností bytu (%):										
1	2,6	2,2	2,6	2,1	1,5	4,4	4,0	5,1	4,0	1,3
2	8,1	7,1	7,8	7,1	5,2	12,9	11,6	14,9	12,0	3,7
3	23,9	23,7	26,4	21,3	18,6	25,9	26,4	25,8	25,0	14,1
4	31,7	32,7	33,3	31,9	32,0	28,0	29,4	25,2	30,2	26,8
5 a více	29,3	30,9	26,7	33,0	40,5	20,2	21,8	16,9	22,7	52,1

...76 tisíc závislých dětí žilo v kraji v úplných rodinách... V hospodařících domácnostech tvořených 1 úplnou rodinou žilo k 26. 3. 2011 v Královéhradeckém kraji 76 tisíc závislých dětí. Průměrně tak žilo v domácnosti s 1 úplnou rodinou 0,7 dětí, z toho v rodinách s dětmi 1,6 dětí.

Úplné rodiny ve správních obvodech ORP a krajích

...30 % rodin mělo v čele osobu ekonomicky neaktivní...

Podle ekonomické aktivity měly dvě třetiny rodin v čele domácnosti osobu ekonomicky aktivní, převážně zaměstnanou a 30 % rodin mělo v čele osobu ekonomicky neaktivní. Výrazně odlišné zastoupení pak bylo v rodinách podle závislých dětí, kde úplné rodiny měly většinou v čele ekonomicky aktivní osobu, zatímco neúplné rodiny jen ze čtyř pětín.

Tab. 6.2.3 Domácnosti tvořené 1 rodinou podle typu rodiny a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	Celkem	v tom					
		úplné rodiny			neúplné rodiny		
		celkem	v tom		celkem	v tom	
			bez závislých dětí	se závislými dětmi		bez závislých dětí	se závislými dětmi
Domácnosti tvořené 1 rodinou	143 577	115 071	68 242	46 829	28 506	13 517	14 989
v tom ekonomická aktivita osoby v čele domácnosti (%):							
ekonomicky aktivní	67,0	68,0	49,5	95,1	62,7	44,5	79,1
v tom:							
zaměstnaná	94,6	95,7	94,6	96,5	90,1	91,5	89,4
nezaměstnaná	5,4	4,3	5,4	3,5	9,9	8,5	10,6
ekonomicky neaktivní	29,5	29,1	47,3	2,5	31,2	50,1	14,2
ekonomická aktivita nezjištěna	3,5	2,9	3,3	2,4	6,1	5,4	6,7

...dynamický nárůst nesezdaných párů...

V souvislosti s 2. demografickým přechodem, který je v České republice sledován od počátku devadesátých let minulého století, je zaznamenán také dynamický nárůst počtu nesezdaných soužití. V roce 2011 je zařazování do domácností již založeno na místě obvyklého bydliště, proto jsou počty nesezdaných soužití bližší realitě než tomu bylo při předchozím sčítání.

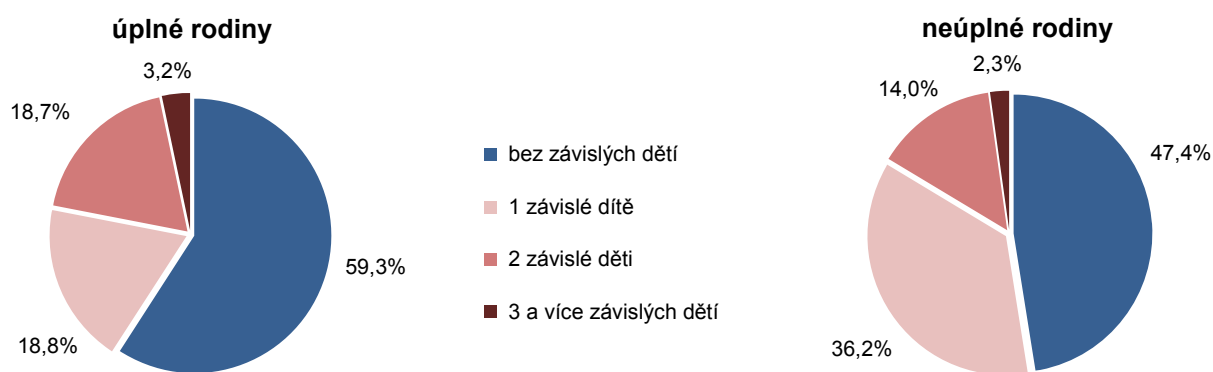
...desetinu úplných rodin tvoří faktická manželství...

Úplné rodiny jsou stále výraznou většinou tvořeny manželskými páry (89,2 %). Více než desetina těchto domácností v kraji však již připadá na tzv. faktická manželství (neformální soužití druha a družky). Zatímco ve struktuře úplných rodin stále více převažují rodiny bez závislých dětí nad rodinami se závislými dětmi, neúplné rodiny jsou naopak charakteristické převahou rodin se závislými dětmi. Neúplné rodiny, tj. jeden z rodičů s alespoň jedním dítětem, tvoří ze čtyř pětín matky s dětmi.

Tab. 6.2.4 Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - manželské páry a faktická manželství bydlící v bytech podle právního důvodu užívání bytu a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	Celkem	z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)				
		ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	jiné bezplatné užívání	nájemní	družstevní
Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - manželské páry a faktická manželství bydlící v bytech	114 297	52,4	18,8	3,9	14,3	7,1
v tom podle ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti:						
zaměstnaní	74 397	54,2	18,1	3,1	14,4	7,2
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	53 850	51,1	19,9	3,1	15,2	8,0
zaměstnavatelé	4 489	70,9	10,8	2,3	8,6	3,8
osoby pracující na vlastní účet	13 174	61,6	13,9	3,3	12,4	5,1
ostatní vč. nezjištěno	2 884	52,6	15,8	3,3	16,6	6,3
nezaměstnaní	3 352	46,3	16,0	2,5	25,5	5,9
ekonomicky neaktivní	33 247	50,3	21,0	6,0	12,5	7,2
ekonomická aktivita nezjištěna	3 301	39,5	14,2	2,4	19,2	4,8

Graf 6.4 Struktura domácností tvořených 1 rodinou podle počtu závislých dětí

Tab. 6.2.5 Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - faktická manželství podle věku ženy, počtu závislých dětí a rodinného stavu partnerů

	Celkem		z toho podle věku ženy (%)				
	počet	%	15 - 24	25 - 34	35 - 39	40 - 49	50 a více
Faktická manželství	12 216	100,0	10,1	35,8	14,8	17,3	22,0
v tom podle počtu závislých dětí:							
bez závislých dětí	6 687	54,7	13,2	28,5	5,4	15,2	37,7
1 dítě	3 321	27,2	8,5	46,9	20,1	20,2	4,3
2 děti	1 835	15,0	3,2	42,0	33,6	20,0	1,2
3 a více dětí	373	3,1	1,6	38,6	43,4	16,1	0,3
z toho podle rodinného stavu:							
muž i žena svobodní	4 703	38,5	9,2	66,6	17,5	5,6	1,0
muž svobodný, žena vdaná	32	0,3	21,9	43,8	9,4	18,8	6,3
muž svobodný, žena rozvedená nebo ovdovělá	1 528	12,5	3,1	32,8	25,4	22,1	16,6
muž ženatý, žena svobodná	46	0,4	2,2	32,6	13,0	23,9	28,3
muž ženatý, žena vdaná	804	6,6	0,2	10,8	16,7	27,4	44,9
muž ženatý, žena rozvedená nebo ovdovělá	125	1,0	-	2,4	12,8	21,6	63,2
muž rozvedený nebo ovdovělý, žena svobodná	1 130	9,3	0,1	16,9	26,6	36,3	20,1
muž rozvedený nebo ovdovělý, žena vdaná	85	0,7	-	5,9	11,8	36,5	45,9
muž i žena rozvedení nebo ovdovělí	3 763	30,8	-	3,4	9,4	28,8	58,4

...20 tisíc závislých dětí žilo v neúplných rodinách... Celkem žilo v roce 2011 v hospodářských domácnostech tvořených 1 neúplnou rodinou 20 tisíc závislých dětí, z nichž 83,5 % s matkou (17 tisíc dětí) a 16,5 % s otcem (3 tisíce dětí).

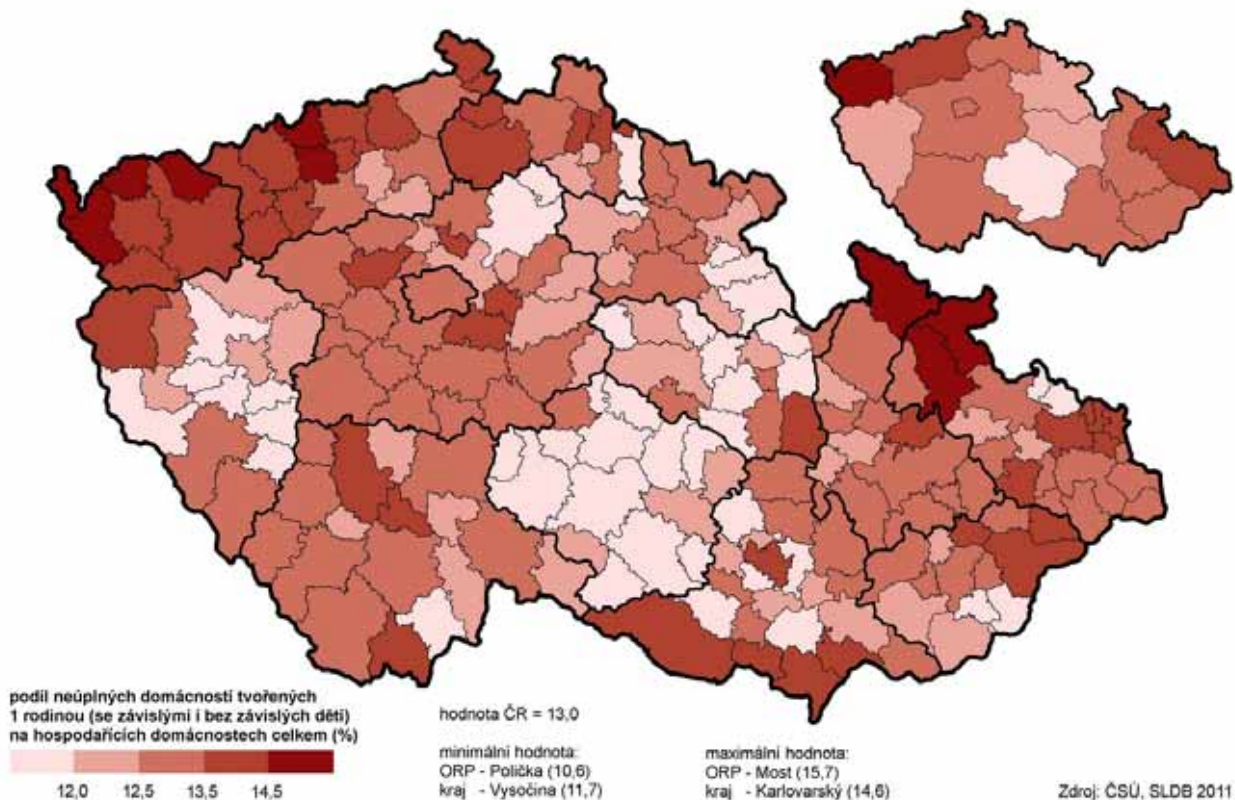
Tab. 6.2.6 Domácnosti tvořené 1 neúplnou rodinou podle počtu závislých dětí a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	V čele muž	v tom s počtem závislých dětí			V čele žena	v tom s počtem závislých dětí		
		0	1	2 a více		0	1	2 a více
Neúplné rodiny	5 730	3 122	1 941	667	22 776	10 395	8 386	3 995
v tom podle ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti:								
zaměstnaní	3 515	1 522	1 475	518	12 589	3 977	5 861	2 751
v tom podle postavení v zaměstnání:								
zaměstnanci	2 478	1 068	1 040	370	10 486	3 294	4 866	2 326
zaměstnavatelé	205	81	89	35	256	92	119	45
osoby pracující na vlastní účet	642	279	278	85	1 022	321	471	230
ostatní vč. nezjištěno	190	94	68	28	825	270	405	150
nezaměstnaní	289	142	105	42	1 481	370	744	367
ekonomicky neaktivní	1 460	1 206	200	54	7 445	5 570	1 157	718
ekonomická aktivita nezjištěna	466	252	161	53	1 261	478	624	159

...většinou jde o rodiny zaměstnanců...

V neúplných rodinách v čele s mužem pracuje nejčastěji osoba v čele domácnosti jako zaměstnanec. V rodinách v čele s ženou je situace obdobná.

Neúplné rodiny ve správních obvodech ORP a krajích

6.3. Nerodinné domácnosti

Samotných žen hospodaří v kraji 41 tisíc...

V kraji bylo zjištěno celkem 81 tisíc nerodinných hospodařících domácností. Nerodinné domácnosti tvoří zejména domácnosti jednotlivců a dále domácnosti, kde spolu hospodaří např. prarodič a vnouče. Samotných žen hospodaří v Královéhradeckém kraji téměř 41 tisíc, tj. o deset tisíc více než mužů a jejich podíl je o 12,8 p.b. vyšší než u mužů. U žen se jejich zastoupení výrazně zvyšuje v pětiletých věkových skupinách od věku 55 a více let, zatímco u mužů je výraznější převaha nad ženami již ve skupině 25–29 let a dále pak v pětiletých skupinách od 30 let do 54 let.

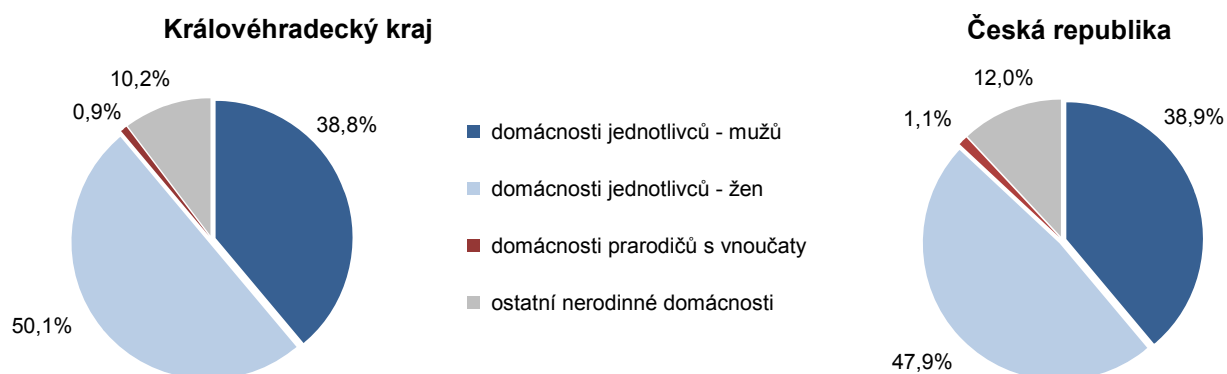
Tab. 6.3.1 Nerodinné domácnosti podle velikostních skupin obcí a typu domácnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Nerodinné domácnosti	81 216	2 066	6 268	7 515	14 615	25 220	8 496	17 036
v tom:								
domácnosti jednotlivců	72 208	1 854	5 582	6 713	13 107	22 474	7 533	14 945
z toho ženy (%)	56,4	51,3	52,5	52,9	54,7	57,9	59,1	57,8
vícečlenné nerodinné domácnosti	9 008	212	686	802	1 508	2 746	963	2 091
z toho domácnosti prarodičů s vnoučaty (%)	8,3	9,4	7,1	10,6	9,3	8,2	7,2	7,7

...a jejich podíl je nad průměrem ČR.

Domácnosti jednotlivců tvoří ve struktuře druhý nejvyšší podíl domácností ve všech velikostních skupinách obcí, ale i zde mezi nejmenší a největší skupinou obcí byl zaznamenán rozdíl téměř 6 procentních bodů (od 29,6 % v obcích do 200 obyvatel až po 35,4 % v krajském městě). V porovnání se strukturou nerodinných domácností v průměru za ČR je v kraji vyšší podíl domácností samostatně hospodařících žen o 2,2 p.b. a méně ostatních.

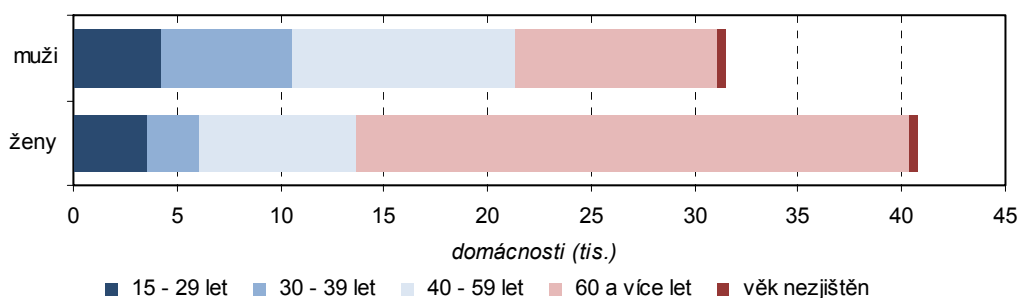
Graf 6.5 Struktura nerodinných domácností podle typu hospodařící domácnosti

Tab. 6.3.2 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví, rodinného stavu, ekonomické aktivity a věku

	Muži celkem	z toho rodinný stav (%)				Ženy celkem	z toho rodinný stav (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Domácnosti jednotlivců	31 501	39,3	14,7	32,5	12,9	40 707	17,8	8,2	23,8	50,1
v tom podle ekonomické aktivity:										
zaměstnaní	16 603	47,7	14,3	35,2	2,7	10 972	38,6	13,0	35,5	12,9
nezaměstnaní	1 911	53,6	8,0	36,7	1,6	1 052	41,6	11,4	40,2	6,7
nepracující důchodci	8 713	15,6	15,6	30,4	38,3	25 993	4,7	5,2	18,7	71,4
ostatní ekonomicky neaktivní	753	82,9	3,9	11,4	1,6	939	78,7	10,9	6,8	3,2
nezjištěno	3 521	41,3	20,6	27,4	7,0	1 751	34,5	20,0	25,2	17,5
v tom podle věku:										
do 29 let	4 264	92,9	4,5	2,0	-	3 550	89,7	6,8	2,9	0,1
30 - 49 let	11 429	49,0	14,8	35,5	0,4	4 818	43,6	18,0	35,9	2,3
50 - 64 let	8 598	21,7	19,1	52,2	6,8	9 852	8,5	14,3	48,2	29,0
65 - 74 let	3 513	12,5	20,8	35,4	31,2	9 213	4,9	6,5	21,9	66,8
75 let a více	3 275	6,3	11,1	10,9	71,6	12 922	2,9	1,7	8,2	87,1
nezjištěný věk	422	73,0	5,2	2,6	0,5	352	81,8	5,4	2,8	2,8

Graf 6.6 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví a věku

Dvě pětiny domácností jednotlivců jsou osoby ve věku 65 a více let...

Domácnosti jednotlivců podle pohlaví a rodinného stavu ve vazbě na ekonomickou aktivitu a věk se výrazně liší. Dvě pětiny domácností jednotlivců v kraji jsou osoby ve věku 65 a více let.

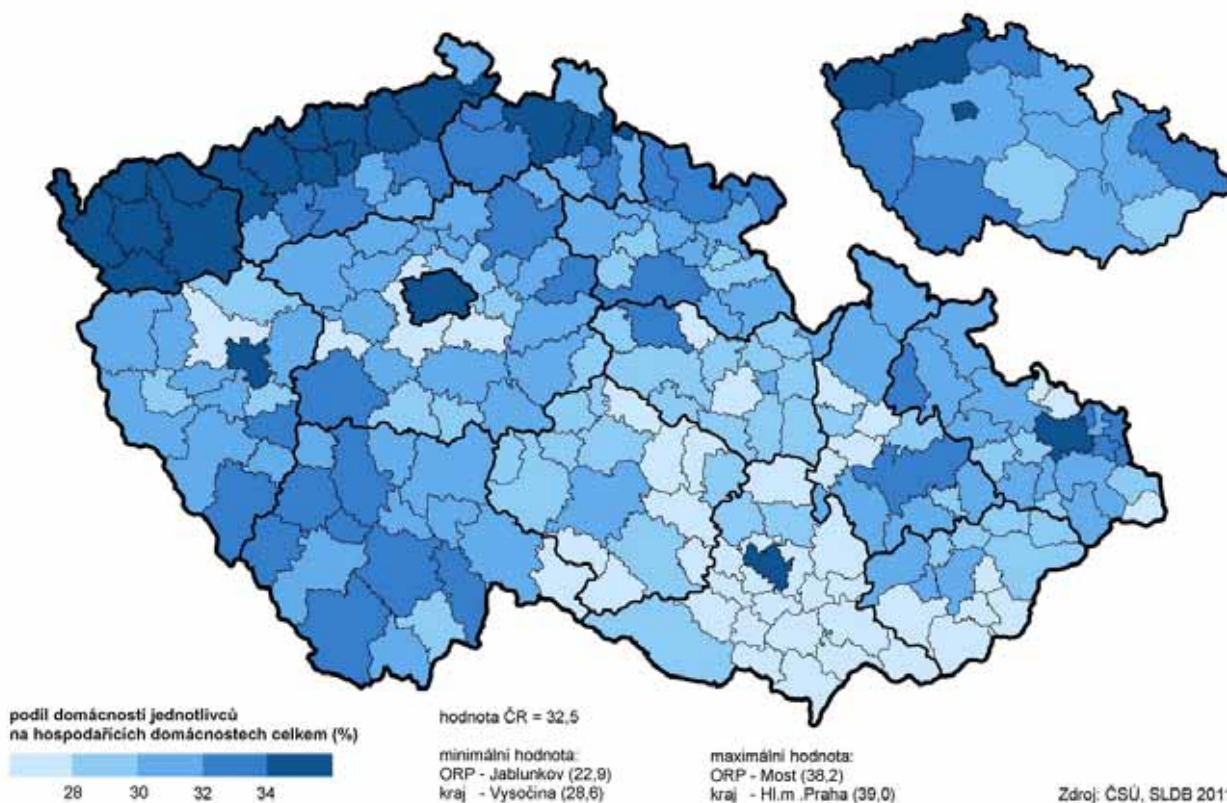
...domácností seniorů byla v kraji čtvrtina z celkového počtu.

Specifické postavení mezi hospodařícími domácnostmi mají domácnosti seniorů. Za domácnosti seniorů se považují domácnosti tvořené jednou rodinou, jednotlivcem nebo domácnosti prarodičů s vnoučaty, ve kterých je osoba v čele ve věku 65 a více let. Podle výsledků sčítání tvořily v Královéhradeckém kraji domácnosti seniorů čtvrtinu z celkového počtu.

Tab. 6.3.3 Domácnosti jednotlivců bydlící v bytech podle právního důvodu užívání bytu a podle ekonomické aktivity a postavení v zaměstnání obyvatel bytu

	Bydlící samostatně v bytě	z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)				Bydlící v bytě s dalšími HD
		ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní	družstevní	
Domácnosti jednotlivců	61 979	26,9	20,7	24,0	8,2	8 702
v tom ekonomická aktivity:						
zaměstnaní	23 066	25,0	22,9	26,2	9,2	3 934
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	17 688	22,8	24,3	27,3	9,7	2 935
zaměstnavatelé	788	38,2	19,0	18,3	5,2	127
pracující na vlastní účet	3 058	35,3	16,8	22,3	7,3	585
ostatní vč. nezjištěno	1 532	22,8	19,9	25,3	8,9	287
nezaměstnaní	2 356	22,5	16,6	30,9	7,6	499
ekonomicky neaktivní	33 053	29,8	20,6	22,7	7,9	2 960
nezjištěná ekonomická aktivity	3 504	15,4	10,1	17,1	4,9	1 309

Domácnosti jednotlivců ve správních obvodech ORP a krajích

Tab. 6.3.4 Vícečlenné nerodinné domácnosti podle počtu členů a počtu ekonomicky aktivních osob

	Celkem	v tom s počtem členů (%)				Průměrný počet členů domácnosti	
		2	3	4	5 a více	celkem	z toho s vlastním příjmem
Vícečlenné nerodinné domácnosti	9 008	73,4	16,7	5,5	4,4	2,5	1,4
v tom s počtem ekonomicky aktivních osob:							
0	2 954	78,8	14,2	3,9	3,1	2,4	0,8
1	3 094	78,8	14,3	4,6	2,3	2,3	1,4
2	2 501	73,9	18,5	4,8	2,8	2,4	1,9
3	326	x	55,2	24,8	19,9	3,8	2,7
4 a více	133	x	x	27,1	72,9	6,9	4,7

7. Domy a byty

7.1. Charakteristika domovního fondu

Domovní fond kraje je tvořen ze čtyř pětín obydlými domy...

Domovní fond Královéhradeckého kraje byl podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011 tvořen celkem 137 051 domy. Čtyři pětiny všech domů tvořily obydlé domy, tedy domy, ve kterých měla k datu sčítání alespoň jedna osoba obvyklý pobyt. Obydlé domy s bytem i bez bytu bylo sečteno 109 736. Obydlé domy se dále členily na rodinné domy (96 055, tj. 87,5 % všech obydlé domy), domy bytové (11 466, tj. 10,4 %) a ostatní budovy (2 215, tj. 2 %). U rodinných i bytových domů se obydlé domy celkem rovnaly počtu obydlé domů s byty, obydlé domy bez bytu se vyskytovaly pouze u druhu domu ostatní budovy, jednalo se o ubytovací zařízení bez bytu, v kraji bylo těchto domů sečteno 108.

...podíl neobydlé domů je pod republikovým průměrem.

Neobydlé domů (s bytem i bez bytu) bylo v kraji sečteno 27 315, jejich podíl na počtu domů celkem byl téměř 20 %. V porovnání s podílem neobydlé domů za celou ČR byla krajská hodnota 3,3 p.b. nad republikovým průměrem. Neobydlé domů s bytem bylo zjištěno 27 218, neobydlé ubytovací zařízení bez bytu bylo zaznamenáno 97. Z hlediska meziokresního srovnání se podíl neobydlé domů pohyboval v intervalu 15,5 % v okrese Hradec Králové až 29 % v okrese Jičín

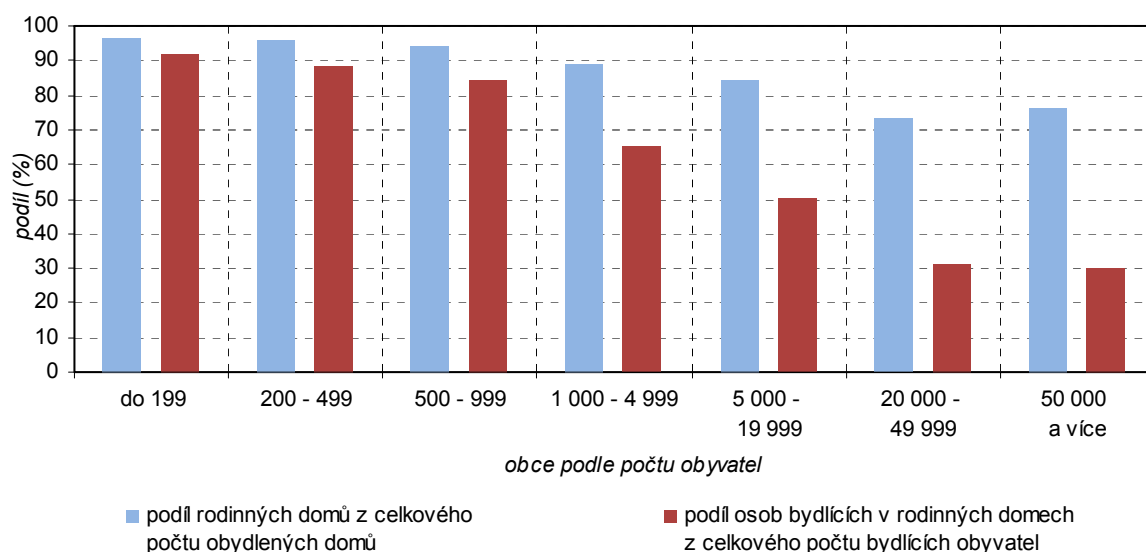
Tab. 7.1.1 Domovní fond podle velikostních skupin obcí

	Domy celkem	v tom								
		obydlé							neobydlé	
		celkem	v tom						celkem	%
			rodinné domy		bytové domy		ostatní budovy			
počet	%		počet	%	počet	%				
Kraj celkem	137 051	109 736	96 055	87,5	11 466	10,4	2 215	2,0	27 315	19,9
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	7 825	4 954	4 770	96,3	99	2,0	85	1,7	2 871	36,7
200 - 499	22 456	15 736	15 064	95,7	477	3,0	195	1,2	6 720	29,9
500 - 999	22 623	17 031	16 048	94,2	646	3,8	337	2,0	5 592	24,7
1 000 - 4 999	30 127	24 111	21 424	88,9	2 166	9,0	521	2,2	6 016	20,0
5 000 - 19 999	35 086	30 551	25 713	84,2	4 211	13,8	627	2,1	4 535	12,9
20 000 - 49 999	7 119	6 445	4 741	73,6	1 481	23,0	223	3,5	674	9,5
50 000 a více	11 815	10 908	8 295	76,0	2 386	21,9	227	2,1	907	7,7

Se stoupajícím počtem obyvatel v obcích klesá podíl rodinných domů, výjimkou je krajské město.

Při porovnání složení domovního fondu z hlediska velikostních skupin obcí je zřejmé, že se vzrůstajícím počtem obyvatel v obcích se snižoval podíl rodinných domů a stoupal podíl domů bytových. V nejmenších obcích do 199 obyvatel připadalo na 100 domů celkem 96 rodinných domů a pouze 2 bytové domy, zatímco ve velkých obcích kraje s počtem obyvatel 20 000–49 999 (města Náchod a Trutnov) byl poměr 74 rodinných domů ku 23 bytovým domům. V kategorii obcí 50 000 a více obyvatel, do které spadalo pouze krajské město Hradec Králové, byla situace trochu odlišná. Podíl rodinných domů zde byl o 2,4 p.b. vyšší (76 %) a zároveň podíl bytových domů o 1,1 p.b. nižší (21,9 %) než v obcích do 50 000 obyvatel. Důvodem byla intenzivní výstavba rodinných domů v žádaných okrajových lokalitách krajského města.

Graf 7.1 Obydlené rodinné domy a osoby bydlící v rodinných domech podle velikostních skupin obcí

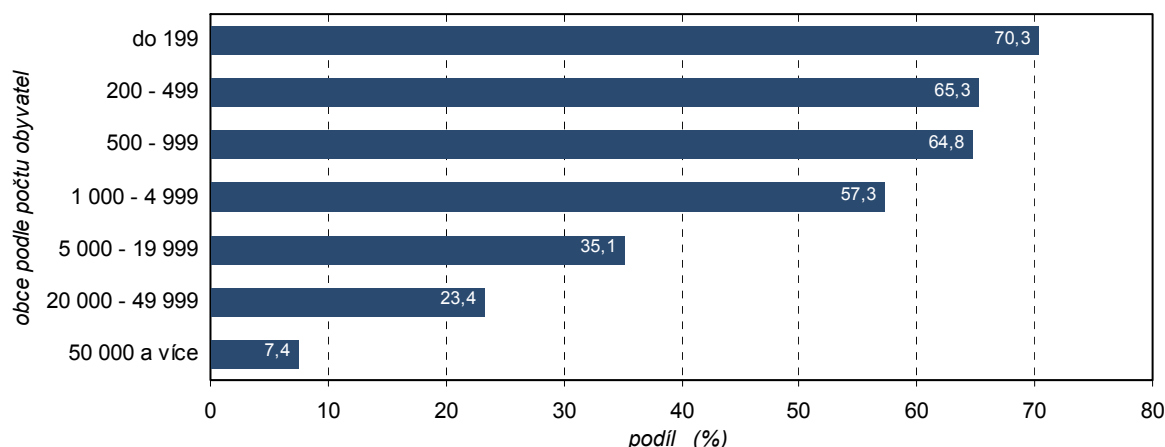
Tab. 7.1.2 Neobydlené domy s byty podle druhu a podle důvodu neobydlenosti

	Celkem		v tom					
	počet	%	rodinné domy		bytové domy		ostatní budovy	
			počet	%	počet	%	počet	%
Neobydlené domy s byty	27 218	100,0	26 410	100,0	258	100,0	550	100,0
z toho z důvodu:								
změna uživatele	445	1,6	415	1,6	14	5,4	16	2,9
slouží k rekreaci	15 244	56,2	15 244	57,7	-	-	-	-
přestavba domu	1 188	4,4	1 151	4,4	22	8,5	15	2,7
dosud neobydlen po kolaudaci	179	0,7	167	0,6	9	3,5	3	0,5
pozůstalostní nebo soudní řízení	246	0,9	243	0,9	2	0,8	1	0,2
nezpůsobilý k bydlení	1 700	6,3	1 612	6,1	27	10,5	61	11,1
jiný důvod	7 724	28,5	7 127	27,0	177	68,6	420	76,4

Neobydlené domy se nacházejí především v malých obcích, slouží hlavně k rekreaci.

Neobydlených domů s byty bylo v kraji k 26. 3. 2011 sečteno celkem 27 218, z 97 % šlo o rodinné domy, důvodem neobydlenosti u více než poloviny všech neobydlených domů byly rekreační účely. Nejvyšší podíl domů sloužících k rekreaci měly na svém území obce do 199 obyvatel (70,3 %), zatímco v krajském městě bylo k rekreačním účelům využíváno pouze 7,4 % všech neobydlených domů. V kraji bylo zjištěno 1 700 domů nezpůsobilých k bydlení, což je 6,3 % všech neobydlených domů s byty. Z hlediska druhu domu šlo především o rodinné domy (95 %), podíl bytových domů činil 1,6 %, ostatních domů pak 3,6 % všech domů nezpůsobilých k bydlení.

Graf 7.2 Podíl neobydlených domů s byty sloužících k rekreaci z celkového počtu neobydlených domů podle velikostních skupin obcí

V posledních třiceti letech byla postavena jedna třetina domovního fondu.

Z hlediska období výstavby byla jedna třetina domovního fondu v kraji postavena nebo rekonstruována do roku 1945, stáří 15-ti % obydlých domů v kraji se pohybovalo kolem 100 a více let. Obdobím výstavby další třetiny obydlých domů byly roky 1946–1980, v této době bylo postaveno 31,3 % domů. Od roku 1980 do roku 2011 byla zrealizována výstavba poslední třetiny domovního fondu. V letech 2001–2011 bylo v kraji postaveno nebo rekonstruováno 10,4 % obydlých domů celkem, tj. 11 413 domů. Výstavba rodinných domů nad bytovými převažovala v kraji posledních třicet let, zatímco v letech 1946–1980 byl vyšší podíl výstavby bytových domů.

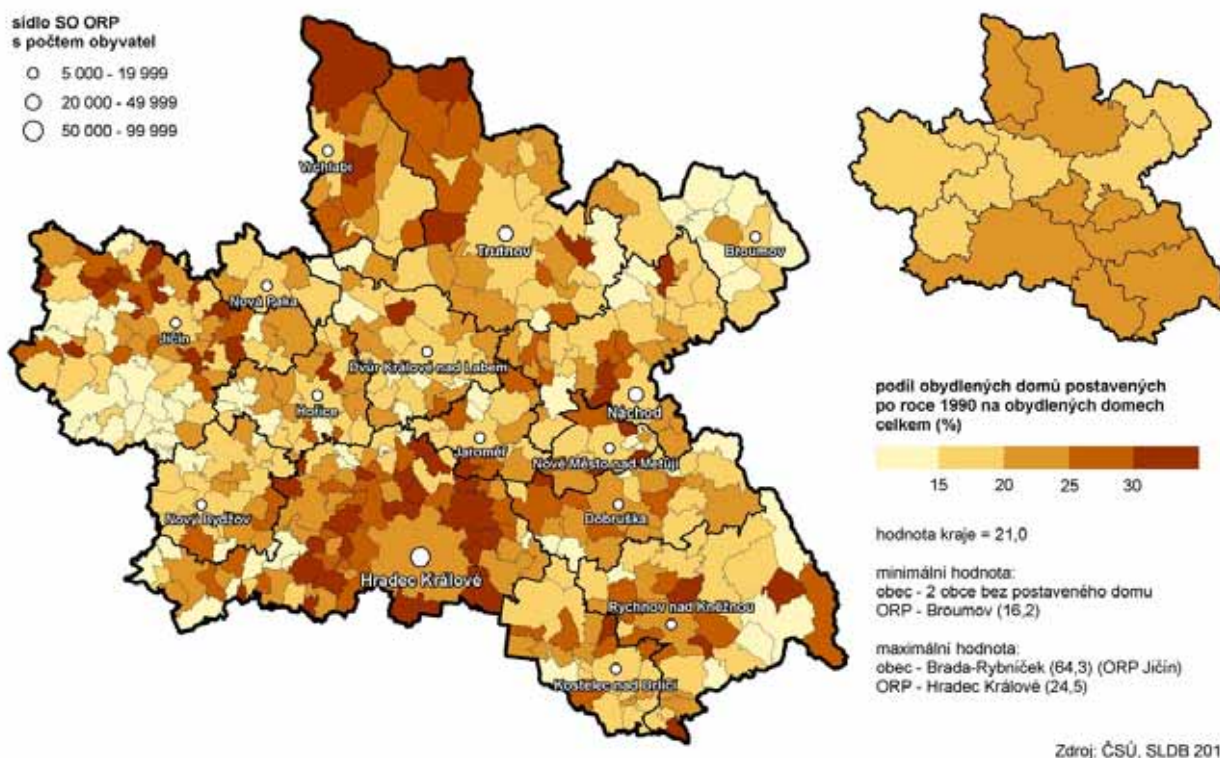
Průměrné stáří domů je 52 let.

Průměrné stáří domů v kraji bylo 52 let, při srovnání jednotlivých druhů domů byly nejstaršími ostatní budovy (58,6 let), dále bytové domy (56,2 let), nejmladšími byly rodinné domy, jejich průměrné stáří bylo 51,4 let. Průměrné stáří domů v ČR je 49,8 let, obydlé domy v Královéhradeckém kraji jsou tedy v průměru o 2,2 roků starší.

Tab. 7.1.3 Obydlé domy s byty podle stáří a druhu domu

	Celkem	z toho domy podle období výstavby nebo rekonstrukce								Průměrné stáří domů v letech
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011	
Obydlé domy s byty	109 628	16 451	19 217	6 893	10 220	17 236	14 110	11 572	11 413	52,0
%	100,0	15,0	17,5	6,3	9,3	15,7	12,9	10,6	10,4	x
v tom:										
rodinné domy	96 055	14 160	17 301	5 502	8 384	14 914	12 764	10 605	10 688	51,4
%	100,0	14,7	18,0	5,7	8,7	15,5	13,3	11,0	11,1	x
bytové domy	11 466	1 898	1 679	1 296	1 738	2 180	1 226	737	529	56,2
%	100,0	16,6	14,6	11,3	15,2	19,0	10,7	6,4	4,6	x
ostatní budovy	2 107	393	237	95	98	142	120	230	196	58,6
%	100,0	18,7	11,2	4,5	4,7	6,7	5,7	10,9	9,3	x

Domy postavené po roce 1990 v obcích a správních obvodech ORP Královéhradeckého kraje

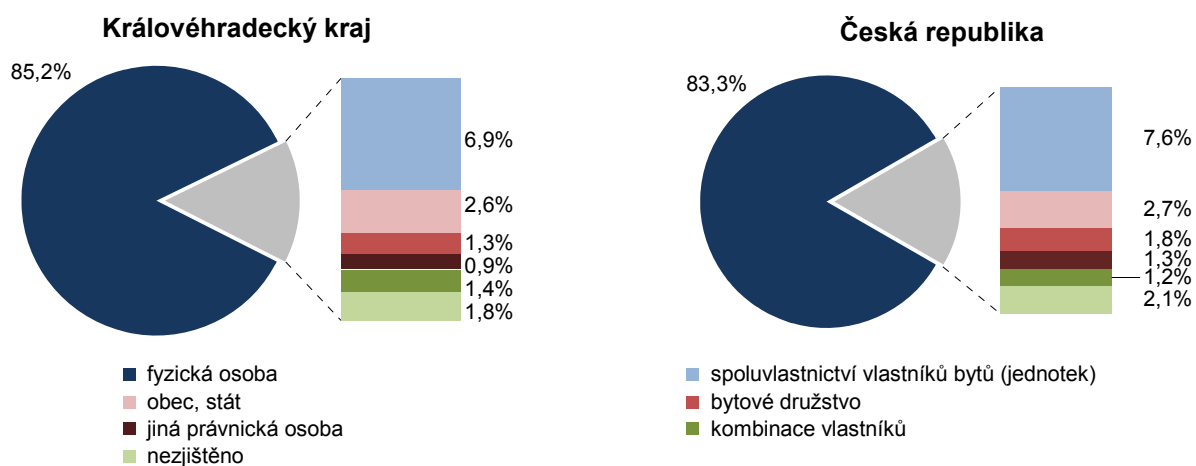
Fyzické osoby vlastnily 85 % všech obydlých domů v kraji.

Struktura domovního fondu v kraji podle vlastníka domu byla ovlivněna převahou rodinných domů nad bytovými domy a dále privatizací bytových domů v majetku měst a obcí v posledních dvaceti letech. Fyzické osoby vlastnily v kraji více než 85,2 % všech obydlých domů, což bylo o 1,8 p.b. více než průměrná hodnota za ČR (83,4 %). Z hlediska druhu domu šlo především o rodinné domy (97 %), necelá jedna třetina obydlých domů ve vlastnictví fyzických osob pocházela z období výstavby 1946–1980. Druhou nejčastější formou vlastnictví obydlých domů bylo spoluvlastnictví vlastníků bytů (6,9 %), podíl domů v kraji byl u této formy vlastnictví nižší než průměr ČR (7,7 %). Obec, stát nebo bytové družstvo vlastnily 3,9 % obydlých domů, krajská hodnota byla opět nižší než republikový průměr (4,5 %).

Tab. 7.1.4 Obydlé domy s byty podle druhu domu, stáří a vlastníka domu

	Celkem	z toho		Z celku podíl domů podle období výstavby nebo rekonstrukce (%)						
		rodinné domy	bytové domy	1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011	nezjištěno
Obydlé domy s byty	109 628	96 055	11 466	15,0	17,5	31,3	12,9	10,6	10,4	2,3
v tom podle vlastníka domu:										
fyzická osoba	93 456	90 275	2 580	15,3	18,6	29,9	13,2	11,1	11,2	0,8
obec, stát	2 821	691	1 561	27,8	18,1	24,0	6,8	13,9	8,1	1,3
bytové družstvo	1 460	75	1 379	1,0	2,7	63,6	22,8	6,4	2,6	1,0
jiná právnická osoba	942	350	298	26,6	16,5	23,8	10,2	12,3	9,9	0,7
spoluvlastnictví vlastníků bytů	7 526	3 316	4 182	11,5	13,0	48,5	12,1	6,7	7,1	1,1
kombinace vlastníků	1 492	280	1 183	7,7	7,4	55,5	16,4	6,2	6,2	0,6
nezjištěno	1 931	1 068	283	4,3	3,9	6,1	2,0	1,2	0,4	82,1

Graf 7.3 Obydlené domy podle vlastnictví

Převaze rodinných domů v kraji odpovídá i materiál nosných zdí - kámen, cihly, tvárnice.

Vzhledem k tomu, že v kraji převažoval počet rodinných domů nad bytovými domy, z hlediska materiálu nosných zdí převažoval kámen, cihly a tvárnice (88,9 %) nad stěnovými panely (3,3 %). Tato převaha byla patrná především v menších obcích do 499 obyvatel, kde podíl stěnových panelů byl nižší, než jedno procento. V obcích nad 20 000 obyvatel (města Náchod, Trutnov a Hradec Králové) se podíl stěnových panelů zvyšoval (7,2 %–9,8 %) vzhledem k vyššímu podílu bytových domů ve velkých městech. V Hradci Králové byl tak podíl stěnových panelů v porovnání s krajským průměrem trojnásobný.

Bytové domy jsou o téměř pět let starší než rodinné.

Při srovnání průměrného stáří rodinných a bytových domů byly bytové domy v kraji v průměru o 4,8 let starší než domy rodinné. Nejstarší bytové domy (61,8 let) se nacházely v obcích 20 000–49 999 obyvatel (města Náchod a Trutnov), nejstarší rodinné domy (54,6 let) pak v nejmenších obcích kraje do 199 obyvatel. Nejmladší rodinné domy (47,2 let) byly sečteny v Hradci Králové důsledkem mohutné výstavby rodinných domů v okrajových částech města v posledních desetiletích.

Tab. 7.1.5 Obydlené domy podle materiálu nosných zdí a stáří domů a podle velikostních skupin obcí

	Obydlené domy	z toho podíl domů (%) podle								Průměrné stáří domů v letech	
		materiálu nosných zdí		období výstavby nebo rekonstrukce						rodinné domy	bytové domy
		kámen, cihly, tvárnice	stěnové panely	1919 a dříve	1920 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011		
Kraj celkem	109 736	88,9	3,3	15,0	33,1	15,7	12,9	10,6	10,4	51,4	56,2
v tom obce s počtem obyvatel:											
do 199	4 954	88,5	0,6	18,5	33,5	12,5	11,2	10,0	11,2	54,6	56,7
200 - 499	15 736	90,2	0,9	16,9	31,4	14,5	12,7	10,6	11,5	52,0	50,6
500 - 999	17 031	89,4	1,2	15,7	30,1	15,8	13,5	10,8	11,7	50,6	52,1
1 000 - 4 999	24 111	89,0	2,3	15,4	31,9	15,5	12,9	11,3	10,8	51,0	57,3
5 000 - 19 999	30 551	90,4	3,8	14,8	33,9	17,0	13,7	9,9	8,8	52,2	57,5
20 000 - 49 999	6 445	84,1	7,2	16,2	34,9	14,6	11,4	11,2	8,4	53,8	61,8
50 000 a více	10 908	84,6	9,8	8,5	39,6	16,3	11,5	10,4	11,4	47,2	51,8

Technická vybavenost rodinných a bytových domů je značně rozdílná.

Informace o technickém vybavení domu se nepodařilo získat u všech obydlených rodinných a bytových domů, podíly domů podle technické vybavenosti jsou tedy počítány pouze z úhrnu domů, u kterých byla technická vybavenost zjištěna, nikoliv z počtu obydlených domů celkem. Při porovnání jednotlivých ukazatelů technické vybavenosti mezi rodinnými a bytovými domy je nejvyšší rozdíl v podílu přípojek na kanalizační síť, podíl rodinných domů připojených na kanalizaci dosahoval 53,1 %, podíl bytových domů byl o 31,7 p.b. vyšší (84,8 %). Na vodovod bylo připojeno téměř 100 % rodinných i bytových domů v kraji.

S velikostí obce se v kraji zvyšuje i technická vybavenost domů...

Technická vybavenost obydlených domů (rodinných i bytových) stoupala se zvyšujícím se počtem obyvatel v obci, zatímco v nejmenších obcích kraje bylo na kanalizační síť připojeno pouze 17,4 % rodinných domů a plyn využívalo 23,5 % rodinných domů, v obcích s 5 000–19 000 obyvateli měly kanalizační přípojku téměř tři čtvrtiny rodinných domů, plyn pak necelé dvě třetiny rodinných domů. V Hradci Králové se technická vybavenost rodinných domů ve všech sledovaných ukazatelích pohybovala od 85,6 % (plyn) po 99,7 % (vodovod). U bytových domů byl trend obdobný, v nejmenších obcích byly na kanalizační síť připojeny téměř dvě pětiny bytových domů, plynovou přípojku pak měly necelé tři desetiny bytových domů. Obce s počtem obyvatel 5 000–19 000 měly bytové domy z více než 90 % připojeny na kanalizaci, na plyn pak byly připojeny více než tři čtvrtiny bytových domů. V krajském městě byl podíl bytových domů připojených na kanalizaci téměř stoprocentní, připojení na plyn bylo více než 90 %.

...ve většině ukazatelů je však pod průměrem ČR.

Při porovnání technické vybavenosti domů v kraji s průměrnými hodnotami za ČR dosáhl kraj celorepublikového průměru pouze v podílu domů připojených k vodovodní přípojce, v ostatních ukazatelích byl pod průměrem ČR. Z hlediska mezikrajského srovnání měl kraj nejnižší podíl domů s ústředním topením (76,5 %), podíl domů vybavených plynem byl třetí nejnižší (51,3 %).

7.2. Charakteristika bytového fondu

Obydlenost bytů v kraji je třetí nejnižší v ČR...

Bytový fond Královéhradeckého kraje byl ke dni sčítání tvořen 259 995 byty. Obydlených bytů (v bytě obvykle bydlela alespoň jedna osoba) bylo sečteno 215 277 (82,8 %), neobydlených pak 44 718 bytů (17,2 %). Podíl neobydlených bytů byl z hlediska mezikrajského srovnání třetí nejvyšší, průměrný podíl neobydlených bytů za ČR kraj překročil o 3,5 p.b.

Tab. 7.2.1 Bytový fond podle velikostních skupin obcí

	Byty celkem	v tom						Podíl neobydlených bytů z celkového počtu bytů (%)
		obydlené byty			neobydlené byty			
		celkem	z toho (%)		celkem	z toho (%)		
v rodinných domech	v bytových domech		v rodinných domech	v bytových domech				
Kraj celkem	259 995	215 277	52,1	46,4	44 718	75,5	22,4	17,2
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	9 179	5 873	91,6	6,9	3 306	94,4	4,5	36,0
200 - 499	27 528	19 475	88,2	10,6	8 053	95,1	3,8	29,3
500 - 999	29 650	22 244	83,5	14,7	7 406	89,7	8,8	25,0
1 000 - 4 999	50 482	40 343	61,6	36,3	10 139	73,2	24,5	20,1
5 000 - 19 999	76 455	66 500	45,8	52,5	9 955	64,3	32,0	13,0
20 000 - 49 999	23 280	21 098	27,2	71,4	2 182	47,7	49,1	9,4
50 000 a více	43 421	39 744	25,0	74,3	3 677	39,8	58,6	8,5

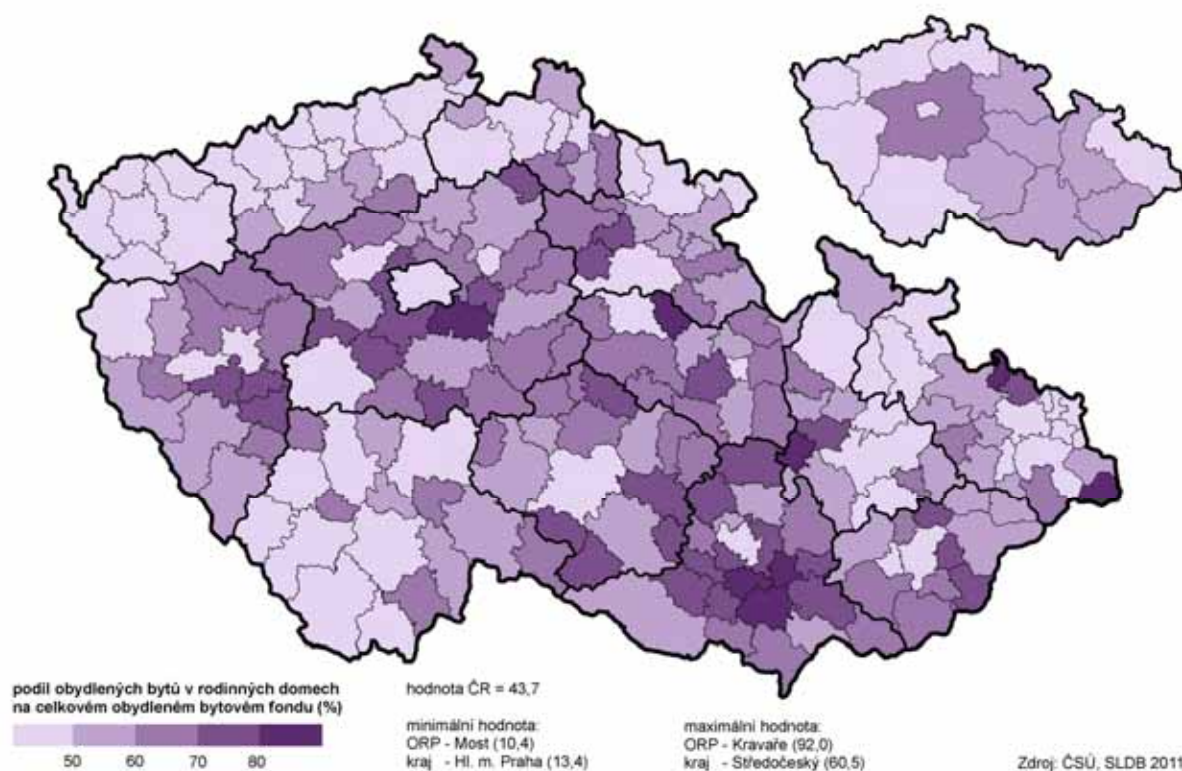
...nejvyšší obydlenost bytů je v okrese Hradec Králové, nejnižší v okrese Jičín...

Struktura bytového fondu podle druhu domu i obydlenost bytů v kraji se lišila mezi jednotlivými okresy. V okrese Hradec Králové podíl obydlených bytů činil 87 % a více než polovina bytů byla sečtena v bytových domech. Strukturu bytového fondu celého okresu ovlivňuje krajské město, které se vyznačuje vysokou obydleností i převahou bytových domů nad domy rodinnými. V okrese Jičín dosáhl podíl obydlených bytů pouhých 75 %, z toho v bytových domech byla sečtena jedna třetina obydlených bytů, dvě třetiny připadaly na byty v rodinných domech, což odpovídalo struktuře domovního fondu v okrese, kde převažovaly rodinné domy, jejichž významná část byla využívána pouze k rekreačním účelům.

...ve velkých městech převažují obydlené byty v bytových domech.

Podíl obydlených bytů v rodinných a bytových domech se výrazně měnil v závislosti na velikosti obce. Zatímco v nejmenších obcích do 199 obyvatel byl podíl obydlených bytů v rodinných domech více než 90 %, v obcích s počtem obyvatel 20 000–49 999 dosahoval pouze 27,2 %, v krajském městě pak jednu čtvrtinu, tři čtvrtiny obydlených bytů v Hradci Králové byly sečteny v bytových domech.

Obydlené byty v rodinných domech ve správních obvodech ORP a krajích

Více než jedna třetina neobydlených bytů slouží k rekreačním účelům...

Z celkového počtu 44 718 neobydlených bytů v kraji se dvě třetiny bytů nacházely v neobydlených domech, více než jedna třetina neobydlených bytů byla sečtena v obydlených domech. Neobydlené byty v obydlených domech se vyskytovaly častěji v bytových domech, (55 %), než v domech rodinných (42 %).

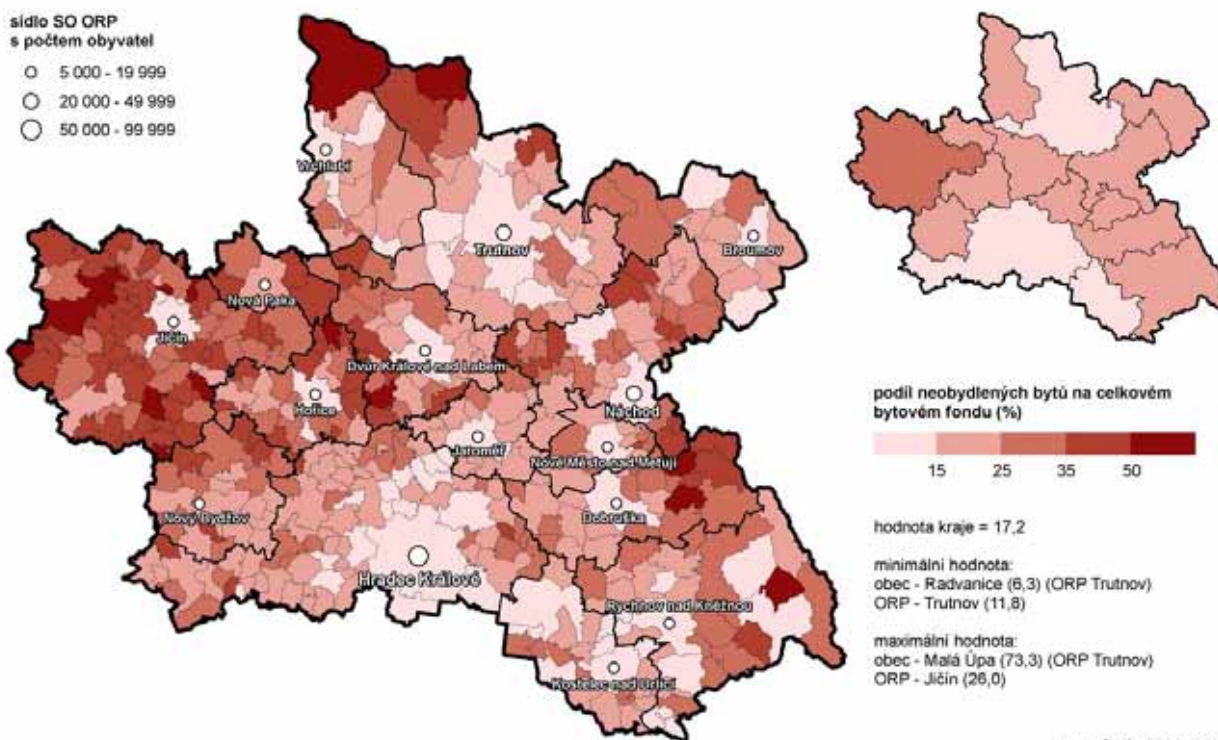
...podíl bytů k rekreaci je jeden z nejvyšších v ČR.

Více než jedna třetina neobydlených bytů v kraji sloužila k rekreačním účelům, v porovnání s celorepublikovým průměrem je krajský podíl o 8,2 p.b. vyšší, v rámci mezikrajského srovnání čtvrtý nejvyšší. Výrazné jsou i rozdíly v podílech neobydlených bytů sloužících k rekreaci mezi jednotlivými okresy kraje. Nejnížší podíl těchto bytů byl zaznamenán v okrese Hradec Králové (19,2 %), nejvyšší v okrese Jičín (44,8 %). Nezpůsobilých k bydlení bylo v kraji 4,8 % bytů, což odpovídá celorepublikovému průměru (4,7 %), šlo především o byty v rodinných neobydlených domech. Mezi okresy kraje se podíl neobydlených bytů nezpůsobilých k bydlení pohyboval v rozmezí 4,1 % (okres Jičín) až 6 % (okres Rychnov nad Kněžnou).

Tab. 7.2.2 Neobydlené byty podle druhu domu a důvodu neobydlenosti

	Celkem		v tom				Z celku neobydlené byty v obydlých domech			
			v obydlých domech		v neobydlých domech		rodinných		bytových	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Neobydlené byty	44 718	100,0	15 405	100,0	29 313	100,0	6 450	100,0	8 537	100,0
z toho z důvodu:										
změna uživatele	1 070	2,4	576	3,7	494	1,7	118	1,8	439	5,1
slouží k rekreaci	15 309	34,2	1 033	6,7	14 276	48,7	351	5,4	665	7,8
přestavba bytu	2 104	4,7	937	6,1	1 167	4,0	400	6,2	536	6,3
dosud neobydlen po kolaudaci	553	1,2	263	1,7	290	1,0	82	1,3	178	2,1
pozůstalostní nebo soudní řízení	417	0,9	166	1,1	251	0,9	98	1,5	68	0,8
nezpůsobilý k bydlení	2 132	4,8	414	2,7	1 718	5,9	247	3,8	164	1,9
jiný důvod	16 506	36,9	8 823	57,3	7 683	26,2	3 720	57,7	4 785	56,1

Neobydlené byty v obcích a správních obvodech ORP Královéhradeckého kraje

Více než polovina obydlých bytů v kraji se nachází v domech v soukromém vlastnictví...

Z 215 277 obydlých bytů v kraji byla více než polovina v domech, které se nacházely ve vlastnictví fyzických osob, u více než jedné pětiny bytů bylo formou vlastnictví domu spoluvlastnictví vlastníků bytů. Podíl obydlých bytů v domech ve vlastnictví obce nebo státu byl shodný s podílem bytů v domech bytových družstev (7,4 %). U 3 763 bytů v kraji (1,7 %) nebylo vlastnictví domu zjištěno. Z hlediska mezikrajského srovnání byl podíl domů v soukromém vlastnictví pátý nejvyšší, republikový průměr převyšoval o 8,7 p.b. Porovnáme-li nejvýraznější podíly obydlých bytů podle vlastnictví a podle druhu domu, pak většina bytů v rodinných domech byla ve vlastnictví fyzických osob (94,2 %), nejčastější formou vlastnictví domu u bytů v bytových domech bylo spoluvlastnictví vlastníků bytů (40,9 %), u bytů v ostatních budovách byl nejčastějším typem vlastníka domu stát nebo obec (42,6 %).

Tab. 7.2.3 Obydlené byty podle druhu domu a vlastnictví domu

	Celkem		v tom					
			v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	215 277	100,0	112 087	100,0	99 915	100,0	3 275	100,0
v tom podle vlastníka domu:								
fyzická osoba	118 118	54,9	105 606	94,2	11 798	11,8	714	21,8
obec, stát	15 861	7,4	837	0,7	13 630	13,6	1 394	42,6
bytové družstvo	15 947	7,4	76	0,1	15 865	15,9	6	0,2
jiná právnická osoba	2 380	1,1	413	0,4	1 513	1,5	454	13,9
spoluvlastnictví								
vlastníků bytů	44 473	20,7	3 584	3,2	40 855	40,9	34	1,0
kombinace vlastníků	14 735	6,8	395	0,4	14 301	14,3	39	1,2
nezjištěno	3 763	1,7	1 176	1,0	1 953	2,0	634	19,4

...podíl bytů v soukromém vlastnictví je třípětinový...

Privatizační proces, který začal v 90. letech, ovlivnil strukturu domovního fondu podle vlastnictví domu a zároveň strukturu bytového fondu podle právního důvodu užívání bytu. Více než tři pětiny obydlých bytů se nacházely v soukromém vlastnictví (42,1 % ve vlastním domě a 19,2 % v osobním vlastnictví). Necelou jednu pětinu bytového fondu tvořily byty nájemní (18,9 %), družstevních bytů bylo sečteno 7,4 %.

...užívání bytu ve vlastním domě je v rámci ČR nadprůměrné...

Porovnáním podílů jednotlivých forem právního důvodu užívání bytu s celorepublikovými průměry bylo patrné, že v kraji bylo nadprůměrně zastoupeno užívání bytů ve vlastním domě (o 6,3 p.b. více než průměr ČR), což odpovídalo struktuře domovního fondu s vyšším podílem rodinných domů. Naopak ostatní formy právního užívání bytu byly v kraji spíše podprůměrné.

...v okrese Jičín je ve vlastním domě více než polovina bytů.

Výrazné byly rozdíly ve struktuře bytového fondu podle právního důvodu užívání bytu v jednotlivých okresech kraje. Bydlení v bytě ve vlastním domě převládalo v okrese Jičín (více než polovina bytů), bydlení v bytě v osobním vlastnictví bylo charakteristické pro okres Trutnov a Hradec Králové (téměř jedna čtvrtina bytů), nájemní bydlení mělo v kraji nejvyšší podíl v okrese Trutnov (téměř jedna čtvrtina bytů), družstevní byty tvořily jednu desetinu obydlých bytů v okrese Hradec Králové.

...v rodinných domech jsou v soukromém vlastnictví tři čtvrtiny bytů.

Z hlediska druhu domu bylo pro rodinné domy typické užívání bytu z důvodu vlastnictví domu (více než tři čtvrtiny bytů), byty v bytových domech jsou ze 40 % v osobním vlastnictví a z 34 % nájemní, v ostatních budovách byla více jak polovina bytů nájemních. U druhu domu ostatní budovy se však u 30 % bytů nepodařilo zjistit právní důvod užívání bytu.

Tab. 7.2.4 Obydlené byty podle druhu domu a právního důvodu užívání bytu

	Celkem		v tom					
			v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	215 277	100,0	112 087	100,0	99 915	100,0	3 275	100,0
v tom podle právního důvodu užívání bytu:								
ve vlastním domě	90 662	42,1	88 947	79,4	1 388	1,4	327	10,0
v osobním vlastnictví	41 315	19,2	19	0,0	41 262	41,3	34	1,0
jiné bezplatné užívání	10 172	4,7	9 686	8,6	416	0,4	70	2,1
nájemní	40 623	18,9	4 774	4,3	34 085	34,1	1 764	53,9
družstevní	15 879	7,4	74	0,1	15 802	15,8	3	0,1
jiný důvod užívání bytu	2 338	1,1	1 378	1,2	864	0,9	96	2,9
nezjištěno	14 288	6,6	7 209	6,4	6 098	6,1	981	30,0

Jedna třetina bytového fondu pochází z období po roce 1980...

Jedna čtvrtina obydlených bytů celkem byla postavena nebo rekonstruována do roku 1945, v letech 1946–1980 byly postaveny dvě pětiny bytů, v posledních třiceti letech, tzn. od roku 1981, proběhla výstavba téměř jedné třetiny současného bytového fondu (68 169 bytů).

...intenzita výstavby bytů v rodinných domech byla rovnoměrná...

Intenzita výstavby bytového fondu byla rozdílná u rodinných a bytových domů. Výstavba rodinných domů byla poměrně rovnoměrná, do roku 1945 bylo postaveno 32,8 % bytů v rodinných domech, v letech 1946–1980 to bylo 31,6 % bytů a v letech 1991–2011 pak 34 % bytů.

...byty v bytových domech se stavěly především v letech 1946–1980.

U bytů v bytových domech byl podíl výstavby do roku 1945 nižší než v ostatních obdobích (17,8 %), naopak v letech 1946–1980 probíhala v kraji intenzivní výstavba bytových domů, podíl bytů z tohoto období je více než 50 %. V posledních třiceti letech bylo postaveno nebo zrekonstruováno 28,8 % bytů v bytových domech. V ostatních budovách vzniklo nejvíce obydlených bytů v posledních třiceti letech (40,2 %), období mezi roky 1946–1980 bylo z hlediska výstavby bytů v ostatních budovách velmi slabé, postaveno bylo pouhých 15,3 % bytů, rekonstrukce či výstavba jedné čtvrtiny bytů v ostatních budovách spadala do období před rokem 1945.

Tab. 7.2.5 Obydlené byty podle stáří a druhu domu

	Celkem	z toho v domech podle období výstavby nebo rekonstrukce							
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011
Obydlené byty	215 277	24 926	30 436	15 693	27 378	44 750	30 925	20 297	16 947
%	100,0	11,6	14,1	7,3	12,7	20,8	14,4	9,4	7,9
v tom:									
v rodinných domech	112 087	16 231	20 505	6 477	10 249	18 702	14 660	11 941	11 465
%	100,0	14,5	18,3	5,8	9,1	16,7	13,1	10,7	10,2
v bytových domech	99 915	8 188	9 635	9 094	16 997	25 802	16 013	7 714	5 061
%	100,0	8,2	9,6	9,1	17,0	25,8	16,0	7,7	5,1
v ostatních budovách	3 275	507	296	122	132	246	252	642	421
%	100,0	15,5	9,0	3,7	4,0	7,5	7,7	19,6	12,9

V kraji převažují byty se třemi nebo čtyřmi obytnými místnostmi...

Podle počtu obytných místností (za obytnou se považuje místnost s plochou 8 m² včetně kuchyně) bylo v kraji sečteno nejvíce bytů se čtyřmi a třemi obytnými místnostmi (27,7 % resp. 25,1 %), nižší podíl měly byty s pěti a více obytnými místnostmi (22,5 %), následovaly byty s dvěma obytnými místnostmi (11,8 %), nejnižší podíl měly byty s jednou obytnou místností (5,4 %).

...v rodinných domech roste počet bytů s pěti a více místnostmi...

V jednotlivých obdobích výstavby se měnily nároky na kvalitu bydlení z hlediska počtu obytných místností. Byty ve stoletých i starších rodinných domech měly především 3 nebo 4 obytné místnosti (shodně 27 %). V období 1961–1970 již začínal klesat počet bytů se třemi obytnými místnostmi, rostl však počet bytů se čtyřmi, pěti a více obytnými místnostmi. V posledních deseti letech převažovaly v rodinných domech byty s pěti a více obytnými místnostmi (58,4 %) na úkor bytů se třemi a čtyřmi obytnými místnostmi.

...v bytových domech se v posledních letech nejvíce staví byty se dvěma obytnými místnostmi.

Nejstarší byty v bytových domech (rok výstavby 1919 a starší) měly hlavně dvě nebo tři obytné místnosti (21,7 %, resp. 31,9 %). V období let 1946–1970 klesal počet bytů se dvěma obytnými místnostmi a naopak stoupal počet bytů s více obytnými místnostmi. Od devadesátých let, a především v posledních deseti letech, se požadavky na velikost bytů v bytových domech výrazně změnily, podíl bytů se čtyřmi místnostmi je v porovnání s šedesátými léty poloviční, nejvyšší podíl tvořily byty se dvěma obytnými místnostmi (27,1 %). Výstavba bytů s jednou obytnou místností vrcholila v devadesátých letech (18,6 %), v posledních deseti letech se podíl výstavby nejmenších bytů mírně snižoval na 13,7 %.

Tab. 7.2.6 Obydlené byty podle stáří a druhu domu a podle velikosti bytu

	Celkem	z toho v domech podle období výstavby nebo rekonstrukce							
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011
Rodinné domy									
Obydlené byty z toho s počtem obytných místností s plochou 8 m ² a více (%):	112 087	16 231	20 505	6 477	10 249	18 702	14 660	11 941	11 465
1	2,1	4,0	2,1	2,1	2,0	1,7	1,3	1,8	1,4
2	6,9	13,0	8,9	9,4	6,6	4,5	3,5	5,2	4,0
3	20,8	27,5	27,3	28,3	25,8	19,0	13,7	14,6	11,2
4	27,0	27,0	29,1	28,8	30,1	32,9	25,6	23,0	18,8
5 a více	37,3	21,8	27,6	26,5	31,6	38,2	51,7	50,0	58,4
Bytové domy									
Obydlené byty z toho s počtem obytných místností s plochou 8 m ² a více (%):	99 915	8 188	9 635	9 094	16 997	25 802	16 013	7 714	5 061
1	8,6	8,2	7,7	3,6	6,6	6,2	11,7	18,6	13,7
2	17,2	21,7	27,3	14,9	10,3	14,8	15,8	21,8	27,1
3	30,2	31,9	31,9	48,8	40,9	27,5	17,9	18,1	26,1
4	29,1	16,6	15,9	21,9	32,2	38,2	35,0	26,8	16,1
5 a více	6,4	6,2	5,0	3,3	2,9	7,2	12,3	4,9	5,4

...nejvíce obytných místností mají byty v malých obcích.

Při porovnání bytů podle počtu obytných místností a velikostních skupin obcí je zřejmé, že největší byty se nacházely v malých obcích, téměř každý třetí byt v obci do 999 obyvatel měl pět a více obytných místností, zatímco krajský průměr dosahoval hodnoty pouze 22,5 %. V obcích s 1 000–4 999 obyvateli byl podíl bytů se třemi, čtyřmi a pěti obytnými místnostmi vyrovnaný a pohyboval se kolem jedné čtvrtiny, v krajském městě měly nejvyšší zastoupení byty se třemi a čtyřmi obytnými místnostmi, (26,8 %, resp. 28,1 %), významný zde byl i podíl bytů se dvěma obytnými místnostmi 14,6 %, což bylo o 2,8 p.b. více než průměr kraje. Naopak podíl největších bytů byl v Hradci Králové o 7,1 p.b. nižší než krajský průměr.

Tab. 7.2.7 Obydlené byty podle velikosti bytu a velikostních skupin obcí

	Obydlené byty	z toho podíl bytů podle počtu obytných místností s plochou 8 m ² a více (%)				
		1	2	3	4	5 a více
Kraj celkem	215 277	5,4	11,8	25,1	27,7	22,5
v tom obce s počtem obyvatel:						
do 199	5 873	2,6	8,9	24,1	26,7	30,4
200 - 499	19 475	2,6	7,9	23,8	26,8	32,0
500 - 999	22 244	3,3	8,6	23,2	26,9	31,1
1 000 - 4 999	40 343	4,8	11,3	24,7	26,8	25,1
5 000 - 19 999	66 500	5,6	12,4	25,0	28,3	20,9
20 000 - 49 999	21 098	7,4	13,6	26,1	29,0	15,9
50 000 a více	39 744	7,4	14,6	26,8	28,1	15,4

Vodovod, teplá voda, splachovací záchod a koupelna je samozřejmostí ve více než 90 % bytů...

Informace o technické vybavenosti bytů nebyly zjištěny u přibližně třech tisíců bytů, tj. 2,5 % všech obydlí. Podíly podle technické vybavenosti byly tedy počítány pouze z úhrnu obydlí se zjištěným technickým vybavením. Více než 90 % bytů v rodinných i bytových domech v kraji bylo vybaveno vodovodem v bytě, teplou vodou, vlastním splachovacím záchodem a vlastní koupelnou či sprchovým koutem, tento podíl odpovídal i průměrným hodnotám za ČR.

...vybavenost plynem a přípojem na kanalizaci je výrazně pod průměrem ČR...

Z důvodu stále ještě nízké plynofikace obcí v kraji byl plyn do bytu zaveden pouze v 56,2 % bytů, podíl bytů s přípojem na kanalizační síť činil 72 %. V obou ukazatelích byl podíl za kraj celkem výrazně pod průměrnou celorepublikovou hodnotou, krajské podíly byly jedny z nejnižších mezi ostatními kraji.

Tab. 7.2.8 Obydlené byty podle technické vybavenosti, druhu domu a velikostních skupin obcí

	Obydlené byty	z toho podíl bytů podle technické vybavenosti (%) ¹⁾						
		plyn zaveden do bytu	vodovod v bytě	teplá voda	přípoj na kanalizační síť	žumpa, jímka	vlastní splachovací záchod	vlastní koupelna, sprchový kout
Rodinné domy								
Kraj celkem	112 087	49,4	99,3	96,5	53,7	39,8	96,2	97,4
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	5 379	23,8	98,3	92,6	17,4	69,8	93,6	96,6
200 - 499	17 177	31,9	98,7	94,6	21,5	66,0	94,4	96,9
500 - 999	18 574	34,4	99,2	96,1	34,8	55,7	95,5	97,3
1 000 - 4 999	24 865	48,2	99,2	96,3	54,5	39,7	95,8	96,9
5 000 - 19 999	30 434	62,8	99,6	97,8	73,3	23,7	97,4	97,8
20 000 - 49 999	5 733	45,5	99,6	98,0	71,5	24,4	97,7	97,4
50 000 a více	9 925	85,5	99,7	98,4	89,9	9,2	98,5	98,4
Bytové domy								
Kraj celkem	99 915	64,4	99,9	99,2	92,2	6,6	99,5	99,4
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	403	20,6	100,0	98,4	17,6	72,4	99,0	99,5
200 - 499	2 074	28,7	99,4	97,4	23,3	64,4	98,7	98,9
500 - 999	3 266	28,5	99,8	98,5	46,9	41,9	99,4	99,3
1 000 - 4 999	14 647	51,0	99,9	98,7	84,9	12,5	99,2	99,1
5 000 - 19 999	34 932	63,6	99,9	99,2	95,8	3,8	99,4	99,1
20 000 - 49 999	15 068	64,1	99,9	99,3	97,2	2,6	99,4	99,3
50 000 a více	29 525	78,2	99,9	99,8	99,7	0,3	99,9	99,8

¹⁾ podíl z úhrnu obydlých bytů se zjištěným technickým vybavením

...nejnižší technická vybavenost byla v okrese Rychnov nad Kněžnou...

Zřetelné byly územní rozdíly v technické vybavenosti bytů. Vybavenost plynem se pohybovala v intervalu 30 % (okres Rychnov nad Kněžnou) až 68 % (okres Hradec Králové). Podíl bytů připojených na kanalizační síť měl rozmezí 62 % (okres Rychnov nad Kněžnou) až 80 % (okres Hradec Králové).

Tab. 7.2.9 Obydlené byty podle způsobu vytápění a druhu domu

	Celkem	z toho podle způsobu vytápění (%)							
		ústřední topení				etážové topení		kamna	
		celkem	kotelna mimo dům	kotelna v domě		celkem	z toho na plyn	celkem	z toho na plyn
				celkem	z toho na plyn				
Obydlené byty	215 277	74,5	36,9	62,3	53,1	8,9	71,8	12,5	20,0
v tom:									
v rodinných domech	112 087	78,9	2,2	97,4	49,8	4,0	52,5	13,2	11,5
v bytových domech	99 915	69,8	81,1	17,5	74,1	14,4	77,9	11,7	31,3
v ostatních budovách	3 275	64,2	28,0	68,4	71,9	4,2	63,8	12,0	4,3

...nejvyšší podíl bytů vytápěných kamny mezi kraji ČR...

Tři čtvrtiny bytů v kraji byly vytápěny ústředním topením, tento podíl byl druhý nejnižší mezi ostatními kraji. Dvě třetiny bytů s ústředním topením měly kotelnu v domě a jedna třetina mimo dům. Etážové topení využívalo necelých 10 % bytů. Podíl bytů s kamny dosáhl v kraji 12,5 %, což byl nejvyšší podíl v rámci mezikrajského srovnání, celorepublikový průměr byl překročen o 3,8 p.b.

**...nejvíce bytů
v rodinných i bytových
domech využívalo
ústřední topení.**

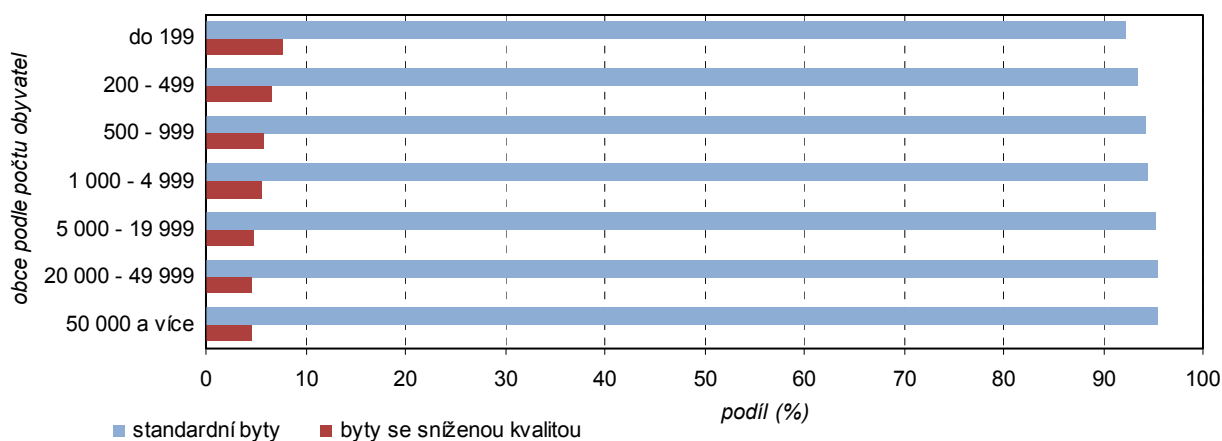
Při porovnání způsobu vytápění podle druhu domu převažovalo v bytech rodinných domů ústřední topení (80 %) téměř vždy s kotelnou v domě, polovina těchto kotelen byla na plyn. Kamna využívalo k vytápění 13,2 % bytů, z toho na plyn 11,5 %. U bytů v bytových domech byl podíl vytápění ústředním topením nižší (69,8 %), více než čtvrtina těchto bytů měly kotelnu mimo dům, pokud byla kotelna v bytě, byla ze tří čtvrtin na plyn. Etážové topení využívalo 14,4 % bytů, kamna pak 11,7 % bytů, jedna třetina kamen byla na plyn.

7.3. Úroveň bydlení

**Úroveň bydlení je
charakterizována
dvěma typy bytů:
standardní a se
sníženou kvalitou...**

Při sčítání v roce 2011 se kvalita bytů již necharakterizovala pomocí kategorie bytů, ale rozlišovaly se dvě základní skupiny bytů: byty standardní a byty se sníženou kvalitou, přičemž standardní byt odpovídal bytu I. a II. kategorie, byt se sníženou kvalitou byl z hlediska dřívějšího členění bytem III. a IV. kategorie. Z celkového počtu 215 277 obydlených bytů v kraji se nepodařilo získat informace o kvalitě bytu u 5 870 bytů (tj. 2,7 %), údaje o podílech jednotlivých typů bytů v kraji byly touto skutečností částečně ovlivněny.

**Graf 7.4 Obydlené byty podle typu a velikostních skupin obcí
(ze zjištěných hodnot)**

**...více než 90 % bytů
splňovalo podmínky
standardního bydlení...**

Podmínky standardního bydlení splňovalo v kraji 92 % bytů, přičemž 85 % těchto bytů bylo vybaveno ústředním topením a úplným příslušenstvím. Více než polovina standardních bytů byla v rodinných domech, v bytových domech se nacházelo 46 % standardních bytů, 1,5 % pak v ostatních budovách.

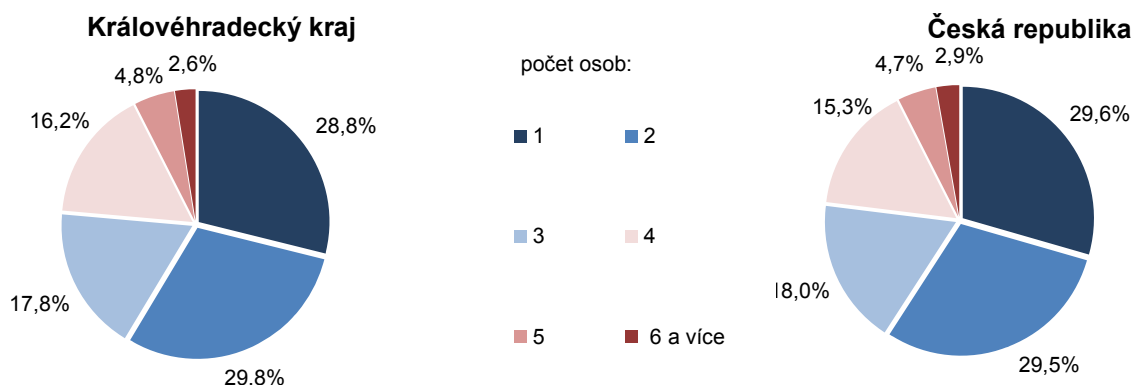
Tab. 7.3.1 Obydlené byty podle druhu domu a podle typu (kvality) bytu

	Celkem		v tom					
			v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	215 277	100,0	112 087	100,0	99 915	100,0	3 275	100,0
z toho podle typu (kvality):								
byty standardní celkem	198 604	92,3	103 262	92,1	93 091	93,2	2 251	68,7
v tom:								
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	183 583	92,4	93 673	90,7	87 842	94,4	2 068	91,9
s ústředním topením a částečným příslušenstvím	2 378	1,2	1 730	1,7	594	0,6	54	2,4
bez ústředního topení a s úplným příslušenstvím	12 643	6,4	7 859	7,6	4 655	5,0	129	5,7
byty se sníženou kvalitou	10 803	5,0	6 455	5,8	3 929	3,9	419	12,8

...bytů se sníženou kvalitou bylo sečteno 5 %, více než polovina v rodinných domech.

Bytů se sníženou kvalitou bylo v kraji sečteno 10 803, tj. 5 % obydlených bytů celkem. Jednalo se o byty bez ústředního topení a zároveň bez příslušenství. Téměř 60 % těchto bytů bylo v rodinných domech, v bytových domech byl podíl bytů se sníženou kvalitou 36 %, v ostatních budovách se nacházelo 3,9 % bytů. V bytech se sníženou kvalitou bydlelo v době sčítání přibližně 5 % bydlících obyvatel celkem.

Graf 7.5 Obydlené byty podle počtu osob v bytě

Kvalita bydlení roste se stoupajícím počtem obyvatel v obcích.

Kvalita bydlení se zvyšovala se stoupajícím počtem obyvatel v obcích. Z hlediska velikostních skupin obcí se nejvíce bytů se sníženou kvalitou vyskytovalo v malých obcích do 199 obyvatel (7,7 %), nadprůměrných hodnot (průměr kraje činil 5 %) dosahoval podíl bytů se sníženou kvalitou až do obcí s počtem obyvatel do 4 999 osob. V obcích s počtem obyvatel 5 000 a více byl podíl těchto bytů nižší než krajský průměr, v krajském městě klesl podíl bytů se sníženou kvalitou až na 4,5 %.

Tab. 7.3.2 Charakteristiky úrovně bydlení v obydlených bytech podle druhu domu

	Bydlící osoby v bytech		Obytné místnosti 8 m ² a více		Průměrný počet osob na 1 obytnou místnost	Plocha bytů (tis. m ²)		Obytná plocha (m ²)	
	celkem	na 1 byt	celkem	na 1 byt		celková	obytná	na 1 byt	na 1 osobu
Obydlené byty celkem	534 205	2,48	741 427	3,72	0,76	16 833	12 715	66,1	32,8
v tom:									
v rodinných domech	306 232	2,73	450 392	4,27	0,72	10 598	7 889	77,8	35,6
v bytových domech	220 918	2,21	284 525	3,12	0,80	6 074	4 704	53,0	29,6
v ostatních budovách	7 055	2,15	6 510	2,88	0,93	161	122	56,4	30,9

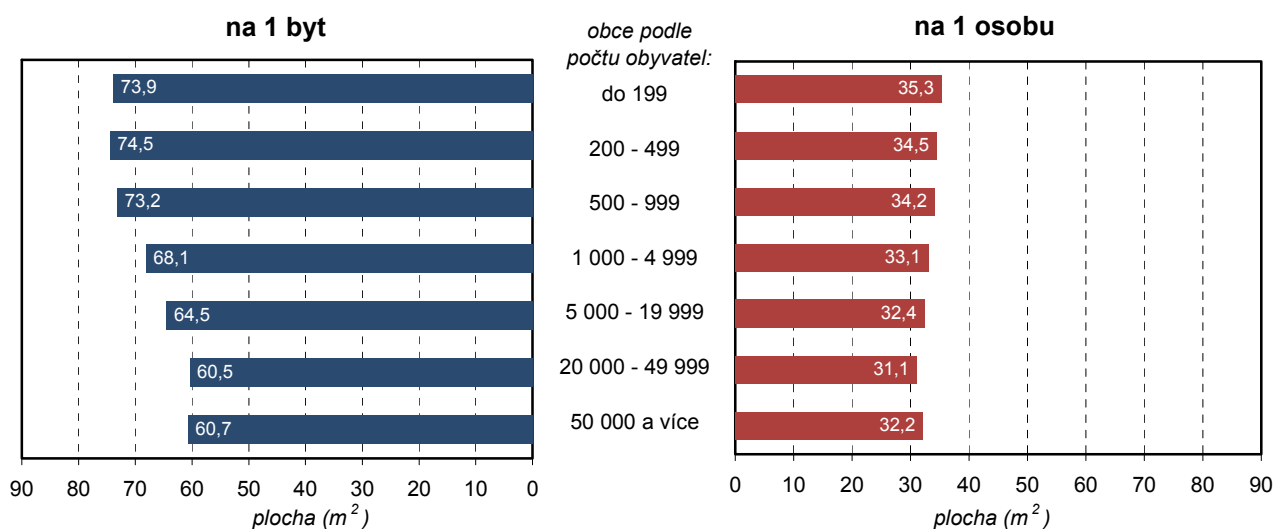
Rodinné domy se vyznačují více obytnými místnostmi s menším počtem osob na jednu místnost.

Průměrný počet obytných místností na jeden byt se lišil podle druhu domu. Zatímco byty v rodinných domech měly v průměru o 0,55 místnosti více než činil krajský průměr (3,72 místnosti), byty v bytových domech byly o 0,60 místnosti menší, byty v ostatních domech byly o 0,84 místnosti menší než průměr v kraji. S počtem obytných místností souvisí i průměrný počet osob na jednu obytnou místnost. Krajskou hodnotu 0,76 osob na jednu obytnou místnost překročily byty v ostatních budovách i bytových domech, v rodinných domech bydlelo v průměru o 0,04 osob na jednu obytnou místnost méně. V porovnání s ostatními kraji byly počty osob na jednu obytnou místnost vyšší, hodnota za rodinné domy byla dokonce nejvyšší v ČR.

Průměrná obytná plocha na jeden byt i na osobu je v rodinných domech výrazně vyšší...

Obytná plocha na jeden byt činila v kraji 66,1 m², na jednu osobu pak 32,8 m². Při porovnání jednotlivých druhů domů činil rozdíl mezi obytnou plochou na jeden byt u bytových a rodinných domů 24,8 m² ve prospěch rodinných domů, rozdíl mezi průměrnou obytnou plochou na jednu osobu mezi bytovými a rodinnými domy činil 6 m².

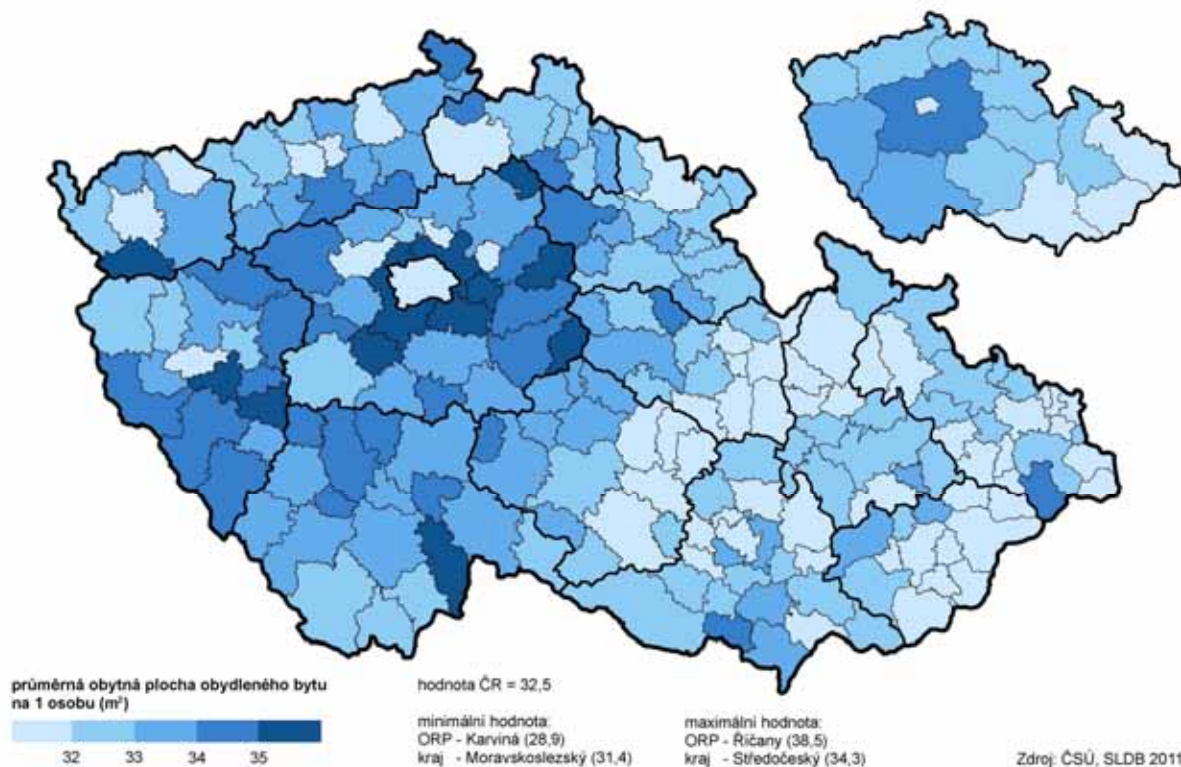
Graf 7.6 Průměrná obytná plocha na 1 byt a na 1 osobu podle velikostních skupin obcí

...se stoupajícím počtem obyvatel v obcích se obytná plocha na byt i na osobu snižuje...

Nejvyšší průměrná obytná plocha na jeden byt 74,5 m² byla zaznamenána v obcích s počtem obyvatel 200–499, s rostoucím počtem obyvatel v obci se obytná plocha snižovala až na hodnotu 60,5 m² v obcích s 20 000–49 999 obyvateli, v krajském městě byla pak nepatrně vyšší (60,7 m²). Průměrná obytná plocha na jednu osobu měla v závislosti na velikostní skupině obce stejnou tendenci, klesala se stoupajícím počtem obyvatel, pouze v Hradci Králové byla o 1,1 m² vyšší, než jakou vykazovala velikostní skupina obcí 20 000–49 999 obyvatel.

Obytná plocha bytů ve správních obvodech ORP a krajích

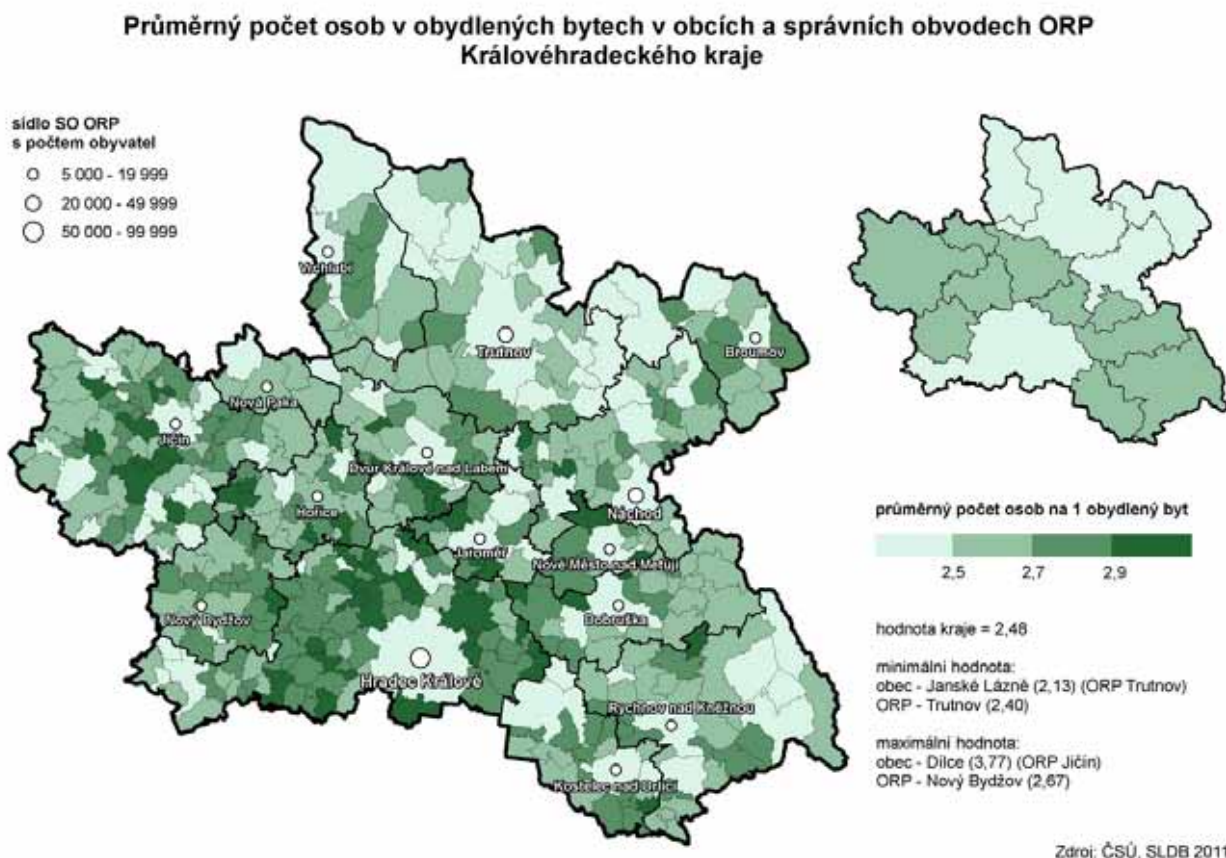

...tři desetiny bytů v kraji obývala pouze jedna osoba...

Téměř tři desetiny bytů v kraji obývala pouze jedna osoba, což souvisí se všeobecným trendem přibývání domácností jednotlivců. Ve více než třech pětinach bytů žily dvě až čtyři osoby. Byty, které obývalo 6 a více osob zaujímaly v kraji podíl 2,6 %.

...nejvyšší průměrný počet osob v bytě žil v kraji ve správním obvodu Nový Bydžov...

Průměrný počet osob v bytě se lišil v jednotlivých částech kraje. Nízký počet osob na jeden byt (do 2,5 osob) byl vykázán v okolí Hradce Králové a na severu kraje, především v oblasti Krkonoš, vyšší průměrný počet osob v obydlených bytech (2,9 a více) byl patrný v obcích správního obvodu Nový Bydžov.

...obytná plocha bytů v rodinných domech je v porovnání s byty v bytových domech výrazně vyšší...

Z celkového počtu obydlených bytů v kraji mělo nejvíce bytů (15,6 %) obytnou plochu v rozmezí 50 až 59,9 m², následovaly byty, jejichž obytná plocha činila 40–49,9 m² (12,6 %). Téměř shodný podíl zaujímaly ještě byty s obytnou plochou 80 až 99,9 m² a 60 až 69,9 m² (12,3 %, resp. 12,1 %). V rodinných domech byl nejvyšší podíl obydlených bytů s obytnou plochou 80 až 99,9 m² (18,1 %), zatímco v bytech v bytových domech byly nejvíce zastoupeny byty s obytnou plochou 50 až 59,9 m² (20,9 %). Obytná plocha bytů v rodinných domech je výrazně vyšší, než bytů v bytových domech, téměř jedna pětina bytů v rodinných domech měla obytnou plochu vyšší než 100 m², v bytových domech obytnou plochu nad 100 m² vykázala necelá 3 % obydlených bytů.

Tab. 7.3.3 Obydlené byty podle druhu domu a obytné plochy bytu

	Obydlené byty				Struktura obydlých bytů (%)			
	celkem	v tom			celkem	v tom		
		v rodinných domech	v bytových domech	v ostatních budovách		v rodinných domech	v bytových domech	v ostatních budovách
Obydlené byty	215 277	112 087	99 915	3 275	100,0	100,0	100,0	100,0
z toho s obytnou plochou v m ² :								
do 19,9	8 300	2 908	5 142	250	3,9	2,6	5,1	7,6
20,0 - 29,9	10 099	2 387	7 356	356	4,7	2,1	7,4	10,9
30,0 - 39,9	14 854	4 549	10 068	237	6,9	4,1	10,1	7,2
40,0 - 49,9	27 053	9 072	17 717	264	12,6	8,1	17,7	8,1
50,0 - 59,9	33 476	12 368	20 854	254	15,6	11,0	20,9	7,8
60,0 - 69,9	26 126	14 412	11 517	197	12,1	12,9	11,5	6,0
70,0 - 79,9	20 798	13 095	7 549	154	9,7	11,7	7,6	4,7
80,0 - 99,9	26 441	20 288	5 941	212	12,3	18,1	5,9	6,5
100,0 - 119,9	12 677	11 108	1 469	100	5,9	9,9	1,5	3,1
120,0 - 149,9	7 606	7 074	472	60	3,5	6,3	0,5	1,8
150,0 a více	4 901	4 133	693	75	2,3	3,7	0,7	2,3

...počet hospodařících domácností v 1 bytě odpovídá průměru ČR.

Na jeden obydlý byt v kraji připadalo podle výsledků sčítání 1,05 hospodařících domácností, což odpovídalo i celorepublikovému průměru.

8. Vývoj v letech 1970–2011

Definitivní výsledky sčítání 2011 byly zpracovány podle místa obvyklého pobytu tak, aby vyhovovaly požadavkům EU a byly v mezinárodním měřítku srovnatelné. Data z předchozích sčítání na našem území se zjišťovala podle místa trvalého pobytu.

Tab. 8.1 Vývoj sídelní struktury podle velikostních skupin obcí (na území kraje platné k 26. 3. 2011)

	1970		1980		1991		2001		2011	
	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)
Kraj celkem	517	100,0	408	100,0	429	100,0	448	100,0	448	100,0
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	96	2,4	51	1,3	98	2,2	123	2,9	104	2,5
200 - 499	220	14,1	170	10,4	175	10,2	166	9,8	174	10,2
500 - 999	118	14,6	108	13,1	82	10,0	87	10,7	90	10,9
1 000 - 4 999	64	23,0	53	18,5	51	17,7	50	18,1	58	19,7
5 000 - 19 999	17	28,7	21	34,7	20	32,3	19	31,1	19	30,5
20 000 - 49 999	1	4,4	1	4,9	2	9,5	2	9,7	2	9,3
50 000 a více	1	12,8	1	17,0	1	18,1	1	17,6	1	16,9

Poznámka: obce byly zařazeny do velikostních skupin podle počtu obyvatel zjištěného při příslušném sčítání

Tab. 8.2 Obyvatelstvo podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Počet obyvatel	540 337	561 385	552 809	550 724	554 155
muži	259 023	270 538	267 430	268 131	272 317
ženy	281 314	290 847	285 379	282 593	281 838
Obyvatelstvo podle věku					
muži:					
0 - 14 let	56 751	66 981	58 794	46 255	41 084
15 - 64 let	172 934	170 890	180 990	190 659	192 632
65 a více let včetně nezjištěného věku	29 338	32 667	27 646	31 217	38 601
ženy:					
0 - 14 let	53 939	63 473	55 996	43 483	38 533
15 - 64 let	181 155	176 072	183 831	190 511	187 939
65 a více let včetně nezjištěného věku	46 220	51 302	45 552	48 599	55 366
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	429 647	430 931	438 019	460 986	474 538
z toho podle rodinného stavu:					
muži:					
svobodní	.	.	50 381	64 645	78 241
ženatí	.	143 798	139 451	130 672	119 504
rozvedení	.	.	11 594	18 475	25 872
ovdovělí	.	.	7 148	6 709	7 080
ženy:					
svobodné	.	.	34 957	47 380	58 156
vdané	.	144 383	139 636	130 897	118 813
rozvedené	.	.	16 168	23 725	31 898
ovdovělé	.	.	38 539	35 984	34 131
z toho podle nejvyššího ukončeného vzdělání:					
základní (vč. neukončeného)	.	193 131	142 158	103 690	82 813
střední vč. vyučení (bez maturity)	.	146 832	162 174	183 030	166 728
úplně střední (s maturitou) a vyšší	.	72 101	101 075	132 542	149 735
vysokoškolské	.	16 639	25 616	34 506	49 278
nezjištěno	.	1 476	5 253	5 281	23 760

Vyšší podíl nezjištěných dat oproti předchozím sčítáním.

Z důvodů srovnatelnosti v dlouhodobých časových řadách byly vybrané údaje o obyvatelstvu a jeho ekonomické aktivitě ze sčítání 2011 přepočteny i podle trvalého pobytu. Nutno upozornit na vyšší podíl nezjištěných dat jak u vzdělání, tak u ekonomické aktivity obyvatelstva.

Od roku 2001 se počty obcí v kraji nezměnily.

Pro zjištění změn v sídelní struktuře za posledních pět sčítání byly počty tehdejších obcí přepočteny na územní strukturu platnou v době sčítání 2011 podle tehdejšího počtu obyvatel. Integrační procesy v 70. a 80. letech byly vystřídány opačnými desintegračními procesy po roce 1990, v posledních dvou dekádách se počty obcí v kraji neměnily (viz tab. 8.1).

Pokles dětské složky populace a růst obyvatel ve věku 65 a více let.

Přes kolísavý vývoj počtu obyvatel v období 1970–2011 jsou zřetelné trendy vývoje v kraji: pokles dětské složky populace, mírný nárůst obyvatel produktivního věku a výraznější nárůst obyvatel v poproduktivním věku. Rostou počty svobodných a rozvedených, a to u obou pohlaví. Přes vyšší podíl nezjištěných dat o vzdělání ze sčítání 2011 je patrný rostoucí trend ve vzdělanostní úrovni obyvatel kraje.

Tab. 8.3 Ekonomická aktivita obyvatelstva podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Ekonomicky aktivní	279 081	298 241	293 251	279 064	263 961
muži	.	153 994	151 700	152 990	143 799
ženy	.	144 247	141 551	126 074	120 162
v tom:					
zaměstnaní	.	.	288 007	262 014	241 793
muži	.	.	148 658	144 103	132 302
ženy	.	.	139 349	117 911	109 491
nezaměstnaní	.	.	5 244	17 050	22 168
muži	.	.	3 042	8 887	11 497
ženy	.	.	2 202	8 163	10 671
Ekonomicky neaktivní	261 256	263 144	259 558	267 616	261 057
muži	.	116 544	115 730	112 720	110 934
ženy	.	146 600	143 828	154 896	150 123
z toho nepracující důchodci	.	97 414	107 830	124 870	129 246
muži	.	33 059	38 928	46 325	49 526
ženy	.	64 355	68 902	78 545	79 720
Ekonomická aktivita nezjištěna	-	-	-	4 044	29 137
muži	-	-	-	2 421	17 584
ženy	-	-	-	1 623	11 553

Klesající trend ekonomicky aktivních obyvatel, další nárůst nepracujících důchodců.

Pokles počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva souvisí se stárnutím populace kraje. Vývoj ekonomicky neaktivního obyvatelstva byl proměnlivý, mezi posledními dvěma sčítáními byl ovlivněn posunem hranic odchodu do důchodu. Tempo poklesu ekonomicky aktivních bylo rychlejší u žen než u mužů, podobně tomu bylo i u zaměstnaných. Nárůst počtu nezaměstnaných proti poslednímu sčítání 2001 je výrazný, výsledky jsou zkresleny i vyšším podílem nezjištěných dat o nezaměstnaných. Jak bylo uvedeno výše, vývoj ekonomicky neaktivních byl proměnlivý, nárůst nepracujících důchodců v kraji byl proti roku 1980 téměř třetinový, u mužů téměř poloviční.

Přibývá domácností jednotlivců, klesá podíl úplných rodin.

Počty hospodařících domácností od roku 1970 neustále rostou, přibývá především domácností jednotlivců, naopak počty domácností tvořených 1 rodinou mají klesající tendenci. Klesá podíl úplných rodin ve prospěch neúplných. Podobně klesá podíl úplných rodin se závislými dětmi ve prospěch rodin bez závislých dětí. Vývoj v neúplných rodinách (se závislými i bez závislých dětí) se lišil, v období 1980-2001 se jejich podíl na rodinných domácnostech zvyšoval, v poslední dekádě naopak poklesl.

Nárůst počtu domů i bytů, růst podílu neobydlených bytů.

Nárůst počtu domů je provázen i růstem podílu neobydlených, i když poslední dekáda ukazuje na stagnaci. Pokračuje nárůst podílu rodinných domů (od roku 1991). Obdobná situace je i u obydlých bytů viz tab. 8.6.

Tab. 8.4 Domácnosti podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Hospodářící domácnosti celkem	191 640	208 875	211 093	224 921	228 256
z toho:					
jednotlivců	.	50 135	55 539	66 578	72 208
tvořené 1 rodinou	.	151 902	151 527	152 198	143 577
Rodinné domácnosti podle typu (%):					
úplné rodiny	.	90,6	87,1	81,9	80,1
bez závislých dětí	.	46,8	39,1	43,9	47,5
se závislými dětmi	.	43,8	48,1	38,0	32,6
neúplné rodiny	.	9,4	12,9	18,1	19,9
bez závislých dětí	.	4,9	5,3	7,2	9,4
se závislými dětmi	.	4,5	7,5	10,9	10,4

Poznámka: v roce 1980 namísto závislých dětí děti do 15 let

Tab. 8.5 Domovní fond podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Domy celkem	116 155	121 492	122 925	128 770	137 051
obydlené	105 037	103 795	100 330	101 662	109 736
neobydlené	11 118	17 697	22 595	27 108	27 315
z toho slouží k rekreaci	.	.	12 181	15 715	15 244
Podíl neobydlených domů (%)	9,6	14,6	18,4	21,1	19,9
Z obydlých domů:					
rodinné domy	91 437	88 563	85 513	88 594	96 055
bytové domy	9 569	12 500	12 958	10 580	11 466
Podíl rodinných domů (%)	87,1	85,3	85,2	87,1	87,5
Obydlené domy podle vlastníka (%):					
fyzická osoba	.	.	81,6	86,8	85,2
obec, stát	.	.	12,8	4,6	2,6
bytové družstvo	.	.	3,3	2,9	1,3
spoluvlastnictví vlastníků bytů	6,9

Tab. 8.6 Bytový fond podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Byty celkem	.	216 373	225 369	241 699	259 995
obydlené	175 721	194 996	198 446	204 529	215 277
neobydlené	.	21 377	26 923	37 170	44 718
Podíl neobydlených bytů (%)	.	9,9	11,9	15,4	17,2
Obydlené byty podle druhu domu:					
v rodinných domech	.	105 787	98 878	104 740	112 087
v bytových domech	.	85 726	97 006	96 852	99 915
Podíl bytů v rodinných domech (%)	.	54,3	49,8	51,2	52,1
Obydlené byty podle právního důvodu užívání bytu (%):					
ve vlastním domě	.	.	43,4	42,1	42,1
v osobním vlastnictví	.	.	0,9	10,4	19,2
nájemní	.	.	34,1	23,0	18,9
družstevní	.	.	16,5	14,1	7,4
Obydlené byty podle převládajícího způsobu vytápění (%):					
ústřední	.	.	44,8	66,4	74,5
etážové	.	.	27,3	10,3	8,9
kamna	.	.	27,0	19,4	12,5
Počet osob na 1 obydlý byt	.	2,86	2,77	2,66	2,48

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

Obyvatelstvo

Údaj o **počtu obyvatel** v definitivních výsledcích SLDB 2011 zahrnuje všechny osoby, které měly v rozhodný okamžik sčítání místo obvyklého pobytu na území České republiky.

Místo obvyklého pobytu je definováno jako místo, kde osoba obvykle tráví období svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodu rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod. a kde je členem konkrétní domácnosti.

Pro zahrnutí osoby do obvykle bydlicího obyvatelstva České republiky je rozhodující kritérium 12 měsíců pobytu na území ČR, příp. úmysl dlouhodobého pobytu.

Pro odvození místa obvyklého pobytu osoby byla určující deklarace na sčítacím formuláři týkající se faktického bydliště osoby (bez ohledu na místo trvalého pobytu, resp. povoleného přechodného pobytu); vyhodnocovány byly i další informace o faktickém bydlišti před rokem, údaje o místě trvalého pobytu, resp. povoleného přechodného pobytu, a místě sečtení.

Osoby v zařízeních jsou osoby s místem obvyklého pobytu ve všech typech ubytovacích a lůžkových léčebných zařízeních sloužících k individuálnímu i kolektivnímu ubytování většího počtu osob (svobodárny, domovy důchodců, penziony pro důchodce, dětské domovy, ústavy sociální péče, ubytovny, studentské koleje, domovy mládeže, internáty, léčebny, sanatoria, kojenecké ústavy, lázeňské ústavy apod.).

Osoby mimo byty a zařízení jsou osoby s místem obvyklého pobytu v nouzových obydlích, mobilních objektech, rekreačních chatách, chalupách (tj. v objektech, které nejsou součástí bytového fondu) nebo v obytných domech, ale mimo byty (nouzové ubytování v nebytovém prostoru).

Bezdomovci jsou osoby, které jako osoby bez domova (nemající domov či možnost dlouhodobě využívat nějaké přístřeší) identifikoval při sčítání v terénu sčítací komisař. „Bezdomovectví“ nebylo zjišťováno prostřednictvím otázek na sčítacím formuláři. Za místo obvyklého pobytu je u bezdomovců, v souladu s mezinárodními doporučeními, považováno místo sečtení. V datových výstupech jsou bezdomovci zahrnuti územně v lokalitách, kde byli sečteni, pouze v údajích za osoby. Údaje o domácnostech se v případě bezdomovců nezjišťují.

Národnost vyplnil každý podle svého rozhodnutí, včetně uvedení dvou národností nebo neuvedení žádné (údaj byl dobrovolný). Obdobný postup – dobrovolné uvádění údaje podle svého rozhodnutí – byl uplatňován také při zjišťování **náboženské víry**.

Rodinný stav je stav de jure, tedy právní manželský stav osoby. Faktický stav – soužití druha a družky – se rozlišuje pouze v rámci údajů za domácnosti. Rozdíl mezi součtem za jednotlivé kategorie rodinného stavu a celkovým počtem představují kromě osob s nezjištěným rodinným stavem také osoby s registrovaným partnerstvím.

Registrované partnerství je stav de jure, tedy právní stav – registrované partnerství osob stejného pohlaví uzavřené podle zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství, anebo dle platných právních předpisů v zahraničí.

Bydlištěm matky v době narození sčítané osoby se rozumělo faktické bydliště matky v době narození sčítané osoby, tj. první bydliště, kde sčítaná osoba žila hned po narození.

Nejvyšší ukončené vzdělání vyplňovaly pouze osoby ve věku 15 a více let podle nejvyšší ukončené školy. Jako samostatný stupeň vzdělání se rozlišuje *nástavbové studium* (zahrnující kromě nástavbového a pomaturitního studia rovněž absolventy dvou nebo více středních škol ukončených závěrečnou zkouškou nebo maturitou) a *vyšší odborné vzdělání* (absolventi vyšších odborných aj. škol ukončených absolutoriem).

Ekonomicky aktivní jsou všechny osoby představující pracovní sílu – zaměstnaní (pracující) a nezaměstnaní.

Zaměstnavatelé jsou ekonomicky aktivní osoby, které zaměstnávají (nebo zaměstnávaly) jednu nebo více osob. *Samostatně činní* jsou osoby s podnikatelským oprávněním, které pracují na vlastní účet a nezaměstnávají v rámci svého podnikání žádné další osoby – zaměstnance.

Otázky týkající se **dojížděky/docházky do zaměstnání nebo školy** (místo pracoviště nebo školy, frekvence dojížděky, dopravní prostředek a doba trvání dojížděky/docházky) vyplňovali pouze zaměstnaní a žáci, studenti a učni, kteří uváděli údaje o dojížděce/docházce do školy i v případě, že byli pracujícími studenty a uční.

Osoby **vyjíždějící do zaměstnání a škol** jsou osoby, které uvedly, že jsou zaměstnané nebo žáci základních škol, studenti či učni a současně místo jejich pracoviště nebo školy bylo v jiném domě, než ve kterém měly místo obvyklého pobytu.

Domácnosti

Údaje o domácnostech byly zpracovány podle zápisů na Bytovém listu, kde osoby žijící v jednom bytě zaznamenaly příbuzenské a jiné vztahy v rámci jedné hospodařící domácnosti. Domácnosti jsou tvořeny osobami se společným místem obvyklého pobytu.

Bytovou domácnost tvoří osoby žijící společně v jednom bytě.

Hospodařící domácnost tvoří osoby, které společně hospodaří, tj. společně hradí výdaje domácnosti, jako je strava, náklady na bydlení aj. Společné hospodaření se vztahuje i na děti, které do příslušné domácnosti patří, i když samy na výdaje domácnosti nepřispívají. Součástí rodinných domácností tvořených 1 rodinou mohou být i další jednotlivé osoby, pokud s rodinou společně hospodaří.

Závislé dítě je každá osoba v domácnosti tvořené 1 rodinou, která má k osobě v čele vztah „syn/dcera“, je ekonomicky neaktivní a je ve věku 0–25 let.

V hospodařících domácnostech tvořených 1 rodinou je určena **osoba v čele domácnosti**. V úplných rodinách - párech osob odlišného pohlaví je osobou v čele vždy muž, v párech osob stejného pohlaví je osobou v čele vždy starší osoba. V neúplné rodině je osobou v čele rodič.

Hospodařící domácnosti byly zpracovány za osoby bydlící **v bytech, mimo byty** (nouzové bydlení, chaty, chalupy) a také za **rodiny v zařízení**. Jednotlivé osoby žijící v zařízení a osoby bez přístřeší (bezdomovci) nevyplňovaly Bytový list a nejsou tudíž do počtu hospodařících domácností zahrnuty.

Domy

Do **počtu domů** jsou zahrnuty všechny domy určené k bydlení (obydlené i neobydlené), objekty s byty (bytem) a ubytovací zařízení bez bytu, pokud slouží k bydlení. Do počtu domů tak patří kromě rodinných a bytových domů i různá zařízení určená k bydlení – např. domovy mládeže, internáty, dětské domovy, ústavy sociální péče, domovy důchodců, penziony pro důchodce, kláštery a konventy, azylová zařízení pro cizince, provozní budovy s bytem (např. škola s bytem) apod.

Podle **druhu domu** se rozlišují:

- **rodinný dům** – má maximálně tři samostatné byty, nejvíce dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví. Mezi rodinné domy patří rovněž rekreační chalupy s číslem popisným nevyčleněné z bytového fondu, využívané k rekreaci. Rodinný dům může být samostatný, dvojdomek (společná část obvodové zdi s rodinným domem na sousedící parcele) nebo řadový (alespoň tři rodinné domy k sobě přiléhají částí obvodové zdi)
- **bytový dům** – má více bytů přístupných ze společné chodby nebo schodiště a nejde o rodinný dům, počet podlaží není určující. Mezi bytové domy patří také vily, které nesplňují podmínky rodinného domu.
- **ostatní budovy** – zahrnují všechny další druhy budov kromě rodinných a bytových domů.

Obydlený dům je dům, ve kterém je alespoň jeden obydlý byt nebo je v něm umístěno zařízení pro hromadné ubytování osob alespoň s jednou obvykle bydlící osobou. V obydlém domě musí mít obvyklý pobyt alespoň jedna osoba.

Neobydlený dům je dům určený k bydlení, ve kterém nebyla sečtena žádná osoba s obvyklým pobytem. Do počtu neobydlých domů jsou zahrnuty všechny domy s byty a všechny domy s ubytovacím zařízením bez bytu, pokud jsou určeny k bydlení. Neobydlé objekty bez bytů, příp. se zařízením sloužícím pouze ke krátkodobému ubytování (hotely, turistické ubytovny, nemocnice, apod.) nejsou do počtu neobydlých domů zahrnuty.

Vlastníkem domu je fyzická nebo právnická osoba. Rozhodující je forma vlastnictví, nikoliv počet vlastníků. Vlastník – fyzická osoba zahrnuje i případy více spoluvlastníků domu, pokud to jsou fyzické osoby. Vlastník – bytové družstvo zahrnuje všechny typy bytových družstev, i bývalá SBD, LBD aj. Spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek) zahrnuje pouze případy, kdy je celý dům ve spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek) a vlastníci jednotek jsou uvedeni v katastru nemovitostí jako vlastníci jednotek a spoluvlastníci budovy. Kombinace vlastníků představuje spoluvlastnictví fyzických osob (vlastníků jednotek) a právnické osoby, většinou družstva (část bytů nepřevedených do osobního vlastnictví).

Byty

Obydlený byt je byt, ve kterém má alespoň jedna osoba obvyklý pobyt.

Neobydlený byt je byt, ve kterém nebyla žádná osoba s obvyklým pobytem.

Právní důvod užívání bytu charakterizuje status užívání z hlediska uživatele bytu.

Typ bytu nahrazuje dřívější členění bytů na čtyři kategorie a rozlišuje byty standardní a byty se sníženou kvalitou. Byty standardní jsou byty s ústředním topením a úplným nebo částečným příslušenstvím, případně byty bez ústředního topení s úplným příslušenstvím. Byty se sníženou kvalitou jsou byty bez ústředního topení s částečným příslušenstvím, případně s úplným příslušenstvím, ale ne vlastním.

Obytná místnost je část bytu (zejména obývací pokoj, ložnice, jídelna, kuchyň), která je určena k bydlení a má podlahovou plochu minimálně 8 m².

Obytná plocha bytu je součtem plochy všech obytných místností a kuchyně, pokud má plochu 8 m² a větší. Kuchyňský kout, resp. kuchyň menší než 8 m² není považován za obytnou místnost.

Celková plocha bytu je součtem plochy všech obytných místností, kuchyně, kuchyňského koutu i ostatních prostor bytu (příslušenství, předsíň, apod.). Je to plocha měřená uvnitř obvodových stěn bytu, nezahrnuje tedy sklep, balkon, lodžii (ani zasklenou).

Vybavení obydlí bytu (bytové domácnosti) osobním počítačem se zjišťovalo bez zřetele k tomu, který člen bytové domácnosti je vlastníkem.

Všechny výpočty průměrných hodnot charakteristik bytového fondu – např. průměrná obytná plocha bytu, průměrný počet obytných místností na 1 byt apod. – byly počítány pouze ze souborů bytů se zjištěnými hodnotami.

SROVNATELNOST VÝSLEDKŮ SČÍTÁNÍ 2011 A 2001

Definitivní výsledky SLDB 2011 jsou zpracovány a publikovány za obvykle bydlící obyvatelstvo, resp. tříděny **podle místa obvyklého pobytu osob**. Oproti tomu při sčítání v roce 2001 probíhalo veškeré zpracování a publikování výsledků podle místa trvalého pobytu osob, případně podle místa dlouhodobého pobytu.

Základní metodickou odlišností, která se promítá do všech věcných okruhů zpracovaných dat, je tedy **místo obvyklého pobytu osoby**, které je určující jak pro zpracování územních charakteristik osob, jejich územní třídění, tak pro zpracování domácností, určení obydlí bytu a domu i výpočet dojíždčkových proudů.

Všechny údaje za osoby, kde dochází k porovnávání adres – **bydliště jeden rok před sčítáním, bydliště matky v době narození a dojíždka do místa pracoviště nebo školy**, jsou vztaženy k místu obvyklého pobytu.

V údajích o **náboženské víře** v SLDB 2011 je jako samostatná kategorie uvedena deklaráce „věřící – nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti“. V údajích sčítání v roce 2001 byly takto formulované odpovědi zahrnuty mezi „ostatní a nepřesně určené“. Kategorie „bez náboženské víry“ v údajích SLDB 2011 odpovídá kategorii „bez vyznání“ v údajích SLDB 2001, namísto pojmu „nezjištěno“ v údajích z roku 2001 je v SLDB 2011 používán termín „neuvedeno“.

Nejvyšší ukončené vzdělání je obdobně jako v SLDB 2001 členěno do kategorií odpovídajících klasifikaci ISCED-97 (Mezinárodní klasifikace vzdělání).

V údajích o **ekonomické aktivitě** jsou kategorie „osoby v domácnosti“ a „děti předškolního věku, ostatní závislé osoby“, zjišťované při sčítání v roce 2001 odděleně, sloučeny do jediné skupiny.

Údaje o **postavení v zaměstnání** jsou tříděny v souladu s Klasifikací postavení v zaměstnání CZ-ICSE. Kategorie „zaměstnanci v pracovním a služebním poměru“ a „ostatní zaměstnanci (na základě dohod aj.)“ zjišťované při sčítání v roce 2001 odděleně, jsou v SLDB 2011 sloučeny do jediné skupiny.

Údaje o **oboru vzdělání, zaměstnání a odvětví ekonomické činnosti** na rozdíl od SLDB 2001 respektují ve svém členění standardní platné statistické klasifikace – Mezinárodní klasifikace vzdělání (ISCED-97), Klasifikaci zaměstnání (CZ-ISCO), Klasifikaci ekonomických činností (CZ-NACE).

Osoby, které místo výkonu zaměstnání často mění a osoby bez stálého pracoviště při sčítání v roce 2001 uváděly údaj o **místě pracoviště** podle skutečnosti k rozhodnému okamžiku sčítání. V SLDB 2011 je pro tyto osoby zavedena zvláštní kategorie „zaměstnání bez stálého pracoviště“ a v údajích o dojízdce nejsou zahrnuty.

Základním kritériem pro odvození **domácnosti** bylo místo obvyklého pobytu společně žijících a společně hospodařících osob, resp. jediné osoby.

Způsob sběru formulářů a pořízení dat umožnily získání informací o vzájemných vztazích pouze v rámci hospodařící domácnosti. Proto v roce 2011 **nebylo možné zpracovat údaje o domácnostech cenzových**.

Srovnatelnost dat 2011 a 2001 je v případě rodinných domácností omezena na hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou, kde jsou informace o jednotlivé domácnosti zpracovány ve stejném detailu jako v roce 2001.

V omezeném rozsahu jsou k dispozici údaje o osobě v čele a její atributy; odvozeny jsou pouze u domácnosti jednotlivce a u domácností tvořených 1 rodinou.

Nově jsou součástí výstupů za hospodařící domácnosti – z pohledu způsobu bydlení domácnosti – údaje o rodinných domácnostech žijících v zařízeních. Tento údaj nemá srovnání s minulými sčítáními. Osoby žijící v rodinách v zařízení byly v předchozích cenzech sčítány jako jednotlivci v zařízení.

V rámci úplných rodin jsou poprvé (ve vazbě na zjišťování registrovaného partnerství osob) zpracovány údaje i o rodinách osob stejného pohlaví, a to jak registrované partnerství, tak faktické partnerství (neformální soužití).

Obydlenost domů a bytů je odvozena od počtu obvykle bydlících osob na rozdíl od roku 2001, kdy byl určující počet trvale bydlících osob. Na rozdíl od roku 2001 se nezjišťovala ani u domů ani u bytů kategorie „obydlen přechodně“.

Struktura podle **vlastníka domu** není srovnatelná. **Bytové družstvo** zahrnuje případy, kdy je bytové družstvo jediným vlastníkem domu (dle zápisu v katastru nemovitostí). Mezi bytová družstva patří všechny typy bytových družstev – bývalá SBD, LBD, nově vzniklá bytová družstva vyčleněná z původních družstev, nově založená bytová družstva atp. V roce 2001 **stavební bytová družstva** zahrnovala výlučně družstva ustanovená zákonem č. 27/1959 Sb. nebo družstva od původního SBD oddělená. Samostatně byla zjišťována **družstva založená za účelem privatizace domu**. Tyto právní subjekty měly časově omezenou platnost (průběh privatizace) a po ukončení privatizace se transformovaly nebo zanikly (vlastníky domu se stali vlastníci jednotek). V této položce byly uváděny i jiné právní osoby – nejen družstva – pokud byly založeny za účelem privatizace domu.

Dřívější lidová bytová družstva (LBD) byla v roce 2001 zahrnuta (pokud nedošlo k převodu bytů do vlastnictví), do položky „obec, stát“.

Jiný obsah má položka **kombinace vlastníků**. Sčítání 2011 definovalo kombinaci vlastníků výlučně jako kombinaci vlastnických forem. V roce 2001 zahrnovala položka kombinace vlastníků spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek), a to v případech všech bytů převedených do vlastnictví i pouze jejich části.

V roce 2011 se **spoluvlastnictví vlastníků jednotek** zjišťovalo samostatně, a to v případě, kdy bylo spoluvlastnictví stoprocentní.

V tématu **ústřední topení a druh paliva** nejsou samostatné údaje o domech s dálkovým topením a blokovou kotelnou, ani používaný druh paliva u kotelny mimo dům; všechny tyto kategorie jsou shrnuty v jediné položce „kotelna mimo dům“.

Právní důvod užívání bytu není ve všech položkách srovnatelný. Byt družstevní zahrnuje všechny případy družstevních bytů (viz též vlastník domu). Při sčítání v roce 2001 byly samostatně zjišťovány právní důvody užívání „byt člena stavebního bytového družstva“ a „byt člena družstva nájemců založeného v průběhu privatizace“. Byty lidových bytových družstev (LBD) v roce 2011 sečtené rovněž jako byty družstevní byly v roce 2001 (i v předchozích sčítáních) sčítány jako byty nájemní.

Odlišné je vymezení **obytné místnosti**. Podle mezinárodních doporučení je ve sčítání 2011 do počtu obytných místností bytu zahrnuta i kuchyň, pokud splňuje velikostní parametry obytné místnosti, tj. pokud má plochu 8 m² a větší. V roce 2001 byla kuchyň považována za obytnou místnost pouze v případech, kdy byla jedinou místností bytu (tzv. obytná kuchyň).

Rozdílná je proti sčítání 2001 definice **obytné plochy bytu**, která je součtem plochy všech obytných místností a kuchyně, pokud má plochu minimálně 8 m². Ve sčítání 2001 se započítávala do obytné plochy bytu z kuchyně pouze plocha přesahující 12 m².

Rozdělení bytů na **byty standardní** a **byty se sníženou kvalitou** nahrazuje bývalé čtyři kategorie bytu. Publikovány jsou detailnější údaje o standardních bytech podle způsobu vytápění a příslušenství, aby bylo možné porovnat údaje v detailu bývalých kategorií I. a II. Byty se sníženou kvalitou jsou srovnatelné pouze s agregací bývalých kategorií bytu III. a IV.

V **hospodařících domácnostech – úplných rodinách** – jsou zahrnuty i páry stejného pohlaví, a to jak registrovaná, tak faktická partnerství. V roce 2001 registrovaná partnerství neexistovala a faktická partnerství, pokud byla na formuláři deklarována, byla zahrnuta do nerodinných domácností.

METHODOLOGICAL NOTES

Population

The data on total population published in the results of the 2011 Population and Housing Census (hereinafter 2011 Census) refer to all persons whose place of usual residence on Census Day 2011 was in the Czech Republic.

Place of usual residence refers to the place where a person usually resides daily, notwithstanding any temporary absences for the purpose of recreation, visiting, work-related travel, or time spent in a health facility, and where the person is a member of a household.

A person should have lived in the Czech Republic for at least twelve months or intent to stay for at least one year in the Czech Republic to be counted among the country's usual resident population.

A person's place of usual residence was determined based on what the person declared in the census form as his or her current place of residence (regardless of the person's place of permanent residence or the place of permitted temporary residence). The person's place of residence one year prior to the census, his or her permanent place of residence or permitted temporary residence, and the place of enumeration were also taken into account.

Institutional residents are persons whose usual place of residence is any of the many types of residential or treatment facilities used as individual or collective housing by a large number of people (e.g. boarding houses, retirement or aged-care facilities, children's homes, social welfare institutions, public dormitories, student dormitories, youth homes, residential halls, physical and mental health treatment centres, infant homes, convalescent centres).

People resident in other housing units are persons whose place of usual residence is in an emergency shelter, mobile home, recreational house or cottage (i.e. objects that are not part of the housing stock) or accommodation in a residential building but not in conventional dwelling.

Homeless persons are those persons who were identified on Census Day by the enumerator as persons with no home (they are not occupants in conventional dwellings, in other housing units or in collective living quarters). There were no direct questions in the census form to survey for 'homelessness'. In conformity with international recommendations, the place of usual residence of a homeless person is his/her place of enumeration. In the census results, homeless persons are geographically included in the place of enumeration only and in the data on persons. Household data were not surveyed for homeless persons.

Ethnicity, including dual ethnicity, was recorded as freely declared by the respondent's wishes and on a voluntary basis, so a respondent could also refuse to report his or her ethnicity. A similar approach – voluntary reporting of the item as freely indicated by the respondent – was applied to religious belief.

Marital status indicates the respondent's *de jure*, i.e. legal, marital status. Cohabiting partners, a *de facto* status, were distinguished only under data on households. The difference between the sum of individual categories of marital status and the total number of persons is made up of persons whose marital status was not identified and of persons living in a registered partnership.

A registered partnership is a *de jure*, i.e. legal, status and represents a registered partnership between two same-sex persons formed in conformity with Act No. 115/2006 Coll. on Registered Partnerships or in conformity with relevant legislation in effect in other countries.

Mother's place of residence at the time of the person's birth refers to the *de facto* place of residence of the mother when the respondent was born, i.e. the respondent's first place of residence immediately after birth.

Educational attainment was surveyed only for persons aged 15 years or older based on the respondent's highest completed level of education. Educational levels distinguished post-secondary education (ISCED 4A) (which includes post-secondary and continuing education and graduates of two or more secondary schools terminating in a final exam or a school-leaving exam) and post-secondary professional education (ISCED 5B) (graduates of post-secondary professional schools terminating in the award of a diploma). The census included three categories of tertiary education (ISCED 5A, 6): bachelor (only graduates of a bachelor's degree programme), master (graduates of a master's study programme or under the former system university graduates generally) and doctor (graduates of a doctoral study programme or under the former system a higher doctorate).

Economically active are all persons who represent the labour force – both employed (working) and unemployed.

Employers are economically active persons who employ (or employed) one or more persons. Own-account workers are persons who have a licence to do business and hold a self/employment job and employ no other persons – employees – in their business. Employees are persons who hold a paid position of employment.

Questions on **commuting to work or school** (the location of place of work or school, the frequency of journey, the mode of transport, and the time taken on journey to work or school) were filled in only by employees and by students and apprentices.

Persons **commuting to work or school** are persons who reported that they are employees or students or apprentices, and whose place of work or school is located in a different building than the one in which their usual place of residence is located.

Households

Data on households were processed according to records in the Dwelling Form. People living in one dwelling reported on their relationships to other members of the same housekeeping household. Households consist of persons who share the same place of usual residence.

Dwelling household consist of persons living together in one dwelling.

Housekeeping household consist of persons who pay jointly for expenses of the household, such as food, living costs, etc. Common housekeeping also applies to children who are members of the household even if they themselves do not contribute to covering household expenses.

One-family household may also include other persons if they join common housekeeping of the household.

In the census results, one-family households are also classified according to the number of dependent children in the household. **A dependent child** is each person in a one-family household who is the son or daughter of the reference person, is economically inactive, and is 0–25 years of age.

A reference person was ascertained in one-family housekeeping households. In one-couple families with partners of different sex the reference person is always the male; in the case of the same-sex partners, the reference person is always the older partner. In a lone-parent family the parent is the reference person.

Housekeeping households were counted for those persons living in a **dwelling, in other housing units** (emergency housing, recreational housing and cottages) and for **families in institutions**. Persons living in an institution and homeless persons did not fill in the Dwelling Form and therefore are not counted in the number of housekeeping households.

Buildings

The **number of buildings** includes all houses used for a residential purpose (whether occupied or vacant), buildings with dwellings (or a dwelling), and collective living quarters without individual dwellings but used for a residential purpose. In addition to family houses and apartment buildings the total number of buildings also includes various other facilities used for a residential purpose – e.g. youth homes, residential halls, children's homes, social welfare institutes, retirement and aged-care homes, monasteries and convents, asylum facilities, technical facilities with a dwelling unit (e.g. a school with a dwelling) and so on.

Categories of **type** of building include:

Family house – a home with a maximum of three separate dwelling units, no more than two above-ground floors, one underground floor, and an attic. Family houses also include recreational homes that have a house number and are part of the national housing stock even if used for recreational purposes. Family houses are classed as detached homes, semi-detached (two family houses built on adjacent lots and structurally connected by a shared wall) and row houses (at least three family homes joined within one circumferential wall)

Apartment building – a building that has multiple dwelling units accessed along a common hallway or stairwell and is not a family house, and regardless of the number of floors. Apartment buildings also include villas that do not qualify as family houses.

Other buildings – these are all other types of buildings that are not family houses or apartment buildings.

An occupied building is an object in which at least one dwelling is occupied or which contains collective accommodation for persons with a least one usual resident. An occupied building should be the usual place of residence for at least one person in order for it to qualify as occupied.

An unoccupied (vacant) building is an object that is intended for residential purposes but was not the place of usual residence for any person at the time of the census. The number of unoccupied buildings includes all buildings that contain dwellings, and any buildings that do not contain dwellings but provide collective accommodation if they are designed for habitation. Unoccupied buildings without dwellings or objects providing just short-term accommodation (hotels, tourist housing, hospitals, etc.) are not counted among unoccupied buildings.

The type of owner of the building can be either a natural or legal person. The form of ownership is relevant, not the number of owners. Ownership by natural persons applies also to cases of multiple co-owners of an object if they are natural persons. Cooperative ownership includes all types of housing cooperatives. Dwelling owner association only includes cases where the object as a whole is co-owned by the owners of the flats (dwelling units) and the owners of these units are listed in the land registry as the owners of the units and the co-owners of the object. Mixed ownership means a combination of co-ownership by natural persons (the owners of dwelling units) and a legal person, which is in most cases a cooperative (some of the dwellings are not privately owned).

Dwellings

An occupied dwelling is a unit in which at least one person has his or her usual place of residence.

A vacant dwelling is a unit that is not the usual place of residence of any person.

Tenure status refers to the status of the occupant of the dwelling. Quality of dwelling distinguishes between standard quality dwellings and dwellings of lower quality. Standard dwellings are units that have central heating

and complete or some technical facilities or dwellings without central heating but with complete technical facilities. Dwellings with lower quality are units without central heating and with technical facilities or with complete but shared technical facilities.

A room is defined as a space in a dwelling (usually a living room, bedroom, dining room, or kitchen) designed for habitation with a floor space of at least 8 square metres.

Useful floor space is the sum of floor space of all the unit's rooms and the kitchen if the latter has a floor space of at least 8 square metres. A kitchenette or kitchen smaller than 8 square metres does not count as a room.

Total floor space is the total floor space of all rooms, the kitchen, kitchenette, or other spaces in the dwelling (amenities, front hall, etc.). Floor space is measured along the inside of the unit's circumferential wall and does not include cellars, balconies, or enclosed balconies (even if enclosed by glass).

The availability of personal computer to the dwelling household was ascertained regardless of which member of the dwelling household owned it.

All the calculations of average values of the characteristics of the housing stock – e.g. the average useful floor space of dwellings, average number of rooms per unit, etc. – were computed for dwellings for which said values were ascertained.

COMPATIBILITY OF THE RESULTS OF THE 2011 CENSUS AND THE 2001 CENSUS

The final results of the 2011 Census are processed and published for the **usual resident population** and classed according to the **place of usual residence of a person**. By contrast, in 2001 the results were processed and published according to a person's place of permanent residence or place of long-term residence.

A basic methodological difference that is reflected in all the subject areas of the data is thus the use of the **place of usual residence of a person** as the defining factor for processing the geographical characteristics and classification of persons, and for processing households, determining the occupancy of dwellings and buildings, and calculating the commuter flows.

All data on persons that involve a comparison of addresses – **place of residence one year before the census, mother's place of residence at the time of the person's birth and commuting to the workplace or school** – are compared to the person's place of usual residence.

The data on **religious belief** in the 2011 Census include the statement 'Believers not identified with a church or religious society' as a separate category. In the data from the 2001 Census this type of statement was grouped in the category of 'other and not exactly stated'. In addition to the large number of churches, religious groups, and religious movements on which the 2011 Census publishes separate data, other changes are just terminological and the data are comparable; the category 'no religious belief' in the data from the 2011 Census corresponds to the category 'no denomination' in the data from the 2001 Census, and in the 2011 Census the term 'not stated' replaces the term 'not known' in the 2001 data.

Educational attainment is classed, as it was in the 2001 Census, into categories based on the ISCED-97 classification (International Standard Classification of Education).

In data on **economic activity** the categories 'homemakers' and 'children of pre-school age, other dependent persons', distinguished in the 2001 Census, are merged to form one category in the 2011 Census.

Data on status in **employment** are classed in conformity with the Classification of Status in Employment (CZ-ICSE). The categories 'employees in employment contract or civil servants' and 'other employees' distinguished in the 2001 census are merged into one category in the 2011 Census.

Data on **field of education, occupation and industry (branch of economic activity)** in the 2011 Census differ from the 2001 Census in that they conform to standard statistical classifications: International Standard Classification of Education (ISCED-97), Classification of Occupations (CZ-ISCO), Classification of Economic Activities (CZ-NACE).

Persons who frequently change their place of work and persons without a permanent workplace indicated their **place of work** in the 2001 Census based on the actual place of work at the time of the census. In the 2011 Census a special category was introduced for these persons, i.e. 'employment without a permanent place of work', and they are not included in the data on commuting.

The basic criterion for determining a **household** was the place of usual residence of the person or the persons living together and joins common housekeeping of a household.

Because of the method used to collect the census forms and obtain data, information could only be obtained on relations among members of the household. As a result, in 2011 **it was not possible to process data on former category - census households**.

The 2011 and 2001 data on family households are only comparable in the case of one-family housekeeping households, where the information on individual such households is processed in the same detail as in 2001.

A limited amount of data on the reference person and his/her characteristics is available; such data are derived only for one-person and one-family households.

The results for housekeeping households – from the perspective of the housing arrangements of household – newly include data on family households living in institutions. There is no comparable counterpart to these data in previous censuses. Persons living in families in institutions were in previous censuses counted as individuals in an institution.

For the first time (in relation to the inclusion of registered partnership in the census) one-couple families also include data on families of the same sex, both registered partnerships and same-sex cohabiting couples (consensual union).

***The occupancy of buildings and dwellings** is determined by the number of persons with the place of usual residence at the address, unlike in 2001 when it was based on the number of persons with the place of permanent residence. Unlike in 2001 the category ‘temporarily occupied’ was not included for buildings or dwellings.*

*The structure of the owner of the building is not comparable between censuses. **Cooperative ownership** includes cases where the housing cooperative is the sole owner of the building (according to records in the land registry). Cooperative ownership includes every type of housing cooperative. In 2001 **building cooperatives** included only cooperatives established in conformity with Act No. 27/1959 Coll. or cooperatives that had separated from a building cooperative to which it previously belonged. **Cooperatives founded for the purpose of privatisation of a building** were classed separately. This item also included other legal persons – not just cooperatives – that were established for the purpose of the privatisation of a residential object.*

*The item **mixed ownership** has a different meaning. In the 2011 Census mixed ownership was defined solely as a combination of ownership forms. In 2001 it included the dwelling owner associations, regardless of whether all the flats had been privatised or only some of them.*

*In the 2011 Census **dwelling owner association** formed a separate category (if the co-ownership was one hundred per cent).*

*On the topic of **central heating and type of fuel** there are no separate data on objects with remote heating or a community heating centre, nor the type of fuel used in the case of a boiler outside the object; all these categories are included under one item, i.e. ‘installation outside the building’.*

***Tenure status** is not comparable across all items. Cooperative dwelling includes all cases of a cooperative dwelling (see also ‘type of owner’). In 2001 ‘the dwelling of a member of a building cooperative’ and ‘the dwelling of a member of a tenants’ cooperative founded during the course of privatisation’ were two separate categories of tenure status.*

***A room** is defined differently. In conformity with international recommendations, the 2011 Census counts the kitchen as a room as long as it meets the size criteria for a room, i.e. it has a floor space of 8 or more square metres. In 2001 the kitchen was counted as a room only if it was the only room in the dwelling.*

*Unlike the 2001 Census the 2011 Census reports on not just the number but also the total **floor space of the rooms**, both separately for each room whose floor space is 8 or more square metres, and separately for rooms whose floor space is 4–7.9 square metres.*

***The floor space of a dwelling** is defined differently in the 2011 Census from 2001 as the sum of the floor space of all rooms, and the kitchen if the floor space of the latter is at least 8 square metres. In the 2001 survey the kitchen was counted in the floor space of a dwelling only if it had an area of more than 12 square metres.*

*The categories of **standard quality and lower quality dwellings** replace the previous classification that had four categories of dwelling units. More detailed data on standard quality dwellings by type of heating and technical facilities are published to enable closer comparability to category 1 and category 2 units under the former classification. Dwellings with lower quality are only comparable to aggregations of category 3 and category 4 units under the former classification (2001).*

***Housekeeping households – one-couple families** – include also same-sex couples, both registered partnerships and same-sex cohabiting couples. In 2001 registered partnerships did not exist and same-sex cohabiting couples, if declared in the census forms, were included under non-family households.*

1. Mezikrajské srovnání

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Území, sídelní struktura								
Rozloha (km ²)	78 866	496	11 015	10 056	7 561	3 315	5 334	3 163
Počet obcí	6 251	1	1 145	623	501	132	354	215
z toho se statutem města	596	1	82	53	56	37	58	39
Podíl městského obyvatelstva (%)	69,9	100,0	52,7	64,1	67,9	82,9	79,6	78,1
Podíl počtu obyvatel v obcích (%):								
do 199 obyvatel	1,8	x	2,3	4,3	3,7	0,8	0,9	1,2
s 200 - 999 obyvateli	15,3	x	25,0	19,1	17,8	11,9	12,3	15,0
s 1 000 - 4 999 obyvateli	21,4	x	30,2	26,7	28,4	21,8	17,4	20,3
Počet částí obcí	15 060	112	2 797	1 981	1 539	518	1 150	766
Počet základních sídelních jednotek	22 430	916	3 578	2 549	1 861	812	1 825	1 093
Hustota obyvatelstva (osoby/km ²)	132	2 557	117	62	75	89	152	137
Obyvatelstvo								
Počet obyvatel	10 436 560	1 268 796	1 289 211	628 336	570 401	295 595	808 961	432 439
z toho ženy (%)	51,0	51,6	50,6	50,9	50,5	50,8	50,9	51,1
Obyvatelstvo podle způsobu bydlení (%):								
v bytech	97,2	95,7	96,9	97,8	96,6	96,2	97,0	97,3
v zařízeních	1,9	3,4	1,7	1,3	2,0	2,4	2,0	1,5
jinde (rekreační chaty, mobilní nebo nouzová obydlí apod.)	0,8	0,8	1,3	0,9	1,3	1,4	0,9	1,1
bezdomovci	0,11	0,10	0,07	0,08	0,06	0,09	0,12	0,06
Obyvatelstvo podle věku (%):								
0 – 14 let	14,3	12,1	15,5	14,5	13,9	14,3	15,0	14,9
15 – 64 let	69,6	71,6	69,4	69,3	69,5	70,2	69,9	69,7
65 a více let	15,8	15,8	14,8	15,9	16,3	15,1	14,6	15,0
nezjištěno	0,3	0,5	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	0,4
Průměrný věk	41,0	41,2	40,3	41,2	41,4	41,0	40,5	40,7
Obyvatelstvo podle rodinného stavu (z osob se zjištěným stavem, %):								
svobodní	40,0	42,6	39,4	39,2	39,0	41,3	41,1	40,4
ženatí, vdané	42,4	39,4	43,5	43,5	43,1	38,5	39,2	40,8
rozvedení	10,3	11,5	9,9	9,9	10,3	13,2	12,2	11,7
ovdovělí	7,3	6,5	7,1	7,4	7,5	7,0	7,4	7,1
Podíl cizinců na počtu obyvatel (%)	4,0	12,8	4,3	2,2	4,5	5,6	3,3	3,4
Obyvatelstvo podle národnosti (%):								
česká	64,3	64,8	69,9	72,4	70,1	64,4	68,4	69,5
moravská	5,0	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
slezská	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
slovenská	1,4	1,8	1,4	1,1	1,4	2,4	1,5	1,4
neuveďeno	25,3	27,0	26,2	24,7	26,0	27,7	27,0	26,1
Podíl obyvatel narozených v obci obvyklého bydliště (%)	47,1	50,8	39,7	44,1	44,9	38,8	42,7	43,4
Obyvatelstvo podle vztahu k náboženské víře (%):								
věřící - nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti	6,8	7,9	5,7	7,2	5,8	5,7	4,8	5,7
věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti	14,0	11,0	8,7	13,6	9,3	7,1	5,3	7,2
bez náboženské víry	34,5	37,0	40,1	30,9	38,0	39,7	44,2	42,5
neuveďeno	44,7	44,1	45,6	48,3	46,8	47,4	45,7	44,6
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%):								
základní vč. neukončeného	17,6	10,2	16,9	18,2	18,1	22,4	21,7	18,6
střední vč. vyučení (bez maturity)	33,0	20,3	33,6	34,9	34,7	34,3	34,9	35,9
úplně střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	31,2	35,3	32,5	31,6	30,9	27,7	28,2	29,8
vysokoškolské	12,5	23,6	11,5	10,8	10,4	7,0	7,6	9,6

1. Regional comparison

Regions (NUTS 3)							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomouc- ký	Zlínský	Moravsko- slezský	
<i>Area and settlement structure</i>							
4 759	4 519	6 796	7 195	5 267	3 963	5 427	Total area (square kilometers)
448	451	704	673	399	305	300	Number of municipalities
48	37	34	49	30	30	42	of which with town status
67,5	62,4	57,6	62,8	57,2	60,3	75,6	Share of urban population (%)
							Share of population in municipalities by number of inhabitants (%):
2,9	2,8	8,1	1,3	1,1	0,5	0,2	less than 200
20,9	23,7	25,6	16,8	17,8	17,5	6,4	200 - 999
19,4	21,7	18,6	26,6	30,3	29,5	19,6	1000 - 4999
1 074	991	1 402	902	767	438	623	Number of municipality parts
1 529	1 300	1 764	1 583	1 158	950	1 512	Number of basic settlement units
115	113	74	162	119	146	222	Population density
<i>Population</i>							
547 916	511 627	505 565	1 163 508	628 427	579 944	1 205 834	Total population
50,9	50,7	50,5	51,2	51,4	51,3	51,4	of which females (%)
							Population by housing arrangements (%):
97,5	97,5	98,1	97,7	97,7	98,1	97,7	in dwellings
1,7	1,9	1,3	1,5	1,5	1,3	1,6	in collective living quarters
0,7	0,5	0,5	0,7	0,6	0,5	0,5	Others (cottage, mobile home, shelter, etc.)
0,09	0,10	0,07	0,10	0,16	0,13	0,21	Homeless
							Population by age (%):
14,4	14,7	14,6	14,0	14,4	14,2	14,4	0-14
68,4	68,9	68,8	69,5	69,2	69,0	69,6	15-64
16,8	16,1	16,4	16,2	16,2	16,6	15,7	65 or more
0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	Not identified
41,6	41,0	41,1	41,1	41,2	41,5	41,0	Average age
							Population by legal marital status (with identified marital status, %):
38,6	39,2	39,1	40,0	39,6	39,0	39,6	Never married
43,5	44,1	45,5	43,3	43,0	44,5	42,0	Married
10,4	9,3	7,8	9,4	9,8	8,6	10,6	Divorced
7,5	7,4	7,5	7,4	7,5	7,8	7,7	Widowed
2,5	2,4	1,5	3,1	1,4	1,3	1,7	Share of foreign citizens (%)
							Population by ethnicity (%):
71,0	70,8	65,4	48,0	58,1	54,9	63,5	Czech
0,1	0,9	7,0	21,9	12,1	16,4	3,8	Moravian
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	Silesian
1,0	0,9	0,6	1,2	1,2	1,0	2,2	Slovak
25,7	25,6	24,6	23,7	24,6	22,8	23,7	Not declared
							Population born in municipality of usual residence (%)
45,6	47,1	51,0	51,2	48,2	53,0	51,5	(%)
							Population by religious belief (%):
6,1	6,0	6,5	8,0	7,4	7,8	7,6	Believers not identified with a church or religious society
10,4	13,7	22,8	20,7	16,6	29,3	18,5	Believers identified with a church or religious society
37,8	34,9	25,7	28,9	32,2	22,5	30,2	No religious belief
45,8	45,4	45,0	42,4	43,9	40,4	43,8	Not declared
							Population aged 15+ by educational attainment (%):
17,6	17,9	18,5	17,6	18,4	19,0	19,6	Primary and lower secondary, incl. not completed elementary school (ISCED 1, 2)
35,5	36,6	37,5	32,3	35,4	35,8	35,1	Secondary, incl. vocational (ISCED 3C)
31,7	31,1	31,1	30,9	30,7	30,4	29,4	Upper secondary and post-secondary (ISCED 3A, 4, 5B)
10,1	9,9	9,5	14,7	11,4	11,2	11,2	Tertiary (ISCED 5A, 6)

1. Mezikrajské srovnání

1. pokračování

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Ekonomická aktivita								
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	5 080 573	644 643	639 851	307 130	278 674	139 871	377 298	208 512
zaměstnaní	4 580 714	600 730	587 539	280 844	255 278	123 100	325 987	185 944
z toho (%):								
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	91,2	87,3	91,0	91,8	91,6	90,9	91,5	90,6
pracující důchodci	5,0	7,7	5,1	4,6	4,8	5,5	5,0	5,5
ženy na mateřské dovolené	2,1	2,0	2,3	2,1	2,1	2,1	2,1	2,3
nezaměstnaní	499 859	43 913	52 312	26 286	23 396	16 771	51 311	22 568
v tom (%):								
hledající první zaměstnání	16,4	17,1	15,2	16,2	15,9	17,2	19,1	15,2
ostatní nezaměstnaní	83,6	82,9	84,8	83,8	84,1	82,8	80,9	84,8
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	4 784 923	500 971	582 765	294 587	259 975	131 319	372 383	198 712
z toho (%):								
nepracující důchodci	48,2	46,1	45,7	48,5	50,0	47,8	48,6	47,7
osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	17,9	20,3	20,5	17,0	17,6	19,3	18,4	18,1
žáci, studenti a učni	30,2	29,4	29,9	30,9	28,8	29,1	29,6	30,5
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání (%):								
zaměstnanci	77,9	73,2	76,5	78,0	79,4	77,0	79,2	76,5
zaměstnavatelé	3,6	4,3	3,7	3,4	3,2	3,6	3,4	3,5
osoby pracující na vlastní účet	12,9	17,1	14,1	13,0	11,9	12,1	10,6	13,4
členové produkčních družstev	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	0,4	0,5	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5
Zaměstnaní podle vybraných odvětví (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	2,7	0,4	2,8	5,0	3,9	2,1	1,8	1,8
průmysl	25,4	9,4	23,2	26,7	29,2	24,8	27,0	31,7
stavebnictví	6,8	5,8	6,7	7,8	6,6	6,1	7,0	6,5
velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	10,2	11,3	11,2	10,0	9,5	9,6	9,0	9,2
doprava a skladování	5,6	5,4	7,1	5,3	5,9	5,2	6,6	4,8
ubytování, stravování a pohostinství	3,1	4,3	3,0	3,3	2,8	5,9	2,6	3,0
vzdělávání	6,0	6,2	5,2	5,9	5,6	5,2	6,0	5,9
zdravotní a sociální péče	6,5	6,4	5,7	5,9	6,4	7,3	6,7	5,8
Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání (%):								
zákonodárci a řídicí pracovníci	6,0	8,2	6,4	5,5	5,4	5,0	5,4	5,6
specialisté	16,1	25,9	15,1	13,7	13,9	12,1	13,4	13,5
techničtí a odborní pracovníci	18,4	22,0	19,1	17,1	17,6	15,0	18,1	16,7
úředníci	5,5	6,9	6,3	5,0	5,3	4,9	5,1	4,7
pracovníci ve službách a prodeji	13,5	13,3	13,5	13,7	13,2	17,2	14,2	13,3
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	1,4	0,3	1,4	2,5	1,8	1,3	1,1	1,1
řemeslníci a opraváři	14,5	7,0	13,8	16,0	15,8	14,6	14,6	16,3
obsluha strojů a zařízení, montéři	12,5	4,7	12,1	13,8	14,9	13,9	14,2	14,9
pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	3,5	2,3	3,2	3,8	3,7	5,0	4,0	3,9
zaměstnanci v ozbrojených silách	0,4	0,2	0,3	0,6	0,3	0,2	0,3	0,3
Míra ekonomické aktivity (%) ¹⁾	60,7	65,0	62,5	60,2	60,7	61,1	60,1	60,9
muži	68,6	72,4	70,6	68,2	68,4	67,9	67,8	68,9
ženy	53,4	58,5	55,0	52,7	53,5	54,8	53,0	53,5
Míra zaměstnanosti (%) ²⁾	54,7	60,6	57,4	55,0	55,6	53,7	51,9	54,3
muži	62,1	67,4	65,1	62,7	63,1	59,7	59,2	62,0
ženy	47,8	54,6	50,2	47,9	48,6	48,3	45,3	47,1

¹⁾ podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

²⁾ podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

1. Regional comparison

Continued

Regions (NUTS 3)							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomouc- ký	Zlínský	Moravsko- slezský	
<i>Economic activity</i>							
260 819	246 779	243 720	572 019	303 992	281 576	575 689	<i>Economically active population</i>
238 986	224 590	220 743	511 844	268 013	252 815	504 301	<i>Employed</i>
							<i>of which (%)</i>
91,3	92,3	93,0	91,4	92,7	92,7	92,5	<i>Employees, employers, own-account workers, contributing family workers</i>
5,1	4,2	3,7	4,6	3,8	3,9	4,1	<i>Working pensioners</i>
2,0	2,1	2,0	2,2	2,1	2,0	1,9	<i>Women on maternity leave</i>
21 833	22 189	22 977	60 175	35 979	28 761	71 388	<i>Unemployed</i>
							<i>in %:</i>
15,4	14,3	15,8	16,5	15,7	15,5	16,8	<i>Seeking first work</i>
84,6	85,7	84,2	83,5	84,3	84,5	83,2	<i>Unemployed, others</i>
260 408	243 033	245 515	541 007	300 693	279 417	574 138	<i>Not economically active population</i>
							<i>of which (%)</i>
49,6	48,7	48,9	48,7	48,9	49,5	49,3	<i>Not working pensioners</i>
16,8	16,7	16,0	17,5	16,6	16,0	16,8	<i>Homemakers, children of pre-school age, other dependent persons</i>
30,1	31,0	31,7	30,2	30,8	31,0	30,7	<i>Pupils, students and apprentices</i>
							<i>Employed by status in employment (%):</i>
77,4	79,4	80,1	78,3	79,9	78,5	81,0	<i>Employees</i>
3,5	3,4	3,2	3,7	3,3	3,9	3,3	<i>Employers</i>
12,9	11,7	11,6	12,9	11,6	12,6	10,0	<i>Own-account workers</i>
0,1	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0	<i>Members of producers' co-operatives</i>
0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	<i>Contributing family workers</i>
							<i>Employed by industry (branch of economic activity) (%):</i>
3,5	3,8	6,3	2,8	3,4	2,5	1,7	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
28,8	30,4	32,9	24,0	27,5	32,8	30,1	<i>Industry</i>
6,4	6,9	7,2	7,9	7,3	8,0	6,3	<i>Construction</i>
9,7	9,7	9,1	10,5	10,0	10,4	10,0	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles</i>
5,0	5,5	5,0	5,3	5,8	4,5	5,4	<i>Transportation and storage</i>
3,0	2,4	2,5	3,0	2,7	3,1	2,9	<i>Accommodation and food service activities</i>
6,1	6,1	6,0	6,7	6,5	6,2	6,4	<i>Education</i>
7,0	6,2	6,4	6,8	7,2	6,2	7,1	<i>Human health and social work activities</i>
							<i>Employed by occupation (%):</i>
5,6	5,7	5,2	6,1	5,4	5,7	5,3	<i>Managers</i>
14,5	13,9	13,4	17,5	14,9	13,9	14,8	<i>Professionals</i>
17,2	18,2	16,7	18,6	17,4	17,5	18,3	<i>Technicians and associate professionals</i>
5,1	5,3	4,5	5,5	5,0	4,5	5,1	<i>Clerical support workers</i>
13,1	12,5	12,4	13,3	13,4	12,8	13,9	<i>Service and sales workers</i>
1,6	1,8	2,8	1,4	1,6	1,2	1,1	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>
15,7	16,2	18,2	14,8	16,8	17,8	15,7	<i>Craft and related trades workers</i>
14,1	14,3	16,0	11,2	13,1	15,2	14,3	<i>Plant and machine operator, and assemblers</i>
3,7	3,6	3,8	3,5	3,8	4,0	3,8	<i>Elementary occupations</i>
0,3	0,6	0,4	0,3	1,1	0,3	0,2	<i>Armed forced occupations</i>
59,0	59,5	58,7	60,2	59,1	58,8	59,0	<i>Economic activity rate (%) ¹⁾</i>
67,0	67,7	66,9	68,4	67,3	67,3	66,6	<i>Males</i>
51,6	51,9	50,8	52,6	51,6	51,0	52,0	<i>Females</i>
54,1	54,2	53,1	53,9	52,1	52,8	51,7	<i>Employment rate (%) ²⁾</i>
61,7	61,9	61,2	61,4	59,9	60,7	58,8	<i>Males</i>
47,0	46,9	45,4	46,9	45,0	45,6	45,1	<i>Females</i>

¹⁾ share of employed and unemployed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

²⁾ share of employed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

1. Mezikrajské srovnání

2. pokračování

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo- český	Jiho- český	Plzeňský	Karlo- varský	Ústecký	Liberecký
Vyjížďka do zaměstnání								
Vyjížďející z obce celkem	1 137 176	24 291	213 698	74 737	68 935	29 517	81 167	41 305
v tom (%):								
do jiných obcí okresu	52,5	-	36,8	65,1	44,1	63,4	59,5	56,0
do jiných okresů kraje	22,4	-	12,1	18,1	40,2	18,6	18,3	19,3
do jiných krajů	21,9	80,8	49,9	11,8	11,2	11,3	18,7	22,1
mimo ČR	3,3	19,2	1,2	4,9	4,6	6,7	3,5	2,6
Vyjížďející z obce denně (%)	84,6	72,5	86,1	83,5	85,8	81,3	80,3	83,7
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (%) ¹⁾	39,5	6,3	57,7	42,1	42,8	41,7	42,2	37,9
Vyjížďející z obce podle věku (%):								
15 - 24 let	7,5	5,0	6,6	7,3	8,0	8,9	8,1	8,2
25 - 29 let	13,5	15,4	12,9	13,3	13,1	12,1	13,0	13,4
30 - 39 let	32,8	35,8	35,5	31,5	32,4	30,9	33,2	33,7
40 - 49 let	24,7	20,4	23,6	24,8	24,3	25,4	24,6	23,8
50 - 59 let	18,1	16,8	17,2	19,7	18,8	18,7	17,5	17,2
60 let a více	3,4	6,7	4,2	3,4	3,4	3,9	3,5	3,7
Vyjížďející z obce podle odvětví (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	2,6	1,2	2,0	4,3	3,5	1,8	1,6	1,4
průmysl	33,1	22,2	23,9	32,3	35,9	31,1	33,5	41,2
stavebnictví	5,3	5,1	4,4	6,5	5,3	5,1	5,5	4,1
velkoobchod a maloobchod	10,1	17,4	12,1	9,5	9,1	9,6	8,8	8,7
doprava a skladování	7,0	9,5	8,5	6,5	7,1	6,6	8,7	5,9
vzdělávání	5,7	4,5	5,1	6,1	5,2	4,8	5,5	5,7
zdravotní a sociální péče	7,3	6,3	6,8	6,7	7,2	8,8	7,1	6,3
Vyjížďka do škol								
Vyjížďející z obce celkem	429 734	5 683	70 186	32 177	23 760	10 838	27 671	16 821
z toho vyjíždějící denně (%)	70,9	42,0	81,8	65,7	74,4	66,7	73,3	66,1
Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhmu studujících (%) ²⁾	44,9	5,5	61,4	53,2	47,2	48,8	43,1	45,3
Domácnosti								
Hospodařící domácnosti celkem	4 375 122	579 509	523 045	262 692	242 397	128 904	352 346	183 299
v tom podle typu domácnosti:								
rodinné	2 737 561	305 296	340 036	168 172	151 206	75 527	210 447	113 338
tvořené 1 rodinou	2 667 867	300 262	329 829	163 840	147 651	73 917	206 511	110 698
v tom:								
úplné rodiny	2 097 031	223 695	262 615	130 204	118 056	55 093	157 312	86 063
z toho (%):								
se závislými dětmi	41,0	38,2	42,7	41,2	39,5	38,3	39,7	41,0
s ekonomicky aktivní osobou	69,4	72,4	71,8	69,3	68,7	67,7	67,8	69,4
bydlící v bytech	99,5	99,7	99,1	99,4	99,1	99,0	99,3	99,2
neúplné rodiny	570 836	76 567	67 214	33 636	29 595	18 824	49 199	24 635
z toho (%):								
se závislými dětmi	52,4	51,7	52,1	53,5	52,5	56,2	58,4	54,6
s ekonomicky aktivní osobou	62,8	64,7	63,9	63,7	63,8	62,4	62,2	63,7
bydlící v bytech	99,1	99,4	98,6	99,2	98,7	98,7	99,2	98,9
tvořené 2 a více rodinami	69 694	5 034	10 207	4 332	3 555	1 610	3 936	2 640
nerodinné	1 637 561	274 213	183 009	94 520	91 191	53 377	141 899	69 961
domácnosti vícečlenné nerodinné	215 414	48 411	24 091	10 325	11 857	8 032	19 284	9 045
domácnosti jednotlivců	1 422 147	225 802	158 918	84 195	79 334	45 345	122 615	60 916
z toho nepracující důchodci (%)	43,4	31,6	42,7	45,9	43,8	39,9	42,4	44,7
Domácnosti jednotlivců podle věku osoby (%):								
do 39 let	26,7	36,0	26,4	24,2	26,8	25,9	26,4	25,4
40 - 64 let	36,1	33,3	36,7	36,8	35,5	40,1	39,2	37,5
65 let a více	36,0	29,4	35,8	37,8	36,6	32,5	32,6	35,9

¹⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

²⁾ ze studujících se zjištěným místem školy

1. Regional comparison

Continued

Regions (NUTS 3)							
Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský	
<i>Commuting to work</i>							
58 422	61 003	65 407	136 252	75 007	78 288	129 147	<i>Commuting outside municipality, total</i>
64,6	61,7	66,8	41,3	68,3	69,8	52,4	<i>in %:</i>
15,7	15,7	12,4	45,7	14,7	14,0	37,2	<i>within the district</i>
17,8	20,6	18,8	9,1	14,5	13,4	7,1	<i>within the region</i>
1,9	2,0	2,0	4,0	2,4	2,8	3,3	<i>within the Czech Republic</i>
84,9	84,1	84,0	84,6	84,9	85,8	87,6	<i>abroad</i>
41,7	44,6	44,5	40,6	43,5	46,6	41,6	<i>Daily commuting outside municipality (%)</i>
7,5	8,0	8,4	7,6	7,2	7,4	7,7	<i>Share of employed commuting outside municipality (%) ¹⁾</i>
13,5	14,1	14,2	14,2	13,6	14,0	13,4	<i>Commuters outside municipality by age (%):</i>
32,6	32,9	31,2	32,8	32,8	30,8	31,1	<i>15 - 24</i>
24,6	24,0	25,4	24,6	24,9	25,8	26,7	<i>25 - 29</i>
18,3	18,0	18,2	17,8	18,5	19,0	18,3	<i>30 - 39</i>
3,5	2,9	2,6	3,1	2,9	2,9	2,8	<i>40 - 49</i>
							<i>50 - 59</i>
							<i>60 and over</i>
							<i>Commuters outside municipality by industry</i>
							<i>(branch of economic activity) (%):</i>
3,1	3,5	5,3	2,7	3,0	2,0	1,4	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
34,9	35,2	39,3	32,5	33,2	39,9	38,7	<i>Industry</i>
4,4	5,1	5,6	6,0	5,6	6,2	5,0	<i>Construction</i>
9,7	9,5	8,4	10,5	9,8	10,0	8,9	<i>Wholesale and retail trade</i>
6,1	6,7	6,0	6,5	7,0	5,3	6,0	<i>Transportation and storage</i>
6,5	6,3	5,6	6,0	6,5	6,0	6,1	<i>Education</i>
8,1	7,4	7,3	7,7	8,2	7,2	7,4	<i>Human health and social work activities</i>
<i>Commuting to schools</i>							
25 109	26 400	30 933	48 999	31 811	32 708	46 638	<i>Commuters outside municipality, total</i>
65,6	65,4	64,1	77,2	68,5	65,3	70,9	<i>of which commuting daily (%)</i>
51,8	54,4	56,0	43,2	50,5	52,4	41,1	<i>Share of commuters to school outside municipality (%) ²⁾</i>
<i>Households</i>							
228 256	207 396	198 504	473 520	257 964	229 682	507 608	<i>Housekeeping households, total</i>
147 040	137 000	135 533	306 165	168 959	155 880	322 962	<i>by type of household:</i>
143 577	133 552	131 108	295 668	164 554	150 952	315 748	<i>Family households</i>
							<i>One-family households</i>
115 071	108 326	107 900	233 525	130 946	121 412	246 813	<i>One-couple families</i>
40,7	41,9	42,5	41,6	41,7	43,1	41,2	<i>of which (%):</i>
68,0	68,9	68,8	69,5	68,7	69,4	67,5	<i>with dependent children</i>
99,5	99,6	99,7	99,6	99,6	99,7	99,6	<i>with economically active reference person</i>
28 506	25 226	23 208	62 143	33 608	29 540	68 935	<i>living in dwellings</i>
52,6	51,9	48,5	48,6	52,0	46,4	54,2	<i>Lone-parent families</i>
62,7	63,0	60,6	60,8	63,0	60,1	62,8	<i>of which (%):</i>
99,2	99,3	99,4	99,4	99,2	99,5	99,3	<i>with dependent children</i>
3 463	3 448	4 425	10 497	4 405	4 928	7 214	<i>with economically active reference person</i>
81 216	70 396	62 971	167 355	89 005	73 802	184 646	<i>living in dwellings</i>
9 008	7 607	6 283	22 238	10 204	7 472	21 557	<i>Two or more families households</i>
72 208	62 789	56 688	145 117	78 801	66 330	163 089	<i>Non-family households</i>
48,1	48,8	51,3	44,2	48,6	51,0	46,9	<i>Multi-person households</i>
							<i>One-person households</i>
							<i>of which not working pensioners (%):</i>
							<i>One-person households by age (%):</i>
23,1	23,5	21,7	27,4	23,5	21,5	24,1	<i>less than 40</i>
35,8	35,1	34,7	34,8	35,9	35,9	38,0	<i>40 - 64</i>
40,1	40,3	42,5	36,9	39,6	41,7	36,8	<i>65 and over</i>

¹⁾ employed with identified place of work²⁾ students with identified place of school

1. Mezikrajské srovnání

3. pokračování

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Domy								
Domy celkem	2 158 119	99 949	353 037	163 889	131 052	44 979	135 999	92 345
v tom:								
obydlené domy	1 800 075	92 927	286 780	123 048	105 835	39 845	115 679	73 380
neobydlené domy	358 044	7 022	66 257	40 841	25 217	5 134	20 320	18 965
Podíl neobydlených domů (%)	16,6	7,0	18,8	24,9	19,2	11,4	14,9	20,5
Průměrné stáří obydlých domů (roky)	49,8	53,3	48,6	48,6	51,1	58,6	60,6	58,2
z toho:								
rodinné domy	49,3	48,8	48,7	48,8	51,2	58,1	61,7	58,0
bytové domy	52,4	61,3	45,4	47,1	50,0	59,7	55,3	58,9
Obydlené domy s byty celkem	1 798 318	92 776	286 551	122 949	105 737	39 789	115 528	73 301
z toho rodinné domy (%)	86,5	61,8	91,7	88,1	86,0	73,1	79,0	83,4
Obydlené domy s byty podle vlastnictví (%):								
fyzická osoba	83,4	66,7	87,7	84,4	83,0	72,3	78,5	82,6
obec, stát	2,7	5,5	1,8	2,9	3,0	4,6	3,9	3,5
bytové družstvo	1,8	5,8	0,9	1,5	0,9	1,4	3,1	1,6
spoluvlastnictví vlastníků bytů	7,7	11,7	5,9	7,1	8,2	14,8	8,3	6,3
Obydlené domy s byty podle materiálu nosných zdí (%):								
kámen, cihly, tvárnice	87,0	80,2	89,1	91,4	87,3	82,1	82,6	82,1
stěnové panely	4,6	11,2	2,9	3,7	4,7	9,9	8,3	6,1
Obydlené domy s byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :								
přípoj na kanalizační síť	62,7	91,2	59,4	67,8	60,4	72,5	66,1	48,2
vodovod	99,5	99,9	99,3	99,5	99,3	99,6	99,7	99,5
plyn	64,4	85,1	51,5	43,1	57,8	62,2	62,3	49,0
ústřední topení	82,7	78,0	82,2	82,6	82,6	83,5	81,6	76,5
Bydlící osoby v domech celkem	10 304 041	1 251 257	1 266 199	621 984	559 646	288 784	797 680	425 593
z toho v domech s byty (%)	99,3	99,2	99,3	99,5	99,4	99,2	99,3	99,5
z toho v rodinných domech (%)	49,3	16,8	65,1	54,5	51,0	32,7	36,2	47,7
Byty								
Byty celkem	4 756 572	587 832	582 294	308 712	268 963	135 091	377 133	205 187
v tom:								
obydlené byty	4 104 635	542 168	482 860	247 608	226 298	119 403	330 981	171 328
neobydlené byty	651 937	45 664	99 434	61 104	42 665	15 688	46 152	33 859
Podíl neobydlených bytů (%)	13,7	7,8	17,1	19,8	15,9	11,6	12,2	16,5
Důvody neobydlenosti bytů (%):								
slouží k rekreaci	26,0	1,4	33,0	40,0	28,6	10,5	17,1	41,9
přestavba	5,1	5,8	5,0	4,2	4,8	5,1	5,6	4,8
nezpůsobilé k bydlení	4,7	1,7	4,9	3,8	4,0	5,2	5,5	3,5
Obydlené byty podle druhu domu (%):								
v rodinných domech	43,7	13,4	60,5	50,0	46,6	28,1	32,1	42,7
v bytových domech	55,0	85,7	38,1	48,7	51,9	70,3	66,7	55,5
Obydlené byty podle vlastníka domu (%):								
fyzická osoba	46,2	24,8	60,1	50,5	48,8	32,9	36,3	46,4
obec, stát	9,1	12,1	5,9	9,8	9,0	10,3	9,3	8,9
bytové družstvo	11,0	17,0	6,6	9,8	4,3	6,7	16,5	9,6
spoluvlastnictví vlastníků bytů	22,1	28,7	19,6	21,7	27,5	40,5	24,5	18,5
Obydlené byty podle právního důvodu užívání (%):								
ve vlastním domě	35,8	11,1	49,8	40,8	37,9	22,4	26,0	34,2
v osobním vlastnictví	20,1	28,6	16,7	19,3	25,7	35,0	21,4	18,2
nájemní	22,4	34,0	14,7	20,4	20,4	24,6	24,9	24,3
družstevní	9,4	12,8	5,5	7,9	3,7	4,3	15,0	10,2

¹⁾ podíl z úhrnu obydlých domů s byty se zjištěným technickým vybavením

1. Regional comparison

Continued

Regions (NUTS 3)							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomouc- ký	Zlínský	Moravsko- slezský	
<i>Buildings</i>							
137 051	128 618	136 766	259 567	137 345	141 852	195 670	<i>Buildings, total</i>
109 736	104 850	108 062	225 006	118 882	120 444	175 601	<i>Occupied buildings</i>
27 315	23 768	28 704	34 561	18 463	21 408	20 069	<i>Vacant buildings</i>
19,9	18,5	21,0	13,3	13,4	15,1	10,3	<i>Share of vacant buildings (%)</i>
52,0	47,9	45,9	46,9	50,2	44,7	46,2	<i>Average age of occupied buildings (years)</i>
							<i>of which:</i>
51,4	48,0	46,0	46,6	49,9	44,9	45,3	<i>Family houses</i>
56,2	46,3	44,0	49,6	52,1	41,7	51,1	<i>Apartment buildings</i>
109 628	104 751	107 989	224 816	118 756	120 327	175 420	<i>Occupied buildings with dwellings, total</i>
87,6	89,7	91,1	89,8	88,5	92,3	84,1	<i>of which family houses (%)</i>
							<i>Occupied buildings with dwellings by type of owner (%)</i>
85,2	85,3	86,4	84,7	85,3	86,5	81,3	<i>Natural person</i>
2,6	2,6	1,9	2,2	2,3	1,3	3,1	<i>Local or central authority</i>
1,3	1,4	1,2	1,4	1,2	1,2	2,9	<i>In co-operative ownership</i>
6,9	7,5	7,3	8,5	7,7	8,5	6,1	<i>Dwelling owners association</i>
							<i>Occupied buildings with dwellings by materials of the building (%)</i>
88,9	91,1	93,0	86,9	82,8	85,4	86,4	<i>Stone, bricks, blocks</i>
3,3	2,6	2,7	3,1	3,5	3,0	6,5	<i>Wall panels</i>
							<i>Occupied buildings with dwellings by technical facilities (%) ¹⁾</i>
56,7	54,2	62,5	72,9	63,4	65,9	45,8	<i>Public sewage disposal</i>
99,5	99,6	99,6	99,4	99,4	99,2	99,7	<i>Piped water</i>
51,3	64,6	59,3	84,7	73,1	72,4	75,5	<i>Gas</i>
76,5	80,3	83,7	83,4	84,0	86,1	89,9	<i>Central heating</i>
540 944	505 816	501 026	1 153 208	621 577	575 528	1 194 799	<i>Persons living in buildings, total</i>
99,4	99,4	99,4	99,4	99,3	99,2	99,2	<i>of which in buildings with dwellings (%)</i>
57,0	60,5	64,7	56,9	55,7	64,1	43,7	<i>of which in family houses (%)</i>
<i>Dwellings</i>							
259 995	233 798	230 025	503 489	279 323	252 396	532 334	<i>Dwellings, total</i>
215 277	196 288	188 191	443 358	243 624	217 093	480 158	<i>Occupied dwellings</i>
44 718	37 510	41 834	60 131	35 699	35 303	52 176	<i>Vacant dwellings</i>
17,2	16,0	18,2	11,9	12,8	14,0	9,8	<i>Share of vacant dwellings (%)</i>
							<i>Reasons of vacancy (%):</i>
34,2	33,9	40,8	18,4	16,2	19,7	12,7	<i>Reserved for seasonal or secondary use</i>
4,7	4,9	4,3	6,0	6,5	4,6	5,6	<i>Reconstruction of dwelling</i>
4,8	5,4	4,9	5,6	6,5	5,9	5,1	<i>Unfit for habitation</i>
							<i>Occupied dwellings by type of building (%):</i>
52,1	55,5	59,8	50,5	50,3	58,0	38,0	<i>in family houses</i>
46,4	43,0	38,7	48,2	48,6	40,8	61,1	<i>in apartment buildings</i>
							<i>Occupied dwellings by type of owner of the building (%)</i>
54,9	55,0	58,4	51,0	51,8	56,1	38,6	<i>Natural person</i>
7,4	8,0	6,9	11,2	6,9	5,1	11,1	<i>Local or central authority</i>
7,4	9,0	6,9	9,7	8,8	8,2	17,8	<i>In co-operative ownership</i>
20,7	20,7	19,5	19,5	21,9	22,3	14,9	<i>Dwelling owners association</i>
							<i>Occupied dwellings by tenure status (%):</i>
42,1	45,1	49,7	42,7	41,1	48,3	30,0	<i>in own house</i>
19,2	17,9	17,5	16,8	20,4	18,8	13,3	<i>in private ownership</i>
18,9	17,9	14,3	21,7	18,3	14,8	29,0	<i>rented dwelling</i>
7,4	7,1	7,0	7,5	8,6	6,9	16,1	<i>in co-operative ownership</i>

¹⁾ occupied buildings with identified technical facilities

1. Mezikrajské srovnání

dokončení

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Byty								
Obydlené byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :								
plyn zaveden do bytu	68,7	71,4	55,4	44,2	68,7	73,7	70,8	54,1
vodovod v bytě	99,6	99,9	99,4	99,6	99,5	99,8	99,7	99,6
teplá voda	98,2	99,4	97,3	98,3	98,0	98,2	98,5	98,1
přípoj na kanalizační síť	79,7	95,6	71,7	81,0	77,5	88,8	85,1	70,6
žumpa, jímka	18,6	4,3	25,8	17,4	19,9	10,0	13,7	25,3
vlastní splachovací záchod	98,4	99,5	97,8	98,8	98,1	99,1	98,6	97,4
vlastní koupelna, sprchový kout	98,7	99,3	98,4	98,9	98,4	98,8	98,7	97,9
Obydlené byty podle způsobu vytápění (%) ²⁾ :								
ústřední topení	80,4	72,2	80,9	83,0	79,5	81,9	82,7	75,6
z toho:								
kotelna mimo dům	34,2	47,1	22,1	32,9	30,5	48,3	49,0	31,9
kotelna v domě	45,2	22,2	58,0	49,5	48,3	32,5	32,5	42,9
z toho na plyn	28,6	19,8	30,4	20,6	25,3	18,3	19,6	22,5
etážové topení	7,1	9,7	5,5	4,5	7,9	7,3	6,3	9,7
z toho na plyn	5,8	8,7	3,6	2,7	6,2	5,8	5,1	7,5
kamna	8,7	12,4	9,6	9,1	8,8	6,3	7,0	10,1
z toho na plyn	3,5	9,0	2,0	1,0	3,5	2,3	2,4	2,0
Obydlené byty podle typu (%):								
byty standardní celkem	91,6	88,1	91,0	92,9	91,9	89,2	90,1	90,4
v tom:								
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	87,3	86,3	85,5	86,6	86,7	84,8	85,7	83,5
s ústředním topením a částečným příslušenstvím	1,0	0,8	1,0	0,6	1,0	0,9	1,0	1,4
bez ústředního topení a s úplným příslušenstvím	3,3	1,1	4,5	5,7	4,2	3,4	3,5	5,4
byty se sníženou kvalitou	5,6	6,7	6,2	4,8	5,4	7,2	6,9	6,4
Počet osob na 1 obydlený byt	2,47	2,24	2,59	2,48	2,44	2,38	2,37	2,46
v rodinných domech	2,80	2,85	2,79	2,72	2,68	2,79	2,69	2,76
v bytových domech	2,21	2,14	2,27	2,25	2,22	2,22	2,22	2,23
Počet osob na 1 obytnou místnost 8 m ² a více	0,76	0,79	0,75	0,73	0,74	0,77	0,76	0,77
v rodinných domech	0,70	0,71	0,69	0,69	0,68	0,71	0,70	0,72
v bytových domech	0,80	0,80	0,83	0,78	0,78	0,80	0,79	0,80
Obytná plocha v m ² na 1 osobu	32,5	31,6	34,3	33,7	33,5	32,6	32,9	32,7
v rodinných domech	36,1	38,4	38,0	37,6	37,4	38,0	37,8	36,5
v bytových domech	29,6	30,6	28,5	29,6	29,9	30,5	30,4	29,9
Obytná plocha v m ² na 1 byt	65,3	57,8	72,1	67,6	66,0	62,4	63,1	65,3
v rodinných domech	80,9	87,8	84,9	81,4	80,2	84,6	81,9	80,5
v bytových domech	52,6	53,0	51,7	53,2	53,1	53,5	53,6	53,6
Počet obytných místností 8 m ² a více na 1 byt	3,70	3,24	3,95	3,81	3,72	3,51	3,55	3,67
v rodinných domech	4,41	4,58	4,49	4,38	4,32	4,49	4,33	4,34
v bytových domech	3,12	3,03	3,07	3,22	3,18	3,12	3,16	3,16
Počet hospodařících domácností na 1 byt	1,05	1,05	1,06	1,05	1,05	1,06	1,05	1,05
Vybavenost bytových domácností osobním počítačem (v%):								
s internetem	53,0	57,4	54,4	51,3	50,4	46,3	48,5	50,8
bez internetu	3,6	3,6	3,5	3,7	3,7	4,0	3,4	3,7

¹⁾ podíl z úhrnu obydlených bytů se zjištěným technickým vybavením

²⁾ podíly jsou počítány z celkového počtu obydlených bytů

1. Regional comparison

End of table

Regions (NUTS 3)							
Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský	
<i>Dwellings</i>							
							<i>Occupied dwellings by technical facilities (%) ¹⁾ :</i>
56,2	67,5	61,2	83,1	75,5	73,6	83,0	<i>Piped gas available in dwelling</i>
99,6	99,7	99,7	99,6	99,6	99,4	99,8	<i>Piped water available in dwelling</i>
97,8	97,7	97,7	98,1	98,0	97,7	98,8	<i>Hot water</i>
72,0	70,1	74,1	84,4	78,0	78,0	74,2	<i>Public sewage disposal</i>
24,0	27,0	24,2	14,8	20,5	19,8	24,0	<i>Septic tank</i>
97,7	97,8	98,2	98,0	98,2	97,9	98,8	<i>Private flush toilet</i>
98,3	98,6	98,8	98,7	98,7	98,7	99,0	<i>Private bathroom, shower</i>
							<i>Occupied dwellings by type of heating (%) ²⁾ :</i>
74,5	78,4	80,9	79,5	81,7	86,6	88,9	<i>Central heating</i>
							<i>of which:</i>
27,5	24,8	19,6	26,8	28,2	26,4	47,4	<i>Installation outside the building</i>
46,4	53,1	60,7	52,1	52,9	59,7	41,0	<i>Installation in the building</i>
24,6	33,6	33,4	43,6	35,9	42,0	27,8	<i>of which gaseous fuels</i>
8,9	9,7	7,7	8,2	7,8	4,3	4,3	<i>Heater inside dwelling</i>
6,4	7,9	6,1	7,3	6,6	3,7	3,6	<i>of which gaseous fuels</i>
12,5	8,8	8,4	8,9	7,7	6,7	4,2	<i>Stove</i>
2,5	2,6	2,2	5,6	3,2	2,4	1,6	<i>of which gaseous fuels</i>
							<i>Occupied dwellings by quality (%):</i>
92,3	93,1	93,9	92,4	93,4	93,5	93,4	<i>Standard quality dwellings, total</i>
							<i>with central heating and complete facilities</i>
85,3	87,5	88,8	89,3	89,6	90,2	90,1	
							<i>with central heating and incomplete facilities</i>
1,1	1,1	0,9	1,2	1,1	1,0	0,9	
							<i>no central heating and complete facilities</i>
5,9	4,5	4,1	1,9	2,8	2,4	2,4	
5,0	4,9	4,2	5,1	4,6	5,1	5,0	<i>Lower quality dwellings</i>
2,48	2,54	2,64	2,56	2,52	2,62	2,45	<i>Number of persons per 1 occupied dwelling</i>
2,73	2,79	2,86	2,91	2,80	2,91	2,84	<i>in family houses</i>
2,21	2,23	2,31	2,22	2,23	2,23	2,22	<i>in apartment buildings</i>
0,76	0,76	0,74	0,75	0,74	0,75	0,76	<i>Number of persons per 1 room</i>
0,72	0,72	0,71	0,71	0,71	0,72	0,71	<i>in family houses</i>
0,80	0,80	0,80	0,79	0,77	0,79	0,79	<i>in apartment buildings</i>
32,8	32,3	32,5	32,0	32,2	31,4	31,4	<i>Floor space in square metres per 1 person</i>
35,6	34,9	35,2	34,8	35,0	33,6	35,1	<i>in family houses</i>
29,6	28,9	28,3	29,1	29,4	28,3	29,0	<i>in apartment buildings</i>
66,1	66,5	68,9	66,7	65,7	66,9	62,3	<i>Floor space in square metres per 1 dwelling</i>
77,8	77,8	79,6	80,8	78,4	78,1	79,4	<i>in family houses</i>
53,0	52,2	52,5	52,1	52,7	51,2	51,4	<i>in apartment buildings</i>
3,72	3,78	3,93	3,84	3,78	3,91	3,62	<i>Number of rooms (8 square metres and over)</i>
4,27	4,30	4,40	4,51	4,34	4,46	4,43	<i>in family houses</i>
3,12	3,13	3,20	3,14	3,20	3,14	3,11	<i>in apartment buildings</i>
1,05	1,05	1,05	1,06	1,05	1,05	1,05	<i>Number of housekeeping households per 1 dwelling</i>
							<i>Availability of personal computer to the dwelling household (%):</i>
53,1	52,9	52,2	55,1	51,2	54,2	53,1	<i>with Internet connection</i>
3,5	3,8	3,8	3,5	4,1	3,6	3,5	<i>no Internet connection</i>

¹⁾ occupied dwellings with identified technical facilities

²⁾ shares are calculated from the total number of occupied dwellings

2. Srovnání okresů Královéhradeckého kraje

	Královéhradecký kraj	v tom okresy	
		Hradec Králové	Jičín
Území, sídelní struktura			
Rozloha (km ²)	4 759	892	887
Počet obcí	448	104	111
z toho se statutem města	48	6	10
Podíl městského obyvatelstva (%)	67,5	71,8	60,0
Podíl počtu obyvatel v obcích (%):			
do 199 obyvatel	2,9	2,1	6,8
s 200 - 999 obyvateli	20,9	17,2	26,9
s 1 000 - 4 999 obyvateli	19,4	11,6	22,8
Počet částí obcí	1 074	215	295
Počet základních sídelních jednotek	1 529		
Hustota obyvatelstva (osoby/km ²)	115	182	90
Obyvatelstvo			
Počet obyvatel	547 916	162 661	79 702
z toho ženy (%)	50,9	51,4	49,8
Obyvatelstvo podle způsobu bydlení (%):			
v bytech	97,5	97,3	96,4
v zařízeních	1,7	1,7	3,1
jinde (rekreační chaty, mobilní nebo nouzová obydlí apod.)	0,7	0,9	0,5
bezdomovci	0,09	0,14	0,05
Obyvatelstvo podle věku (%):			
0 – 14 let	14,4	13,8	14,0
15 – 64 let	68,4	68,4	69,1
65 a více let	16,8	17,4	16,6
nezjištěno	0,3	0,3	0,4
Průměrný věk	41,6	41,9	41,6
Obyvatelstvo podle rodinného stavu (z osob se zjištěným stavem, %):			
svobodní	38,6	38,3	38,6
ženatí, vdané	43,5	43,9	43,9
rozvedení	10,4	10,4	9,6
ovdovělí	7,5	7,4	7,8
Podíl cizinců na počtu obyvatel (%)	2,5	3,0	3,3
Obyvatelstvo podle národnosti (%):			
česká	71,0	72,5	70,0
moravská	0,1	0,1	0,1
slezská	0,0	0,0	0,0
slovenská	1,0	1,0	1,0
neuvedeno	25,7	24,1	27,1
Podíl obyvatel narozených v obci obvyklého bydliště (%)	45,6	46,4	42,8
Obyvatelstvo podle vztahu k náboženské víře (%):			
věřící - nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti	6,1	6,2	5,8
věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti	10,4	9,7	8,6
bez náboženské víry	37,8	40,4	37,5
neuvedeno	45,8	43,7	48,1
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%):			
základní vč. neukončeného	17,6	15,4	17,9
střední vč. vyučení (bez maturity)	35,5	30,9	37,4
úplně střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	31,7	34,5	30,3
vysokoškolské	10,1	14,3	8,6

2. Comparison of districts of the Královéhradecký Region

<i>Districts</i>			
Náchod	Rychnov n. K.	Trutnov	
<i>Area and settlement structure</i>			
852	982	1 147	<i>Total area (square kilometers)</i>
78	80	75	<i>Number of municipalities</i>
11	9	12	<i>of which with town status</i>
71,5	57,0	68,9	<i>Share of urban population (%)</i>
			<i>Share of population in municipalities by number of inhabitants (%):</i>
1,9	3,0	2,1	<i>less than 200</i>
19,9	28,5	17,7	<i>200 - 999</i>
14,6	29,3	25,8	<i>1000 - 4999</i>
217	182	165	<i>Number of municipality parts</i>
			<i>Number of basic settlement units</i>
129	79	103	<i>Population density</i>
<i>Population</i>			
109 550	77 829	118 174	<i>Total population</i>
51,3	50,7	50,8	<i>of which females (%)</i>
			<i>Population by housing arrangements (%):</i>
98,5	97,9	97,4	<i>in dwellings</i>
1,0	1,5	1,7	<i>in collective living quarters</i>
0,5	0,6	0,8	<i>Others (cottage, mobile home, shelter, etc.)</i>
0,05	0,03	0,10	<i>Homeless</i>
			<i>Population by age (%):</i>
15,1	15,2	14,5	<i>0-14</i>
67,3	68,3	69,1	<i>15-64</i>
17,3	16,2	16,0	<i>65 or more</i>
0,4	0,3	0,3	<i>Not identified</i>
41,6	41,0	41,5	<i>Average age</i>
			<i>Population by legal marital status (with identified marital status, %):</i>
38,4	39,1	39,1	<i>Never married</i>
43,7	44,1	41,8	<i>Married</i>
10,5	9,4	11,5	<i>Divorced</i>
7,4	7,5	7,6	<i>Widowed</i>
1,9	1,9	2,2	<i>Share of foreign citizens (%)</i>
			<i>Population by ethnicity (%):</i>
71,7	70,8	69,2	<i>Czech</i>
0,1	0,1	0,1	<i>Moravian</i>
0,0	0,0	0,0	<i>Silesian</i>
1,1	0,9	1,1	<i>Slovak</i>
25,0	26,7	27,1	<i>Not declared</i>
			<i>Population born in municipality of usual residence (%)</i>
47,4	45,0	45,2	
			<i>Population by religious belief (%):</i>
6,5	6,3	5,7	<i>Believers not identified with a church or religious society</i>
14,0	12,2	8,0	<i>Believers identified with a church or religious society</i>
34,0	33,4	40,7	<i>No religious belief</i>
45,5	48,2	45,6	<i>Not declared</i>
			<i>Population aged 15+ by educational attainment (%):</i>
18,8	17,6	19,6	<i>Primary and lower secondary, incl. not completed elementary school (ISCED 1, 2)</i>
37,3	36,8	38,0	<i>Secondary, incl. vocational (ISCED 3C)</i>
30,9	32,2	29,2	<i>Upper secondary and post-secondary (ISCED 3A, 4, 5B)</i>
8,2	8,8	8,0	<i>Tertiary (ISCED 5A, 6)</i>

2. Srovnání okresů Královéhradeckého kraje

1. pokračování

	Královéhradecký kraj	v tom okresy	
		Hradec Králové	Jičín
Ekonomická aktivita			
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	260 819	79 248	37 616
zaměstnaní	238 986	73 028	34 470
z toho (%):			
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	91,3	90,2	92,4
pracující důchodci	5,1	6,1	4,1
ženy na mateřské dovolené	2,0	2,0	2,1
nezaměstnaní	21 833	6 220	3 146
v tom (%):			
hledající první zaměstnání	15,4	16,0	15,1
ostatní nezaměstnaní	84,6	84,0	84,9
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	260 408	75 999	37 414
z toho (%):			
nepracující důchodci	49,6	49,5	49,6
osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	16,8	16,8	17,4
žáci, studenti a učni	30,1	30,1	29,5
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání (%):			
zaměstnanci	77,4	77,2	77,5
zaměstnavatelé	3,5	3,8	3,4
osoby pracující na vlastní účet	12,9	13,6	12,9
členové produkčních družstev	0,1	0,1	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	0,4	0,4	0,5
Zaměstnaní podle vybraných odvětví (%):			
zemědělství, lesnictví, rybářství	3,5	2,9	4,9
průmysl	28,8	20,3	31,8
stavebnictví	6,4	7,2	5,2
velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	9,7	11,5	9,7
doprava a skladování	5,0	5,1	5,7
ubytování, stravování a pohostinství	3,0	2,5	2,5
vzdělávání	6,1	6,8	5,5
zdravotní a sociální péče	7,0	9,5	5,8
Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání (%):			
zákonodárci a řídicí pracovníci	5,6	6,4	5,1
specialisté	14,5	18,9	12,4
techničtí a odborní pracovníci	17,2	19,7	15,6
úředníci	5,1	5,8	4,9
pracovníci ve službách a prodeji	13,1	13,3	13,1
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	1,6	1,2	2,1
řemeslníci a opraváři	15,7	12,9	16,2
obsluha strojů a zařízení, montéři	14,1	9,8	17,5
pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	3,7	3,2	3,6
zaměstnanci v ozbrojených silách	0,3	0,4	0,2
Míra ekonomické aktivity (%) ¹⁾	59,0	59,7	58,9
muži	67,0	67,3	67,0
ženy	51,6	52,8	51,1
Míra zaměstnanosti (%) ²⁾	54,1	55,0	54,0
muži	61,7	62,0	61,9
ženy	47,0	48,6	46,3

¹⁾ podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

²⁾ podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

2. Comparison of districts of the Královéhradecký Region

Continued

Districts			
Náchod	Rychnov n. K.	Trutnov	
<i>Economic activity</i>			
50 861	37 075	56 019	<i>Economically active population</i>
46 548	34 343	50 597	<i>Employed</i>
			<i>of which (%)</i>
91,4	92,2	91,4	<i>Employees, employers, own-account workers, contributing family workers</i>
5,0	4,4	5,1	<i>Working pensioners</i>
2,0	2,0	2,1	<i>Women on maternity leave</i>
4 313	2 732	5 422	<i>Unemployed</i>
			<i>in %:</i>
16,2	14,9	14,7	<i>Seeking first work</i>
83,8	85,1	85,3	<i>Unemployed, others</i>
53 498	37 479	56 018	<i>Not economically active population</i>
			<i>of which (%)</i>
49,5	48,4	50,5	<i>Not working pensioners</i>
16,4	16,8	16,6	<i>Homemakers, children of pre-school age, other dependent persons</i>
30,6	31,1	29,4	<i>Pupils, students and apprentices</i>
			<i>Employed by status in employment (%):</i>
77,4	79,3	76,4	<i>Employees</i>
3,5	3,1	3,6	<i>Employers</i>
12,5	11,4	13,3	<i>Own-account workers</i>
0,1	0,1	0,1	<i>Members of producers' co-operatives</i>
0,5	0,4	0,5	<i>Contributing family workers</i>
			<i>Employed by industry (branch of economic activity) (%):</i>
3,4	4,7	2,4	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
33,7	33,6	31,3	<i>Industry</i>
6,1	5,9	6,8	<i>Construction</i>
9,3	8,6	8,3	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles</i>
4,6	4,9	4,6	<i>Transportation and storage</i>
2,4	2,7	4,9	<i>Accommodation and food service activities</i>
5,9	5,8	5,8	<i>Education</i>
5,9	5,7	6,1	<i>Human health and social work activities</i>
			<i>Employed by occupation (%):</i>
5,6	5,2	5,2	<i>Managers</i>
12,8	12,8	12,2	<i>Professionals</i>
16,6	16,5	15,5	<i>Technicians and associate professionals</i>
4,5	5,0	4,8	<i>Clerical support workers</i>
12,3	12,0	14,4	<i>Service and sales workers</i>
1,8	2,2	1,4	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>
16,7	17,7	17,1	<i>Craft and related trades workers</i>
16,3	16,1	14,7	<i>Plant and machine operator, and assemblers</i>
3,9	3,8	4,4	<i>Elementary occupations</i>
0,2	0,4	0,1	<i>Armed forced occupations</i>
57,9	59,1	59,1	<i>Economic activity rate (%) ¹⁾</i>
66,2	67,7	67,1	<i>Males</i>
50,3	51,1	51,6	<i>Females</i>
53,0	54,8	53,3	<i>Employment rate (%) ²⁾</i>
60,7	63,3	61,0	<i>Males</i>
45,9	46,8	46,2	<i>Females</i>

¹⁾ share of employed and unemployed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

²⁾ share of employed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

2. Srovnání okresů Královéhradeckého kraje

2. pokračování

	Královéhradecký kraj	v tom okresy	
		Hradec Králové	Jičín
Vyjíždka do zaměstnání			
Vyjíždějící z obce celkem	58 422	15 600	9 467
v tom (%):			
do jiných obcí okresu	64,6	62,8	58,0
do jiných okresů kraje	15,7	8,5	13,0
do jiných krajů	17,8	26,6	27,6
mimo ČR	1,9	2,1	1,4
Vyjíždějící z obce denně (%)	84,9	85,6	86,2
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (%) ¹⁾	41,7	34,5	48,0
Vyjíždějící z obce podle věku (%):			
15 - 24 let	7,5	6,4	7,4
25 - 29 let	13,5	13,8	13,9
30 - 39 let	32,6	33,3	32,6
40 - 49 let	24,6	24,2	23,4
50 - 59 let	18,3	18,4	19,4
60 let a více	3,5	3,9	3,2
Vyjíždějící z obce podle odvětví (%):			
zemědělství, lesnictví, rybníkářství	3,1	3,4	4,4
průmysl	34,9	26,4	37,8
stavebnictví	4,4	5,4	3,3
velkoobchod a maloobchod	9,7	11,9	9,4
doprava a skladování	6,1	6,4	6,9
vzdělávání	6,5	6,6	6,2
zdravotní a sociální péče	8,1	9,7	7,1
Vyjíždka do škol			
Vyjíždějící z obce celkem	25 109	6 605	3 938
z toho vyjíždějící denně (%)	65,6	69,1	67,6
Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ²⁾	51,8	43,4	60,1
Domácnosti			
Hospodařící domácnosti celkem	228 256	68 616	31 942
v tom podle typu domácnosti:			
rodinné	147 040	43 697	20 908
tvořené 1 rodinou	143 577	42 624	20 321
v tom:			
úplné rodiny	115 071	34 066	16 370
z toho (%):			
se závislými dětmi	40,7	40,4	40,6
s ekonomicky aktivní osobou v čele domácnosti	68,0	68,9	67,8
bydlící v bytech	99,5	99,3	99,7
neúplné rodiny	28 506	8 558	3 951
z toho (%):			
se závislými dětmi	52,6	52,4	49,2
s ekonomicky aktivní osobou v čele domácnosti	62,7	64,6	61,2
bydlící v bytech	99,2	98,9	99,6
tvořené 2 a více rodinami	3 463	1 073	587
nerodinné	81 216	24 919	11 034
domácnosti vícečlenné nerodinné	9 008	2 986	1 225
domácnosti jednotlivců	72 208	21 933	9 809
z toho nepracující důchodci (%)	48,1	45,8	50,1
Domácnosti jednotlivců podle věku osoby (%):			
do 39 let	23,1	25,1	21,6
40 - 64 let	35,8	34,4	35,1
65 let a více	40,1	39,4	42,3

¹⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

²⁾ ze studujících se zjištěným místem školy

2. Comparison of districts of the Královéhradecký Region

Continued

Districts			
Náchod	Rychnov n. K.	Trutnov	
<i>Commuting to work</i>			
12 133	10 335	10 887	<i>Commuting outside municipality, total</i>
66,9	65,2	69,7	<i>in %:</i>
22,4	21,8	15,2	<i>within the district</i>
8,7	11,9	12,6	<i>within the region</i>
2,0	1,2	2,6	<i>within the Czech Republic</i>
84,3	87,1	81,5	<i>abroad</i>
45,7	52,6	37,5	<i>Daily commuting outside municipality (%)</i>
7,8	7,8	8,4	<i>Share of employed commuting outside</i>
13,3	13,7	13,1	<i>municipality (%) ¹⁾</i>
31,3	32,3	33,2	<i>Commuters outside municipality by age (%):</i>
25,8	25,1	24,4	<i>15 - 24</i>
18,4	18,2	17,3	<i>25 - 29</i>
3,4	2,9	3,6	<i>30 - 39</i>
3,0	3,0	1,9	<i>40 - 49</i>
37,5	38,5	38,1	<i>50 - 59</i>
3,9	4,4	4,7	<i>60 and over</i>
9,4	8,5	8,4	<i>Commuters outside municipality by industry</i>
6,0	5,4	5,9	<i>(branch of economic activity) (%):</i>
6,5	6,3	6,5	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
7,6	7,8	7,7	<i>Industry</i>
			<i>Construction</i>
			<i>Wholesale and retail trade</i>
			<i>Transportation and storage</i>
			<i>Education</i>
			<i>Human health and social work activities</i>
<i>Commuting to schools</i>			
5 437	4 119	5 010	<i>Commuters outside municipality, total</i>
63,3	68,0	60,0	<i>of which commuting daily (%)</i>
56,7	56,9	51,0	<i>Share of commuters to school outside municipality</i>
			<i>(%) ²⁾</i>
<i>Households</i>			
45 924	31 755	50 019	<i>Housekeeping households, total</i>
29 806	20 979	31 650	<i>by type of household:</i>
29 200	20 486	30 946	<i>Family households</i>
23 480	16 739	24 416	<i>One-family households</i>
40,8	42,5	39,8	<i>One-couple families</i>
67,0	69,3	67,0	<i>of which (%):</i>
99,7	99,6	99,3	<i>with dependent children</i>
5 720	3 747	6 530	<i>with economically active reference</i>
54,7	52,5	53,0	<i>person</i>
62,0	62,9	61,6	<i>living in dwellings</i>
99,3	99,3	99,2	<i>Lone-parent families</i>
606	493	704	<i>of which (%):</i>
16 118	10 776	18 369	<i>with dependent children</i>
1 613	1 094	2 090	<i>with economically active reference</i>
14 505	9 682	16 279	<i>person</i>
49,7	50,2	47,1	<i>living in dwellings</i>
21,5	22,1	23,1	<i>Two or more families households</i>
35,9	35,7	38,2	<i>Non-family households</i>
41,6	41,2	37,6	<i>Multi-person households</i>
			<i>One-person households</i>
			<i>of which not working pensioners (%):</i>
			<i>One-person households by age (%):</i>
			<i>less than 40</i>
			<i>40 - 64</i>
			<i>65 and over</i>

¹⁾ employed with identified place of work

²⁾ students with identified place of school

2. Srovnání okresů Královéhradeckého kraje

3. pokračování

	Královéhradecký kraj	v tom okresy	
		Hradec Králové	Jičín
Domy			
Domy celkem	137 051	34 398	26 901
v tom:			
obydlené domy	109 736	29 062	19 100
neobydlené domy	27 315	5 336	7 801
Podíl neobydlených domů (%)	19,9	15,5	29,0
Průměrné stáří obydlených domů (roky)	52,0	48,3	52,3
z toho:			
rodinné domy	51,4	47,8	52,2
bytové domy	56,2	51,8	51,8
Obydlené domy s byty celkem	109 628	29 034	19 081
z toho rodinné domy (%)	87,6	87,6	91,6
Obydlené domy s byty podle vlastnictví (%):			
fyzická osoba	85,2	85,3	87,1
obec, stát	2,6	2,0	1,8
bytové družstvo	1,3	1,3	1,2
spoluvlastnictví vlastníků bytů	6,9	6,6	6,2
Obydlené domy s byty podle materiálu nosných zdí (%):			
kámen, cihly, tvárnice	88,9	89,0	88,5
stěnové panely	3,3	4,3	2,5
Obydlené domy s byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :			
přípoj na kanalizační síť	56,7	67,8	57,9
vodovod	99,5	99,4	98,3
plyn	51,3	73,1	44,6
ústřední topení	76,5	81,1	69,9
Bydlící osoby v domech celkem	540 944	160 563	77 996
z toho v domech s byty (%)	99,4	99,4	99,2
z toho v rodinných domech (%)	57,0	52,1	68,5
Byty			
Byty celkem	259 995	74 015	40 262
v tom:			
obydlené byty	215 277	64 319	30 127
neobydlené byty	44 718	9 696	10 135
Podíl neobydlených bytů (%)	17,2	13,1	25,2
Důvody neobydlenosti bytů (%):			
slouží k rekreaci	34,2	19,2	44,8
přestavba	4,7	4,4	4,1
nezpůsobilé k bydlení	4,8	4,4	4,1
Obydlené byty podle druhu domu (%):			
v rodinných domech	52,1	46,1	65,3
v bytových domech	46,4	53,0	33,2
Obydlené byty podle vlastníka domu (%):			
fyzická osoba	54,9	49,1	65,7
obec, stát	7,4	5,4	5,0
bytové družstvo	7,4	6,8	7,0
spoluvlastnictví vlastníků bytů	20,7	21,6	13,8
Obydlené byty podle právního důvodu užívání (%):			
ve vlastním domě	42,1	37,6	52,8
v osobním vlastnictví	19,2	24,1	11,5
nájemní	18,9	17,1	15,2
družstevní	7,4	9,9	6,5

¹⁾ podíl z úhrnu obydlených domů s byty se zjištěným technickým vybavením

2. Comparison of districts of the Královéhradecký Region

Continued

Districts			
Náchod	Rychnov n. K.	Trutnov	
<i>Buildings</i>			
28 059	21 362	26 331	<i>Buildings, total</i>
22 625	17 164	21 785	<i>Occupied buildings</i>
5 434	4 198	4 546	<i>Vacant buildings</i>
19,4	19,7	17,3	<i>Share of vacant buildings (%)</i>
54,7	49,7	55,8	<i>Average age of occupied buildings (years)</i>
			<i>of which:</i>
54,0	50,0	54,3	<i>Family houses</i>
59,7	46,3	64,1	<i>Apartment buildings</i>
22 607	17 146	21 760	<i>Occupied buildings with dwellings, total</i>
87,5	90,1	82,3	<i>of which family houses (%)</i>
			<i>Occupied buildings with dwellings by type of owner (%):</i>
86,2	86,6	81,5	<i>Natural person</i>
2,8	2,3	4,1	<i>Local or central authority</i>
2,3	1,0	0,7	<i>In co-operative ownership</i>
5,7	7,2	8,9	<i>Dwelling owners association</i>
			<i>Occupied buildings with dwellings by materials of the building (%):</i>
90,7	89,9	86,6	<i>Stone, bricks, blocks</i>
2,6	3,1	3,4	<i>Wall panels</i>
			<i>Occupied buildings with dwellings by technical facilities (%) ¹⁾:</i>
55,8	48,5	48,1	<i>Public sewage disposal</i>
99,6	99,6	99,7	<i>Piped water</i>
45,1	34,9	47,0	<i>Gas</i>
76,8	75,0	76,8	<i>Central heating</i>
108 879	77 199	116 307	<i>Persons living in buildings, total</i>
99,4	99,2	99,6	<i>of which in buildings with dwellings (%)</i>
58,7	63,8	50,2	<i>of which in family houses (%)</i>
<i>Dwellings</i>			
52 595	36 532	56 591	<i>Dwellings, total</i>
43 602	30 181	47 048	<i>Occupied dwellings</i>
8 993	6 351	9 543	<i>Vacant dwellings</i>
17,1	17,4	16,9	<i>Share of vacant dwellings (%)</i>
			<i>Reasons of vacancy (%):</i>
34,0	34,9	38,1	<i>Reserved for seasonal or secondary use</i>
4,9	4,8	5,4	<i>Reconstruction of dwelling</i>
5,9	6,0	3,9	<i>Unfit for habitation</i>
			<i>Occupied dwellings by type of building (%):</i>
53,8	59,6	45,3	<i>in family houses</i>
44,8	38,4	52,6	<i>in apartment buildings</i>
			<i>Occupied dwellings by type of owner of the building (%):</i>
58,1	59,4	50,0	<i>Natural person</i>
8,4	7,0	10,9	<i>Local or central authority</i>
12,8	6,6	4,0	<i>In co-operative ownership</i>
16,3	20,9	27,6	<i>Dwelling owners association</i>
			<i>Occupied dwellings by tenure status (%):</i>
43,2	48,1	36,5	<i>in own house</i>
12,9	17,4	24,4	<i>in private ownership</i>
21,6	15,2	23,4	<i>rented dwelling</i>
9,6	6,5	3,1	<i>in co-operative ownership</i>

¹⁾ occupied buildings with identified technical facilities

2. Srovnání okresů Královéhradeckého kraje

dokončení

	Královéhradecký kraj	v tom okresy	
		Hradec Králové	Jičín
Byty			
Obydlené byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :			
plyn zaveden do bytu	56,2	73,7	52,3
vodovod v bytě	99,6	99,6	99,1
teplá voda	97,8	98,4	96,4
přípoj na kanalizační síť	72,0	81,9	68,3
žumpa, jímka	24,0	15,6	26,1
vlastní splachovací záchod	97,7	98,5	96,8
vlastní koupelna, sprchový kout	98,3	98,9	97,8
Obydlené byty podle způsobu vytápění (%) ²⁾ :			
ústřední topení	74,5	81,2	66,4
z toho:			
kotelna mimo dům	27,5	38,8	14,0
kotelna v domě	46,4	41,4	52,1
z toho na plyn	24,6	30,3	23,2
etážové topení	8,9	7,5	10,6
z toho na plyn	6,4	6,0	8,0
kamna	12,5	8,2	17,7
z toho na plyn	2,5	2,8	2,9
Obydlené byty podle typu (%):			
byty standardní celkem	92,3	93,2	91,1
v tom:			
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	85,3	89,0	81,5
s ústředním topením a částečným příslušenstvím	1,1	0,9	1,2
bez ústředního topení a s úplným příslušenstvím	5,9	3,3	8,4
byty se sníženou kvalitou	5,0	4,6	5,5
Počet osob na 1 obydlený byt	2,48	2,46	2,55
v rodinných domech	2,73	2,80	2,69
v bytových domech	2,21	2,17	2,30
Počet osob na 1 obytnou místnost 8 m ² a více	0,76	0,75	0,74
v rodinných domech	0,72	0,70	0,70
v bytových domech	0,80	0,79	0,81
Obytná plocha v m ² na 1 osobu	32,8	32,9	34,0
v rodinných domech	35,6	35,9	36,4
v bytových domech	29,6	30,3	29,4
Obytná plocha v m ² na 1 byt	66,1	66,0	69,5
v rodinných domech	77,8	80,5	77,4
v bytových domech	53,0	53,4	54,0
Počet obytných místností 8 m ² a více na 1 byt	3,72	3,71	3,92
v rodinných domech	4,27	4,41	4,28
v bytových domech	3,12	3,10	3,23
Počet hospodařících domácností na 1 byt	1,05	1,05	1,05
Vybavenost bytových domácností osobním počítačem (%):			
s internetem	53,1	56,2	49,3
bez internetu	3,5	3,5	3,6

¹⁾ podíl z úhrnu obydlených bytů se zjištěným technickým vybavením

²⁾ podíly jsou počítány z celkového počtu obydlených bytů

2. Comparison of districts of the Královéhradecký Region

End of table

Districts			
Náchod	Rychnov n. K.	Trutnov	
<i>Dwellings</i>			
			<i>Occupied dwellings by technical facilities (%) ¹⁾ :</i>
47,9	33,7	56,3	<i>Piped gas available in dwelling</i>
99,6	99,6	99,7	<i>Piped water available in dwelling</i>
97,8	97,4	98,0	<i>Hot water</i>
70,7	63,0	67,7	<i>Public sewage disposal</i>
25,2	32,3	27,9	<i>Septic tank</i>
97,2	97,7	97,8	<i>Private flush toilet</i>
97,9	98,3	98,1	<i>Private bathroom, shower</i>
			<i>Occupied dwellings by type of heating (%) ²⁾ :</i>
70,6	77,2	72,4	<i>Central heating</i>
			<i>of which:</i>
20,8	22,1	30,2	<i>Installation outside the building</i>
49,5	54,4	41,4	<i>Installation in the building</i>
24,0	21,7	20,2	<i>of which gaseous fuels</i>
11,1	4,4	10,5	<i>Heater inside dwelling</i>
7,3	2,0	7,6	<i>of which gaseous fuels</i>
13,9	14,8	12,3	<i>Stove</i>
2,0	1,1	3,2	<i>of which gaseous fuels</i>
			<i>Occupied dwellings by quality (%) :</i>
92,0	92,9	91,6	<i>Standard quality dwellings, total</i>
84,3	84,7	84,0	<i>with central heating and complete facilities</i>
1,4	0,9	1,2	<i>with central heating and incomplete facilities</i>
6,4	7,4	6,3	<i>no central heating and complete facilities</i>
5,0	5,0	5,3	<i>Lower quality dwellings</i>
2,47	2,52	2,45	<i>Number of persons per 1 occupied dwelling</i>
2,71	2,71	2,72	<i>in family houses</i>
2,20	2,26	2,22	<i>in apartment buildings</i>
0,77	0,76	0,78	<i>Number of persons per 1 room</i>
0,73	0,72	0,73	<i>in family houses</i>
0,82	0,81	0,81	<i>in apartment buildings</i>
32,6	32,8	31,9	<i>Floor space in square metres per 1 person</i>
35,1	35,4	35,1	<i>in family houses</i>
29,6	28,8	29,2	<i>in apartment buildings</i>
65,8	66,9	63,8	<i>Floor space in square metres per 1 dwelling</i>
76,4	76,7	76,8	<i>in family houses</i>
52,8	52,1	52,6	<i>in apartment buildings</i>
3,69	3,79	3,61	<i>Number of rooms (8 square metres and over)</i>
4,18	4,22	4,21	<i>in family houses</i>
3,09	3,15	3,10	<i>in apartment buildings</i>
1,04	1,04	1,05	<i>Number of housekeeping households per 1 dwelling</i>
			<i>Availability of personal computer to the dwelling household (%) :</i>
51,3	52,5	53,4	<i>with Internet connection</i>
3,6	3,6	3,0	<i>no Internet connection</i>

¹⁾ occupied dwellings with identified technical facilities

²⁾ shares are calculated from the total number of occupied dwellings

3. Srovnání největších měst Královéhradeckého kraje

	Hradec Králové	Trutnov	Náchod	Jičín	Dvůr Králové n. L.	Vrchlabí	Jaroměř	Rychnov nad Kněžnou
Rozloha (km ²)	106	103	33	25	36	28	24	35
Počet částí obcí	21	21	10	11	6	3	9	8
Počet základních sídelních jednotek	86	59	30	28	25	19	23	20
Hustota obyvatelstva (osoby/km ²)	892	293	612	673	439	457	516	321
Počet obyvatel	94 314	30 312	20 394	16 795	15 754	12 632	12 353	11 241
z toho ženy (%)	52,0	51,8	52,5	50,5	51,5	51,6	51,7	52,0
Obyvatelstvo podle věku (%):								
0 – 14 let	12,6	14,6	14,1	13,1	14,0	13,8	15,7	14,7
15 – 64 let	67,8	69,7	67,4	70,5	68,0	69,1	68,3	70,3
65 a více let	19,2	15,3	18,0	15,8	17,8	16,6	15,6	14,6
Průměrný věk	42,4	41,1	42,1	41,4	42,6	41,8	40,4	40,3
Podíl cizinců na počtu obyvatel (%)	3,9	1,7	3,5	6,8	2,1	2,7	2,5	2,0
Podíl obyvatel narozených v obci obvyklého bydliště (%)	48,5	48,3	50,9	42,0	56,6	46,8	48,7	45,5
Obyvatelstvo podle vztahu k náboženské víře (%):								
věřící	16,8	13,2	21,5	13,8	13,3	13,9	15,9	17,0
bez náboženské víry	41,7	42,6	34,4	37,9	42,3	41,0	38,2	37,5
neuveдено	41,5	44,2	44,1	48,4	44,5	45,1	45,9	45,5
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%):	82 411	25 887	17 518	14 597	13 546	10 894	10 412	9 587
základní vč. neukončeného	12,9	17,6	17,7	14,3	17,4	17,7	20,0	15,7
střední vč. vyučení (bez maturity)	26,2	34,9	32,9	28,9	37,2	35,8	35,4	31,9
úplně střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	37,6	32,2	33,6	34,5	31,0	32,2	29,7	36,0
vysokoškolské	18,1	10,6	10,1	13,3	9,4	9,3	9,6	11,9
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	46 188	14 755	9 624	8 068	7 351	6 251	5 862	5 622
zaměstnaní	42 829	13 295	8 782	7 489	6 633	5 712	5 227	5 281
z toho (%):								
zaměstnanci	77,2	78,4	77,3	77,0	75,6	75,5	78,8	80,8
zaměstnavatelé	4,2	3,8	3,7	4,0	4,1	4,1	3,3	3,7
osoby pracující na vlastní účet	13,3	12,1	12,8	12,7	13,7	13,6	10,7	10,2
nezaměstnaní	3 359	1 460	842	579	718	539	635	341
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	43 480	14 159	9 663	7 260	7 602	5 739	5 807	5 173
z toho nepracující důchodci (%)	51,7	49,1	50,0	48,4	52,8	50,2	46,7	46,5
Zaměstnaní podle vybraných odvětví (%):								
průmysl	17,3	29,5	31,2	26,6	28,3	32,9	29,3	32,3
stavebnictví	6,1	6,7	5,8	4,6	8,3	4,9	5,9	5,0
velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	11,8	8,8	10,1	10,9	10,8	8,5	10,0	8,4
vzdělávání	7,9	6,4	5,9	6,4	6,4	5,4	6,6	6,4
zdravotní a sociální péče	11,0	7,6	7,5	7,6	6,7	6,1	6,5	7,6
Míra ekonomické aktivity (%) ¹⁾	59,4	60,3	58,6	61,4	57,7	61,0	60,3	61,5
muži	66,4	67,9	66,4	69,1	66,2	69,3	68,9	69,9
ženy	53,2	53,5	52,0	54,6	50,0	53,4	52,4	54,0
Vyjíždějící z obce do zaměstnání celkem	3 927	1 464	1 413	1 109	882	725	1 154	1 047
z toho vyjíždějící denně (%)	75,9	73,2	80,6	79,0	77,0	72,7	83,4	84,0
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (%) ²⁾	14,7	18,4	27,6	26,3	23,3	23,6	39,3	34,2
Dojíždějící do obce do zaměstnání celkem	14 509	2 914	2 666	3 271	1 011	1 872	1 172	2 066
Saldo dojížděky do zaměstnání	10 582	1 450	1 253	2 162	129	1 147	18	1 019
Vyjíždějící z obce do škol celkem	1 982	882	710	583	522	440	423	423
z toho vyjíždějící denně (%)	41,3	39,7	48,7	45,6	55,4	42,3	63,6	51,8
Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ³⁾	23,0	33,7	39,4	43,1	40,7	44,9	45,5	37,2
Dojíždějící do obce do škol celkem	9 319	1 104	1 056	985	572	273	427	642

¹⁾ podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

²⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

³⁾ ze studujících se zjištěným místem školy

3. Comparison of the largest towns of the Královéhradecký Region

Nové Město nad Metují	Nová Paka	Hořice	Červený Kostelec	Broumov	Nový Bydžov	Dobruška	
23	29	21	24	22	35	34	Total area (square kilometers)
4	12	7	7	8	8	8	Number of municipality parts
14	24	25	9	17	20	21	Number of basic settlement units
412	319	410	344	342	204	200	Population density
9 520	9 140	8 783	8 272	7 615	7 178	6 876	Total population
51,9	51,0	51,0	51,4	52,4	51,2	51,5	of which females (%)
							Population by age (%):
13,9	13,5	13,1	15,3	15,6	14,6	15,3	0-14
66,8	68,3	68,3	65,6	67,6	68,7	68,3	15-64
19,0	17,9	18,2	18,8	16,2	16,3	16,2	65 or more
42,8	42,2	42,8	42,1	40,7	41,1	41,0	Average age
1,4	2,6	3,8	1,4	1,1	2,1	1,4	Share of foreign citizens (%)
46,6	52,8	44,7	58,0	47,7	48,9	47,1	Population born in municipality of usual residence (%)
							Population by religious belief (%):
23,7	17,6	15,4	28,8	14,2	13,1	20,8	Believers
35,2	36,3	40,6	29,2	37,9	35,7	33,8	No religious belief
41,1	46,1	44,0	41,9	47,9	51,2	45,4	Not declared
8 193	7 908	7 629	7 005	6 430	6 133	5 822	Population aged 15+ by educational attainment (%):
15,5	15,9	15,4	16,8	22,8	21,2	16,7	Primary and lower secondary, incl. not completed elementary school (ISCED 1, 2)
32,8	38,2	34,5	37,6	39,0	35,0	33,3	Secondary, incl. vocational (ISCED 3C)
36,2	32,7	33,7	33,3	25,5	31,0	35,1	Upper secondary and post-secondary (ISCED 3A, 4, 5B)
12,2	8,9	10,4	8,5	5,6	8,1	11,5	Tertiary (ISCED 5A, 6)
4 518	4 325	4 092	3 768	3 323	3 271	3 271	Economically active population
4 199	3 976	3 702	3 473	2 920	2 970	3 041	Employed
							of which (%)
76,2	76,6	74,0	77,3	80,7	74,5	80,6	Employees
4,7	4,3	3,9	3,7	3,0	3,3	3,1	Employers
13,0	13,8	15,2	12,5	9,6	15,6	10,7	Own-account workers
319	349	390	257	403	301	230	Unemployed
4 692	4 429	4 182	4 161	3 793	3 551	3 361	Not economically active population
51,9	51,4	53,2	49,6	48,8	47,5	46,9	of which not working pensioners (%)
							Employed by industry (branch of economic activity) (%):
35,5	35,7	26,3	37,9	36,0	25,8	34,7	Industry
5,9	5,0	4,9	6,4	6,0	9,3	4,7	Construction
							Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles
11,4	12,3	10,0	7,9	9,4	10,3	9,5	Education
8,0	6,3	8,3	5,9	6,4	7,5	7,8	Human health and social work activities
5,0	5,6	8,2	6,0	6,5	8,6	5,8	Economic activity rate (%) ¹⁾
57,3	57,5	57,5	56,6	56,0	56,6	58,6	Males
65,5	65,9	66,1	65,7	63,0	64,9	67,1	Females
49,9	49,7	49,7	48,2	50,0	49,1	50,8	Commuting to work outside municipality, total
1 067	898	798	794	477	618	739	of which commuting daily (%)
84,4	81,5	86,3	84,8	70,4	79,8	82,4	Share of employed commuting outside municipality (%) ²⁾
40,1	36,3	39,6	40,3	29,1	37,8	40,6	Commuting to municipality to work, total
1 015	657	739	644	588	863	812	Balance of commuting to work
-52	-241	-59	-150	111	245	73	Commuting to schools outside municipality, total
485	358	301	385	285	227	289	of which commuting daily (%)
62,1	43,9	60,1	63,4	42,1	54,2	47,1	Share of commuters to school outside municipality (%) ³⁾
50,5	39,8	43,7	51,1	45,0	35,0	38,9	Commuting to municipality to school, total
516	539	626	131	181	579	536	

¹⁾ share of employed and unemployed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

²⁾ employed with identified place of work

³⁾ students with identified place of school

3. Srovnání největších měst Královéhradeckého kraje

dokončení

	Hradec Králové	Trutnov	Náchod	Jičín	Dvůr Králové n. L.	Vrchlabí	Jaroměř	Rychnov nad Kněžnou
Hospodařící domácnosti celkem	42 228	13 242	9 005	7 176	6 671	5 482	5 294	4 788
v tom podle typu domácnosti (%):								
tvořené 1 rodinou	58,5	61,8	59,2	59,7	61,5	59,6	60,9	61,7
úplné rodiny	45,8	47,7	45,6	46,7	48,3	45,4	46,8	49,2
bez závislých dětí	28,5	28,7	27,1	28,1	29,6	28,0	28,0	27,7
se závislými dětmi	17,3	19,1	18,5	18,6	18,7	17,3	18,8	21,6
neúplné rodiny	12,7	14,0	13,6	13,1	13,2	14,3	14,1	12,5
bez závislých dětí	5,9	6,1	5,5	5,8	6,3	6,8	6,4	5,4
se závislými dětmi	6,8	8,0	8,1	7,3	6,9	7,5	7,7	7,1
tvořené 2 a více rodinami	1,1	1,1	1,1	1,2	1,7	1,4	1,3	1,0
vícečlenné nerodinné domácnosti	5,0	4,3	4,3	5,1	4,5	4,7	4,5	4,0
domácnosti jednotlivců	35,4	32,8	35,4	34,0	32,2	34,2	33,3	33,2
Průměrný počet členů hospodařící domácnosti	2,2	2,3	2,2	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Domy celkem	11 815	3 875	3 244	2 623	3 205	2 105	2 093	1 805
z toho obydlené	10 908	3 574	2 871	2 356	2 908	1 898	1 842	1 591
Podíl neobydlených domů (%)	7,7	7,8	11,5	10,2	9,3	9,8	12,0	11,9
Obydlené domy s byty celkem	10 887	3 570	2 869	2 353	2 907	1 896	1 842	1 590
z toho rodinné domy (%)	76,2	68,0	80,6	77,1	83,0	77,3	77,3	83,1
Průměrné stáří obydlených domů (roky)	48,3	56,8	54,6	53,3	56,9	50,3	58,9	46,9
Obydlené domy podle vlastníka (%):								
fyzická osoba	77,2	70,0	82,0	79,9	84,2	77,6	80,2	81,8
obec, stát	2,1	4,7	2,9	2,6	2,4	6,3	2,9	2,2
bytové družstvo	2,7	2,7	4,4	3,2	0,5	1,4	3,8	2,0
spoluvlastnictví vlastníků bytů	10,1	16,1	6,6	8,4	8,9	10,0	9,6	9,9
Byty celkem	43 421	13 765	9 515	7 596	7 120	5 848	5 777	5 079
z toho obydlené	39 744	12 587	8 511	6 749	6 248	5 165	5 031	4 612
Podíl neobydlených bytů (%)	8,5	8,6	10,6	11,2	12,3	11,7	12,9	9,2
Obydlené byty podle druhu (%)								
v rodinných domech	25,0	23,9	32,0	33,0	46,3	34,9	34,4	33,5
v bytových domech	74,3	74,5	66,8	66,2	51,7	62,5	63,1	63,5
Obydlené byty podle právního důvodu užívání (%):								
ve vlastním domě	20,5	20,0	26,3	26,6	37,9	28,7	27,3	27,3
v osobním vlastnictví	35,2	41,4	20,1	23,3	26,7	23,7	22,1	29,3
nájemní	21,0	22,9	26,7	26,1	20,9	28,5	25,3	21,8
družstevní	13,8	6,8	17,0	12,1	1,6	7,1	13,4	12,0
Obydlené byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :								
plyn zaveden do bytu	73,5	59,0	42,2	79,2	70,4	71,0	69,5	13,6
vodovod v bytě	93,6	93,8	93,6	91,6	92,0	92,7	92,0	94,2
přípoj na kanalizační síť	95,8	87,1	91,8	95,6	84,6	81,0	89,7	84,9
Obydlené byty podle typu (%):								
byty standardní celkem	93,7	93,2	92,7	91,3	91,4	92,5	91,0	93,9
byty se sníženou kvalitou	4,4	4,2	5,0	4,8	5,3	4,7	4,2	4,6
Obydlené byty podle počtu obytných místností 8 m ² a více (%):								
1	7,4	6,6	8,5	5,7	4,9	6,4	5,7	6,9
2	14,6	14,3	12,7	12,2	12,9	12,4	14,1	15,0
3	26,8	27,4	24,2	25,0	25,9	25,2	25,6	23,1
4	28,1	28,0	30,5	28,8	27,2	25,8	28,5	31,4
5 a více	15,4	16,0	15,8	18,4	20,1	21,0	16,3	16,3
Obytná plocha v m ² na 1 osobu	32,2	30,7	31,6	32,6	32,1	32,7	32,7	31,1
v rodinných domech	37,1	36,0	34,3	38,0	35,1	36,4	36,5	36,2
v bytových domech	30,5	29,0	30,4	29,9	29,1	30,7	30,6	28,5
Obytná plocha v m ² na 1 byt	60,7	60,3	60,7	63,8	64,2	64,4	63,8	61,0
v rodinných domech	83,4	81,2	77,1	82,0	77,5	83,5	78,8	79,4
v bytových domech	53,1	53,6	52,5	54,4	52,2	54,1	55,9	51,8

¹⁾ podíl z úhrnu obydlených bytů se zjištěným technickým vybavením

3. Comparison of the largest towns of the Královéhradecký Region

End of table

Nové Město nad Metují	Nová Paka	Hořice	Červený Kostelec	Broumov	Nový Bydžov	Dobruška	
4 045	3 722	3 560	3 437	3 294	2 903	2 856	Housekeeping households, total
							by type of household:
65,2	65,5	64,2	65,7	60,5	63,8	66,6	One-family households
52,9	52,8	51,2	55,2	45,9	50,3	55,4	One-couple families
31,8	30,3	31,9	32,5	27,7	30,6	31,5	without dependent children
21,1	22,5	19,3	22,7	18,1	19,7	23,9	with dependent children
12,3	12,7	13,0	10,5	14,6	13,5	11,2	Lone-parent families
5,7	7,0	6,1	4,9	5,6	5,7	4,8	without dependent children
6,7	5,7	6,9	5,6	9,0	7,9	6,4	with dependent children
1,0	1,4	1,7	1,4	0,8	1,8	1,2	Two or more families households
2,7	3,8	3,5	2,2	4,5	3,7	2,9	Multi-person households
31,0	29,3	30,7	30,7	34,2	30,7	29,3	One-person households
							Average number of housekeeping households members
2,3	2,4	2,4	2,4	2,3	2,5	2,4	
1 906	2 497	2 256	2 136	1 236	2 124	1 284	Buildings, total
1 703	2 051	1 910	1 831	1 126	1 715	1 083	of which occupied buildings
10,7	17,9	15,3	14,3	8,9	19,3	15,7	Share of vacant buildings (%)
1 701	2 049	1 904	1 831	1 121	1 715	1 082	Occupied buildings with dwellings, total
84,2	90,4	88,1	89,5	70,2	89,2	82,0	of which family houses (%)
46,7	49,1	52,5	52,9	63,9	54,2	50,8	Average age of occupied buildings (years)
							Occupied buildings by type of owner (%):
82,8	88,1	84,9	89,1	78,0	86,2	80,9	Natural person
3,5	1,4	1,9	2,7	7,7	3,4	1,1	Local or central authority
3,5	1,1	1,6	2,7	3,2	0,8	2,4	In co-operative ownership
7,5	5,6	7,3	3,7	7,3	5,1	9,9	Dwelling owners association
4 353	4 257	3 923	3 815	3 551	3 353	3 104	Dwellings, total
3 860	3 535	3 347	3 279	3 146	2 726	2 751	of which occupied dwellings
11,3	17,0	14,7	14,1	11,4	18,7	11,4	Share of vacant dwellings (%)
							Occupied dwellings by type of building (%):
45,4	60,3	55,5	61,8	30,6	64,4	38,0	in family houses
53,9	37,0	43,1	37,6	68,4	32,8	59,8	in apartment buildings
							Occupied dwellings by tenure status (%):
37,2	49,4	45,8	49,2	25,6	52,0	31,3	in own house
19,0	10,5	17,5	5,4	12,2	7,6	27,4	in private ownership
22,9	16,1	18,2	24,3	36,5	22,1	12,8	rented dwelling
11,4	11,2	6,6	7,7	13,5	5,1	19,2	in co-operative ownership
							Occupied dwellings by technical facilities (%) ¹⁾ :
64,8	69,2	26,9	49,5	22,8	60,3	19,9	Piped gas available in dwelling
95,6	93,5	93,0	94,4	91,7	92,0	95,0	Piped water available in dwelling
87,3	76,2	93,4	75,1	84,7	89,8	85,2	Public sewage disposal
							Occupied dwellings by quality (%):
94,8	93,3	93,0	92,4	90,9	91,2	95,1	Standard quality dwellings, total
3,7	4,2	4,4	5,2	4,7	4,8	3,8	Lower quality dwellings
							Occupied dwellings by number of rooms (8 square metres and over) (%):
8,6	5,0	3,2	5,0	7,6	3,9	5,1	1
12,0	10,7	11,4	11,6	12,3	12,5	10,8	2
23,4	22,3	25,5	25,4	27,0	25,8	24,3	3
27,1	28,1	26,5	29,8	26,1	26,5	38,1	4
23,2	27,2	26,1	22,1	17,1	22,8	17,0	5 or more
31,4	32,3	33,7	32,1	32,2	32,6	30,9	Floor space in square metres per 1 person
35,9	34,9	36,4	33,5	36,6	34,6	34,1	in family houses
27,5	28,6	30,0	29,6	30,2	28,3	28,9	in apartment buildings
64,2	67,0	67,6	65,7	62,2	67,8	62,4	Floor space in square metres per 1 dwelling
82,1	77,2	78,9	74,1	78,4	75,6	77,0	in family houses
48,9	51,8	52,7	51,6	54,6	52,8	53,8	in apartment buildings

¹⁾ occupied dwellings with identified technical facilities

PUBLIKACE ZE SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ 2011 - definitivní výsledky - Královéhradecký kraj

Kód	Název	Území	Anotace	Termín vydání
524135-13	Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Královéhradecký kraj - analýza výsledků Verze: česko-anglická	kraje, okresy, SO ORP, obce	Analýza struktury obyvatelstva, domovního a bytového fondu a domácností, vývoj v kraji a jeho dílčích územních celcích od minulého sčítání (v části ukazatelů s návazností od roku 1970). Doplňně mezikrajským srovnáním, grafy a kartogramy.	30.9.2013
06052-12	Základní výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Královéhradecký kraj	kraj, okresy, SO ORP, vel. sk. obcí, obce	Vybrané údaje o struktuře obyvatelstva, domovního a bytového fondu, poprvé zpracované na základě obvyklého pobytu občanů.	31.12.2012
13000-12	Základní informace o krajích a velikostních skupinách obcí podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Česká republika	ČR, kraje, vel. sk. obcí	Průřezová publikace navazuje na obdobné výstupy z předchozích sčítání, obsahuje údaje zjištěné na základě obvyklého pobytu o struktuře obyvatelstva, domovního i bytového fondu a vybrané údaje o domácnostech i o vyjíždě do zaměstnání a do škol.	29.3.2013
12000-12	Základní informace o vybraných územních celcích podle SLDB 2011	ČR, kraje, okresy, SO ORP, obce, městské části	Průřezová publikace o struktuře obyvatelstva, domovního i bytového fondu a vybrané údaje o domácnostech i o vyjíždě do zaměstnání a do škol.	15.3.2013
21000-13	Databáze výsledků SLDB 2011	ČR, kraje, okresy, SO ORP, obce	DVD s databází výsledků SLDB 2011 obsahuje více než 1400 ukazatelů o obyvatelích, domech, bytech a domácnostech.	3.6.2013
20000-13	Obyvatelstvo, domy, byty a domácnosti podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - ČR, kraje	ČR, kraje	Tradiční průřezová publikace s kombinací podrobných třídících hledisek údajů o obyvatelstvu, domech, bytech a domácnostech, zpracovaných podle obvyklého pobytu.	14.6.2013
07000-12	Obyvatelstvo podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Česká republika a kraje	kraj	Struktura obyvatelstva České republiky a jednotlivých krajů podle pohlaví, věku, rodinného stavu, nejvyššího ukončeného vzdělání, národnosti, náboženského vyznání, ekonomické aktivity apod.	15.11.2012
18052-13	Plodnost žen podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Královéhradecký kraj	kraj	Struktura žen podle počtu narozených dětí v kombinaci s dalšími charakteristikami ženy (věk, rodinný stav aj.).	6.5.2013
11052-13	Domácnosti podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Královéhradecký kraj	kraj	Počty hospodařících domácností v členění podle jejich typu, velikosti, způsobu bydlení, podle základních charakteristik osoby v čele domácnosti. Charakteristiky rodin (včetně faktických manželství).	7.3.2013
16052-13	Byty podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Královéhradecký kraj	kraj	Počty obydlých bytů v České republice a jednotlivých krajích v nejrůznějším třídění, struktura podle druhu domu, typu bytu, právního důvodu užívání bytu, velikosti bytu, včetně kombinací s bytovými domácnostmi apod.	22.4.2013
23052-13	Dojíždka do zaměstnání a škol podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Královéhradecký kraj	okresy, obce	Počty osob dojíždějících (vyjíždějících) do zaměstnání a do škol podle obcí jednotlivých okresů, hlavní směry dojíždky (vyjíždky) podle obcí. Velikost proudu charakterizována počtem dojíždějících osob.	31.7.2013
<p>Uvedené publikace a další informace jsou na internetových stránkách: www.hrdeckralove.czso.cz www.scitani.cz Databáze výsledků na internetu je k dispozici i za nižší územní celky až do úrovně obcí, možnost sestavení vlastních tabulek.</p>				

Do konce roku 2013 budou vydány souhrnné publikace:

24000-13 Statistický lexikon obcí České republiky 2013

25000-13 Pramenné dílo Sčítání lidu, domů a bytů 2011

26000-13 Atlas výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011